

Şanlıurfalı Saz ve Söz Ustası
KISASLI ÂŞIK SEFÂÎ
(Mehmet Acet)



Hayatı - Sanatı - Şiirleri - Deyişleri

S. SABRÎ KÜRKÇÜOĞLU - ABUZER AKBIYIK



Şanlıurfalı Saz ve Söz Ustası

KISASLI ÂŞIK SEFÂİ

(Mehmet Acet)



S. SABRİ KÜRKÇÜOĞLU - ABUZER AKBIYIK

2011

**ŞURKAV
ŞANLIURFA İLİ KÜLTÜR EĞİTİM SANAT VE
ARAŞTIRMA VAKFI YAYINLARI**

Yayın No: 35

Birinci Basım: HAZİRAN 2011

ISBN 978-975-7394-35-8

**Fotoğraflar ve Kapak
S. Sabri KÜRKÇÜOĞLU**

**Dizgi
Orhan ÖZKUTLU**

**BASKI
Yorum Matbaacılık
İvedik Matbaacılar Sanayi Bölgesi
Matbaacılar Sitesi 35. Cadde No: 36-38
Yenimahalle / ANKARA
Tel: 0 312 395 21 12**

İÇİNDEKİLER

Takdim-Nuri OKUTAN-Şanlıurfa Valisi.....	9
Önsöz-S. Sabri KÜRKÇÜOĞLU-Abuzer AKBIYIK	11
SEFAİ İÇİN NE DEDİLER?	13
Urfa Sevdası - Fikret OTYAM	15
Prof. Dr. Zuhale KARAHAHAN KARA	21
Yrd. Doç. Dr. A. Cihat KÜRKÇÜOĞLU	23
Dr. Mehmet ÖZBEK	26
Rüşti AKAR	27
Cemile KUTGÜN	28
BİRİNCİ BÖLÜM.....	29
YAŞADIĞI BELDE	29
ŞANLIURFA	31
KISAS KÖYÜ TARİHİ VE HALKI	32
ŞAH MUHAMMED	34
KISAS'TA SOSYAL VE KÜLTÜREL YAPI	36
KISAS'TA GELENEKLER	37
KISAS'TA MÜZİK GELENEĞİ	38
KISAS'TA ÂŞIKLIK GELENEĞİ	39
KISAS'TA CEM	40
HALKA NAMAZI ve SEMAH(Kırklar Namazı)	41
KISASLI ÂŞIKLAR.....	43
İKİNCİ BÖLÜM	49
ÂŞIK SEFAİ'NİN HAYATI VE SANATI	49
Doğumu ve Tahsili	51
Müzikle İlgisinin Başlaması ve SEFÂÎ Mahlasını Alması	53
Askerliği	53
Diğer Uğraşları	55
Dini Konulardaki Bilgisi	55
Müzikle ilgili Çalışmaları	55
Yurt Dışındaki Kültürel Faaliyetleri	59
Birlikte Program Yaptığı Sanatçılar	59
Aldığı Ödüller	59
TV ve Radyo Programları	61
TRT Repertuarına Kazandırdığı Eserler	61

Profesyonel Kaset Çalışmaları	63
Edebiyatla İlgisi	65
Şiirlerinin Edebi Yönü	65
Şiirlerinde Temalar	67
Şiirlerinin Yayınlandığı Yerler	69
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	75
AŞIK SEFÂ'Î'NİN ŞİİRLERİ	
Ahi Evren	77
Ali Değil mi?	78
Altın Topraklar	79
Anadolu Bizimdir	81
Âşık Veysel Baba'ya	82
Aşkla Güreş Meydanı	83
Atam	84
Atatürk	85
Azrail	86
Bağlamada Arif	87
Bana Benziyor	88
Beğ mi olur?	89
Benim İçin	90
Bir Anamız Vardır Karahan Kara	91
Bir İsim İsterim	92
Biz	93
Bizim Kısas Köyü	94
Biz Böyle Büyüdük Kısas Köyünde	95
Bizim Kısas'ın Akordu Bozuldu	97
Bizim Ozanlar	99
Bulunmaz	100
Bu Sene	101
Bunca Efkâr İle Bunca Dert İle	102
Boşa Gezdim Bu Âlemi	103
Böyle Bir Zaman Kaldık Efendim	104
Cumhuriyet	105
Çağırırız Fırat'ı	106
Dağı Deldik, Çağı Deldik	107
Duvaz-ı İmam	108
Elden Gitti Kardeşim	109

El Olsa Bize	110
Felek Benden	111
Fırat'ın Sesi	112
Fırat Suyu	113
Fikret Babo	114
Gap Projesi	115
Gap'ta Turist Bekleriz	116
Gasavet Bahrına Daldık Dalalı	117
Geçer	118
Gittim Ankaraya İş istemeye	119
Gönlüm Yaslıdır	122
Göremedim Ben	123
Gözden Düşersin	125
Güneydoğu Kadınları	126
Haberin Var mı?	127
Hakikat Kapısı Yolumuz Bizim	128
Hallerin De Nicedir	129
Harran Ovası	130
Hoş Geldiniz Bakanlarım	131
Hoylama	132
Hünkâr Sevgi, Hünkâr Barış, Hünkâr Dost	133
Hacı Bektaş Veli- Hoşgörü	135
Kaldık Efendim	137
Kalmadı	138
Kara Bahtım	139
Kâr Bulamadık	140
Kelaynak Kuşu	141
Kıbrıs'a Doğru	142
Kokmuş Mahsulü Satmak İstersin	143
Mehmetçik	144
Mürşide Sahip Olan Bir Kişi (Duaz İmam)	145
Nasihatname	146
Nazlı Dilber	148
Nevrûz	149
Olmaz mı?	150
Ozanlık	151
Paran Olmazsa	152

Perişan	153
Pir'e Giden Bezirgânım	154
Rabbel Aleminsin	155
Sahip Ol	156
Salam Söyleyin	157
Senin Yüzünden	158
Sen Oldun	159
Sermaye Kalem	160
Soran da Yok	161
Sorsun da Gitsin	162
Suçu Ne?	163
Tektek Dağları	164
Toprak	165
Türküde Bulduk	166
Ufuktan Doğmaz Güneşim	167
Ulusal Egemenlik Destanı	168
Umutlu Gözler	171
Yanımda	172
Yaslıdır Bugün	173
Yavrum	174
Yol Çıkar	175
Yunus Emre	176
Yunus Vardır	177
Yurdumuza Hasret Koydun Alamanya Bizi	178
Zay Eyledi	179
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	181
HOYRAT VE MANİLERİ	183
BEŞİNCİ BÖLÜM	187
AŞIK SEFÂÎ'den Derlenen iki halk hikâyesi ve türküsü	
1. "ESEMOĞLU" Türküsü ve Hikayesi (Uzun Hava)	189
2. "ZERYE" Türküsü ve Hikayesi	198
ALTINCI BÖLÜM	195
ÂŞIK SEFÂÎ'DEN NOTALARIYLA EZGİLER	
A) SÖZLERİ VE MÜZİĞİ ÂŞIK SEFAÎ'YE AİT OLAN EZGİLER	197
Aşkla Güreş Meydanı	198
Baba Der Kara Bahtım	199
Ben Bu Sazı Çala Çala	203

Bitmez Softalarla Bizim Cengimiz	206
Böyle Bir Zamana Kaldık Efendim	208
Dolular Döğdü Harmanım	209
Erenlerin Cemine Girdik	211
Etme Felek Etme Nedir Bu Zulüm	212
Gasavet Bahrına Daldık Dalalı	214
Gel Öğüt Vereyim Öğüt Alırsan (Nasihatname)	216
Hazreti Ali'nin Doğum Günüdür (Nevruz Bayramı)	219
Kırklar Meydanında Sakiden İçtik.....	221
Medet Senden	225
Pire Giden Bezirgânım	227
Ufuktan Doğmaz Güneşim.....	229
Yolum Düştü Bir Dertliye	230
Yurdumuza Hasret Koydun	231
Yüreğim Yanıyor Dil Figan Eyler	233
B) SÖZLERİ BAŞKASINA, MÜZİĞİ ÂŞIK SEFAİ'YE AİT OLAN	
EZGİLER	235
Ah Mamo	237
Ali İsmi Dört Kitapta Okunur	238
Amenna Deyi Ben İkrar Eyledik	239
Atma Güzel Atma Gamze Okunu	241
Beli Dedik Beliyе	243
Bugün Seyre Çıkmış Hublar Sultanı	247
Dandıra Çala Çala	250
Gel Benim Candan Sevdığım	252
Hazreti Şah'ın Avazı	254
Olan Oldu İş İşten Geçti	256
Seher Vakti Dertli Dertli (Bülbül)	258
Seher Vakti Şah Kervanı Gidiyor	259
Yamacımdan Gelen Dilber	261
C) SÖZLERİ ÂŞIK SEFAİ'YE AİT, MÜZİĞİ KISAS'TA ANONİM	
OLAN EZGİLER	263
Bu Aşkın Yüzünden Düştük Ummana	265
Bu Sular Akar Ağlar (Hoylama)	268
D) ÂŞIK SEFAİ'DEN DERLENEN KISAS EZGİLERİ	271
Boşa Gezdim Bu Âlemi	273
Gam Yüküne Tüccar Oldum Satarım	278

Gayipten Haber Getirdin	280
Gine Mihman Gördüm Gönlüm Şad Oldu	283
Mürşidine Sahip Olan Kişi	285
Yaraların Göz Göz Oldu Oyuldu	289
E) ÂŞIK SEFAÎ'NİN KISAS'TAN DERLEDİĞİ EZGİLER	291
Ah Ederek Yollarına Bakarım	293
Arpalar Kesil Oldu	295
Boş Değildir Bu Âlemde	297
Bugün Aşkın Pazarıdır	300
Cezayir	302
Er Yolunda Bu Meydana Gelenler	305
Erenlerin Kiblegahı	307
Gördünüz mü Ey Gaziler	309
Gözünü Sevdığım Küçücük Dilber	311
Hakteala, Cebrail'im Gelsin Dedi	313
Hasiret Gazeli Düştü Benzime	315
Hızırdır Girdi Düşüme	317
Hizmet Edelim Gerçeğe	320
İzin Süre Süre Geldim Dergâha	321
Kondu Yurda Göçtü Ömrüm Kervanı	323
Kusura Kalmayan Bir Sultan Gördüm	325
Kuyunuzda Kendirem (Zerye)	327
Özümüz Bağlıdır Pir Dergâhına	328
Sadık Der Özün Bil	330
Yedullah Ayetin Bilemez İse	332
Yusuflu Zelha Misali	334
YEDİNCİ BÖLÜM.....	341
AŞIK SEFÂÎ'NİN DERLEDİĞİ KISAS SEMAHI	
Duaz İmam (Medet Ya Muhammed Ya Ali)	343
Mihraç (Mihraç Okuda Cebrail)	349
Semaha Giriş (Çağrışa Çağrışa Havada Durnam)	356
Tevhid (Hak Muhammed Ali Dostum)	368
SÖZLÜK	375
KAYNAKÇA	381
YAZARLARIN ÖZGEÇMİŞİ	383

TAKDİM

İnsanoğlunun ilk mabedi inşa ettiği, buğday tohumunu toprakla buluşturarak, ilk tarımı yaptığı Şanlıurfa, binlerce yıldır değişik medeniyetlerin izlerini ve kültür varlıklarını günümüzde yaşatan şehirlerimizden birisidir.

Bu coğrafyada yaratılmış olan kültür ve medeniyetin ortaya çıkmasında, burada yaşamış olan her inanç ve topluluğun çok önemli katkısı olmuştur. Bu topraklarda yaşamış her inanç ve kültürü bilmek ise araştırmak ve tanıtmak ile mümkün olacaktır.

Özellikle, müziğimizden sıra gecesi geleneğimize, mimarimizden geleneksel el sanatlarımıza kadar soyut ve somut bütün kültürel varlıklarımızın yaşatılması ve tanıtılması konusunda çalışmalar yapmak, araştırmacıların bu konuda yapacakları çalışmaları desteklemek önemli hedeflerimizdendir.

Şanlıurfa müzik kültürü içinde âşıklık geleneğinin sürdürüldüğü ve çok sayıda aşığın yetiştiği Kısas'ta, Alevi kültürü içinde yetişen ozanlardan biri de Âşık Sefai'dir. Hem şiir yazan, hem deyiş okuyan, hem de besteleri olan, ilimizi yurtiçi ve yurtdışında başarıyla temsil eden çok yönlü bir sanatçıdır.

Alevi ve semah kültürünün hayatımızdaki önemini vurgulamak amacıyla hazırlanan bu kitabın 12.000 yıllık şehrimizin kültürüne ve siz değerli okurların bilgi dağarcığına önemli katkılar sağlayacağına inanıyorum.

Değerli çalışmalarıyla bu kitabın hazırlanmasında emeği geçen Harran Üniversitesi Öğretim Görevlisi S. Sabri Kürkçüoğlu ve Araştırmacı yazar Abuzer Akbıyık'ı kutluyor ve çalışmalarının devamını diliyorum.

Nuri OKUTAN
Şanlıurfa Valisi
ŞURKAV Başkanı

ÖNSÖZ

“Peygamberler Şehri”, “Müze Şehir”, “Tarih ve Tarım Şehri” ünvanlarıyla anılan Şanlıurfa’ya “Musiki Şehri” de diyebiliriz. Yörede çok değerli müzisyenler yetişmiş olup yurtiçinde ve yurtdışında ilimizi başarıyla temsil etmişlerdir. Şanlıurfa kültür değerlerinin içinde musiki, halen çok önemli bir yer tutmaktadır.

Ülkemizde en çok duyulan birlik ve beraberlik ruhunun oluşmasında âşıklarımızın önemli bir yeri bulunmaktadır.

“Âşıklar Diyarı Kısas” ise Güneydoğu Anadolu Bölgesinde “Âşık Tarzı Şiir Geleneği”ni sürdüren ve 50 civarında saz şairinin yetiştiği, gönül ehli insanların yaşadığı bir beldemizdir. Kısas’taki âşıklar kendi deyişlerinin yanı sıra usta malı da çalıp söylemektedirler.

Kısas’ta yetişen Âşık Sefâî (Mehmet Acet) gerek yurt içinde gerekse yurtdışında hayatı boyunca şiirler yazıp, deyişler söyleyerek ve bağlama çalarak bu geleneği başarıyla sürdüren bir sanatçımızdır.

Sefâî, halkın anlayabileceği yalın bir dille yazan, hece vezni kullanan, sazı ve sesi güçlü, kendi deyişlerinin yanı sıra usta malı deyişler de okuyan bir âşıktır. Şiirlerinde Alevi-Bektaşî kültürüne özgü motiflerin yanısıra sosyal konular da genişçe yer almaktadır.

Kitapta yer alan şiirler şiirin ismine göre alfabetik olarak sıralanmıştır. Şiirlerde âşıkın söyleme ve yazma şekilleri esas kabul edilerek, hece vezninde ve yazılışlardaki bazı hatalar kaynağa bağlılık düşüncesiyle düzeltilmemiş, noktalama işaretleri ise çok gerekli görülen yerlerde kullanılmıştır. Bazı şiirlerle ilgili âşıkın açıklamaları ilgili şiirin altında yer almaktadır.

Kitabın notalı ezgiler bölümünün hazırlanmasında emeği geçen Necmi Kıran, Deniz Yıldız, Kemal Korkmaz, Gökhan Temur ve Zeki Halhallı’ya gönülden teşekkür ediyoruz.

Ayrıca kitabın yayınlanmasını sağlayan Şanlıurfa İli Kültür Eğitim Sanat ve Araştırma Vakfı Yönetim Kuruluna şükranlarımızı sunuyoruz

Şanlıurfa’da, âşık tarzı şiir geleneğini sürdüren bir saz ve söz ustasının kültür dünyasına tanıtılması ve eserlerinin gelecek kuşaklara aktarılması amacıyla hazırlanan bu kitabın yararlı olması en önemli dileğimizdir.

S.Sabri KÜRKÇÜOĞLU

Aralık 2010/Şanlıurfa
Abuzer AKBIYIK

SEFAİ İÇİN NE DEDİLER

“URFA SEVDASI”

1953 yılında, eski adıyla İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Bedri Rahmi Eyüboğlu Atölyesi Yüksek Resim Bölümü’nü bitirdiğim zaman üç yıllık da gazeteciydim. Atatürk’ün en yakınlarından, o’nun hakkında en güzel kitapları yazan Falih Rıfkı Atay’ın Dünya Gazetesi’nde Yazı İşleri Müdür Yardımcısı ve yazarıydim. Saygı ve rahmetle andığım Atay, “mezuniyetimi” kutladıktan sonra, çok yorulduğumu, alacakları bir biletle Hopa’ya kadar gidip dönmemi, deniz havasının dinlenmeye iyi geleceğini söyledi. Teşekkür ettim. “Efendim ben orta Anadolu çocuğuyum, Güney ve Doğu Anadolu’yu çok merak ediyorum, bu dinlenceyi böyle yapmak istiyorum” deyince Temmuz sıcağında sıkıntılı olabileceğini söyledi, sonunda anlaştık. Neleri incelememi anlattı ve TBMM’den dostu Urfa eski milletvekili Osman Ağan’a bir mektup yazıp verdi. Bol fotoğraflı “Doğu’dan Gezi Notları” yazı dizim bir aya yakın sürdü. Birecik köprüsü daha bitmemişti, salla ulaştığımız karşı tarafta Urfa’da otobüsten indim, ilk anda inanılması zor bir “Sevda”ya tutuldum, bu sevdanın adı mı “Urfa sevdası”

Hocam ressam/şair Bedri Rahmi bir şiirinde “Ben türkülerden aldım haberi” der. Orta Anadolu uzun havalarıyla/bozlaklarıyla büyümüş bir türkü tutkununu “hoyrat”lar nasıl dellendirmesindi? 1953 Temmuz ayında başlayan bu sevdam 2009 yılında da hiç eksilmeden sürüyor. Bu sevdanın hangisini sayayım? Destansı, uygarlıkların beşiği tarihini mi, bunların hala ayakta kalan kalıntılarını mı, acıyla da karışık doğal güzelliğini mi, sevecen saygılı insanlarını mı, onların tatlı şivelerini mi, mimarisini mi, tadına doyumaz yemeklerini mi, kendisine has müziğini, oyunlarını, edebiyatını, el emeği göz nurlarını, yetiştirdiği saygın unutulmaz insanlarını, edindiğim can dostlarımı, hele hele o onur ve yücelik dolu yurt sevgilerini mi?

Saymakla bitmez sorularım ve niceleri. Meraklısı kitaplara/kitaplarım, sergi kataloglarım azıcık baksın bulurlar hepsini. Gün geldi, adının başına çok ama çok haklı/yerinde bir ek kondu: “ŞANLI”... Artık burası “ŞANLIURFA”dır... BİZ, TÜRKÜLERDEN VERELİM HABERİ

Unuttuklarım olduysa bağışlana, yaş 83 oluvermiş! Bir türkü sevdalısı olarak da, özlemim gırtlığa gelende de, içim yaşama sevinci dolsun diyerek de, ak gününde de, kara gününde de; ilkbahar yaz, sonbahar kış demeden hep Şanlıurfa’da da oldum. Türkülerden/çalanlardan/ avazlayanlardan/ortaya koyanlardan söz edelim kısaca... Önce bu konuda çok zengin/çok talihli olduğumu açıklayayım. Nasıl talihli nasıl zengin olmayayım? Artık aramızda olmayanları rahmet ve saygıyla anarak bir güzel insan bir güzel dost “Tenekeci Mahmut”u, ustaların ustası “Aziz Çekirge”yi, “Mehmet Sağlamkol”u nam-ı diğer Kurrik, Hafız İbrahim Baba, Mustafa Çölkesen, Mehmet Şengül, Yavuz Tapucu, yöre oyunlarını en has ortaya koyanlardan İsa Barak’ı, Kısaslı Âşık Veli Göncü ve sonradan gelenleri; bu konularda da unutulmaz hizmetlerde bulunanlardan Abuzer Akbiyık ve Sabri Kürkçüoğlu’nu ve nicelerini tanımak dostları olmak az şey midir?

KISAS İLK GÖZ AĞRIM VE VEFAYI DA EN İYİ YANSITAN “KISASLI AŞIK SEFAİ” YANİ MEHMET ACET’E DE SELAM OLSUN...

“Kısas Köyü” benim/bizim köyümüzdü sanki 1960’dan bu yana devamlı evimiz yani ışık içinde yatsın Mehmet Kaya ve “Mavi Haco”nun evleri ve can komşuları eli sazlı “Âşık Celali” yani bir vefalı daha Veli Göncü, unutulmaz...

Kısaslı Âşık Sefai yani Mehmet Acet bir halk ozanı. Şiirleriyle/sazıyla/avazıyla da kutlanacak, bu toprakların bir evladı. Onun bunlardan öte en büyük özeliği/güzelliği/hatta ustalığı, acıyla yazıyorum çağımızda giderek yok olan/ yok edilen yalansız, dolansız “vefa”lı oluşu... Şiir yazar, saz çalan ve avazlayan çok bulunur ama bunlardan öte insanı insan eden o “vefa” denen şeyden yoksunsa “ko gitsin gayyanın dibine” derim hep...

Yürekten açıklıyorum, “Âşık Sefai”yi Âşık Sefai yapan her kula da böylesi nasip olmayan vefasıdır, hele şu zamanımızda... Ne mutlu Acet’e, onunda iki “vefa”lısı var, elinizde tuttuğunuz şu değerli çalışmayı gün yüzüne çıkarmak için uğraş veren iki dostum Sabri Kürkçüoğlu ile Abuzer Akbıyık bu vefalılar, Şanlıurfa sevdalıları... Ve Almanya’da otelde otururken, çok özlediğimden olacak bir hoyrat avazlaması “niyazında” bulunduğum ama nedense yapmayınca, sazını hemen kapıp severek / en içten yerine getiren manevi oğlum Mahzuni Şerif’i bu davranışıyla da bana sık sık anımsatan Antalya’da bir Cem yürütülürken yan yana oturduğumuz Kısaslı Âşık Dertli Divani! Ve “naz” dan da ırak Âşık Sefai’nin, Hünkâr Hacı Bektaş Veli’ye seslenişinden bir dörtlüğün tam sırası ve yeri:

“Pir’im ‘incinsen de incitme’ dedi
Pir’den aldık hoşgörüyü, sevgiyi
Hünkâr, ‘sende ara sende bul’ dedi
Pir’den aldık hoşgörüyü, sevgiyi”

SEVGİ/HOŞGÖRÜ

Aşığımızda, sevgi ve hoşgörü sanki sazının tezenesidir, telleridir ya da görüşünün temeli, bu temelde ana harç Atatürk ve vatan sevgisi başta gelir.

“Atatürk’tür bu ulusun rehberi
‘Çalış’ dedi Atam kalmayın geri
Yokluktu, kıtlıktı savaş günleri
Kolay m’oldu bu vatani kurtarmak”

Çağının adamıdır, ezilen/horlanan/dışlanan/ihmalden gelinen çoğunluğun/fakirin fukaranın/emekçinin yanındadır, isyanını açıkça dile getirir, öte yandan inancının yalansız dolansız bir “er”idir.

“Canım kurban olsun Ali yoluna
Mahrum eylemesin bizi darında
Her zaman teselli olur nurunla
SEFAİ sevdiğim yaren değil mi?”

Güneydoğu kadının da acısını yansıtır, okutulmaması/akıl almaz yürek kaldırmaz çabalarını/konuşamayan dillerini/yakasını bırakmayan töreleri sıralar, bir dürtlüğünde de şöyle der:

“Omzunda ağır yükü
Buna “kaderim” der çünkü
Çileden kurtulur belki
Güneydoğu kadınları”

Düşündüren/parmak basılan dizeler sayfalar boyu acılar, kıvançlar, özlemler, sormalar, seslenişler, zamanın olumsuzluklarını yermeler... “Zaman çok bozuldu, devir değişti/Helal haram birbirine karıştı/Uyuz beygir küheylanla yarıştı/Böyle bir zamana kaldık efendim” der. Serçeyi, Şahin’e çalım attırır, sen nesin diye kafa tutturur! Yetmez ki: “Bülbülün dalında kargalar öttü / Tilkilere Aslana çok kafa tuttu” deyip korkunç çelişkiyi vurgular. Yani çağının adamı, tanığı Aşığımızın ayağı yere basar, acı tatlı gerçekleri dile getirir, olanları görmezlerden gelmez, haykırır...

HOYRATLARI HİÇ Mİ HİÇ YABANA ATILMAZ

Barak havaları kadar Hoyrat tutkunuyum, yıllar süren derlemelerim bunlara tanıktır, bir başka mutluluğum da bunları gerçek sahipleri Şanlıurfalılara armağan etmek oldu. Sahiplendiği için ŞURKAV’a teşekkürüm var, helali hoş ola.

Âşık SEFAİ, bu cana göre çok has, örnek alınacak bir hoyratçıdır da, tadına doyulmaz. Avazlamasına eyvallah ama sözüm “Hoyrat ve Mani”lerine.

“Yazım kara
Baharım yazım kara
Felek çarkın kırıla
Sen yazdın yazım kara” gibi niceleri.

HAK YENİR Mİ? YENMEZ... ASLA YENMEMELİ...

“Hak; helva, küncülü simit değildir yenmez, hiç yenmemeli” derim yıllardır...

1960 Mayıs başlarında bir dostumu getirdim Şanlıurfa’ya... İşte hemen karşımda bu canı çok seven “Havadis!”, yanıma yaklaşmasıyla

birilerini gösterip “ağam” dedi, “bunlar taharri. Ankara’dan geldiler dikkatli olasan...”

Ankara’da zulüm vardı, çalıştığım Ulus Gazetesi kapatılmıştı, yanımdaki çok sevdiğim dostum da Sivas’a sürgün ediliyordu Sıkıyönetim tarafından!. Böyle bir ortamda içimin rahat edeceği kent elbette Şanlıurfa’ydı, onunla geldik elimizde kocaman bir ses alma aygıtı! Bu çok uzun boylu dostum düşünce cezalıydı, öğretmenlik çok görülüyordu bu ülkede! Adı mı? Halkbilimimizin yüz akı, aynı zamanda o tarihten buyana tam bir Şanlıurfa sevdalısı... Şimdilerin dünyaca ünlü Profesörü İlhan BAŞGÖZ, kulakları çınlaya. Bu topraklara da emeği var, unutulmaz... Derlemeler yapıldı bantlar dolusu, bir hazine... Paramız kıt biz garibanların! İlhan canın ikiz kız bebesi var daha süt emen... Peyniri de ünlü ya buranın tutmuş iki teneke peynir almış bebelerine! Gaziantep’e, ordan Kilis’e gideceğiz minibüsle, ama kalan para anca otobüse yetiyor!

Hak yenmez, yemedim, yemiyorum; otobüste kalkışı beklerken, İlhan’ın gönlümü almak için o anda döktürdüğü ve minik teybime aldığım “hoyrat”ını nasıl, nasıl unuturum ve nasıl inkârdan gelip hakkını yerim?

“Çöllerde

Hışfı gazal çöllerde

Gazatası vurulmuş

Kendi kalmış çöllerde

Kaçak gel

Kaçak dolan kaçak gel

Zulum aldı yürüdü

Bu ellerden kaçak gel

Lafım bağlı

Diyemem lafım bağlı

Ah deyip yazam dedim

Kalemim lâfım bağlı,

Düşmüşsen

Vurulmuşsan düşmüşsen

Sende ince yürek var

Zalim yere düşmüşsen

Paşa'dan
Selam gelmiş paşadan
Toprağıma su salsın
Yalvarırım paşadan

İyi gelir
Kötü gider iyi gelir
Kalemini sıkı tut
Sonumuz iyi gelir."

VE GELDİ....

27 Mayıs'ta.

ULU BİROZANDAN:

Azmi rah eyledik ellerinize
Dostlar safa ile gönderin bizi
Arif olanlara bu mana yeter
Dostlar safa ile gönderin bizi

Gariboğlu bu bir ilmi hikmettir.
Muhabbet hemi farz hemi sünnettir.
Ne kadar çok otursak sonu gitmektir.
Dostlar safa ile gönderin bizi...

.....

Ne kadar yazsam sonu bitmektir / Ey arif okurlar / safa ile
gönderin siz de bu canı.

Gerçeğe Hû.

Fikret OTYAM

Gazeteci-Ressam

Antalya, 30 Ocak 2009

DOĞRU ÖZÜNÜ DOĞRU SÖZÜ VE GÜÇLÜ SESİ İLE BİRLEŞTİREN AŞIK

Yolunuz Şanlıurfa'da bir kültür hazinesi olarak yüzyılların emeği, kültürü ve gelenekleri ile bozulmadan ayakta kalan bir Türkmen yerleşim yerine, Kısas'a düşecek olursa size gönüllü rehberlik etmek üzere Mehmet Acet, nam-ı diğer Âşık Sefai'yi yanı başınızda bulursunuz. Alçak gönüllülüğü ile işini gücünü bırakıp bildiğini anlatacak bilmedikleri için de sizi ardına katıp bilenlere götürecektir.

Ozanlar-âşıklar yaşadıkları dönemi, yaşanan olayları, çekilen sıkıntıları, yoksulluklar ve yoksunlukları sazları ile sözleri ile geniş kitlelere aktaran sözel tarihçilerdir. Kimi sazı kimi sözü ile ünlenir. Sefai gibi daha az sayıda olanlarda ise söz ve saz el ele, yürek yüreğe dir ki onlar gönüllerde daha bir üst sırada yer alırlar.

Yaşam öyküsünü bilenlerin çoğu gibi ben de kimi zaman; bu özü sözü doğru, kendi sıkıntılarını geriye bırakıp toplumsal sorunları, haksızlıkları, bozulmuşlukları en üst perdeden dile getirirken bazı kara yürekli ve kara ağızlı fincancı katırlarını da ürküten Sefai için "Cefai" mahlasının daha uygun olduğunu düşünmüşümdür. Anadolu'nun bağrından çıkıp toplumsal doğrular uğruna Dadaloğlu'nun, Pir Sultan Abdal'ın ve Mahzuni'nin çektiklerini o da farklı biçimlerde yaşamıştır.

Sefai, Kısas Belediyesi'nde çalışırken yeni gelen başkanın ilk iş olarak "yandaşı olmayan çalışanları tenzil-i rütbe ile çöp toplamaya gönderme"si komedisini yaşadığı gibi kendisinin TRT arşivlerinde ve bilimsel araştırmalarda kaynak kişi olarak olmazsa olmazlar arasında yıllardır yer almasına rağmen halen görev yapmakta olduğu Şanlıurfa Devlet Türk Halk Müziği korosundaki görevine ulaşması da nice cefalar sonu gerçekleşmiştir.

Bir keresinde bir Kısas'lıdan duyduğum, "Her zaman sahibin andırır eser, eseri olmayanın yerinde yeller eser" sözü, bana göre

Kıyaslı Âşık Sefai Mehmet Acet'i her yönü ile eseri olanlar safına yerleştiriyor. Her ikisi de sazları ile ünlenip babalarının ardılı olacakları sinyali veren oğulları Haydar ve Barış ailede âşıklık bayrağını sürdürecektir en has eserleri Sefai'nin.

Harran Üniversitesi'nde görev yaptığım 13 yıl boyunca Sefai'nin hiçbir ücret kabul etmeden Müzik ve Türk Dili bölümlerinde derslerde hocanın yanı sıra usta öğretici sıfatı ile Türk halk edebiyatı ve Türk Halk Müziği formlarını, icra etmesi, etkinliklerde ve lisans ve yüksek lisans öğrencileri ile birlikte gerçekleştirilen üç belgesel arşiv film çalışmalarında yer alması örnek alınması beklenen bir özelliktir.

Tıpkı "Bais-i şekva bize hüzn-ü umumidir Kemal / Kendi derdi gönlümün billah gelmez yadına" diyen Namık Kemal misali kendi sorunlarını bir kenara bırakıp köyünün, beldesinin, ulusunun ve tüm insanlığın dertlerini kendine dert edinen Âşık Sefai; doğru özünü doğru sözü ve güçlü sesi ile birleştirip sazının tellerinde Ata'sından vatan sevgisine; bozulan değerlerden, "akordu bozulan Kıyas"ından Harran'ın Fırat'a susamışlığına; tanrı sevgisinden doğa sevgisine, vatan sevgisi ve vatan hasretine ve toplumsal yara olan Güneydoğu Anadolu kadınlarının çilesine söz söz, nota nota dolanıp topluma yansıtan bir güzel insan, gerçek bir halk ozanı.

Cefayı kendine sefayı çevresindekilere yönlendiren değerli kardeşim, değerli insan Âşık Sefai ve çok değerli ailesine "gözünüz şen, gönlünüz ferah, günleriniz ise aydınlık ve umut yüklü olsun" diyorum.

Prof. Dr. Zuhul KARAHAN KARA
Harran Üniversitesi

KISAS DERYASINA YAĞMUR OLUP YAĞAN OZANLARDAN BİRİ: AŞIK SEFAİ

Kısas, Harran Ovasında Türkmen Alevi-Bektaşî kültürünün bir deryası. Bu derya öyle bir derya, öyle bir umman ki, içine giren çıkamıyor. Adı bilinen en eski ozanlar Aşık Hüseyin, Aşık Mustafa, Aşık Kul Bıçare, Köçek Ahmet, Kilo Bektaş, Muhammed Çavuş, Culha Yahya Baba, Mehmet Eyüp, Hoca Bakır, Seyyid Halil Çavuş, Seyyid İbrahim Çavuş, Aşık Büryani gibi ozanlar şiirleriyle, türkülerıyla yağmur olmuş bu deryaya yağmışlar.

Halit Aşan, Aşık Celali, Ali Asa, Aşık Doksandaon, Aşık İkrari, Aşık Fedai, Aşık Hürremi, Aşir Kayabaşı, Aşık Devrani, Kul Bektaş, Aşık Dertli Divani, Aşık Halimi, Aşık Kul Halil, Ali Narin, Aşık Ceylani, Yusuf Aşan, Sadık Aşan, Yusuf Tugay, Aşık Sefai ve daha onlarcası ustalarının izinde bu deryayı eserleriyle doldurmaya devam ediyorlar. Kısas'ta bugün doğan bir çocuk, günü geldiğinde bu deryaya yağmur olup yağacak, Kısas durdukça, dünya durdukça bu derya kurumayacak.

Kısaslı ozanlardan yüreklere işleyen öyle deyişler, öyle ezgiler çıkmış ki bunlar Kısas'ı Kısas yapmış. 45 dakika süren Kısas Semahı, benim diyen senfonilerle yarışacak güzellikte anıt bir eser. Ve daha yüzlercesi...

Aslında tüm Alevi-Bektaşî türküler, deyişleri Türk Halk Müziğinin temel taşları. Beni hoş görünüz. Halk müziğimizin içinden Alevi-Bektaşî türkülerini, deyişlerini çektiğinizde müziğimiz, halk şiirimiz öksüz kalır.

Aşık Sefai (Mehmet Acet), 1980 yılından beri sık sık ziyaret ettiğim Kısas Deryası'na şiirleriyle, türkülerıyla yağmur olup yağan ozanlardan biri. Âşık, saz ve şiir. İnsan yüreğinden kopan duyguların birleştiği üçlü. Daha doğrusu insanı insan yapan üçlü. Alevi-Bektaşî kültürünün olmazsa olmazı bu üçlü, Aşık Sefai'nin benliğine işlemiştir adeta. Aşık Sefai'nin benliğinde sadece bu üçlü yer etmemiştir.

Aleviliğin; cömertlik, özgürlük, eşitlik, barış, emeğin kutsallığı, hoşgörü, kanaatkâr olma, haksızlık karşısında susmama gibi ilkeleri de O'nun yüreğinde yerini bulmuştur. Bir şiirinde söylediği gibi; serveti sazi, sermayesi kalemidir. Piri Hacı Bektaş Veli'nin “İncinsen de incitme” düsturu, Sefai'nin şiirinde “Rengi, ırkı ne olursa hoş görmek” dizesi ile dile gelir, “Hoşgörü, bahçede açan gülümüz” dizesi ile gönül bahçesinde bir gül misali yerini bulur.

*“Özü Atatürkçü, kendisi Türkmen
Harran'da bir Kısas Köyü'müz vardır
Emevi devrinden almıştır adın
SEFÂ der; Türkçe dilimiz vardır”*

Dizeleri Sefa'nin Ata sevgisine, yurt sevgisine, bayrak sevgisine, tarih sevgisine işaret eder.

Aşık Sefai, “Türkmen Kısas Kültürü”nden beslenen müzik bilgisini, Türkmen kaynaklı olan “Urfa Müziği” ile o denli güzel bağdaştırmıştır ki, kendisinden beşiri bir Urfa hoyratını dinlerken gönül telinizin titrediğini hissedersiniz. Urfa ile Kısas arasındaki kültür birliğinin farkına varırsınız. O, bir Avşar bozlağını okurken, bir Barak havasını okurken yüreğinizi bir Orta Anadolu Türkmen sanatçısının, bir Barak Ovası sanatçısının hançeresinden kopup gelen nağmeler misali yakar. Böylece Kısas'ın Urfa olduğunu, Anadolu olduğunu, Barak Ovası olduğunu; Anadolu'nun, Barak Ovası'nın da Urfa ve Kısas olduğunu anlarsınız.

Türk Halk Müziğinin değerli hocası, kıymetli hemşehrimiz Dr. Mehmet Özbek; “Türkülerimiz, hakikati olduğu gibi görüp söylemekten asla çekinmeyen ermiş ve cesur kimselerin söylemleridir. Gerçek halk müziği sanatçısına gelince, engin ruhunu kendine özgü zekâsıyla birleştirerek geçmişin musiki anlayış ve zevkine sadık kalmakla birlikte günün ihtiyaç ve zevklerini de anlamak ve onu göz önünde tutarak eskiye yeniyi katmasını bilmiş ve bunu başararak içinde yaşadığımız musiki âleminin bir kutbu haline tam manasıyla erişmiş olandır. Onun, her gün yeni bir cephesine yeni bir meziyetine şahit oluruz. Gerisi yalandır.” cümleleriyle sanki Aşık Sefai'yi tarif ediyor.

Aşık Sefai, bir folklor araştırmacısı, yerel bir tarihçidir aynı zamanda. O, Kısaslı atalarından dilden dile gelen halk hikâyelerini, türkü öykülerini, Kısas'ın tarihini dikkatle dinlemiş, hafızasına kaydetmiştir. Tüm bu folklor değerlerini şiirlerine, türkülerine dökerek, araştırmacılara aktararak yaşatmaya çalışmıştır. Aşık Sefai bu bilgilerini Prof. Dr. Zuhal Karahan Kara'nın teklifi üzerine Harran Üniversitesi'nin Müzik Bölümü ve Türk Dili ve Edebiyatı bölümlerinde verdiği derslerle öğrencilere aktarmıştır.

Şiir ve müzik başta olmak üzere birçok kültür değerimizin yozlaşmakta olduğu günümüzde Aşık Sefailer bir ışık, bir hazine. Kültürümüzü geçmişten alıp geleceğe aktaran kültür ve sanat elçileri.

Değerli dostum Sefai, iyi ki varsın. Halk müziğimizin, halk şiirimizin temel taşları Alevi türküleri, Alevi şiirleri iyi ki var. Ülkemizin zenginliğine zenginlik katan Aleviler iyi ki var.

Yrd. Doç. Dr. A. Cihat KÜRKÇÜOĞLU

Harran Üniversitesi

Fen-Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi

YUVAN SICAK, BAHTIN AK OLSUN

Sen birliği ve beraberliği sevgi yumağı içinde bizlere sundun. Riyadan uzak, hakka yakın gönlüne bizlerin de gönlünü bağladın sazının telleriyle. Bize âşıklar diyarından bir başka söyleyiş getirdin. Uçsuz bucaksız uçurumların kenarında ölümle kalım arasındaki son perdeyi hayattan yana açarak dinleyenlere yeni bir ufkun meyvesini gönlünün ta içlerinden koparıp hediye ettin. Düzmeler düzdün, koşmalar koştun. Halk müziği sevenler ilk defa senden dinledi. Şöyle töreli bir semahı. Kerbela'nın sıcağını koynunda taşıdın hep. Büyük bir inatla Fırat! Fırat! diye haykırdın. Ve şimdi Harran Ovası'nda senin türkülerini söylemekte çimler, çiçekler, ağaçlar sana dua etmek için gökyüzüne baş kaldırmada. Yuvan sıcak, bahtın ak olsun. Eline ağzına sağlık Sefâî.

Mehmet ÖZBEK

Kültür ve Turizm Bakanlığı
Ankara Devlet THM Korosu Şefi (emekli)

SEFÂÎ, URFA SENİNLE GURUR DUYUYOR

Öncelikle yerel, daha sonra yöresel, daha da önemlisi Kısas Köyü kültürünü Türk halkının tertemiz duygularla yarattığı ve yaşattığı halk kültürüne kazandırdığınız için hizmetleriniz ve ürettiklerin unutulmayacak.

Bugün için gereken değerleri vermeyi esirgeyenler bunun yanlışını yakın zamanda anlayacaklar. Sefâî'yi dinleme fırsatını bulan siz değerli türkü dostları çabalarınızı dostlarınızı da harekete geçirerek, bu geleneksel müziğimizin yaşatılmasında lütfen çaba sarf ediniz.

Ülkemizde en çok ihtiyaç duyulan birlik ve beraberlik ruhunun halk kültüründe açık olarak var olduğunu dikkate alır isek sevgili Sefâî gibi ozanlarımıza neden sahip çıkmamız gerektiğini toplum olarak anlarız. Türkülerimiz kadar uzun ömürlü ve sağlıklı olmanız dileğiyle aşığımızı kutluyorum.

Rüştü AKAR

Anadolu Folklor Vakfı Genel Başkanı

SEVGİLİ OKURLAR,

Bir değerli ozan, bir değerli söz ustasını anlatan bir yazı yazınam istendiğinde hem büyük bir mutluluğa hem de heyecana kapıldım. Mutluydum, çünkü şiirlerini büyük bir zevkle okuduğum bu kardeşimin şiirleriyle beraber benim duygularımda ölümsüzleşecekti. Heyecanlıydım, acaba duygularımı yeterince ifade edebilecek miydim?

Kendisini ilk kez bana göndermiş olduğu ve pek çok yerde okuyup, büyük beğeni kazanan “Nasihatname” şiiriyle tanıdım.

Gel öğüt vereyim öğüt alırsan

Kervan gider sakın geri kalırsan

Meclisi irfanda ağır kalırsan

Ağır taş yerinden kalkmaz bilesin.

Dörtlüğüyle başlayıp, bir hayat felsefesini sığdırdığı 5-6 kıtalık o muhteşem şiiriyle Mehmet Acet, sevdiğim ozanlar arasındaki saygın yerini aldı.

Yazmış olduğu pek çok şiirinde barış, sevgi ve hoşgörü temalarını işleyen, Hacı Bektaş Veli törenlerindeki şiir yarışmalarında birincilik ödülüne layık görülen Mehmet Acet şu anda da Türk Halk Müziğinde pek çok ünlü ismi yetiştiren Şanlıurfa ilimizde Devlet Türk Halk Müziği Korosunda ses sanatçısı olarak görev yapmaktadır.

Yüce Atamızın 1930 yılında söylediği şu söz ne kadar önemli ve doğru: “... Hepiniz mebus olabilirsiniz. Vekil olabilirsiniz, hatta reisicumhur olabilirsiniz, fakat sanatkâr olamazsınız.”

Mehmet Acet (Aşık Sefai) sanatçı olmadı, sanatçı doğdu. Yüreğindeki sevgiyi dizelere döktü, kitlelere ulaştırdı. Barışı öğütledi insanlığa, ayrıca düzgün insan olmaya çağırdı dizeleriyle...

Sözüne sadık ol sözünden dönme

Kıymetin bilmeze “dostumdur” deme

Kül kömür ye, namert lokması yeme

Namerdin lokması haram bilesin.

Çalışmanın ibadet kadar, hatta daha önemli olduğunu, uzaktaki düşmandan değil, yakınından zarar geleceğini bir bir anlattı şiirlerinde. Anlayana, çok şeyi en ince noktasına kadar anlatan, ifadesindeki durulukla herkesçe anlaşılabilen bu mütevazı ozanımızın nice yıllar aynı başarıyla kitlelere ulaşacağına inanıyor ve yolunun açık olmasını diliyorum.

Cemile KUTGÜN

TRT Sunucusu

birinci bölüm

**ÂŞIK SEFAİ'NİN
YAŞADIĞI BELDE
KISAS**



Kaleden Şanlıurfa'ya Bakış



Hazreti İbrahim'in doğduğu, yaşadığı ve ateşe atıldığı mekan

ŞANLIURFA

Kültür ve medeniyetin Dünya'ya yayıldığı bölge olarak bilinen ve arkeoloji literatüründe "Bereketli Hilal" olarak adlandırılan topraklar üzerinde 13.500 yıldan beri iskân edilen Şanlıurfa, dünyanın en eski şehirlerinden biridir.

Tarih boyunca çeşitli uygarlıklara sahne olan Şanlıurfa'ya Araplar Urhai, El-Ruha; Seleukoslar Edessa adını vermişlerdir. Göbeklitepe'deki 11.500 yıl öncesine ait dünyanın en eski tapınaklarının yer aldığı, ilk yerleşimin ve ilk tarımın yapıldığı "Uygarlıklar Şehri"dir.

Çok tanrılı Pagan ve Sabii inançlarına ait mabetlerin bulunduğu, İbrahim Peygamber'in doğduğu, Musa Peygamber, Şuayb Peygamber, Yakup Peygamber, Eyyüp Peygamber ve Elyesa' Peygamber'in yaşadığı, İsa Peygamber'in kutsadığı, "Peygamberler Şehri"dir.

Harran, Şuayb Şehri, Soğmatar, Göbeklitepe gibi ören yerleriyle; birer saray güzelliğindeki tarihi evleriyle, sokaklarıyla, hanlarıyla, hamamlarıyla, camileriyle, çeşmeleriyle, köprüleriyle, kapalı çarşılarıyla ve geleneksel el sanatlarıyla adeta bir açık hava müzesi görünümü verdiğinden "MÜZE ŞEHİR" olarak da tanınmaktadır.

Urfalıların müziğe olan kabiliyetleri ve tutkuları sonucunda, tarihi şehrin şöhretinde müziğin de payı olmuştur. Duyguların, düşünce-lerin, sevginin, ıstırapın, mutluluğun ve hayatın di-ğer özelliklerinin türkülere, deyişlere, hoyratlara, gazellere ince ince işlendiği "Urfa Havaları" müzik camiasınca ve geniş kitlelerce sevilmekte ve zevkle dinlenmektedir.

KISAS KÖYÜ TARİHİ VE HALKI

Sefai'nin yaşadığı belde Kısas, Şanlıurfa ilinin 12 km güneydoğusunda Tektek Dağları'na giden yolun üzerinde ve Harran Ovası'nın başlangıcında yer almaktadır. Dili, geleneği-göreneği ve yaşam biçimi bakımından çevresindeki köylere benzemeyen, fakat Şanlıurfa şehir merkezi ile kültürel benzerlik gösteren Kısas, Şanlıurfa merkez ilçesinde yer alan bir Türkmen köyüdür. Kısas 1992 yılında belde olmuştur.

Kısas adına 11. yüzyıldan beri çeşitli kaynaklarda rastlanmaktadır.

Kısas adının geçtiği en eski kaynakta; 1035 yılında Arapların hâkimiyetindeki Kısas'a Urfa'daki Bizanslıların akınlar yaptıkları bahsedilmektedir.(1)

Kısas adından bahseden diğer eski bir kaynak ise Urfalı Mateos'tur. Vekayi-nâme'de, ünlü Selçuklu kumandanı Salar-ı Horasan'ın (1065) Urfa'ya gelişinden; "... Salar-ı Horasan, Urfa memleketine geldi ve Çalap (Culap) üzerine yürüdü. Oranın muhtelif yerlerinde şiddetli katliamlar icra etti ve birçok insanı da esarete sürükledi. Sonra Deb(2) denilen kaleye karşı yürüdü. Oranın halkını kâmilten kılıçtan geçirdi. Sonra da Ksaus denen yere gelip karargâh kurdu. Urfa'da bulunan 4000 atlı ve piyade Roma askeri, Türklere karşı yürüyüp Ksaus'a yakın bir yer olan Tılag'a geldiler, bunu gören Salar-ı Horasan askerlerine hücum emrini verdi. Fakat Roma askerleri muharebe daha başlamadan önce kaçtılar... Müslümanlar onları şehrin hendeğine kadar kovaladılar."(3) diye bahsetmektedir. Bu kaynaktan anlaşıyor ki Türkler ilk kez 1065 yılında Kısas'a kadar gelmişlerdir.

J. B. Segal'in, Edessa 'The Blessed City' isimli kitabının 233. sayfasında; 1110 yılında Musul valisi Emir Mevdud'un komutasındaki ve diğer Türk komutanlarından oluşan bir grubun Urfa üzerine geldiği, Türklerin Urfa'nın doğusunda, Kısas Kalesi yakınında kamp kurdukları, Urfa'yı kuşatmayıp ancak manastırları tahrip etmekle yetindikleri yer almaktadır. Kısas'daki höyükte daha önceleri bir kalenin bulunduğu buradan anlaşıyor.

Edessa 'The Blessed City' isimli kitabın 237. sayfasında; "1138 yılında Artuklu beyi Timurtaş, civarda yaptığı birkaç başarılı akın ve savaş sonucunda birçok Frankı öldürdü ve esir aldı. Esirlerle Urfa

önüne geldi ve kentin teslimini istedi. Ancak Franklar kenti teslim etmediler. Bunun üzerine Türkler Urfa'nın doğusundaki önemli bir kale olan Kısas kalesini zaptettikten sonra geri çekilmişlerdir." Diye bahsedilmektedir.

16. yüzyılın sonlarına doğru Mevali Türkmenleri'nin yaşadığı Kısas'ta Araplarla olan bir savaş sonunda Kısas halkının Suriye'ye Türkmen Culabı (Rakka şehri çevresinde bir yer) denen bölgeye göç edip yerleştiğini ve köyün uzun süre boş kaldığını söyleyen Âşık Sefai, köyün bugünkü halkının buraya gelişini ise şöyle hikâye etmektedir: "Zeynel Abidin'in torunlarından olduğu söylenen Seyit Ahmet adında bir Türk 1600 yıllarında yakınlarıyla birlikte Horasan'dan buraya gelir yerleşir. Keramet ve mucizeler sahibi olan Seyit Ahmet, fakir fukaraya kazan kaynatan ve sevilen bir zattır. İşte bizler bu topluluğun evlatlarıyız."

Âşık Sefai, Kısas adının ise Emeviler'le Abbasiler arasında yapılan savaşlarda tarafların "kısasa kısas" davranışlarından geldiğini söylüyor ve şunları ekliyor: "Emevi halifeleri, iktidarları döneminde Müslüman halka çok zulmediyorlardı. Nihayet Horasan'dan Eba Müslim denen bir yiğit 40 sene süren bir savaş sonunda Emevi Devleti'nin en son halifesi Mervan'ı yendi. Böylece hem Türkler hem de Araplar huzura kavuştular."

Sefai destanımı hikâyesine devamla şöyle diyor: "Muharebenin çoğu Harran Ovası'nda olur. Emeviler esir aldıkları askerleri bir tepede diri diri yakarlarmış. Eba Müslim tarafı ise esir aldıkları Emevi askerlerini önce yola çağırırlar ve yola girmedikleri takdirde 'Oniki İmam' aşkına başlarına oniki çivi çakarlarmış'".

Aslında Âşık Sefâi burada 8. yüzyılda Arap Dünyasındaki toplumsal bölünmelerden yararlanarak Emeviler'e karşı bir ayaklanma başlatan Eba Müslimi Horasanî'nin, son Emevi Halifesi II. Mervan'ı yenilgiye uğratarak Ebu'l abbas'ın Abbasi halifesi seçilmesini sağlayan savaşını, efsanevi bir dille anlatmaktadır.(4)

Dipnotlar

(1) J. B. Segal. Edessa 'The Blessed City', Oxford University Pres, Oxford 1970, s.219.

(2) Kısas'ın kuzeyinde 25-30 km uzaklıkta bir köy olan "Diphisar" olabileceği tahmin edilmektedir.

(3) Urfalı Mateos Vekayinamesi (952-1136) ve papaz Grigor'un Zeyli (1136-1162), Türkçeye tercüme H.D. Andreasyan, Notlar: E. Dulaurer-M.H. Yınaç, 2. baskı Ankara 1987, s. 53, 54, 127.

(4) Mehmet ÖZBEK, "Urfa'da gözden uzak bir alevi köyü ve halk musikisi" IV. Milletlerarası Türk Halk Kültürü Kongresi Bildirileri, III. Cilt, Ankara 1992, s. 165.

ŞAH MUHAMMED

Şah Muhammed, M. 737 yılında Hz. Muhammed'in Ehlibeytine ve yandaşlarına yapılan baskı ve zulümlere karşı Horasanda "Ebu Müslüm-i Horasani" liderliğinde başlayan başkaldırıda bir "Alp Eren" olarak yer almış ve bu uğurda canını vermiş, türbesi Kısas'da bulunan bir askeri komutandır.

Şah Muhammed türbesi ve sancağı kısaslılar için kutsiyet arz etmektedir. Şah Muhammed Türbesi Kısas ve çevre halkı tarafından sürekli ziyaret edilmektedir. Türbedeki sancağın renkleri yeşil ve kırmızıdır. Kırmızı renk İmam Hüseyin'in elbisesinin rengini ve Kerbela'da akan kanı; yeşil renk ise İmam Hasan'ın elbisesinin rengini ve zehirlenerek öldürülmesini temsil etmektedir.

Âşık Sefai'nin anlattığı menkıbe şöyledir: "Eba Müslim-i Horasani'nin Emevilerle olan ve kırk sene süren savaşında Eba Müslim'e, Hürzem (Harezm) beylerinden Muhammed Şah ve kardeşi Fatma Hatun yardım etmişlerdir. Şah Muhammed bir gün ava çıkar. 40 kişilik bir kalabalık görür. Bunların kimler olduğunu öğrenmek üzere adamlarını gönderir. Adamlar gider bakarlar ki 40 kişiden 37'si ölmüş, 3'ü yaşıyor. Ama onların da dili kesilmiş. Dilsizlerin yazıyla anlatmalarından Eba Müslim'in askerleri oldukları anlaşılır. Eba Müslim'in burada Emevilerle savaş yaptığını öğrenen Şah Muhammed, şimdiye kadar mücadeleye girmemiş olduğuna kahrlanır. 40.000 askeriyle savaşa katılır. Savaş sonunda altın tahtını Eba Müslim'e hediye eder. Uzun yıllar süren savaşlar sonunda Şah Muhammed bir savaşa şehit düşer. Türbesi Kısas'da bulunmaktadır."

Hazreti Ali yanlısı oluşu ve kerbela faciasının öcünü almak için Emevilere karşı savaşması ile Eba Müslim, Anadolu'da bulunan inanışlar arasında olduğu gibi Kısas halkının zihninde de efsanevi bir kişiliğe bürünmüştür. Türbe önemli bir ziyaret yeridir.



Kısas Köyü / 11.09.1999



Şah Muhammed Türbesi / 2002

KISAS'TA SOSYAL VE KÜLTÜREL YAPI

Kısas halkı tarım ve hayvancılıkla uğraşmaktadır. Köyde buğday, arpa, mercimek, pamuk, mısır, fıstık yetiştirilmekte; az ölçüde bağcılık da yapılmaktadır. Son yıllarda sulu tarıma geçilmiştir. Ekonomik durum orta düzeydedir.

Son nüfus sayımına göre köy nüfusu 5400 gözükse de bu rakam günümüzde 6000 civarındadır.

Kısas'ta; Belediye Teşkilatı, Tarım Kredi Kooperatifi, Sağlık Ocağı, İlköğretim Okulu, Lise, Belediye Kütüphanesi, Sulama Birliği, Ziraat Teknisyenliği, PTT Acentalığı, Kahvehane, Fırın, çok sayıda bakkal, Bir Cemevi ve İki cami bulunmaktadır. Şehir merkezi ile bağlantıyı sağlayan yolu asfalttır.

Kısas'ın çevresinde yeralan; Fiyen, Sultantepe, Çekçek, Çamurlu, Köpürlük, Cüdeyde gibi köylerde yoğun olarak Arapça konuşulmasına karşılık; Kısas'ta konuşulan tek dil Türkçe'dir ve şehir merkezindeki Türkçe'ye göre daha saf ve daha temizdir. Köyde okuma yazma oranı ise diğer köylere göre daha ileridir.

Kısas halkı dinine, geleneklerine, devlete ve cumhuriyete bağlı; vatanperver ve misafirperver insanlardır.

Köyde ağalık ve büyük toprak sahipliğine rastlanmamaktadır. Herkesin kendine yetecek kadar toprağı bulunmaktadır.

Kısaslılar; "Biz kendimize Alevi diyoruz ama aslında Bektaşî'yiz. Zaten Alevi-Bektaşî aynıdır." demektedirler. Kısas köyünün çoğu Bektaşî olmakla birlikte köyde Sünni Türkmenler de yaşamaktadır. Bektaşîlerin iki Cemevi'nin yanı sıra Sünnilerin de köyde iki camileri vardır. Köyde manen ayrılıklardan dolayı bugüne kadar hiç kavga olmamıştır.

KISAS'TA GELENEKLER

Kıyas, geleneklerini yaşatmaya çalışan "gönül ehli insanların beldesi" ve "aşıklar diyarı"dır.

Arkadaşlık ve komşuluk ilişkileri şehir merkezi ile benzerlik göstermektedir.

Kıyas'da 12 gün Kerbela Şehitleri, üç gün de Masum-ı paklar için olmak üzere her yıl muharrem ayında 15 gün oruç tutulur. Oruçta 15 gün boyunca etli yemekler yenmez, sakal traşı olunmaz, yıkanılmaz, aynaya bakılmaz, su içilmez (ayran, şerbet içilir). Mecbur kalanlar suyun içine biraz toprak karıştırarak içerler. İftarda kana kana su içmek günah sayılır. Oruç sonunda aşure pişirilen kazan başında toplanılarak dua okunur. Aşure'nin yanı sıra kurban kesenler de olur. Oruç bitse bile Muharrem ayı içinde kelle ve ciğer gibi yemekler yapılmaz (diğer etli yemekler yapılabilir).

Yılda bir kere Ocak ayında görgü-sorgu kurbanı yapılır. Katılanlar, aralarında para toplarlar. Kurban alınıp kesildikten sonra, Baba: "Razı mısınız birbirinizden?" diye sorar. Küskünler barışır. "Gelme gelme, dönme dönme, gelenin malı, dönenin canı" diye yemin verilir. Düşkünler ve suç işlemiş kişiler görgü-sorgu kurbanına katılamaz.

Ölümlle ilgili gelenek ise Kıyas'da şöyledir: Cenaze, evde imam tarafından yıkanır. Mezarlıkta namazı kılınır mezar başında hoca dua okur. Üç gün evde taziye yapılır. Taziyeye gelenler yasin ve fatiha surelerini okurlar. Komşular, cenaze sahibi ve yakınlarını üç gün yemeğe davet eder. Üç gün sonra cenaze sahibi kurban keser ve bütün köyü davet eder. Bu geleneğe "topraktan kaldırma" denir.

Eskiden köyde yapılan düğünler çok şenlikli olup 10 gün sürerken, günümüzde ise bu gelenek kısmen değişmiş olup bazı aileler şehirdeki düğün salonlarında düğün yapmaktadır.

KISAS'TA MÜZİK GELENEĞİ

Kıyas halkı, âşıklık geleneğini günümüze kadar muhafaza etmiştir. Kıyas Köyü halk müziğinde, Şanlıurfa merkezine göre bazı farklılıklar görülmektedir. Şanlıurfa türkülerinde daha çok mani biçimi görülürken, Kıyas halk müziğindeki deyişlerde ise koşma biçimine rastlanmaktadır. Köydeki bütün âşıklar, koşma biçimiyle yazdıkları deyişlerini bağlama eşliğinde icra etmektedirler.

Kıyas'ta türküyü "Yır", türkü söylemeye "Yırlama", maniye de "Hoylama" denilmektedir.

Kıyas'ta çalıp söyleyen âşıkların tümü, bağlamada akort olarak "bağlama düzeni"ni kullanmaktadır. Urfa merkezindeki müzik ustalarıyla 1950-1970 arası birlikte olmuş Âşık Celâli (Veli Göncü) gazel okurken "bozuk düzen"i kullanmaktadır. Âşık Celâli, özellikle Urfa fasıllarında okunan Kürdi ve Araban gazellerini gönülden icra etmektedir.

Urfa merkezde halk müziği genelde klasik sazlarla icra edilmektedir. Kıyas'ta ise bağlama yaygın olarak kullanılmaktadır.

Şanlıurfa şehir merkezinde musiki meclislerinde icra edilen tüm makamlara Kıyas'ta rastlanmamaktadır. Uzun havalarda ise nadir olarak Barak ve Bozlak tarzına rastlanmaktadır. Âşık Sefai (Mehmet Acet) Kıyas'da "Türkmeni" denilen Barak ve Bozlak tarzındaki uzun havaları başarılı bir şekilde icra etmektedir. Hoyrat çeşitlerinden ise Kıyas'da sadece Beşiri Hoyrat okunmaktadır.

Yöreye özgü özellikler gösteren Kıyas Semahı ise özgünlüğünü günümüze kadar koruyarak, düzenlemesi ve sözleriyle çok güzel bir örnektir.

KISAS'TA ÂŞIKLIK GELENEĞİ

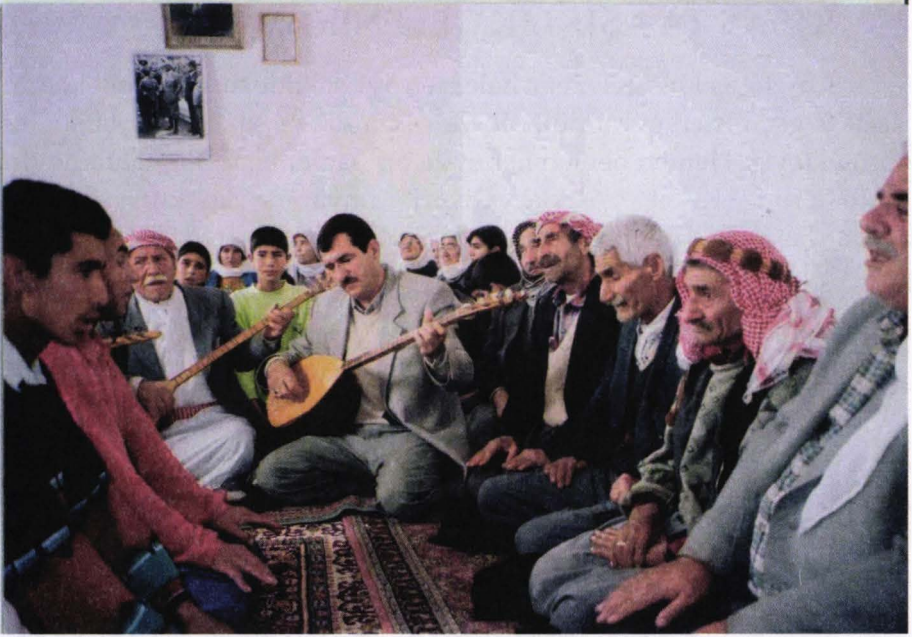
Köyde âşıklık geleneği halen en iyi şekilde sürdürülmektedir. Kısas'ta geçmişten günümüze elliye yakın saz ve söz ustası yetiştiğini görmekteyiz. Hemen hemen her evde bir bağlama bulunmaktadır. Bu özellikleriyle Kısas, "Âşıklar Diyarı" ünvanına layıktır. Köydeki âşıklardan yurtiçi ve yurtdışında tanınanlar da bulunmaktadır.

Bu şairlerimiz, halk diliyle duygu ve düşüncelerini bizlere aktarmaktadırlar. Ayrıca şiirlerinde geleneklerini, inançlarını, yaşamlarını, sevgilerini, hüznlerini, sitemlerini dile getirmektedirler.

Köyde yetişen âşıklardan bağlama çalıp deyiş okuyanlar, kendi deyişlerinin yanı sıra; Kısas dışındaki eski âşıklardan Sadık Baba, Sıtkı Baba, Dertli, Derviş Ali, Edip Harabi, Virani, Kul Hüseyin, Kul Himmet, Seyyid Nesimi, Şah Hatayi ve Pir Sultan'ın deyişlerini de okumaktadırlar.



*Kısaslı Âşıklardan Bir Gurup / 1992
(Âşık Celali, Âşık Doksanda On, Âşık Dertli Divani,
Âşık Halit Aşan, Âşık Sefai)*



KISAS'TA CEM

Cem'de Oniki Hizmetin Sahipleri

1- Dede: Sercem de denilir. Cem'i yönetir.

2- Rehber: Cem'e katılanlara yardımcı olur. 3- Gözcü: Cem'de düzeni ve sükûneti sağlar.

4- Çerağcı: Çerağın yakılması, meydanın aydınlatılmasıyla görevli.

5- Zakir: Deyiş, Duvaz, Mirac'lama söyler.

6- Farraş: Meydanı süpürür.

7- Sakka: İbriktar, saka suyu dağıtır.

8- Sofracı: Kurban ve yemek işlerine bakar.

9- Pervane: Samahcı, samah yapanlar.

10- Peyik: Cem'i komşulara haber veren.

11- İznikçi: Cemevinin temizliğine bakar.

12- Bekçi: Cem'in ve Cem'e gelenlerin evlerinin güvenliğini sağlar.

HALKA NAMAZI (Kırklar Namazı) ve

SEMAH

Kısa'sta Perşembe akşamları cemevinde yapılan toplantıya "halka namazı" ya da "kırklar namazı" denilmektedir. Cem'e herkes lokmasını (evindeki yiyeceği) alarak gider. Önce âdâbınca sohbet yapılır, sonra namaza geçilir.

Namazda ilk hizmet sahibi "Selmanı Farraş" önce meydana süpürür, meydana açar. Sonra abdest suyu dağıtılır ve herkes elini yıkar. Meydan açılırken çıra duasının (Nur Suresi 35. Ayet) okunmasıyla delil uyandırılır ve arkasından edebi erkân ile üç Duaz-ı İmam (Düvazdeh imâm) birbirine bağlı olarak okunur. Kısa bir ara verilir. Bundan sonra âşıklar deyiş okumaya başlar. Burada daha çok Hz. Ali'yi, Oniki İmam'ı, Hacı Bektaş-ı Veli'yi öven methiye türü şeylerle duaz-ı imam (Oniki İmam'ın Adının geçtiği nefes) okunur. Âşıklar böylece bir fasıl geçtikten sonra kısa bir ara verilir. Gözcü; "Zakirlerin zikri gerek" der ve ikinci fasıl başlar (Deyişler okunur). Bu da bittikten sonra namaza devam edilir. Üç Duaz-ı İmam okunur sonra "miraçlama" okunur. Miraçlama okunurken Hazreti Muhammed'in Miraç'a çıkışına sıra geldiğinde topluluk ayağa kalkar ve bir dörtlük ile öylece ayakta okunur. Sonra semaha geçilir.

Bu semaha "kırklar semahı" denilmektedir.

Miraçlamanın sonunda başlar ve şu şekilde olur:

1- Çark (hızlı dönüş, pervane) sonunda semah dönenler ayakta durur ve baba gülbeng okunur.

2- Duaz-ı İmam (2. Duaz-ı İmam saz eşliğinde okunurken dönenler oturur)

3- Gülbeng (baba veya dede dualar okur)

4- Semah yürüyüşü (Turnalar deyişi eşliğinde)

5- Çark (semah dönüşüne bağlı olarak hızlı dönüş) sonunda semah dönenler ayakta durur ve baba gülbeng okur.

6- Duaz-ı İmam (2. Duaz-ı İmam tekrar saz eşliğinde okunurken dönenler oturur)

7- Gülbeng (Baba veya dede dualar okur)

8- Semah yürüyüşü (Çağrışa çağrışa havada durnam eşliğinde)

9- İkinci Çark (Semah yürüyüşüne bağlı olarak hızlı dönüş. Allah Allah sen dururken ya ben kime yalvarayım okunur)

10- Duaz-ı İmam (2. Duaz-ı İmam tekrar okunur)

11- İkinci Gülbeng (ayakta dua edilir)

12- Ağır lama (Nenni de denir, semah dönenler ayakta durur. Yaraların göz göz oldu oyuldu okunur)

13- Semah yürüyüşü (Eğer gider isen dost ellerine deyişi okunur.)

14- Üçüncü Çark (Derdim ondur çün dokuzu diyemem ağyare ben. deyişi okunur)

15- Üçüncü Gülbeng (Semah dönenler oturur. Dede dua okur)

16- Tevhid (dönenler ve ayakta kiler diz üstü oturur, Sadık Baba'nın veya Kul Hüseyin'in deyişi okunur)

17- Tevhid'den sonra bir kişi: "Çekelim aşkın yayın, Cem'e girmesin hayın, Tevhid kemal buldu, Erkân yerini aldı, Diyelim ahhh Hüseyin" der.

18- Saka suyu (Saka Hüseyin) iki veya üç görevli, saka suyu duası okunduktan sonra Cem'de oturanlara tas ile su dağıtır ve birer yudum içilir.

19- Lokma ve sofr a (getirilen lokmalar sofraya dizilir, yemekten önce ve sonra dua okunur.)

20- Gözcü ortaya gelir "oniki hizmetin tamamına diyelim Allah Allah" der.

21- baba, son gülbengi okur.

"Allah Allah, Allah Allah, akşamlar hayr ola, hayırlar feth ola, şerler def'ola, münkirler mat, münafıklar berbad ola. Ya Hazreti Allah namazımızı niyazımızı kabul eyliyesin. Üçler, Beşler, Yediler, Oniki İmam, Ondört Mahsum'ı Pâk, Onyed i Kemberbest ve Kırkların hayli himmetleri; sefa nazarları üzerimizde hazır ve nazır ola, gelmiş görmüş ola, göz gönül katmış ola. Bilerek, bilmeyerek yaptığımız günahlarımızı af ü mağfiret eylesen, bin günahlarımızı bir gerçeğe bağışlayasan. Nur-ı Nebi, Kerem-i Ali, pirimiz üstadımız Seyyit Hünkâr Hacı Bektaş i Veli. Dil bizden, nutuk Hazreti pirden. Gerçeğin demine hû Ya Ali. Oturup duran, pir ve civan, ârife nazar, gerçeğe hû; gaybetsiz başını yastığ a koyan sağ yata selamet kalka; sırrı sır edenin demine hû, hak saklaya, Hızır bekleye cem'i cümlemizi."

Samahta 3-5-7 kişi dönmele birlikte, yerin durumuna göre coşan, iç i kaynayan semaha kendini katar. Bacılar da isterlerse katılabilirler.

KISASLI ÂŞIKLAR

Âşık Hüseyin

Doğum tarihi bilinmemektedir. Adı bilinen en eski âşıklardandır. Kısas Ceminde yer alan semah ve deyişlerin müzikleri ona aittir. Kul Hüseyin mahlasıyla Kısas'ta bilinen deyişlerin ona ait olduğu sanılmaktadır.

Âşık Mustafa (Âşık Mıço)

Doğum tarihi bilinmemektedir. Âşık Hüseyin'in oğludur. Ancak 1910 yılında öldüğü söyleniyor. Âşık Halit Aşan'ın dedesidir. Usta malı söyleyen, bağlama çalan, ancak kendi deyişlerinin olup olmadığı bilinmeyen bir âşıkmış. Günümüze kadar gelen kısas semahlarında okunan deyişlerin müziklerinin ona ait olduğu söylenmektedir. Âşık Mıço ile ilgili anlatılan bir anekdot şöyledir: Bir gün Âşık Mıço'nun köyde bağlaması kırılıyor. O zaman Urfa'da bir saz bulamayınca bir kış günü Antep'e gitmeye karar veriyor. O tarihlerde vasıta bulunmadığı için Antep'e yürüyerek gidiyor ve oradan bir bağlama alıp geliyor.

Âşık Kul bir çare (Abdurrahman Türkmen)

1840 doğumludur. Babasının adı Bedir'dir. Şiirleri halen yaşamaktadır. Usta malı ve kendi deyişlerini okurmuş. Söylenilene göre 1922 yılında ölmüştür. Evli olup 2 çocukludur.

Köçek Ahmet

Doğum tarihi bilinmemektedir. Kendi deyişi bulunmayıp usta malı okurmuş. Kurtuluş savaşına katıldığı bilinmektedir ve savaştan kısa bir süre sonra öldüğü söylenmektedir.

Kılo Bektaş (Nakla Bektaş)

Âşık Mıço'nun amcası oğludur. Cem'e katılan âşıklardandır. Usta malı çalıp söylemiş. 70 yaşlarındayken 1945 yılında vefat etmiştir.

Muhammet Çavuş

1840 yılında doğduğu söylenir. Makama vakıf iyi bir okuyucuymuş. Mukim Tahir'in sık sık ziyaret ettiği ve çok beğendiği bir ustaymış. Askerde bando çavuşluğu da yapmıştır. 1948 yılında vefat etmiştir.

Culha Yahya Baba

1880 yılında doğmuştur. Cemevi sahipliği yapmıştır. Kısas'taki Alevi-Bektaşilerin babasıdır. İyi cura çalan, deyiş ve makamları çok iyi bilen birisiymiş. 1962 yılında vefat etmiştir.

Mehmet Eyyüp

1880 yılında doğduğu söylenmektedir. İyi bir keman ustasıymış. Usta malı çalıp okurmuş. Cemevine katılan âşıklardanmış. 1936 yılında vefat etmiştir.

Hoca Bakır

1885 doğumludur. İstiklal Savaşı gazilerindendir. Kurtuluş savaşında Mustafa Kemal ile aynı cephede savaşmıştır ve bazı anıları olmuştur. Dini konularda çok bilgiliymiş, aynı zamanda köyün imamıymış, cura ve bağlama çalmada ustaymış. 1972 yılında vefat etmiştir.

Seyit Halil Çavuş

1900 yılında doğduğu söylenmektedir. Bağlama ve keman çalmada ustaymış, kendi deyişi bulunmayıp usta malı okurmuş. 1969 yılında vefat etmiştir.

Seyit İbrahim Çavuş

1905 yılında doğduğu söylenmektedir. Halil Çavuş'un kardeşi olup iyi bir okuyucuymuş. Türkü, hoyrat ve gazelleri çok iyi okurmuş. 1952 yılında bir trafik kazasında vefat etmiştir.

Âşık Büryani (Hamdullah Aykut)

1926 doğumludur. Babası Ahmet annesi Meryem'dir. Übeyit kızı Fatma ile evli olup 11 çocukludur. Çiftçilikle uğraşan ve kitap okumayı çok seven biri olup değişlerini Cemlerde irticali olarak söylemiş.

Bir ara Cemevi sahipliği yapmıştır. Şiirlerini kendi el yazısı ile yazdığı iki defterde toplamıştır. Çok güzel cura çalarmış. 7.11.1990 tarihinde vefat etmiştir.

Âşık Halit Aşan

1928 doğumludur. Babası Hüseyin, annesi Fatma'dır. Amcası kızı Aynızeliha ile evli olup 6 çocukludur. 1964-1974 yılları arasında Almanya'da çalışmıştır. Yöre üslubuna ve semah töresine hakim coşku ile çalar söyler. Kendi deyişleri bulunmaktadır. Usta malı okumakta ve bağlama çalmaktadır. İyi bir kaynak kişidir.

Âşık Celali (Veli Göncü)

1931 yılında Kısas'ta doğmuştur. Babası Ahmet annesi Aynur'dur. Haydar kızı Hatice ile evli olup yedi çocukludur. Çiftçilikle uğraşmaktadır. Kuvvetli bir sese ve çok saf bir Türkmen üslubuna sahiptir. Urfa şehir merkezindeki geleneksel Urfa müziğini bilmektedir. Kürdi, Araban gibi mahalli makamları icra edebilmektedir. Bağlama ve cümbüş çalabilmektedir. Üçbin civarında şiiri bulunmaktadır. Hayatı ve şiirleri Abuzer Akbıyık ve Sabri Kürkçüoğlu tarafından 2010 yılında kitap haline getirilmiştir.

Ali Asa

1933 yılında Kısas'ta doğmuştur. Babası Veli annesi Zeynep'tir. İlkokul mezundur. 1964 yılından beri Hollanda'da işçi olarak çalışmaktadır. 200'ün üzerinde şiiri bulunmaktadır.

Aşık Doksandaon (İsmail Kondu)

1938 doğmuştur. Babası Halil annesi Aynur'dur. Cuma kızı Amşe ile evli olup 6 çocukludur. Köyde hayvancılıkla uğraşmaktadır. İlkokul mezunudur. Sazı zayıf sözü kuvvetli bir âşıktır. 300'e yakın şiiri vardır. Şiirlerinin bir kısmı bestelenmiştir.

Aşir Türkmen

1938 yılında Kısas'ta doğmuştur. Babası Derde annesi Hedle'dir. Âşık Kulbiçare'nin torunudur. Evli 3 çocuk babasıdır. Bankadan emekli olup 1998 yılında vefat etmiştir. Usta malı okuyan, ayrıca Urfa havalarını bilen ve gazel okuyan biriydi.

Aşık İkrari (Mehmet Uğur)

1941 Kısas doğumludur. Babası Mustafa, annesi Zöhre'dir. İlkokul mezunudur. 10 yıl kadar Almanya'da çalışmıştır. Birçok şiiri bulunmaktadır. 1997 yılında vefat etmiştir.

Aşık Fedai (Cuma Aran)

1944 Kısas doğumludur. Babası Abit, annesi Medine'dir. İlkokul mezunudur. 200'ün üstünde şiiri bulunmakta aynı zamanda köyün hocasıdır.

Aşık Hürremi (Emine Uğur)

1955 Kısas doğumludur. Köyün bayan âşıklarındandır. Okuryazardır. 100'ün üstünde şiiri bulunmakta ve bağlama çalmaktadır. İlkokul mezunudur. Şu anda Mersin'de yaşamaktadır. Mahlasını dedeleri Veli Ulusoy telefonda kendisine söylemiştir. Bir dönemeşiyle birlikte Almanya'da da kalmıştır

Aşık Engini (Hürü Aşan)

Kısas doğumludur. İki çocuk annesidir. Eğitime çok düşkündür. Kızı Özgür okula başladığında kendisi de liseye başlar ve daha sonra liseyi bitirir. Genç yaşlarda şiir yazmaya başlamıştır. Önceleri evde kendi kendine deyişler okurken, eşinin de desteği ile köydeki şenliklerde ve kültür gecelerinde okumaktadır. Mahlasını 2005 yılında, dedeleri Ulusoylar tarafından bir telefon konuşmasında almıştır.

Aşır Kayabaşı

1952 Kısas doğumludur. Babası Şeyho annesi Fatma'dır. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi mezunudur. Hem deyiş türü hem de serbest şiirler yazmaktadır.

Âşık Sefâî (Mehmet Acet)

1954 Kısas doğumludur. Babası Sefer, annesi Fatime'dir. Evli ve 3 çocuk babasıdır. 200'ün üzerinde şiiri, 50 civarında bestesi bulunmaktadır. Bağlama çalmakta, hem kendi deyişlerini hem de usta malı okumaktadır.

Aşık Devrani (Cuma Azbay)

1954 Kısas doğumludur. Babası Mehmet annesi Elif'tir. Aşur kızı Elif ile evli olup 4 çocukludur. Köyde günlük işlerle uğraşmaktadır.

Kul Bektaş (Bektaş Bulut)

1958 Kısas doğumludur. Babası Haydar, annesi Zöhre'dir. İlkokul mezunudur. 100'ün üzerinde şiiri bulunmaktadır.

Hüseyin Öztürk

1959 Kısas doğumludur. Babası Hasan, annesi Zeliha'dır. Ortaokulu Kısas'ta bitirdikten sonra tahsiline Almanya'da devam etti. Güzel bağlama çalmakta, besteleri ve şiirleri bulunmaktadır. Halen Almanya'nın Göttingen şehrinde valilik ve belediye bünyesinde müzik kursları vermektedir.

Âşık Dertli Divani (Veli Aykut)

1962 doğumludur. Babası Hamdullah (Âşık Büryani) annesi Fatma'dır. Liseden sonra Açıköğretim Fakültesini bitirmiştir. Bir kamu kuruluşunda çalışmaktadır. Bağlama çalgı deyiş okumaktadır. Divane Gönül adlı bir kaseti bulunmaktadır.

Ahmet Erdem

1963 Kısas doğumludur. Babası Mehmet, annesi Fatma'dır. Maliye Yüksekokulu mezunudur. Suruç Vergi Dairesinde çalışmaktadır. Deyiş ve serbest şiirler yazmaktadır.

Âşık Kul Halil (İ. Halil Elveren)

1968 doğumludur. Babası Bektaş, annesi Fadime'dir. Lise mezunudur. Bağlama çalmakta ve güzel bir sese sahiptir. Çok sayıda şiiri bulunmaktadır. Ankara'da Çankaya belediyesinde çalışmaktadır.

Ali Narin (Can Ali)

1969 Kısas doğumludur. Babası Halil, annesi Gülçin'dir. Ortaokul mezunudur. Köyün en genç âşıklarındandır. Deyiş yazmakta ve bağlama çalmaktadır.

Aşık Ceylani (Mustafa Uğur)

1969 Almanya doğumludur. Babası Mehmet, annesi Emine'dir. Tıp doktorudur. Çok iyi bağlama çalmakta ve şiirleri bulunmaktadır. Mersin'de ikamet etmektedir.

Yusuf Aşan

1970 Akpınar köyü doğumludur. Babası Abbas, annesi Sultan'dır. Ortaokul mezunudur. Bağlama çalmada oldukça ustadır. Şiirleri bulunmakta, ayrıca usta malı okuyup çalmaktadır.

Sadık Aşan

1971 Kısas doğumludur. Babası Hüseyin, annesi Hamide'dir. Lise mezunudur. Bağlama çalmakta ve şiirleri bulunmaktadır. Âşık Halit Aşan'ın torunudur.

Yusuf Tugay

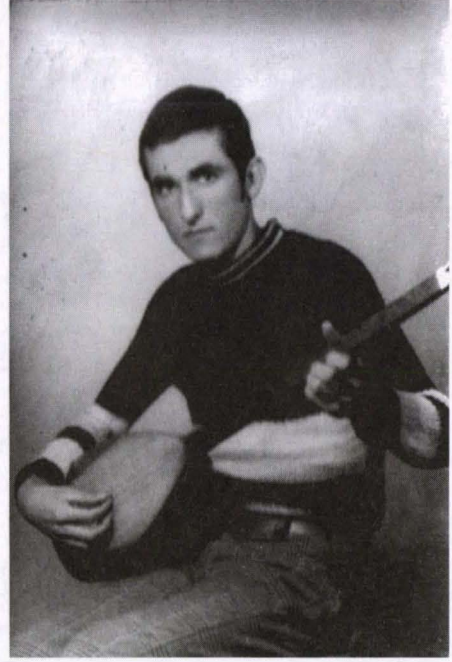
1976 Almanya doğumludur. Babası Hüseyin, annesi Zöhre'dir. Lise mezunudur. Bağlamada oldukça usta olup, şiirleri de bulunmaktadır.

ikinci bölüm

ÂŞIK SEFAİ'NİN HAYATI VE SANATI



Aşık Sefai / 1974



Aşık Sefai / 1974



Aşık Sefai / 2006

ÂŞIK SEFÂÎ

Doğum yeri : Şanlıurfa Kısas Köyü

Doğum tarihi : 1954

Adı : Mehmet

Soyadı : Acet

Mahlası : Sefai (Hacı Bektaş Veli evlatlarından Feyzullah
Ulusoy tarafından 1973 yılında verilmiştir.)

Babası : Sefer-1928

Dedesı : Ahmet

Ninesi : Zeliha

Lakapları : Selbi Ahmetler (Dedesinin çok uzun boylu
olmasından selbi lakabı verilmiştir.)

Annesi : Fatime-1935

Dedesı : Çavuşoğlu (Ali)

Ninesi : Hatem

Evlenme Tarihi : 1980

Eşinin adı : Fatma-1963 (Amcasının oğlu Hüseyin'in
kızıdır.)

Çocukları: Haydar, Arife, Barış adında 3 çocuğu vardır

Kardeşleri: Zöhre, Mustafa, İsmail, Hüsniye, Zeynep, Bakır,
Şengül, Coşkun ve Cengiz isminde 5'i erkek, 4'ü de kız olmak üzere 9
kardeşi bulunmaktadır.

Doğumu ve Tahsili

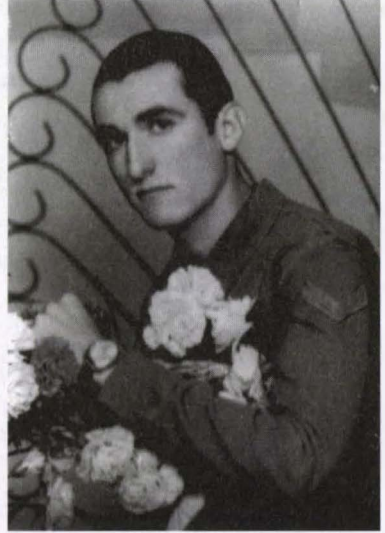
1954 yılında Kısas Köyü'nde dünyaya geldi. İlkokulu 1967 yılında
Kısas Köyü İlkokulunda bitirdi. Daha sonra maddi imkânsızlıklar
nedeniyle tahsil hayatına devam edemedi. Ama hep okuyup araştıran
bir kişı oldu.



Aşık Sefai'nin Kısas'taki Eski Evi / 1997



Aşık Sefai / 1999



Aşık Sefai / 1974

Müzikle İlgisinin Başlaması ve

“SEFÂÎ” Mahlasını Alması

Kendisinin hayal meyal hatırladığı dedesi Selbi Ahmet'in de sesi güzeldir. 1957 yılında vefat eden dedesi uzun boylu olduğundan selvi ağacına benzetilerek selbi lakabını koymuşlar. Annesinin dedesi olan Muhammet Çavuş'un ise iyi bir müzisyen olduğunu Kısas'taki yaşlı insanlar anlatırlar. Urfa'dan Mukim Tahir gibi ünlü ustalar zaman zaman Muhammet Çavuş'un yanına gelir, kendisinden makam ve gazel alırlarmış. Ses ve saz kabiliyeti bu iki dedesinden kendisine mirastır. 15 yaşlarında iken çobanlık yapan, kaval çalan ama içinde bağlamaya aşırı bir istek olan Mehmet Acet o zamanlar hep Karacaoğlan'dan türküler okurmuş. Kısas'taki Cem ayinlerinde yer alan bağlama o zamanlar köyde 5 kişide bulunurmuş. Onlar da yaşlı insanlarmış. Yanlarına gider gelir ancak ustalar çaldığı zaman ellerine bakarmış. Mehmet Acet, derken çobanlıktan usanıp 1970'li yıllarda Mersin'e çalışmaya gider. Orada inşaatlarda çalışır ve 150 liraya bir bağlama alır, yavaş yavaş bağlama öğrenmeye çalışır. Köyde ise Âşık Halit Aşan'dan bağlamayı öğrenir. Bu dönemde artık şiir yazmaya ve deyiş bestelemeye başlar. Mahlası olmadığından Kul Mehmet diye türkülerinde mahlas kullanır. 1973 yılında Hacı Bektaş'î Veli anma törenlerine gider. Hacı Bektaş'ta bir şiirini yazılı olarak Hacı Bektaş'î Veli'nin torunlarından olan Feyzullah Ulusoy'a verir. O da bu şiiri beğenerek kendisine “Sefâî” mahlasını verir. Sefa'i; saf, berrak ve gönlü şen olan anlamına gelmektedir. Artık şiirlerini “Sefâî” olarak yazmaya başlar.

Askerliği

Sefâî, 1974 yılının Kasım ayında askere gider. Ankara Mamak Muhabere Okulu Telsiz Taburu Kramportör Bölüğünde 3 ay acemi eğitiminden sonra, Edirne'de 3. Mekanize Tümeni Muhabere Taburu İleri Muhabere Bölüğünde, usta birliğine katılır. Vatani görevini burada tamamlayan Sefâî, 5 Haziran 1976 tarihinde onbaşı olarak terhis olur.



Gazeteci Fikret Otyam ve Aşık Sefai / 1996 - Kısas



Fuat Demir, Arif Sağ, Aşık Sefai, Halil Doğan / 1988 - Hacı Bektaş

Diğer Uğraşları

Askerliğini bitirdikten sonra köyüne dönen Sefâî bir müddet hayvancılık ve çiftçilikle uğraşırsa da bu işi bir müddet sonra bırakır.

1978 yılının Mayıs ayında Almanya'ya turist olarak gidip çeşitli kentlerde 13 ay kalır. Bu süre içinde ancak 3 ay çalışabilir ve turist olarak Almanya'da kalma süresi bitince köyüne döner.

1983 yılına kadar köyünde bağcılık ve hayvancılıkla uğraşır. İyi bir ekonomik düzen sağlayamaz. Umduğunu bulamayınca bu sefer İstanbul'a gider, Topkapı otogarında 4 ay çalışır burada da tatmin olmayınca tekrar köyüne geri döner.

Dini konulardaki bilgisi

Sefâî diğer Kısaslı âşıklar gibi dini konularda kendisini yetiştirmeye çalışan, araştıran ve Bektaşîliği iyi bilen bir âşıktır.

Müzikle İlgili Çalışmaları

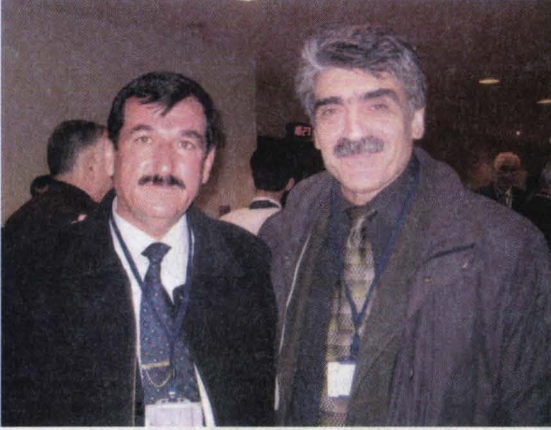
Sefâî sazında ve sözünde oldukça usta olan bir aşık olduğundan yurtiçinde ve yurtdışında halk konserlerine katılmaktadır. 1973 yılından beri her yıl Hacı Bektaş'î Veli anma törenlerine katılmaktadır. 1983 yılında Kısas Köyü Semah ekibini kurarak; İstanbul, Eskişehir, İzmit, Hacı Bektaş, Şanlıurfa ve Gaziantep'te çeşitli programlara katılıp semah ekibinin sazını çalar ve Kısas Semahlarını Anadolu'ya tanıtır. 1983'ten sonra altı yıl semah ekibini Hacı Bektaş Veli anma törenlerine götürür, bir yarışmada 13 Semah ekibi arasından ikincilik kazanırlar. 1987 yılında Mehmet Özbek, Kısas Köyüne giderek "Urfa Kısas Köyü semahları" ile bazı deyiş ve türküleri kendisinden derler. Bunların bir kısmı TRT repertuarına geçer. 1992 yılında Halil Atılğan tarafından hazırlanan "Kısaslı Âşıklar" isimli kitapta bazı şiirleri ve besteleri yer alır. 2000 yılından beri Kültür Bakanlığı Şanlıurfa Devlet Türk Halk Müziği Korosunda ses sanatçısı olarak görev yapmaktadır.



Kızı Arife, Oğlu Barış, Oğlu Haydar, Eşi Fatma ve Aşık Sefai / 1999 - Kısas



Sabri Kürkçüoğlu, Aşık Sefai / 11.09.1999 - Kısas



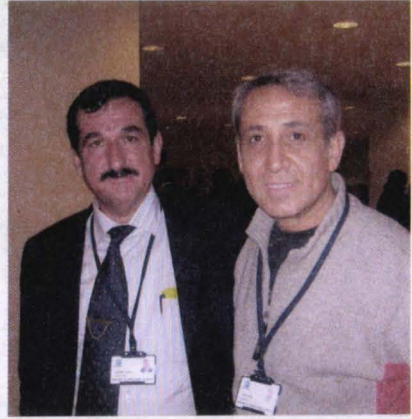
Aşık Sefai, Süleyman Yıldız / 2006



Erol Parlak, Aşık Sefai / 2006



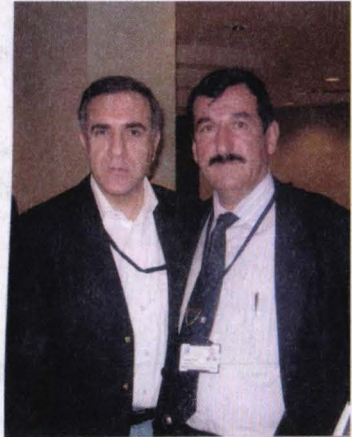
Güler Duman, Aşık Sefai / 1997



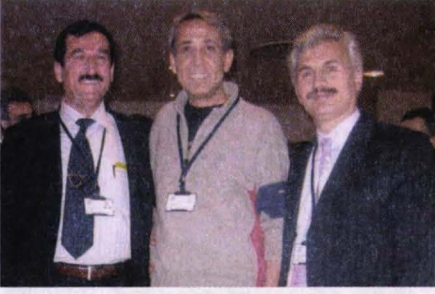
Aşık Sefai, Arif Çelik / 2006



Aşık Sefai, Arif Sağ / 24.03.2006



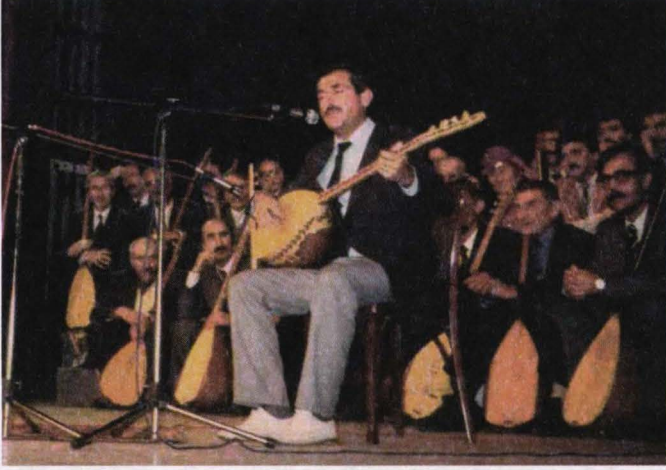
Emre Saltuk, Aşık Sefai / 24.03.2006



Aşık Sefai, Arif Çelik, Necmi Kıran / 2006



Aşık Sefai, Faruk Demir, Şenel Önalı / 2006



Aşık Sefai Aşıklar Bayramında / 07.12.1992 Ankara



Aşık Sefai Şanlıurfa Devlet THM Korusu ile Birlikte (Orta Sıra Sağ Başta) / 2007

Yurt Dışındaki Kültürel Faaliyetleri

1990 Yılında 3 ay Almanya ve Hollanda'da konserler verdi.

1993 yılında 3 ay Almanya ve Hollanda'da konserler verdi.

1996 yılında 2 ay Almanya ve Hollanda'da konserler verdi.

1999 yılında 3 ay Almanya ve Hollanda'da konserler verdi. Yurtdışı gidişlerinde, Berlin TV'de üç, Hollanda TV'de bir canlı yayına katıldı. Ayrıca Mart ve Ekim 1999'da Almanya'da konserler verdi.

Almanya'ya her gidişinde Belin Anadolu Aleviler Birliği'nin tertiplemediği konserlere katıldı. Ayrıca Almanya'nın Hannover, Hamburg, Köln, Frankfurt, Augsburg, Hellborn şehirlerinde çeşitli sanatçılarla birlikte programlara katıldı.

1998 Eylül ayında Bağdat'ta tertiplenen "Uluslararası Babil Kültür ve Sanat Festivali" ne Şurkav topluluğu ile birlikte giderek konserler verdi ve TV programına katıldı.

Birlikte Program Yaptığı Sanatçılar

Gerek yurtiçinde gerekse yurtdışında beraber program yaptığı sanatçılar; Mehmet Özbek, Arif Sağ, Musa Eroğlu, Muhlis Akarsu, Yavuz Top, Nuri Sesigüzel, Selahattin Alpay, Sabahat Akkiraz, Hülya Süer, İzzet Altınmeşe, Gülşen Altun, Mahmut Tuncer, Zekerya Ünlü, Dündar Yıldız, Güler Duman, İhsan Özgür, İhsan Güvercin'dir.

Aldığı Ödüller

1991 yılında Şanlıurfa Belediye Başkanlığı'nca tertiplenen şiir yarışmasında Mansiyon ödülü aldı.

1992'de "İpekyolu Türk Dünyası Ozanlar Şöleni"nde Kültür Bakanı Fikri Sağar tarafından plaketle ödüllendirildi.

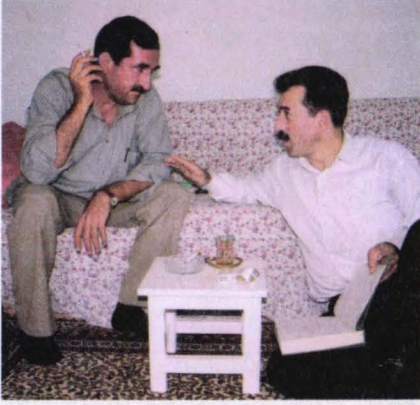
1994 yılında Hacıbektaş'ı Veli anma görenlerinde bir ödül,

1995 yılında "Hoşgörü ve Hacıbektaş" konulu şiir yarışmasında birincilik ödülü

1997, 1999, 2004, 2010 yıllarında Hacıbektaş'ta ödül aldı.

1996 ve 1997'de Şanlıurfa Hasat Bayramında plaket,

1995'te Ankara'da bulunan Radyo Dünya tarafından tertiplenen programda plaket.



Aşık Sefai, Kubilay Dökmetaş / 09.10.2002



Yavuz Top, Aşık Sefai, Muhlis Akarsu / 1988



Aşık Sefai'nin Almanya Konserlerinden Biri



Sabahat Akkiraz, Aşık Sefai / 27.05.2006 - Kısas



Aşık Sefai Kısas 4. Aşure Şenliği / 04.05.2003

21 Mart 1998 tarihinde yapılan nevruz kutlamaları içerisinde Şanlıurfa İl Kültür Müdürlüğüne tertiplenen programda plaket.

2009'da Şanlıurfa Valiliği Kısaslı Aşıklar Gecesi'nde plaket

2009'da Harran Üniversitesi Bahar Şenliklerinde plaket

2009'da Hacı Bektaş Veli Anma Törenleri'nde plaket

2010'da Eskişehir Şüceaddin Veli Anma Programında plaket

2010'da Konya Karaman Karacaoğlu Şenliklerinde plaket

2010 Celal Bayar Üniv. Aşıklar şöleninde plaket

(Çeşitli kurum ve kuruluşlardan aldığı ödüller 40 civarındadır)

TV ve Radyo Programları

İlki 5 Temmuz 1990 tarihinde olmak üzere 3 kez Berlin TV'de program yapan Sefâî'nin;

TRT Diyarbakır Radyosu, Türkiye'nin Sesi Radyosu, Özgür FM ve Radyo Dünya (Ankara)'da birçok programı yayınlandı. TRT 1, TRT GAP, Kanal 7, Kanal 6, Flaş TV, Ekin TV, Cem TV ve TGRT kanallarında birçok TV programı ile canlı yayında konuk olmuştur. TRT GAP TV'de ise 50'den fazla programı yayınlanmıştır. Şanlıurfa'da yayın yapan Şanlıurfa TV ve Güneydoğu TV'de birçok programa katılmıştır.

TRT Repertuarına Kazandırdığı Eserler

Gaipten Haber Getirdin / Derleyen ve notaya alan: Mehmet Özbek

Gam Yüküne Tüccar Oldum Satarım / Derleyen ve notaya alan: Mehmet Özbek

Gine Mihman Gördüm Gönlüm Şad Oldu / Derleyen ve notaya alan: Mehmet Özbek

Yaralarım Göz Göz Oldu Oyuldu / Derleyen ve notaya alan: Süleyman Yıldız

Hoylama (Bu sular akar ağlar) / Notaya alan: Altan Demirel

Murşidine Sahip Olan Bir Kişi (Duaz İmam) / Derleyen ve notalayan: Halil Atılğan

Boşa gezdim bu âlemi / Derleyen ve notalayan: Halil Atılğan

Cezayir (Ağam Süleyman) / Derleyen ve notalayan: Necmi Kıran

Seher Vakti Şah Kervanı Gidiyor / Notaya alan: Altan Demirel

Kısas Semahı / Notaya Alan: Altan Demirel

A

- 1- Bugün Seyre Çıkmaç Hıblar Sultanı
- 2- Bu Aşkın Yüzünden
- 3- Gani Yayı Gayime Divane Gövdi
- 4- Devaz İmam
- 5- Bir Pîr Şehap
- 6- Dümeler

ANADOLU POLYGRAM
Halk Kültür Yayımları
TANIRI
1982-2022 - 400 00 00 00

ŞAKIR
Ses Kayıt Yayımları
1982-2022 - 400 00 00 00

FLAKSAN
STEREO

AŞIK MEHMET ACET SEFAİ

BUGÜN SEYRE ÇIKMIŞ HİBLAR SULTANI

B

- 1- Hoşlama
- 2- Baka Der Kaya Baktım (Ay Döneriz)
- 3- Sıra Sıra Dikenlerin Söylüdi
- 4- Kaş Yarene Völ
- 5- Pîr Gülen Bozganın

A

- 1- Yaşar Zehra
- 2- Mısıl
- 3- Gökünbenim
- 4- Ay Gazel
- 5- Bugün Aşık
- 6- Çarşamba

B

- 1- Bugün Aşık
- 2- Başarın
- 3- Arkla
- 4- Çarşamba
- 5- Ah Ederek
- 6- Yalvarın Bak

C

- 1- Ali İsmet Dön
- 2- Kitapta Okunur
- 3- Milet Sende
- 4- Çarşamba
- 5- Dönük Çarşamba
- 6- Dönük Çarşamba

D

- 1- Aşıkın Döğülen
- 2- Başar Eyledik
- 3- Gani Yalvarın
- 4- Tıygar Olsun
- 5- Bülke Dön
- 6- Bülke Dön

AŞIK SEFAİ Bugün Aşkın Pazarıdır

Şenol Kasetçilik Sıhhiye Fuar Çarşısı No: 25 Ankara Tel: 229 11 18

BUGÜN AŞKIN PAZARIDIR

AŞIK SEFAİ

Profesyonel Kaset-CD ve Belgesel Çalışmaları

1992 yılında ilk kaseti "Bugün Aşkın Pazarı" nı Şenol Plak'tayapar

1997 yılında ise ikinci kaseti, Anadolu Folklor Vakfı'nın yapımıcılığında "Bugün Seyre Çıkılmış Hublar Sultanı" adıyla çıkmıştır.

2006 yılında Cem Vakfı tarafından yayınlanan Kısasın Sesleri CD

2011 yılında TRT İl İl Türkülerimiz-CD Kısas Semahı ve Hoyrat

"Bir Türkmen Köyü Kısas" Belgesel Filmi

Esemoğlu Belgeseli-TRT-1999

Ateşin Çocukları,Suyun Torunları Belgeseli Müziği

Kasetlerin İçeriği:

Birinci Kaseti: Bugün Aşkın Pazarı

Yapım: Şenol Kasetçilik-Ankara /Dağıtım: Müziksân- İstanbul

A Yüzü

Yusuflu Zeliha Misali

Gördünüz mü Ey Gaziler

Hızırdır Girdi Düşüme Bugün Aşkın Pazarıdır

Aşkla Güreşmeyle Ah Ederek Yollarına Bak

B Yüzü

Ali İsmi Dört Kitapta Okunur

Medet Sende

Gasefet Bahrına Daldık Dalalı

Amenna Deyiben İkrar Eyledik

Gam Yüküne Tüccar Olduk

İkinci Kaseti: Bugün Seyre Çıkılmış Hublar Sultanı

Yapım: Anadolu Folklor Vakfı-Ankara/Dağıtım: Duygu Müzik-İstanbul

A Yüzü

Bugün Seyre Çıkılmış Hublar Sultanı

Bu Aşkın Yüzünden

Gam Yiyip Kayırma Divane Gönül

Duvaz İmam

Bir Pir'e Sebep

Dumalar

B Yüzü

Hoylama

Baba Der Kara Bahtım

Sıra Sıra Dikemedim Söğüdü

Kaş Yarası Var

Pir'e Giden Bezirgânım



Abuzer Akbıyık, Kubilay Dökmetaş, Aşık Halit Aşan ve Aşık Sefai / 09.10.2002 - Kısas



Sabri Kürkçüoğlu'nun, Aşık Celali ve Aşık Sefai 'den derleme çalışması/ 11.09.1999 - Kısas

Edebiyatla İlgisi

Aşık Sefâî; sazıyla, sözüyle ve kalemi ile her zaman edebiyatla iç içedir. Köye ait kültürün ve tarihin en önemli kaynak kişisidir. Ayrıca halk hikâyesi anlatıcılığı da bulunmaktadır. En çok ilgi duyarak okuduğu kitaplar ise; Yunus Emre, Battal Gazi, Eba Müslüm Horasani, Âşık Veysel, Şah Hatayi, Gevheri, Sümmani, Âşık Seyrani, Sadık Baba, Sıtkı Baba, Hacı Bektaş'î Veli ve Pir Sultan Abdal'dır. Bunların yanı sıra Türk Tarihi ile ilgili çok sayıda kitap okumuştur.

ŞİİRLERİNİN EDEBİ YÖNÜ

Sefâî; sazı, sözü ve sesiyle usta bir sanatçıdır. Âşık edebiyatı geleneğine uygun olarak saz şiirinin en yaygın nazım şekli olan koşma tarzına ağırlık vermiş ve şiirlerinde çoğunlukla hece ölçüsünün 6+5 duraklı kalıbını kullanmıştır. Bu manzumelerini 8'li hece kalıbıyla söylenmiş, yine koşma tipinde kafiyeleşmiş şiirler izler.

Ayrıca mani biçiminde söylenmiş dörtlükleri de bulunmaktadır. Kesik mani şeklinde ve hoyrat olarak okunmak üzere düzenlenmiş olan bu dörtlüklerde klasik kesik manilerin aksine, cinaslı kafiye pek az yer verilmiştir

Gam dağıdır
Güzeller gam dağıdır
İnişim dert deresi
Çıkışım gam dağıdır

Yazım kara
Baharım yazım kara
Felek çarkın kırıla
Sen yazdın yazım kara
Güzel manilerinden ikisidir.

Şiirlerinde tür olarak; Tabiatla ilgili (pastoral), öğretici (didaktik), kahramanlık (epik), coşkulu-duygulu (lirik) şiirlere rastlanmaktadır. Aşkın dili, yalın halk Türkçesi'dir. Yabancı asıllı kelimelere ve mahalli söyleyişlere çok nadir rastlanmaktadır.



Aşık Sefai, Aşık Doksanda On, Ali Can, Cuma Azbay, Haydar Acet / 10.12.2006-Kısa



ŞURKAV I. Kısaşlı Aşıklar Gecesinde Şanlıurfa Vali Yardımcısı Salih Gelçeç Teşekkür Belgesi Verirken / 25.02.2009

ŞİİRLERİNDE TEMALAR

Şiirlerinde birçok konuda tasvir ve tahliller yapmış, mesajlar vermiştir.

Eğer servetimi sorarsan kardaş
Malımız bir sazdır, sermaye kalem
Aşıklarda başka sen ne ararsın
Çalarız söyleriz hep haklı kelâm

Diyen Sefai'nin şiirlerinde Alevi-Bektaşî kültürüne özgü motiflerin yanı sıra sosyal konularda eleştiriler de genişçe yer almaktadır.

HACI BEKTAŞ VELİ-HOŞGÖRÜ

Pir'im; "incinsen de incitme" dedi
Pir'den aldık hoşgörüyü, sevgiyi
Hünkâr, "sen de ara sen de bul" dedi
Pir'den aldık hoşgörüyü, sevgiyi

Bizim düşüncemiz insanı sevmek
Rengi ırkı ne olursa hoş görmek
Büyüklüktür kendi kusurunu bilmek
Pir'den aldık hoşgörüyü, sevgiyi

Hünkâr Hacı Bektaş Veli Pirimiz
Ehlibeyt'le başlar bizim yolumuz
Hoşgörü, bahçede açan gülümüz
Pir'den aldık hoşgörüyü, sevgiyi

Memleket meselelerini dile getirmede ve geleneksel üslubu sürdürmekte, milli-hamasi konularda oldukça başarılı bir aşıktır.

ALTIN TOPRAKLAR şiirinin bir dörtlüğünde;

SEFÂ'ım Türkiyem'dir vatanım
Bir baraja ismin verdik Ata'nın
Üzerinde çoktur şehit yatanın
Dicle'den Fırat'a altın topraklar. diyen Sefai

ATATÜRK isimli şiirinin;

Vatanı gençliğe emanet ettin
Yazmakla biter mi senin mertliğin
Sanma ki bizleri terk edip gittin
Yüce Atam gönlümüzde yaşarsın

...

Atatürk'tür bu ulusun rehberi
"çalış" dedi Atam, kalmayın geri
Yokluktu kıtlıktı savaş günleri
Kolay m'oldu bu vatanı kurtarmak

...

Cumhuriyet bize doğan bir güneş
Sefâî kimseye eğmedik ki baş
Türkiye'yi bölmek isteyen kalles
Kolay m'oldu bu vatanı kurtarmak

Dörtlükleri en güzel örneklerdendir.

Şiirlerinde mahalli konular, gurbet, yoksulluk, tabiat, aşk, sevgi
ile dert ve şikâyetleri de işlemiştir.

HARRAN OVASI şiirinde Urfa'dan şöyle bahsetmektedir.

Senelerdir susuzluğun elinden
Kaldığım yetmez mi Harran ovası
Bir gün içeceksin Fırat Nehri'nden
Yandığın yetmez mi Harran ovası

Ne güzel de toprağın var, taşın var
Hazret-i Âdem'den büyük yaşın var
Eyüp Nebi gibi dertli başın var
Çektiğinyetmez mi Harran Ovası

NASİHATNAME şiirinde şöyle der:

Sözüne sadık ol sözünden dönme
Kıymetin bilmezse "dostumdur" deme
Kül kömür ye, namert lokmasını yeme
Namerdin lokması haram bilesin

GEÇER isimli şiirinde ise aşktan söz eder.

Sabahtan uğradım seher gülüne
Kokusunu saçıp ağlayıp geçer
Hayranım şakıyan dudu diline
Nazlı yâr ciğerim doğrayıp geçer

Elâ gözleriyle keklik sekişli
Yokuşa çıkıp da ceylan bakışlı
Siyah kirpiklerle yâr kalem kaşlı
Bahar seligibi çağlayıp geçer

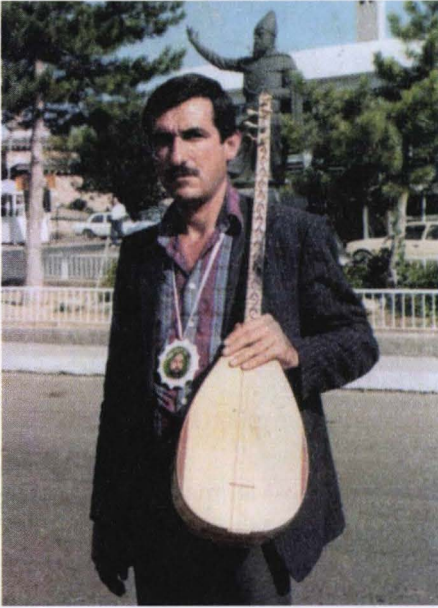
Siması melektir kendisi huri
Yeşiller giyinmiş bağlamış alı
Harap olur seni sevenin halı
SEFÂÎ sinemi doğrayıp geçer

Şiirlerinin yayınlandığı yerler

Yaşayan Halk Ozanları Antolojisi (Kültür Bakanlığı-1992)
Ozanların Sesi Dergisi (Kültür Bakanlığı)
Nefes Dergisi (İstanbul-1997)
Yeni Sayfa Gazetesi-1996
Anadolu Foklor Vakfı Dergisi (Ankara 1990-1995)
Hizmet Gazetesi (Şanlıurfa – 1990)
Hürriyet Gazetesi, "GAP Aşığı Sefai" 1992
Almanya'daki Kültür Demeklerinin çıkardığı dergiler (1990-1995)
Kıyaslı Âşıklar (Haz. Halil Atılğan-1992)
Haranda bir Türkmen Köyü Kıyas (Halil Atılğan-Mehmet Acet 2002)
Kıyas Kimliği (Cem Vakfı yayınları Kıyas dizisi:2, Mayıs 2006)
Halk Ozanları Derneği Antolojisi (2008)
Anadolu Halk Ozanları Şiir Antolojisi-2007
Halk Ozanlarının Sesi- sayı:1, 1992



Aşık Sefai, Kubilay Dökmetaş, Aşık Halit Aşan, Abuzer Akbıyık, Sabri Kürkçüoğlu / 09.10.2002 - Kısas



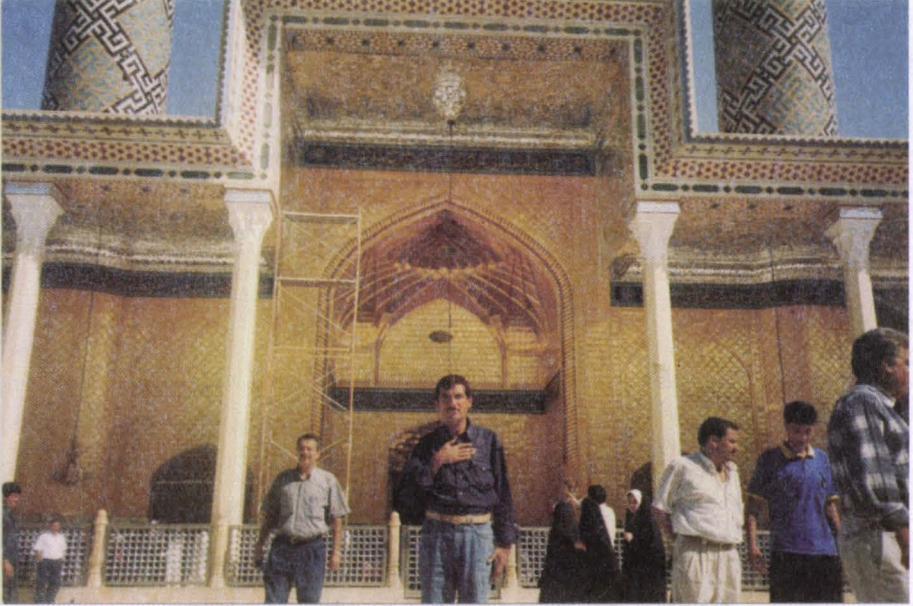
Aşık Sefai Hacı Bektaş / 1998



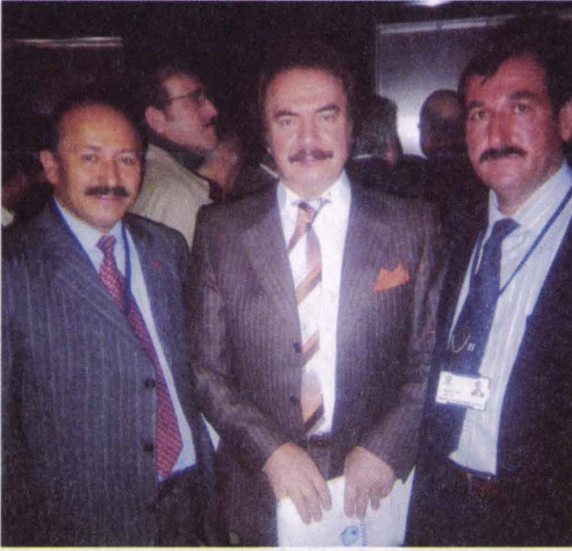
Aşık Sefai Kısaslı Aşıklar Gecesi / 2010



Aşık Sefai Şanlıurfa THM Korosu Konserinde Solo Okurken / 2007



*Aşık Sefai'nin Irak Babil Festivaline Katıldığı Yıl Kerbela'da
Hz. Hüseyin'in Makamını Ziyareti / 1998*



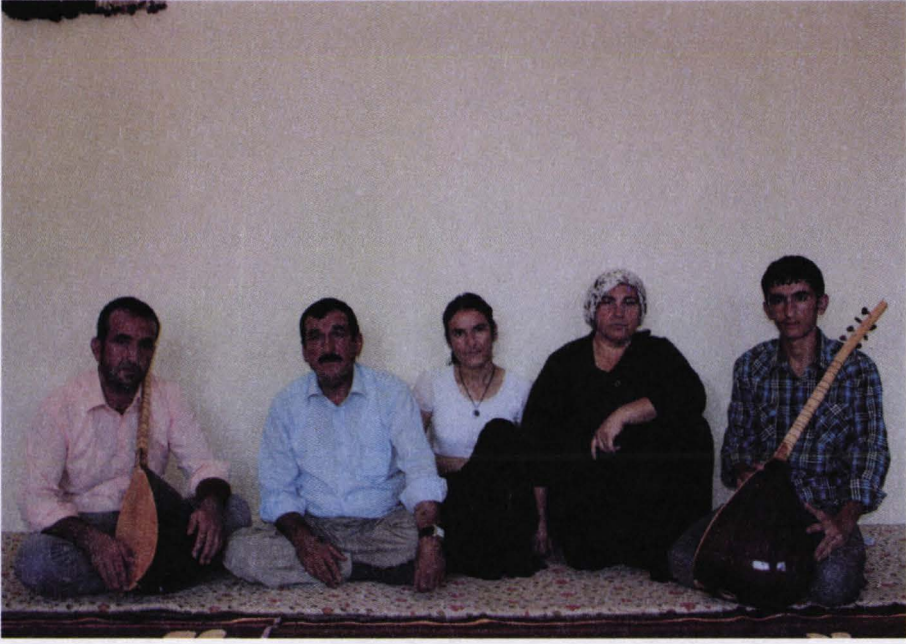
Mustafa Sayılır, Orhan Gencebay, Aşık Sefai / 2007



Muzaffer Ertürk, Aşık Sefai, Mehmet Üçer/ 05.09.2009



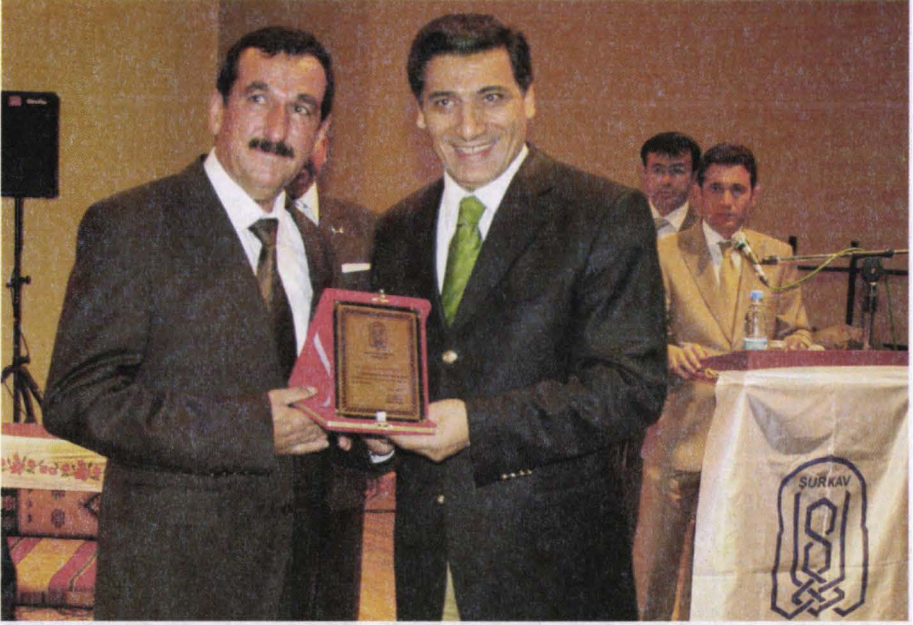
Aşık Sefai Kısa Aşure Şenliği / 2006



Oğlu Haydar, Aşık Sefai, Kızı Arife, Eşi Fatma ve Küçük Oğlu Barış / 11.09.2010-Kıyas



Aşık Sefai, Annesi Fatime ve Babası Sefer ile Birlikte / 11.09.2010-Kıyas



Şanlıurfa Valisi Nuri OKUTAN'ın Kısaslı Aşıklar Gecesinde Aşık Sefai'ye Plaket Takdimi.
29.04.2010



Aşık Sefai Kısas Aşure Şenliği'nde/ 2003

üçüncü bölüm

ÂŞIK SEFAİ'NİN ŞİİRLERİ

Özü Atatürkçü, kendisi Türkmen
Harran'da bir Kısas Köyü'müz vardır
Emevi devrinden almıştır ismin
SEFÂÎ der; Türkçe dilimiz vardır

AHİ EVREN

Bütün sanatkârın ustası, piri
Saygıyla anarız Ahi Evren'i
Yüzyıllardır yaşatırız kültürü
Saygı ile anarız Ahi Evren'i

Bu toprakta yatar pirlar veliler
Abdal Musa, Sultan Kızıl Deliler
Yunus, Mevlana ve Bayram Veliler
Saygıyla anarız Ahi Evreni

Kuşak sardın ustaların beline
Işık tuttun sanatın her dalına
Türkü oldun âşıkların diline
Saygıyla anarız Ahi Evreni

Çaresize çare olup iş verdin
Sanatkâra kuvvet verdin güç verdin
Nakış nakış her sanata süs verdin
Saygıyla anarız Ahi Evreni

SEFÂÎ der Anadolu erleri
Aydınlığa açık idi yolları
Hacı Bektaş Veli idi pirleri
Saygıyla anarız Ahi Evreni

5.10.1993

ALİ DEĞİL Mİ?

Ali gibi er gelmedi cihana
Benim gönlüm bağılıdır o sultana
Heybetli bakışı kaldı aslana
Aslanın bakışı Ali değil mi?

Hayber Kalesi'ni tarumar eden
Ağ devi bağlayıp, bin yıl gezdiren
Uhud'a Muhammed'in canına yeten
Zülfükar'ı vuran Ali değil mi?

Zehiri verdiler İmam Hasan'a
Şehit eylediler İmam Hüseyin'i
Hem kendini yârânını, eşini
Bunlar Ali evlatları değil mi?

Çok geçmeden bir er meydana geldi
İmam- Zeynel'den hüçettin aldı
Kerbelâ'nın intikamın koymadı
Bu yiğit de Eba Müslim değil mi?

Canım kurban olsun Ali yoluna
Mahrum eylemesin bizi darında
Her zaman teselli olur nurunla
SEFÂÎ sevdiğim yâren değil mi?
1974

ALTIN TOPRAKLAR

Her türlü sevgiye layık olacak
Dicle'den Fırat'a altın topraklar
Tüm dünyanın nasibini verecek
Dicle'den Fırat'a altın topraklar

Fırat havzasından yanar ışığı
"Çayda çıra" türkü söyler aşığı
Hazreti Âdem'in çiftin koştığı
Dicle'den Fırat'a altın topraklar

Mezopotamya'da dünya bilimi
Avrupalı senden aldı ilimi
Dünyayı doyurur GAP'ın ürünü
Dicle'den Fırat'a altın topraklar

Karayaka, Fırat, Keban Barajı
Çiftçiye can verdin oldun ilacı
Yılda üç mahsuldür toprağı taşı
Dicle'den Fırat'a altın topraklar

Baraj oldun Elazığ'da Keban'a
Işık verdin bu toprağa vatana
Fırat, can getirdin susuz Harran'a
Dicle'den Fırat'a altın topraklar

Gelin ve damadın özlem türküsü
Fırat ile Harran Üniversitesi
Sende vardır evliyanın nefesi
Dicle'den Fırat'a altın topraklar

Fırat havzasında olan kültürü
Karun Hazinesi değer her biri
Sensin turizmin inci rehberi
Dicle'den Fırat'a altın topraklar

SEFÂ'ım Türkiyemdir vatanım
Bir baraja ismin verdik Ata'nın
Üzerinde çoktur şehit yatanım
Dicle'den Fırat'a altın topraklar

16.02.1996

ANADOLU BİZİMDİR

Baştanbaşa Anadolu bizimdir
Turizmle dalgalanır coş olur
Dağlar yüreğimdir deniz gözümdür
Yaz bahar da yaylaları hoş olur

Ne güzeldir güneydoğu havzası
Nemrut Dağı'ndan bak güneş doğması
Bolluk berekettir Harran Ova'sı
Tüm dünyaya ekmek olur aş olur

Berrak akar Karacadağ pınarı
Bir başkadır Mardin ilin mimarı
Şanlıurfa peygamberler diyarı
Ela gözlü ceylanları baş olur

SEFAİ der Akdeniz'in havası
Turistlerle tüter onun bacası
İşte bu gün turizmin haftası
Ege de yaz, Uludağ'da kış olur

Turizm Haftası - 2009

ÂŞIK VEYSEL BABAYA

“Kara toprak” diye çağırdın yâri
Kavuştun yârine ey Veysel Baba
Bülbülün figanı gülünün zarı
Kavuştun yârine ey Veysel Baba

Senden sonra kültürümüz değişti
Tatlı sular, acı suya karıştı
Pop müziği bizimleyarıştı
Uyan da bunları gör Veysel Baba

Bütün âşıkların koca mimarı
Tabiat sevgisi, topraktı yâri
Yedi, kara toprak nice canları
Kavuştun yârine ey Veysel Baba

Gönül gözün, görür idi dünyayı
Saygı ile anarız Veysel Baba'yı
Senin bir kuzundur Âşık Sefâi
Daim izindegiz ey Veysel Baba

19.03.1995

AŞKLA GÜREŞ MEYDANI

Aşkla güreşmeynen vakit geçirdim
Ben bade istedim, zehir içirdin
Bazen mecnun edip çöle düşürdün
Aşkın ataşına yandırdı beni

Her tuttuğum dallar elime geldi
Ne bir muraz aldım, ne yüzüm güldü
Bu felek de beni bir ahmak bildi
Vurdu sillesini susturdu beni

Sen ağlattın beni sevdalı başım
Yolunda SEFÂÎ ağardı saçım
Bilemedim gitti ne idi suçum
Onulmaz dertlere düşürdü beni

ATAM

Yetmiş yıldır mahsulünü yiyeriz
Diktiğin fidanın gülüsün Ata'nın
Sana layık olmak bütün emelim
Çağdaş demokrasi yolusun Ata'nın

Düşüncen yaşıyor, ölmez bir cansın
Türk gencinin damarındaki kansın
Bu vatanın her yerinde sen varsın
Cumhuriyet esen yelisin Ata'nın

İnkılâp tarihi, harf devrimleri
İşte budur cumhuriyetin eseri
Senin yolun demokrasi rehberi
İnan ki sözünün erisin Ata'm

Barış meşalesi ışığı yakan
Aydın düşünceyle fışkırıp akan
Karanlık fikri bendinden yıkan
Dicle'nin Fırat'ın selisin Ata'm

Umutla bekleyen, coşan yürekler
Özlem ile beklenen dilekler
Kuruyan dudaklar yangın yürekler
Yüce dağ başının karısın Ata'nın

Âşık SEFÂÎ'nin sevdiği yârı
Bülbülün feryadı, gülünün zârı
Sensin Türkiye'nin koca mimarı
Tarihte şanın var ulu'sun Ata'm

25.07.1993

ATATÜRK

Dille tarif olmaz senin eserin
Yüce Atam gönlümüzde yaşarsın
Kasım'ın onunda hüzünlenirim
Yüce Atam gönlümüzde yaşarsın

Seni hatırlar Çanakkale'de
İzmir'de Bursa'da Kocatepe'de
Beklersin vatani dört bir köşede
Yüce Atam gönlümüzde yaşarsın

Türk'e ışık tutan rehber sen oldun
Parçalanmış yurttan düşmanı kovdun
Azmış yaraları yine sen sardın
Yüce Atam gönlümüzde yaşarsın

Bütün emanetler gençlikte mevcut
Hep Anadolu oldu tek vücut
Şehitler kanıyla kurtarıldı yurt
Yüce Atam gönlümüzde yaşarsın

Bütün dünya seni çok iyi bilir
Çağırmadan duyar bakmadan görür
Atam'ın narası Samsun'dan gelir
Yüce Atam gönlümüzde yaşarsın

Vatani gençliğe emanet ettin
Yazmakla biter mi senin mertliğin
Sanma ki bizleri terk edip gittin
Yüce Atam gönlümüzde yaşarsın

Kasım'ın onunda diller yasıdır
Ötmüyor bülbüller güller yasıdır
SEFÂÎ sazımda teller yasıdır
Yüce Atam gönlümüzde yaşarsın
10.11.1990

AZRAİL

Ey bire koca Azrail
Can almadan yorulman mı
Bunca canları alırsın
Allah sana darılmaz mı

İşin gücün yok mu senin
Nedir insanlara kinin
Ne genç dersin ne de gelin
Hiç vicdanın sızlamaz mı?

Âdem'den büyük, var yaşın
Ne oğlun var ne kardeşin
Ne hayalin var ne düşün
Bu ölenler dirilmez mi?

Bir perişan SEFÂÎ var
Minnet değil, gel canım al
Kullardan çok günahın var
Günahların sorulmaz mı?

BAĞLAMADA ARİF

Türkiye'nin saz üstadı
Arif derler bağlamada
Almış pirinden ruhsatı
Arif derler bağlamada

Güzel çalar, güzel söyler
Bülbül gibi figan eyler
Yüzünde var çifte benler
Arif derler bağlamada

Seksenyedi eylül'ünde
Mihman oldu köyümüze
Beraber okuduk cemde
Arif derler bağlamada

Arif Sağ'dır çalar solak
Gönlümüze saldı firak
Öğüp de yaratmıştır Hak
Arif derler bağlamada

Selvi dala benzer boyu
Parmaklar yazar notayı
Hayrandır sana SEFÂÎ
Arif derler bağlamada

BANA BENZİYOR

Bir meyhane köşesinde
İçer bardağı elinde
Bir şeyler söyler dilinde
Bu garip bana benziyor

Dünyaya küsmüş hali var
Eşten dosttan terk-i diyar
Hiçbir yerde kılmaz karar
Bu garip bana benziyor

İçiyordu yudum yudum
Bu haline çok acıdım
Hayattan kesmiş umudun
Bu garip bana benziyor

Yemiş dostundan darbeyi
Ondan sevmiş meyhaneyi
Çeker dünyada çileyi
Bu garip bana benziyor

Bir noktaya bakar gözü
Çıkmaz yüreğinden sızı
Uzatma SEFÂÎ sözü
Bu garip bana benziyor

BEG Mİ OLUR

Sıra sıra dikemedim söğüdü
Ben başıma veremedim öğüdü
Ben ellerde göremedim yiğidi
Yiğit, mağdur gezmek ilen beg m'olur

Yüce dağ başına kaydım kömürü
Mevlam güzellere versin ömürü
Kerpiç duvara da çalma çamuru
Yağmur yağar emeklerin zay olur

Söyleyin o yara serbest gezmesin
SEFÂÎ der yüreğimi ezmesin
Mevlam bir güzele kara yazmasın
Sabun çalıp su dökmeyle ağ m'olur

BENİM İÇİN

Şu yalan dünyadan bıktım usandım
Gülmez oldu bahtım dost benim için
Derunumda yaralarım sızılar
Tabibler bulmadı em benim için

Bülbül gibi eylesem mi figanı
Zarım ile ağlatırım cihanı
O gül yüzlü ahu gözlü civanı
Çok gördü bu felek hem benim için

Bir SEFÂÎ oldum sefa sürmedim
Her zaman ağladım bir gün gülmedim
Kader bana düşman imiş bilmedim
Bu düğümü çözmek zor benim için

BİR ANAMIZ VARDIR KARAHAN KARA

Sayın Prof. Dr. Zuhal Karahan Kara'ya..

Bir anamız vardır Karahan Kara
Sevgi dolu kalbi bilimden yana
Âşıklar elinden selamlar sana
Bir gün olur hocalara baş olur.

Bülbül bekler açan gülün harını
Feryat eder dinleyelim zarını
Hem Karahan hem de Avşar torunu
Bu şiirle belki gönlü hoş olur

Senlik benlik bilmez bir tek yüzlüdür
Yalanı hiç sevmez peşin sözlüdür
Bektaşilik yüreğinde gizlidir
Ahirette hurilere eş olur

Güzel şiir yazar, biraz Azeri
Sever Dadaloğlun hem de Avşarı
Bir mahlas söyleyim olsun "Zuhalî"
Âşıkların yüreğinde coş olur

SEFAİ'yim size vardır hürmetim
Sarraf bilir cevherin kıymetin
İhtiyacı vardır size milletin
Belki bir gün Ankara'ya baş olur

BİR İSİM İSTERİM

Gül yüzlü sultanım mâh cemâline
Üryan olup niyaz etmeye geldim
Görenler salâvât verir nuruna
Himmet sizden ola dermana geldim

Ecdadınız Hünkâr pirlerin piri
Efendim sizlerde buldum gevheri
Mahrum etme bizi ey yüce veli
Ab-ı kevserinden kanmaya geldim

Aşk ile niyazım Pirim sanadır
Sıdk ile sevenler bahtiyar kuldur
Kapına gelmişim istersen öldür
Lâl-ü gevherinden almaya geldim

Cümlelerin murazı verici sensin
Dertlilere deva kılıcı sensin
Darda kalanlara himmet edersin
Bir müşkülüm vardır sunmaya geldim

Sendedir her türlü derdin ilacı
Cümle evliyanın sensin ser tacı
Sensin âşıklara isim verici
Bir isim isterim almaya geldim

Âşık, bu deyişini 16 Ağustos 1973'te Hacı Bektaş Veli anma törenlerinde Hacı Bektaş Veli torunlarından olan Feyzullah Ulusoy'a okumuş ve o da ona "SEFÂÎ" mahlasını vermiştir.

BİZ

Orta Asya'dan beri su hasretini
Çekiyoruz yine çekmekteyiz biz
Kurak tarlalara yoksul terini
Döküyoruz halen dökmekteyiz biz

Kara saban ile çifte başladık
Nakış nakış bu toprağı işledik
Yaylalarda kıl çadırda kışladık
Göçüyoruz daha göçmekteyiz biz

SEFÂÎ'yim minnettarım toprağa
Biçerdöver orak harmanda yaba
Sırtımızda vardı bir azap aba
Yamalı şalvarı giymekteyiz biz

BİZİM KISAS KÖYÜ

Hazreti Âdem'den yadigâr kalan
Çiftçilikte yeri vardır Kısas'ın
Öküzlerle sürdük, ellerde saban
Şah Muhammed eri vardır Kısas'ın

Kuzeyinde vardır boyraz bağları
Doğusunda vardır Tek Tek Dağları
Güneyinde çoktur Harran köyleri
Batısında Urfa'sı var Kısas'ın

Üç tarafı bağlar ile çevrili
Bağlarında gülü vardır Kısas'ın
SEFÂÎ'nin dillerinde bir türkü
Horasanlı Piri vardır Kısas'ın

BİZ BÖYLE BÜYÜDÜK KISAS KÖYÜ'NDE

Anlatayım Kısas köyün derdini
Çok severler yiğidini merdini
Horosan'dan gelip kurmuş yurdunu
Biz böyle büyüdüK Kısas Köyü'nde

Yolların, çamurdan çıkılmaz kışın
Başka sanat bilmem azaplık işin
Bulursa memnundur düğürcük aşın
Biz böyle büyüdüK Kısas Köyü'nde

Onüçünde gücü yetmez tutağa
Döşeği kesmiktir, yorganı aba
Oğlan yetişmiştir sevinir baba
Biz böyle büyüdüK Kısas Köyü'nde

Her evde yok idi bir gaz lambası
Esas "idara"dır onun çırası
Ahır idi azapların odası
Biz böyle büyüdüK Kısas Köyü'nde

Katarlanmış göçler gider yaylaya
Sırtında çocuğu, yürüyor yaya
Sanki gidiyormuş düğüne toya
Biz böyle büyüdüK Kısas Köyü'nde

Kurduk çadırları Tek Tek Dağı'na
Günde iki kez gider idik "sağım"a
Kulak ver sen çobanın kavalına
Biz böyle büyüdüK Kısas Köyü'nde

Yolma bıçtik dayim kara taneyi
Göre idin sen o zaman neşeyi
"Kitiz"leri dizip çektik "şetle"yi
Biz böyle büyüdüK Kısas Köyü'nde

Kerpiç kestik kıloların gölünden
Göldeki su ilkbaharın selinden
Şeltesi yıkılmış bahri yolunda
Biz böyle büyüdük Kısas Köyü'nde

"Bıyan"lar biçerek kurutup sattık
Bazı gün tok, bazı aç yattık
Sırtımda bir fistan bir yanı yırtık
Biz böyle büyüdük Kısas Köyü'nde

Harmanlar savurup "cec"ler çıkarttık
Çocuklar beşikte tarlada yattık
Artan taneleri bir "loda" yaptık
Biz böyle büyüdük Kısas Köyü'nde

Develer sırtında iki kantar üzüm
Çektik yulvarını uykusuz gözüm
Çerçi'yiz dolaştık köyleri güzün
Biz böyle büyüdük Kısas Köyü'nde

Düğünler başlardı sonbahar güzde
Cila boya yoktu gelinde kızda
Atlar cirit oynar ovada düzde
Biz böyle büyüdük Kısas Köyü'nde

Yaman olur Ağustos'un sıcağı
Gözüne büyümüş ekin bucağı
SEFÂÎ der, böyle geçirdik çağı
Biz böyle büyüdük Kısas Köyü'nde

1995

Bundan 40 sene evvel şiirde anlattığım şekilde Kısas Köyü'nde yaşam devam ediyordu. Yokluk vardı, yanı sıra neş'e vardı. En önemlisi insan kıymeti bugünden kat kat fazla idi. Şimdi ise bolluk var bu günün en fakir ailesi eskinin zengininin daha iyi yaşıyor ama bir şey yeksiko da insan kıymeti. Eskiden kıymetli olan insandı şimdi ise para...

BİZİM KISASIN AKORDU BOZULDU

Tuzun kokmuş ise yemeğin bozar
Doğruyu söylersen baban da kızar
Kısas tarlaları mezatta gezer
Akordu bozuldu güzel Kısas'ın.

Menfaatler uğruna kurulur plan
Tarlaları satıp komisyon alan
Ne "çayoku" kaldı ne de "malveren"
Akordu bozuldu güzel Kısas'ın

Alacağım varken borçlu ben oldum
Çakallara kızdım suçlu ben oldum
Emek boşa gitti yaşlı ben oldum
Akordu bozuldu güzel Kısas'ın

Kasalara girdi üç parça virüs
Format attırsan da olmuyor temiz
Boşuna yorulma kalmadı dürüs
Akordu bozuldu güzel Kısas'ın

Mürşid baba seçti mühür verildi
Faiz veren birlik cem'de görüldü
Sazlar çok gerildi teller kırıldı
Akordu bozulmuş güzel Kısasın

Yalan söyler cem evi'nin zakiri
Duvaz imam söyler, eyler zikiri
Hakkı gitmiş "eyvallah" der fakiri
Akordu bozuldu güzel Kısas'ın

Cemevi'nden topladılar halıyı
Göremedin çarşambayı salıyı
Yağmurdan kaçarken yedin doluyu
Akordu bozuldu güzel Kısas'ın

Yağmur nere yağsa tarlası orda
Kulak bizi dinler kendisi nerde
Her tel bir ses verir çözüldü perde
Akordu bozulmuş güzel Kısas'ın

Böyle işler yakışmıyor Kısas'a
Kumanda uzakta kendisi maşa
Eskiden yok idi bu işler, hâşâ
Akordu bozulmuş güzel Kısas'ın

Çok yalvardım veremedim öğüdü
Meyveleri gitti kaldı söğüdü
Toprağa gömüldü merdi, yiğidi
Akordu bozuldu güzel Kısas'ın

Burada yapılan yanlış siyaset
Yanlış siyasete olmayın alet
Yıllardır aç kalmış doymuyor veled
Akordu bozuldu güzel Kısas'ın

Belediye dedik de belamı geldi
Kimler ne kazandı, kayıp eden kimdi
Köy halini arıyoruz bak şimdi
Akordu bozuldu güzel Kısas'ın

Beni örnek alan beni hayıflar
Horozun yerine öttü tavuklar
SEFÂÎ'siz türkülerimiz zayıflar
Akordu bozuldu güzel Kısas'ın
2010

BİZİM OZANLAR

Türkistan'dır asıl onun diyarı
Büyük bir ozandır Bektaş Veli
Hoşgörü ile başlar ozanlık yolu
Bu kültürün temelidir ozanlar

"Enel hak" diyerek dara çekilmiş
Haksızlığa karşı koymuş asılmış
Hak yolunda derisi de yüzülmüş
Kültürün şah damarıdır ozanlar

Halkın kulağıdır, halkın sesidir
Söylediği sözler şah nefesidir
Kültür elden gitti neyin nesidir
Birleşmenin zamanıdır ozanlar

Tarih boyu taşıyarak getirdi
Sahip çıkılmadı poplar götürdü
Bir köşede ağlayarak oturdu
Bu kültürün hamalıdır ozanlar

Âşık olmuş tabiata doğaya
İlden ile gezmiş yürümüş yaya
Rahmet yağmayınca çıkmış duaya
Denizlerin ummanıdır ozanlar

Sevgiye muhabbet katan ozandır
Onu ilden ile satan ozandır
Memleketin dertlerini yazandır
Göreneğin imarıdır ozanlar

İlimiz obamız töreler bizim
Anadoludaki yöreler bizim
SEFÂÎ elimde sermaye sazım
Geleneğin amarıdır ozanlar

BULUNMAZ

Seyreyle bak şu yoksulun hâlini
Garip hallerini soran bulunmaz
Terk etmiş silayı gurbette gezer
Dertler düğüm düğüm çözen bulunmaz

Geçirdim ömrümü ahu zar ile
Eller düğün eder yeşil al ile
Zengin altın satar, fakir pul ile
Fakirin pulunu alan bulunmaz

Çocuk giysi ister hayat pahalı
Bir dilim ekmeğe muhtaç zavallı
İşveren bulunmaz, perişan hâlî
Perişan halini soran bulunmaz

Kul SEFÂÎ deme, bu kadar yeter
Kimi yârdan ayrı yâd elde yatar
Hele bu yoksulluk ölümden beter
Yoksulluk derdini alan bulunmaz

BU SENE

Sene bindokuzyüzyetmişyedi'de
Pek ziyade oldu zamlar bu sene
Eski adet kalkıp devir dönünce
Kalktı insanlardan rağbet bu sene

Fakir istemiyor böyle düzeni
Zamların yüzünden dolmaz kazanı
Kalmadı dünyanın rengi elvanı
Fukaraya yoktur kıymet bu sene

Fukara yavrusu zavallıya bak
Kıçında donu yok yakası çıplak
Yeter bakan beyim biraz bize bak
Halimiz Allah'a ayan bu sene

Derdim çoktur hepsini diyemem
Yeni bir elbise alıp giyemem
Artık şimden geri daha gülemem
Boşadır çalışmak gayret bu sene

Gam yükünü parselleyip bölmüşler
Ayrılık, yoksulluk bize vermişler
SEFÂÎ gurbette kalsın demişler
Per perişan olmuş haller bu sene

Eski yıllarda zam pek yapılmazdı. Kimse zam nedir bilmezdi. Zam olduğu vakit insanların tepkisi çoktu. Şimdi zamlara da alıştık artık.

BUNCA EFKÂR İLE BUNCA DERT İLE

Bunca efkâr ile bunca dert ile
Deli gönül nerelere gidersin
Gözlerimin yaşı dönüptür sele
Bu feleğin cilvesine ne dersin

Felek bir vermeden beş geri aldı
Arabam cüz yolda takılı kaldı
Kendi aklımca bir kısa yoldu
Bu bitmeven yola nasıl gidersin

Yazım kışa uymaz, kışım da yaza
Hep umutla baktım bahardan güze
Hayal denizinden ben yüze yüze
SEFÂÎ kendini harap edersin

BOŞA GEZDİM BU ÂLEMİ

Boşa gezdim bu âlemi encamı bir yar için
Bülbüller figana başlar sevdası bir har için

Bu dünyanın ahvalinden kolay geçmeyen gönül
Bu tatlı candan usandım bir kuru sevda için

Bir mürşide hizmet eyle al oradan payını
Nedir sendeki bu telaş her gün çalış kâr için

Bu yoksulluk çilesini çeker olduk her zaman
Kimisi çabalar durur bu dünyada mal için

Malın mülkün terk edersin göçeceksin evinden
Ağlayıp gezen SEFÂÎ sanma ki ağyar için

BÖYLE BİR ZAMANA KALDIK EFENDİM

Zaman çok bozuldu devir değişti
Helal haram birbirine karıştı
Uyuz beygir küheylanla yarıştı
Böyle bir zamana kaldık efendim

Bülbülün dalında kargalar öttü
Tilkiler aslana çok kafa tuttu
Aylıkçı çobanlar sürüyü sattı
Böyle bir zamana kaldık efendim

Serçe de şahine çalım satıyor
"Sen necisin" deyip kafa tutuyor
Horozun yerine civciv ötüyor
Böyle bir zamana kaldık efendim

İnsanları bölüp bölüp çektiler
Tarlasına fitne fesat ektiler
Everestin tepesine baktılar
Böyle bir zamana kaldık efendim

SEFÂÎ başımda bin türlü dert
Kalleş daldasında saklanır mı mert
Yalancıya yuh var inkara nâlet
Böyle bir zamana kaldık efendim

CUMHURİYET

Tarihler boyunca yüce ulusun
Adı demokrasi, yolu cumhuriyet
Arz ettiğim dünyada sulh barışın
Meyvası Atatürk, dalı cumhuriyet

Atatürk'le güneş doğdu vatana
Selam olsun bayrağımla Ata'ma
Arı gibi çalıştığım kovana
Peteği Atatürk, balı cumhuriyet

Anadolu, kahramanlar yatağı
Yaylası, ovası, denizi, dağı
Bu vatanın karış karış toprağı
Sevgisi Atatürk, gülü cumhuriyet

Yurtta, cihanda sulh, barış istedin
İstikbal göklerde yarış istedin
Yeni teknoloji, buluş istedin
Üstadı Atatürk, yolu cumhuriyet

Atam, yurdu karış karış dolaştı
Çağdaş demokrasi tohumun saçtı
Düşmandan çok yobazlarla savaştı
ÂŞIK SEFÂÎ'nin seri cumhuriyet

25.07.1993

ÇAĞIRIRIZ FIRATI

Nice senelerdir bekler durursun
Toprak bizim için büyük gurursun
İnsanlığa hizmet eden sağolsun
"Su su" diye çağırırız Fırat'ı

Ferhat, Şirin için dağları deldi
Attı külüngünü, serini verdi
Suyun gelmesine bir örnek idi
"Su su" diye çağırırız Fırat'ı

Ağustos sığağı yakar Harran'ı
Susayan toprak mı yoksa insan mı?
SEFÂÎ'de vardır suyun özlemi
"Su su" diye çağırırız Fırat'ı

Bazı insanlar Fırat'ın Harran'a geleceğini tahmin etmiyorlardı veya gelirse bizler görmeyiz. Belki 30 yıl, belki daha fazla. Suyu Tek Tek dağlarında sarnıçlardan içenler daha iyi bilir. Elini ayağını yıkamaya suyu idareli kullanırlar. Çünkü ben bunları yaşamışım.

DAĞI DELDİK ÇAĞI DELDİK

Susuz Harran bekler seni
Aç kolları, sar bedeni
Yıllardır beklerdin onu
Bugün Fırat'ın düğünü

Yıllar yılı hep bekledik
Dert üstüne dert ekledik
Dağı deldik, çağı deldik
Fırat'ı Harran'a verdik

Bir yerine bin verecek
Çiftçinin yüzü gülecek
Yalan değil işte gerçek
Bu gün Fırat'ın düğünü

Yılar yılı hep bekledik
Dert üstüne dert ekledik
Dağı deldik, çağı deldik
Fırat'ı Harran'a verdik

Fırat biraz naz yapıyor
Suyu bulanık akıyor
SEFÂÎ sana bakıyor
Bugün Fırat'ın düğünü

Yılar yılı hep bekledik
Dert üstüne dert ekledik
Dağı deldik, çağı deldik
Fırat'ı Harran'a verdik

Bu deyişimi Fırat'ın Harran Ovası'na bırakıldığı gün, Urfa tünelinin çıkış ağzının yanında yapılan açılışta okudum. TV'de canlı yayım olarak verilmişti. Yıllardır türkülerimde önemini vurguladığım olayın gerçekleştiğini gördüm ve o kalabalık topluma okudum. "Fırat Harran'a ne zaman gelecek" diyen insanlar da bunu gördüler. 09.11.1994

DUVAZI İMAM

Muhammet, Ali ile başlar yolumuz
Hadice, Fatime nurdur ulumuz
Hasan bahçesinde solmaz gülümüz
Kerbela'da Şah Hüseyin'e bağlıyız

Zeynel, Bakır ile yolum Cafer'dir
Kazım, Musa, Rıza desti haydardır
Taki, Naki, Askeri'den evveldir
Der Sefai, Mehti sırra bağlıyız

Mart-2008

ELDEN GİTTİ KARDEŞİM

Batı kültürüyle biz aşılandık
Kültürümüz elden gitti kardeşim
Pop müziği dinlemekten usandık
Müziğimiz elden gitti kardeşim

Televizyonu corç borç ile doldurduk
Esas kendi kendimizi kandırdık
Kır çiçeğin saksılardan soldurduk
Benliğimiz elden gitti kardeşim

Düğün kültürümüz salona doldu
Gelenek görenek nerede kaldı
Davullar zurnalar diskotek oldu
Halayımız elden gitti kardeşim

"Ay lav yu" derlermiş sevmeye meğer
Şu Maykıl Ceksin'e çok verdik değer
SEFÂÎ bu işe kızarsa eğer
Sazlarımız elden gitti kardeşim

Batı'nın ilmini teknolojisini alalım ama müziğini almaya mecbur değiliz.

Bizim kendi müziğimiz var. Kendi müziğini dinlerim, çalarım, okurum. Bir devlet, bir devleti topla tüfekte işgal etmektense kültürünü yok etsin yeter. Avrupa'da bizi kültürü ile işgal etmektedir.

EL OLSA BİZE

Pir'in kapısından başka yok kapı
Pir'in kapusundan car olsa bize
Erler, evliyalılar, erenler hepi
"El aman" dileriz yol olsa bize

Bir ismi Muhammed, bir ismi Ali
Onlar kurdu gitti bize bu yolu
Pirim, Hünkâr Hacı Bektaşî Veli
Bektaşî Veli'den el olsa bize

Cahil bakar ama can gözü görmez
Evliyadan başka kimseler bilmez
Dünya'da Ahiret'e korkumuz kalmaz
Şahı Merdan Ali yâr olsa bize

Âşık SEFÂÎ'yim kendi halinde
Hakk'ın kelâmını söyler dilinde
Dermanımız kaldı pir'in elinde
Pir'in katarında yer olsa bize

FELEK BENDEN

Dünyada gülmez, gezerim
Ne istersin felek benden?
Kendi derdimi yazarım
Ne istersin felek benden?

Aç midemiz dertle dolu
Böyle midir Hakk'ın yolu?
Süründürme öldür bari
Ne istersin felek benden?

Ben fakirim, malım yoktur,
Bir yatacak yerim yoktur,
Felek, kalleşliğin çoktur,
Ne istersin felek benden?

Usandırdın beni candan,
Alacağın var mı bende
İki elin et yakamda,
Ne istersin felek benden?

Memlekette işsiz kaldım,
Genç yaşımda derdi buldum.
SEFÂÎ der; rezil oldum
Ne istersin felek benden?

Bilmiyorum, felek denen bir varlık var mıdır? Ben feleğe çok çatarım. Sıkıntı içinde yaşamak, derbederlik, perişanlık hep bize mi düşmüş. Ama belki de zengin bir ailenin çocuğu olsaydım. Feleğe çatmazdım. İşin gerçek tarafı; siz hiç gülen, çile çekmeyen âşık gördünüz mü? Halkın gözü kulağı sesi olmakta kolay değil. Biz bu çilelere alıştık artık. Çünkü halkın tellahıyız.

FIRATIN SESİ

Bir güneş doğuyor Güneydoğu'ya
Yıllardır biz hasret kalmışız suya
Viranşehir, Mardin, Şanlıurfa'ya
Çağlayıp geliyor Fırat'ın sesi

Suruç, Ceylanpınar, Harran Ovası
Sende yatar evliyalarda babası
Siverek'le, Hilvan çekmegin yası
Çağlayıp geliyor Fırat'ın sesi

Güneş aha doğdu, işte doğacak
SEFÂ'ım daha çoktu yazacak
Bereketli topraklara akacak
Çağlayıp geliyor Fırat'ın sesi

FIRAT SUYU

Bolluk bereketli olup kaynaşır
Fırat suyu buralara gelince
Güzelleri halay tutup oynasır
Fırat suyu buralara gelince

Haran Ovası'na emek verenler
Sende yatar evliyalara erenler
Yapılacak yine üniversiteler
Fırat suyu buralara gelince

Atatürk Barajı, kısa adı GAP
Dünya'yı doyurur burası mutlak
Emek verip hep beraber çalışsak
Fırat suyu buralara gelince

Atatürk Barajı GAP projesi
Çağlayıp geliyor Fırat'ın sesi
Biter yoksulluğun acı çilesi
Fırat suyu buralara gelince

Âşık SEFÂÎ'yem sermayem bir saz
Harran Ovası'nın gülüdür Kısas
Topraksıza toprak vermeli esas
Fırat suyu buralara gelince

Bir gün beni GAP TV'nin yeni yayına başladığı gün Ankara'ya çağırıldılar. Kavaklıdere'deki TRT binasına gittik. Müdür demiş "Urfa'dan gelen Aşıkı çağırın gelsin" Beni Urfa'dan davet eden TRT yapımcılarından Ömer Faruk Yılmaz ile müdürün odasına gittik. Hoş beşten sonra bana dedi: "Siz çeşitli toplumlarda oturuyorsunuz. Fırat'ı Harran'ı anlatın çalın çağırın." Ben de: "Sayın müdürüm siz deseniz de anlatıyoruz, demesiniz de. Suyun ne kadar kutsal olduğunu biz biliyoruz. Siz hiç sarnıç suyu içtiniz mi?" dedim "O noluyor?" dedi. "Kıştan, bahardan yağan yağmurun suyunu yazın içtin mi?" dedim "yok" dedi. "Ben içtim ve halen de içiyorum. Suyun gelmesi yetmiyor bize" dedim. Ve bu şiiri okudum

FİKRET BABO

Bindokuzyüzaltmış idi o yıllar
Harran'da ne su var ne yeşil yaprak
Susamıştır ova çatlamış toprak
Halimizi gördün sen Fikret Babo

Dedin: "Bir gün Fırat gelir Harran'a"
İçer kara toprak hem kana kana
Derdimizi yazdın bütün cihana
"Umutluyum" derdin sen Fikret Babo

O tozlu yolları çokça dolaştın
Han-el Barür Şuayb şehre ulaştın
Susamış ovaya sen verdin muştun
Yolumuzu gördün sen Fikret Babo

Yüreğinde vardır Urfa sevdası
Sevda türküsünde hoyrat havası
Şimdi yemyeşildir Harran Ovası
Fırat'a vuruldu gem Fikret Babo

Bu Kısas'ın sende özel yeri var
Koçaklama yazdın bir de deli var
"Hû dost" dedin Hünkârı var piri var
Cemimize oldun dem Fikret Babo

Yaş oldu seksenüç diyarlar gezdin
Haksızlığa baş eğmedin çok kızdın
Ömür boyu dert dinleyip dert yazdın
Alıp sattıkların gam Fikret Babo

Her Kısaslı sever seni özü ile
Çünkü bunu herkes gördü gözü ile
SEFÂÎ der hem saz hem sözü ile
Olmadım zalime yem Fikret Babo
01.06.2009

GAP PROJESİ

Atatürk Barajı, GAP Projesi
Gözümüz yollarda gelsene Fırat
Sen gelirsen biter yokluk çilesi
Gözümüz yollarda gelsene Fırat

Susuz tarla, çöller seni bekliyor
Şanlıurfa, Harran seni bekliyor
Bülbül ötmez, güller seni bekliyor
Gözümüz yollarda, gelsene Fırat

Harran bir gelindir telli duvaklı
Seni damat seçtik, sana ne mutlu
SEFÂÎ seninle gönlü umutlu
Gözümüz yollarda gelsene Fırat

GAP'TA TURİST BEKLERİZ

Fırat geldi, bol veriyor ürünler
Urfa'da GAP, GAP'ta turist bekleriz
Başlık kalktı şenleniyor düğünler
Urfa'da GAP, GAP'ta turist bekleriz

Turizmin bereketi bolluğu
Sana gelsin dövizlerin çokluğu
Kaldırsın Urfa'ından acı yokluğu
Urfa'da GAP, GAP'ta turist bekleriz

Atatürk Barajı oldu mimarı
Turizmle gelsin döviz doları
Şanlıurfa Peygamberler diyarı
Urfa'da GAP, GAP'ta turist bekleriz

GAP ile turizm tutsun el ele
Urfa'm öğünecek hep senin ile
Yoksulluğa derim, sen güle güle
Urfa'da GAP, GAP'ta turist bekleriz

SEFÂÎ yıllardır bekledim durdum
Gerçeğe dönüştü büyük umudum
Avrupa'ya örnek olacak yurdum
Urfa'da GAP, GAP'ta turist bekleriz

Ocak 1996

GASAVET BAHRINA DALDIK DALALI

Gasavet bahrına daldık dalalı
Gamsız geçmez saatim yok, günüm yok
Vefasız dilbere gönül vereli
Figandayım tutunacak dalım yok

Düğüm düğüm olmuş sinemde yara
Dost beni anlamaz buna ne çare
Şikâyetim vardır yüce Hünkâr'a
Yollar uzak takatim yok, halim yok

Felek bizi eyler bilmem ne haldır
Altı zehir dolu, üstü de baldır
Gam tüccarı oldum, sermayem candır
SEFÂÎ der zarardayım kârım yok

19.01.1992

GEÇER

Sabahtan uğradım seher gülüne
Kokusunu saçıp ağlayıp geçer
Hayranım şakıyan dudu diline
Nazlı yâr ciğerim doğrayıp geçer

Elâ gözleriyle keklik sekişli
Yokuşa çıkıp da ceylan bakışlı
Siyah kirpiklerle yâr kalem kaşlı
Bahar seli gibi çağlayıp geçer

Siması melektir kendisi huri
Yeşiller giyinmiş bağlamış alı
Harap olur seni sevenin hali
SEFÂ sinemi doğrayıp geçer

GİTTİM ANKARA'YA İŞ İSTEMEYE

Bizim bey'i mebus seçip gönderdik
Bizim de hakkımız arasın diye
"Bu adam iyidir" deyip güvendik
Kimi karşı çıktı, ben dedim niye?

Bi baktık televizyonda konuşuy
Lacivert elbise ne de yakışuy
Bakanları eleştirip atışuy
Alkış çaldık hep beraber o beye

Bey bizi unuttu arayıp sormaz
Gidenden gelenden bir selam salmaz
Ben dedim, "kardeşim bu böyle olmaz"
Niyetlendim Ankara'ya gitmeye

Gitmek iyi ama cebde yok para
Karar verdim üç koyunu satmaya
Belki derdimize olur bir çara
Bir iş umuduyla bulurum diye

Ankara'ya indik büyük bir şehir
Telefonla sordum, dendi: geç gelir
Nerye gittiğini sekreter bilir
Adresi tanımam, bindik taksiye

Dört saat da kapılarda bekledik
Neler hayal kurup neler düşledik
Acıkmıştık birkaç simit dişledik
Elim varmaz sıcak yemek yemeye

O gün görüşmedik yarına kaldı
Sekreteri dedi: Toplantı vardı
Dedim, bacım söyle taaa köyden geldi
Bir sorunu varmış bilesin diye

Bir palas otelde o gece yattık
Sabahtan meclisin yolunu tuttuk
Bir çay bir simitle kahvaltı yaptık
Gittim mebus beyden iş istemeye

Hele şükür mebus beye ulaştık
Halim arz eyleyip biraz dertleştik
Biz kurban kesmiştik, çayını içtik
Ona karşı ayıp olmasın diye

Müsteşarımıza telefon açtı
Bir şeyler söyleyip biraz konuştu
Dönüp yanındakilerle konuştu
"Memleketin ozanıdır bu", diye

Urfa'dan gelişim oldu üç kere
Bakan müsteşarı Emre Kongar'e
"Atamasını yapın" dedi acele "
Urfa korosunda başlasın" diye

Emre Bey'in diyecek yok keyfine
Köstekli saati takmış cebine
Bir talimat verdi sekreterine
"Bu iş hemen takip edilsin", diye

Üç sene bekledim bir haber çıkmaz
Seçimler bitti yüzümüze bakmaz
Bu derenin suyu hep böyle akmaz
Elbet yine geleceksin o köye

Seçim yaklaşınca gene geldiler
Bizim köyün saf olduğunu bildiler
Bol keseden çok vaatler verdiler
Daha düşer miyim böyle hileye

Meclis kürsüsünde yemin verenler
Tekme yumruk birbirine girenler
SEFÂÎ der bunu böyle bileler
Bir daha gelmeyin bize oy diye

31.10.1995

"Ankara'ya gittim iş istemeye" adlı şiiri de "politikacılar" adlı şiirimdeki aym düşünce ile yazdım. Odur artık politikacıların sözüne ben inanmam. Ben kendimi bildim bileli Urfa'dan olsun Ankara'dan olsun milletvekilleri, partililer, Kısas'a sık sık gelirler. Muhtarın odasında yerler içerler. Âşık SEFÂÎ de kendilerine çalıp okur. Memleketin derdini, köyün sorunlarını, kendi sorunumu, sıkıntımı, şiirlerimle saza dökerek çok okudum. Bu güne kadar bir faydalarını ben görmedim. Şahsım adına, yalnız aferin ile kuru alkış çokaldım. Bunu inkâr edemem

GÖNLÜM YASLIDIR

Muharrem ayında, matem gününde
Ötme garip bülbül gönlüm yastadır
Hüseyn şehit oldu Yezit elinde
Ötme garip bülbül, gönlüm yaslıdır

Bugün matem günün, karalar bağla
Ehl-i Beyt için ahlar çekip ağla
Eğer tabip isen yaramı bağla
Ötme garip bülbül, gönlüm yaslıdır

Körpe yavru Ali Asker su ister
Abbas suya gitti yolun kestiler
Zeynel Abidin hayma-gâhta inler
Ötme garip bülbül, gönlüm yaslıdır

Zeynep Sakine'nin hali perişan
Ümmü Gülsüm ile ağlar Şeriban
Medet senden Şah-ı Merdan el aman
Ötme garip bülbül, gönlüm yaslıdır

Gökte melek, yerde insan ağladı
Muhammed Mustafa, Şah-ı Merdan ağladı
Kul SEFÂÎ karaları bağladı
Ötme garip bülbül, gönlüm yaslıdır

GÖREMEDİM BEN

İkibine beş var uzay çağında
İnsandan ucuzun göremedim ben
Kavrulabilseydim kendi yağımda
Felek bir gününü çalamadım ben

Zengin yalan dese, hep "Belî" derler
Fukara konuşsa "Bu deli" derler
Fakirin hakkını her zaman yerler
Bir vicdan ehlini bulamadım ben

Beyler hep Londra'da tedavi olur
Fakirin ölüsü rehine kalır
Halına şükreder tevekkül kılır
Bu rüyayı hayra yoramadım ben

Yüz doksan milyona az dersin maaş
Fakir yokluk ile yapıyor savaş
Camekândan baktım etiket filaş
Yavruma elbise alamadım ben

Seçim alanında güler çehresi
Yiye yiye kalın olmuş ensesi
Dolarla dolmuştur taşar bütçesi
Yokluk zincirini kıramadım ben

Yalan cebindedir çıkarıp söyler
Olur, olmaz şeye vaatler eyler
Buradan gidince unuttur beyler
Vicdansızdan hesap soramadım ben

İçtiği şampanya, yediği havyar
Sahil kenarında villaları var
Bizim kerpiç oda, çatlamış duvar
Yıkıp da yenisin yapamadım ben

SEFÂÎ çilemiz çoktur velhasıl
Neyine yetmez ki bir çul, bir hasır
Beylerin suçu yok bizlerde kusur
"Savuş git işine" diyemedim ben

27.10.1996

GÖZDEN DÜŞERSİN

Edebinle otur, edebinle kalk
Sonra cemiyette yüzden düşersin
Bütün insanlara bir nazarla bak
Meydan içerisinde gözden düşersin

Boğaz kırk boğumdur, düşünde konuş
Eğer bilmiyorsan, bilene danış
Söyleme yalanı, doğruyu konuş
Kendi yalanında sözden düşersin

Dostunun sırrını yabana satma
Helâl emeğine haramlar katma
Tuzaklar kurup da pusuda yatma
Kazdığın kuyuya kendin düşersin

SEFÂÎ sözümüz bizim, alana
Sana nasihatim atma yabana
Sakın benlik ile girme meydana
Hakikat ilminde haktan düşersin

Bir toplumda saz muhabbeti yapıyorduk, bir kişi epey uygunsuz hareket etti ve çok lüzumsuz konuştu, insanları küçük gördü, kendi kendini övdü. Ben de bu deyişimi o kişiye karşı yazdım.

GÜNEYDOĞU KADINLARI

Ne çileli halleri var
Güneydoğu kadınları
Konuşamaz dilleri var
Güneydoğu kadınları

Çocuğu var kucığında
Tezek yakar ocağında
Lastik postal ayağında
Güneydoğu kadınları

Güneştedir hep tepesi
İçinde kalmış hevesi
Çoğu on çocuk annesi
Güneydoğu kadınları

Okutmamışlar okusun
Evinde nakış dokusun
Töre bırakmaz yakasın
Güneydoğu kadınları

Omzunda ağır yükü
Buna "Kaderim" der, çünkü
Çileden kurtulur belki
Güneydoğu kadınları

SEFÂÎ gerçeği görür
Düğünde bayramda gülür
Ağıt yakar türkü olur
Güneydoğu kadınları

HABERİN VAR MI?

Gül yüzlü nazlı meralim
Halimden haberin var mı?
Aşka düşmüş yanıyorum,
Zulümden haberin var mı?

İnci mercan altın dişi,
Kudretten çekilmiş kaşı,
Öldürür beni bakışı,
Senin de haberin var mı?

Fani dünya sana kalmaz
Belki de dengini bulmaz
Zalim annen seni vermez
Senin de haberin var mı?

Öldüysem, sevdiğim gelsin
"SEFÂÎ de öldü" desin
Yalan dünya sana kalsın
Ölümünden haberin var mı?

HAKİKAT KAPISI YOLUMUZ BİZİM

Hünkâr Hacı Bektaş Veli pirimiz
Dört kapıdan kırk makamdır yolumuz
Sevgiyle muhabbet kokar gülümüz
Hakikat kapısı yolumuz bizim
Hünkâr Hacı Bektaş pirimiz bizim

Şeriat, tarikat sonra marifet
Buradan başlıyor olanca hikmet
Sakıyı Kevser de Şah-ı Vilayet
Hakikat kapısı yolumuz bizim
Hünkâr Hacı Bektaş pirimiz bizim

İlm-i Ledün mektebinin pirisin
Şüphemiz yok ululardan ulusun
Arslanı bağrına basan velisin
Hakikat kapısı yolumuz bizim
Hünkâr Hacı Bektaş pirimiz bizim

Elin, belin, dilin yolun özüdür
Eletse bezminde olan yazıdır
İnsanı hor görme pirin sözüdür
Hakikat kapısı yolumuz bizim
Hünkâr Hacı Bektaş pirimiz bizim

Sakın incinsende incitme bir kul
Hünkar dedi sende ara sende bul
Pirin dergahına gidiyor bu yol
Hakikat kapısı yolumuz bizim
Hünkâr Hacı Bektaş pirimiz bizim

Erlik makamına erden sorarlar
Mürşit meydanında pirden sorarlar
SEFÂÎ der seni senden sorarlar
Hakikat kapısı yolumuz bizim
Hünkâr Hacı Bektaş pirimiz bizim

16 Ağustos 2008 Hacı Bektaş Veli'yi anma programında şiir yarışmasına katılmıştır.

HALLERİN DE NİCEDİR

Almanya'da garip kalan Nurşani
Selâm kardaş hallerin de nicedir
Hatırlar mısın ki acep sen beni
Selâm kardaş hallerin de nicedir

Çatma Ali bu dünyanın haline
Hasret kaldık dikenine, gülüne
Acı biraz, gücün yetmez diline
Selâm kardaş hallerin de nicedir

Aylar geçer seneleri kovalar
Senin derdin beni oyar yaralar
Ya Nurşani nedir buna çareler
Selâm kardaş hallerin de nicedir

Bu feleğin türlü türlü fendi var
Yükseklerden alçağa bendi var
Masum yavruların ne günahı var
Selâm kardaş hallerin de nicedir

Arı soksun, tutamadın dilini
Tanımadın mürşidini pirini
SEFÂÎ özledi Nurşani'sini
Selâm kardaş hallerin de nicedir

HARRAN OVASI

Senelerdir susuzluğun elinde
Kaldığın yetmez mi Harran Ovası
Bir gün içeceksin Fırat Nehri'nden
Yandığın yetmez mi Harran Ovası

Ne güzel de toprağın var, taşın var
Hazret-i Âdem'den büyük yaşın var
Eyyüp Nebi gibi dertli başın var
Çektiğin yetmez mi Harran Ovası

Yolsuz, susuz kalmış köylerin çoktur
Yaran çok derindir bakmamış doktor
Sana benzer ova dünyada yoktur
Kahredip üzölme Harran Ovası

Âdem Nebi Toprağında çift sürdü
Tanrı, Cebrail'i Âdem'e saldı
Musa'yla Şuayp hep sende kaldı
Sende yaşadılar Harran Ovası

Fırat suyu sana gelirse bir gün
Yaparsın o zaman bayramla düğün
Tarihte şanın var, istersen öğün
Çok çileler çektin Harran Ovası

Altın başak buğdayların ekilir
Yağmur yağmaz ise boynu bükülür
SEFÂÎ derdinle yanıp yakılır
Tükenmez dertlerin Harran Ovası

Ben sık sık bağlamamı alıp gurbete giderim, gerek yurtiçi gerekse yurtdışında gezip gelen bir insanım. Harran Ovası'na geldiğim zaman sanki bu topraklar bir çöl gibi geliyor insana. Ama kendi kendime dedim "Bir gün olur Fırat Harran Ovası'na gelirse bu çilelerin biter Harran Ovası üzülmesen."

Benim kendi köyüm de Harran Ovası'nın içinde sayılır. Duygulandım ve bu şiiri yazdım Daha sonra GAP TV'de bu türkümü defalarca okudum. Hatta Almanya-Berlin'de TD 1TV kanalında okudum.

HOŞ GELDİNİZ BAKANLARIM

Sayın devlet bakanları
Gönlümüz sevgiyle dolu
Çoktandır bekleriz yolu
Hoş geldiniz köyümüze

Yolu bozuk suyu yoktur
Ocağı var yoktur doktor
İstiyoruz bir ortaokul
El uzatın köyümüze

İşte, Kısas köyün hali
Beyler doldurdu çuvalı
Soktu bizi balsız arı
Derman olun derdimize

Çoktur bu köyün çilesi
Var perişan SEFÂÎ'si
Bu işsizlik baş belası
İşler verin gencimize

15.5.1992

Bu türkümü dinleyen Bayındırlık Bakanı Onur Kumbaracıbaşı; "Sen iyi bir ozansın aynı zamanda iyi de bir politikacısın" dedi.

HOYLAMA

Bu sular akar ağlar
Bendini yıkar ağlar
Ben yare ne söyledim
Yüzüne bakar ağlar

Kalk gidek başpıyara
Suyu sarhoş pıyara
Sen söyle ben ağlayam
Dökülsün yaş pıyara

SEFÂÎ neler gördüm
Taş bağrım deler gördüm
Yavrusunu kurt almış
Anasını meler gördüm

HÜNKÂR SEVGİ HÜNKÂR BARIŞ HÜNKÂR DOST

Horasan'dan kalkıp Urum'a gelen
Hünkâr sevgi, Hünkâr barış, Hünkâr dost
Sevgi ile gönüllerde taht kuran
Hünkâr sevgi, Hünkâr barış, Hünkâr dost

İnsanlığa çağrı, Pir'in her sözü
Elin, belin, dilin sendedir özü
Elestü bezminde ettik niyazı
Hünkâr sevgi, Hünkâr barış, Hünkâr dost

Hakk'a layık olmak isteyen bir kul
Şekille ibadet olmaz ki makbul
Pirim dedi: "sen de ara sen de bul"
Hünkâr sevgi, Hünkâr barış, Hünkâr dost

Renginden, dilinden, ırkına kadar
"İnsanı hor görme" söyledi Hünkâr
Hakk'ın varlığını eyleme inkâr
Hünkâr sevgi, Hünkâr barış, Hünkâr dost

İnci yakut gibi güzel sözleri
Güneş gibi aydınlattı bizleri
Sevgi ile gösterdi o yeşil eli
Hünkâr sevgi, Hünkâr barış, Hünkâr dost

Anadolu'daki Rum erenleri
Serçeşmeleridir Bektaş Veli
Hoşgörü mimarı sevgidir yolu
Hünkâr sevgi, Hünkâr barış, Hünkâr dost

Sevgi yılı Habitat'la özleşen
Hacı Bektaş sevgisiyle birleşen
Aslanla ceylanı bağrına basan
Hünkâr sevgi, Hünkâr barış, Hünkâr dost

SEFÂ'ym Hacı Bektaş pirimiz
İnsanı sevmektir bizim yolumuz
Yedi yüz yıl evvel dedi ulumuz
Hünkâr sevgi, Hünkâr barış, Hünkâr dost

HACI BEKTAŞ VELİ HOŞGÖRÜ

Pir'im; "İncinsen de incitme" dedi
Pir'den aldık hoşgörüyü, sevgiyi
Hünkâr, "Sende ara sen de bul" dedi
Pir'den aldık hoşgörüyü, sevgiyi

Bizim düşüncemiz insanı sevmek
Rengi ırkı ne olursa hoş görmek
Büüklüktür kendi kursunu bilmek
Pir'den aldık hoşgörüyü, sevgiyi

Hünkâr Hacı Bektaş Veli pirimiz
Ehl-i Beyt'le başlar bizim yolumuz
Hoşgörü, bahçede açan gülümüz
Pir'den aldık hoşgörüyü, sevgiyi

Yedi yüz senedir duyulan sesi
"Elin, belin, dilin" öz felsefesi
Her şeyin üstünde insan sevgisi
Pir'den aldık hoşgörüyü, sevgiyi

Elestü bezminde, ulu divanda
Ne ararsan hepsi mevcuttur insanda
Hünkâr Hacı Bektaş sevgisi canda
Pir'den aldık hoşgörüyü, sevgiyi

İlim deryasıdır Bektaş Veli
Ta ezel gösterdi ol yeşil eli
Hoşgörü mimarı sevgidir yolu
Pir'den aldık hoşgörüü, sevgiyi

İsterim dünyada hoşgörü olsun
Silah patlamasın, savaşlar dursun
Özgürlük, mutluluk, barışla gelsin
Pir'den aldık hoşgörüü, sevgiyi

Hoşgörü, barışa giden bir yoldur
Sevgi bahçesinde açılan güldür
Âşık SEFÂ'îyem, bir edna kuldur
Pir'den aldık hoşgörüü, sevgiyi

Bu şiir 17.8.1995'te Hacı Bektaş'ta yapılan şiir yarışmasında birincilik ödülünü almıştır.

KALDIK EFENDİM

Zaman çok bozuldu, devir değişti
Helal haram bir birine karıştı
Uyuz beygir, küheylanla yarıştı
Böyle bir zamana kaldık efendim

Serçe de şahine çalım satıyor
"Sen nesin ki" deyip kafa tutuyor
Horozun yerine civciv ötüyor
Böyle bir zamana kaldık efendim

İnsanları bölüp bölüp çektiler
Tarlasına fitne fesat ektiler
Everest'in tepesinden baktılar
Böyle bir zamana kaldık efendim

Bülbülün dalında kargalar öttü
Tilkiler, aslana çok kafa tuttu
Aylıkçı çobanlar, sürüyü sattı
Böyle bir zamana kaldık efendim

SEFÂÎ başımda bin bir türlü dert
Kalleş daldasında saklanır mı mert
Edep hayâ kalktı, bu ne rezalet
Böyle bir zamana kaldık efendim

KALMADI

İnsanlar elinden şaştı bu dünya
Şimdiki insanda vicdan kalmadı
Eskiden atlyken kalmışlar yaya
Artık yürümeye derman kalmadı

Zamane bozuldu insanlar azdı
Kardeş kardeşe kuyular kazdı
Allah da bizlerin yüzünden bezdi
Yaramız saracak Lokman kalmadı

Müslümanlık şartı çoktan değişti
İnsanlar elinden Allah da şaştı
Çokları şeytanın peşine düştü
Edep ile erkân, irfan kalmadı

Zenginler zengine taşar dökülür
Fakir de ortada pişer yakılır
Sana vermez ama almasın bilir
Fakire acıyan insan kalmadı

Nebi, evliyalar sizlerden medet
Artık yaşamada kalmadı lezzet
Kıyametten örnek budur alamet
Kayboldu kilolar, mizan kalmadı

Bir ehli kâmilî bulamaz olduk
Hakkı hakikati göremez olduk
SEFÂÎ, ağlayıp gülemez olduk
Artık yaşamının tadı kalmadı

KARA BAHTIM

Baba der kara bahtım
Ağ olmaz kara bahtım
Azrail başucumda
Eğildim yara baktım

Gurbet bana yurt oldu
Söylediğin dert oldu
İstedim muraz alım
Bir zalim sebeb oldu

Yarin gözleri ela
Sinemde açtı yara
Sende merhamet yok mu?
SEFÂÎ düşmüş zara

KÂR BULAMADIK

Bu koca dünyada haldan ahvaldan
Bir ahtına sadık yâr bulamadık
Hiç fayda görmedik yârdan ağyardan
Hep zarar eyledik kâr bulamadık

Garip bülbül vaz gelir mi gülünden
Felek cilvesinden, kalleş elinden
Adü'nün yüzünden, cahil dilinden
Artık yaşamaya tad bulamadık

SEFÂî'yem kaldım haldan hallara
Felek tuzağında düştük ağlara
Bir kuş misaliyim viran bağlarda
Üstünde duracak dal bulamadık

KELAYNAK KUŞU

Güzel ilçemizde Kelaynak Kuşu
Bakışıp durursun Fırat'a karşı
Sevip seni, takdir eder her kişi
Sevmedin dünyayı, Birecik kadar

Nedense burayı hiç terk etmezsin
Belki bizim için büyük nimetsin
Cennet bahçelere dahi gitmezsin
Sevmedin dünyayı, Birecik kadar

Tavus kuşu gibi şekli şemalin
Kalbinde sevgin var, Birecikli'nin
Kafandaki kellik sevgindir senin
Sevmedin dünyayı, Birecik kadar

Bilmem bu adını nereden aldın
En güzel vatanı burada buldun
Yerin belli değil, bilinmez yurdun
Sevmedin dünyayı, Birecik kadar

Festivalle bayram hep senin için
Kimse bilmez burada kalışın niçin
SEFÂÎ der; yâd avcı elinden kaçın
Sevmedim dünyayı, Birecik kadar
12.4.1990

KIBRIS'A DOĞRU

Gel kardaş vatana hizmet edelim
Mehmetçiğe yardım, Kıbrıs'a doğru
Yaralı askerin halin soralım
Katılın savaşa Kıbrıs'a doğru

Türk Askeri birden kükreyip coşar
Uçaklarımız gökyüzünde dolaşır
Topçu piyadesi birden çarpışır
Genci ihtiyarı Kıbrıs'a doğru

Bu gün namus günü hiç de durulmaz
Türk askeri hiçbir zaman yorulmaz
Aslanca çarpışır hiç de yenilmez
Yardıma koşalım Kıbrıs'a doğru

Güvenme düşmana bu dünya fani
Döktü denizlere Atatürk seni
Vallah çiğnemedi yutarlar seni
Yürüyelim dostlar Kıbrıs'a doğru

Hiçbir zaman eğilmedi başımız
Dünya kurulalı Türkoğlu Türk'üz
Gelen kurşunlara açık döşümüz
Yürü, kul SEFÂÎ Kıbrıs'a doğru

KOKMUŞ MAHSULÜ SATMAK İSTERSİN

Şeyh-ül İslam fetvasına inanmış
Kokmuş mahsulünü satmak istersin
Darası hileli kilosu yanlış
Yezid kantarında tartmak istersin

Yolun şeriattan öte gitmedi
Ehl-i Beyt'e düşman oldun yetmedi
Hala içindeki kinin bitmedi
Şimdi cumhuriyeti yıkmak istersin

Yedi devlet girmiş idi vatana
Dua ile Ankara'da yatana
Bize cumhuriyeti kuran atam'a
Onu da hor görüp çatmak istersin

İçinden silmezsen kini nefreti
Aksi halde bulamazsın cenneti
Hala kafan Emevi zihniyeti
Cehennem zemine batmak istersin

SEFÂÎ yobazla olma muhatap
Ali'nin vasfını bilmiyor ahmak
Hangi dinde vardır insanı yakmak
Yine bir madımak yakmak istersin

MEHMETÇİK

Benden selam olsun Türk Askeri'ne
"Allah Allah" deyip coştı Mehmetçik
Kahpe Yunanları ezdiler yine
Kahraman ordumuz, aslan Mehmetçik

Ölümden korkmayız çünkü biz Türk'üz
Mehmetçik kanıyla alındı Kıbrıs
Önde giden Şahı Merdan Ali'miz
Onun yardımıyla vurdu Mehmetçik

Dünya devletleri bilirler bizi
Kimi şehit oldu kimi gazi
Âşık SEFÂÎ der; "unutnam sizi"
Beş Parmak Dağı'nı aştı Mehmetçik

Bu deyiş 1974 yılında Kıbrıs Savaşı esnasında, Askerlik yaptığı
Edirne Muhabere Taburu İleri Muhabere Bölüğü'nde yazılmıştır.

MÜRŞİDİNE SAHİP OLAN BİR KİŞİ (DUAZ İMAM)

Mürşidine sahip olan bir kişi
Muhammed Ali'ye ikrar vermeli
Pir yoluna koysa can ile başı
Bektaş Veli'ye secde kılmalı

Haticetül Fatıma cennetin gülü
İmam Hasan içti ağı zehri
İmam Hüseyin'in Kerbela çölü
Derdine dermanı pirden almalı

İmam-ı Zeynel'e bağlı özümüz
İmam Bakır'a var niyazımız
Caferi Sadık'tır din mezhebimiz
Canı başı doğru yola koymalı

Musay Kâzım'ın darına durdum
İmamı Rıza'dan bekleriz yardım
Taki'yle Naki'ye yüzümü sürdüm
Pir'in divanına doğru varmalı

Hasan'el-Askeri çektirme çile
Ol Muhammedi koyma avare
Acep Sefai'nin hali nic'ola
Oniki imamlardan medet olmalı

NASİHATNAME

Gel öğüt vereyim öğüt alırsan
Kervan gider sakın geri kalırsan
Meclisi irfanda ağır olursan
Ağır taş yerinden kalkmaz bilesin

Sözüne sadık ol sözünden dönme
Kıymetin bilmeze "dostumdur" deme
Kül kömür ye, namert lokmasın yeme
Namerdin lokması haram bilesin

Hâl ehli olmazsa hâl'in söyleme
Boş yere onunla sohbet eyleme
Ört, gördüğün, görmediğin söyleme
Dilden gelir bütün bela bilesin

Sen seni bil, elin aybına bakma
Müşteri olmasa metahın satma
Onarmaya çalış sakın ha yıkma
Bir gönül kazanmak zordur bilesin

Sakın sermayeden eyleme zarar
Aza kanaat et olma tamahkâr
Hak'tan başka sana kimse olmaz yâr
Hakk'ın ağlattığı, gülmez bilesin

İşin bitmez olur, eldir muhannet
Çalış, hiç kimseye eyleme minnet
Kuru lakırdıyla bulunmaz cennet
Çalışmak da ibadettir bilesin

Dost acı konuşur, rağbeti olmaz
İnsan çiğ süt emmiş, hiç belli olmaz
Uzaktaki düşman, sana dokunmaz
Yakınından zarar gelir bilesin

SEFÂÎ sözümüz bu kadar yeter
Yanmayan ocakta duman mı tüter
Her ot, kökü üzre uzayıp biter
Aslı asâletine çeker bilesin

NAZLI DİLBER

Nazlı dilber sana gönül vereli
Gönül perişandır yüzüm gülmüyor
Bir tek busesini aldım alalı
Gönül Mecnun olmuş seni arıyor

Zehir kattın ekmeğime aşım
Genç yaşımda ne getirdin başıma
Nerede gitsem, keder taktın peşime
Gözüm yaşı pınar olmuş çağlıyor

Levh ü kalem yanlış yazmış yazımı
Kadir Mevlam güldürmedi yüzümü
Acaba sevdiğin SERFÂÎ bu mu?
Onun için öksüz kalmış ağlıyor

NEVRÛZ

Hazreti Ali'nin doğum günüdür
Nevruz bayramımız mübarek olsun
Ali, bütün evliyanın piridir
Nevruz bayramımız mübarek olsun

Nevruz ile bahar olur dağlarda
Bülbül öter mor sümbüllü bağlarda
Nevruz kutlanırdı eski çağlarda
Nevruz bayramımız mübarek olsun

Dostluğun barışın meşalesidir
Bütün insanların özgür sesidir
Türkiye'ye ecdat hediyesidir
Nevruz bayramımız mübarek olsun

Nevruz, Anadolu öz kültüründe
Baharın çağlayan coşkun selinde
Türkü olur SEFÂÎ'nin dilinde
Nevruz bayramımız mübarek olsun

21.3.1996

OLMAZ MI?

Bunca savaşlara ayrılan para
Dünya'da yoksullar doysa olmaz mı?
Böyle gidiş ile sağ olmaz yara
Barış meşalesi yansa olmaz mı?

Afrika açlıkla yapar savaşı
Filistin'de zulüm, her gün gözyaşı
İnsan haklarını çiğneyen kişi
O haklara saygı duysa olmaz mı?

Körfez'in başında duman olmasın
Dağlar ateşlenip deniz yanmasın
Dünya imha etse atom bombasın
Mayınlar da çiçek açsa olmaz mı?

SEFÂÎ Dünya'da fakirler doysun
İlacı doktoru hepisi olsun
Silah patlamasın savaşlar dursun
Barış dolu yaşam olsa olmaz mı?

11.01.2003

Bu şiir NTV de ve Zaman gazetesinde savaşa hayır şeklinde haber oldu

OZANLIK

Bin yıllık kültürü yaşattık ise
Ozanın sazının telinde geldi
Sevgi ile bedestan bezettik ise
Ozan nefesinde dilinde geldi

Haksızlığa karşı koyup taşladık
Nakış nakış bu kültürü işledik
Arı gibi çiçeklerden başladık
Ozan peteğinde balında geldi

Askerleri türkü ile gönderdik
Düğünlerde türkü çalıp şenlendik
Biz kültürü at üstünde belledik
Ozan ve atın belinde geldik

Silah değil bağlaması elinde
Destan oldu ulusunun dilinde
Tellal oldu Anadolu yolunda
Dandıra ozanın kolunda geldi

Geleneği göreneği yaşattık
Alın teri ile göz nuru kattık
SEFÂÎ ol pirinden el etek tuttuk
Ozanlık pirimin yolunda geldi

PARAN OLMAZSA

Akıl ermez Yaradan'ın işine
Bir selam vermezler, paran olmazsa
Hasta düşsen kimse halini sormaz
Bir tas su vermezler, paran olmazsa

Perişan halini kimseler duymaz
Oğlun kızın bile yüzüne gülmez
Azrail elinden cana kurtuluş olmaz
Doktor elin vurmaz, paran olmazsa

Kim siler SEFÂÎ kara yazısın
Yoksulluk elinden çektim acısın
Hele görsen bir fakirin ölüsün
Mezarı kazılmaz, paran olmazsa

PERİŞAN

Garip fakirler de olurlar naçar
Alınmaz elbise haller perişan
Fakirler derdini herkese açar
İş veren yok, fakir eller perişan

Fakirin bir yerde kıymeti yoktur
Zengin olanların yağcısı çoktur
Fakir hastalara bakmıyor doktor
Sahipsiz ölüyor, diller perişan

Kul SEFÂÎ fakirlikten yaralı
O yâr beni, ben o yârı soralı
O dostun yanına bir dem varalı
Sazım düzen tutmaz, teller perişan

PİR'E GİDEN BEZİRGÂNIN

Pir'e giden bezirgânın
Hep bekledik yollarını
İkrar ile iman ile
Biz de tuttuk ellerini

Aşkın ateşinde piştik
Hem kaynayıp hem de coştuk
Korkulu bendlerden aştık
Varıp gördük yollarını

Vardık Pir'in divanına
Selam Sultanlar Şahı'na
Yüzüm sürdüm dabanına
Gördük güzel hallerini

Gerçeklerden haber aldık
Tarikat evinde durduk
SEFÂÎ der sefa bulduk
Niyaz ettik dergâhına

RABBEL ÂLEMİNSİN

Rabbel Âleminsin keremler kânı
Bakma isyanıma bağışla beni
Âlemin rızkını verirdin hani
Neden cimri oldun vermez misin sen

Ben aç gezer iken senin karnın tok
Ölüm denen korku, oda sende yok
Yalnız ben değilim sana küsen çok
Eğer kulun isek görmez misin sen

Yine senden başka yoktur bir dostum
Seni kırmak değil maksudım kastım
Fakir kullarındı sevdiğin dostun
Yoksa unuttun mu görmez misin sen

Kıldan köprü yapıp cehennem kurdun
Mizanın başına geçip oturdun
Nice kullarını yakıp kavurdun
Senin suçun yok mu yanmaz mısın?

Parselledin deniz ile karayı
Yedi kat göklere kurdun sarayı
Dünya'da perişan Aşık SEFÂÎ
Şanına layık mı görmez misin?

SAHİP OL

Tarikat cem'ine girmek dilersem
İptida eline sahip ol, sahip
Pir'in divanına durmak dilersem
Her zaman diline sahip ol sahip

Kıldan ince kılıçtan da keskindir
Kendini bilmeyen zaten şaşkındır
Nefsine uyanlar burdan düşkündür
Aman ha beline sahip ol sahip

Bu yolun sahibi Ali'den medet
Selman'da Ali'ye eyledi hizmet
SEFÂÎ pirimden almışım himmet
Doğru tut yolunu, sahip ol sahip

SELÂM SÖYLEYİN

Fırgat geldi gurbet elde ağlarım
Yeller nazlı yâre selam söyleyin
Gurbet, sen de beni gafil avladın
Dostlar nazlı yâre selam söyleyin

Gurbet elin kapuları dar olur
Sevdiğini almayanlar del'olur
Gözlerimin yaşı durmaz sel olur
Seller nazlı yâre selam söyleyin

Çarh-ı Felek yanlış yazmış yazımız
SEFÂÎ der: yürekteki sızımız
Almanya'da çalmaz oldu sazımız
Teller, nazlı yâre selam söyleyin

1978

SENİN YÜZÜNDEN

Şad olup gülmedim fani dünyada
Vallahi sevdiğim senin yüzünden
Bazen Mecnun gibi gezdim ovada
Vallahi sevdiğim senin yüzünden

Aşkın beni diyar diyar gezdirdi
Ak alnıma kara yazı yazdırdı
Bu tatlı canımdan beni bezdirdi
Vallahi sevdiğim senin yüzünden

Tabipler derdime çare bulmadı
Feryad ettim kimse sesimi duymadı
Bir SEFÂÎ oldum yüzüm gülmedi
Vallahi sevdiğim senin yüzünden

SEN OLDUN

Sevip sevip beni terk ettin güzel
Sen neyimsin diyen, yine sen oldun
Selamların bana sık sık gelirdi
Beni bu hallara koyan sen oldun

Fakir düştüm diye taşları attın
şimdi eller ile sarılıp yattın
Sıladan ayrılıp gurbete attın
Ben Kerem misali, Aslı sen oldun

Mecnun gibi sahraları gezdirdin
Vallah beni hayatımdan bezdirdin
SEFÂÎ gurbette hayli gezdirdin
Dostlar ile düşman eden sen oldun

SERMAYE KALEM

Eğer servetimi sorarsan kardaş
Malımız bir sazdır, sermaye kalem
Âşıklarda başka sen ne ararsın
Çalarız söyleriz hep haklı kelâm

Bizim uzun hatlı tarlamız yoktur
Villalar yapacak paramız yoktur
Eğer dert ararsan bizlerde çoktur
Almak istiyorsan sana da verem

Diğerler mi bir gün SEFÂÎ vardı
Her gün onun işi âh ile zârdı
Geniş dünyası da ne yazık dardı
Bir gün yoksulluktan ölmüş vesselam

Bir gün Almanya'da konser programına gitmiştim. Bir eve davet ettiler, burada vatandaşın birisi: "Yahu aşık! Senin Türkiye'de neyin var neyin yok, ne iş yaparsın?" diye sordu. Ben de irticalen bu şiiri okudum.

SORAN DA YOK

Şu fakirin haline bak
Bilen de yok bilen de yok
Acından gurbete düşmüş
Soran da yok soran da yok

Kimisinin parası bol
Bir de fakirin halin sor
Ayağında yırtık pantol
Gören de yok gören de yok

Dünyanın malına tapmış
Kimisi yolundan sapmış
Bizi Almanya'ya satmış
Alan da yok alan da yok

Fakirin hiç yüzü gülmez
Kimseler halinden sormaz
SEFÂÎ der: dilim durmaz
Şu fakiri seven de yok

SORSUNDA GİTSİN

Bir selam söyleyin nazlı yârime
Perişan halimi sorsun da gitsin
Göz göz oldu sinemdeki yaralar
Yarama melhemi sürsün de gitsin

Yaram yâr yarası, melhem kâr etmez
Yârimin hayali gözümden gitmez
Viran bahçelerde bülbüller ötmez
Bir kere halimi sorsun da gitsin

Ela gözleriyle ceylana benzer
Korkarım peşinde yâd ağyar gezer
Âşık SEFA'yi öldürün yeter
N'olur cenazemi görsün de gitsin

1978

SUÇU NE

Boynunu büküp de ağlar gizlice
Bu garibin sana karşı suçu ne
Yanık bağı ağlar, gezer delice
Bu garibin sana karşı suçu ne?

Yüzleri buruşmuş, ömrü sökülmüş
Genç yaşında hep dişleri dökülmüş
Kalkmak istiyormuş ama yıkılmış
Bu garibin sana karşı suçu ne?

Felek fukarası olduğu belli
Umut dolu gözler her zaman selli
Aynı SEFÂ'ye benziyor hali
Bu garibin sana karşı suçu ne?

TEKTEK DAĞLARI

Bahar olur lale sümbül açılır
Koyun kuzu birbirinden seçilir
Mart ayında yaylalara göçülür
Al yeşil giyinmiş dağı Tektek'in

Çadırları sıra sıra kurarlar
Koyunları kuzulara salarlar
Yurt değişir sulak yerler ararlar
Sarnıcında suyu yoktur Tektek'in

Kara çadırlardan çıkıyor duman
Çadırlardan çıktı bir nazlı civan
Civan değil altı aylık bir ceylan
Güzelleri secgi dolu Tektek'in

SEFÂÎ'yem Tektek'lerde köçerim
Sıcak soğuk sarnıcından içerim
Dert elinden diyar diyar göçerim
Tükenmez çilesi derdi Tektek'in

Âşık bu deyişini, 1988 yılının Nisan ayında Tetek Dağı'na köçere gittiğinde Merhey Köyü'nde yazmıştır. Orada su sıkıntısı olduğundan, Urfa'dan iki tankerle köye su götürmüştür.

TOPRAK

Seninçin başladı Cihan Savaşı
Seni mevzi yaptık düşmana karşı
Yine senden yedik ekmeği aşı
Hem anasın hem babasın, vatansın

Senden yaratmıştır Allah insanı
Sen kabul edersin her türlü canı
Bütün mahlûkata açtın sofranı
Hem anasın hem babasın, vatansın

Cihan var olmadan var idin toprak
"Yaşın kaçtır?" diye bir soru sorsak
En büyük vazifen insan doyurmak
Hem anasın hem babasın, vatansın

Nice kavimlerin oldun vatani
Gelip geçti bunca insanlar hanı
Senin için döküldü çok şehit kanı
Hem anasın hem babasın, vatansın

Üstünde kuruldu ağır sanayi
Seninle yaptırdım kerpiç binayı
Sana minnettardır âşık SEFÂÎ
Hem anasın hem babasın, vatansın

TÜRKÜ'DE BULDUK

Dinle güzel dostum, biz bu kemâli,
Mızrapta, perdede, türküde bulduk;
Esas erenlerin gittiği yolu
Sazımda, telimde, türküde bulduk

Köroğlu'yla gezdik dağlar başında,
Kerem gibi yandık aşk ateşinde,
Daha gençtim, henüz onüç yaşında
Sevgide, güzelde, türküde bulduk.

Türkü ile anam ninniler çaldı,
Türkü ile Ferhat dağları deldi,
Türküyle Pir Sultan kemâle erdi,
Erenler cemi'nde, türküde bulduk

Türküyle gönderdim o dosta selam,
Türküyle göründü gözüme sılam,
Türküyle büyüdük velhasıl kelâm;
Kalemde, kâğıtta, türkü'de bulduk.

Türküyle yoğruldu mayalarımız,
Türküyle büyüttü analarımız,
Türküyle var oldu üstadlarımız,
Dillerde, gönülde, türküde bulduk.

Türküler söyledik mutlu günlerde,
Ağıtlı türküler cenazelerde.
SEFÂÎ bir türkü oldu dillerde,
Canlı muammayı türküde bulduk.

06.11.1996

UFUKTAN DOĞMAZ GÜNEŞİM

Ufuktan doğmaz güneşim
Akıyor gözümünden yaşım
Vay benim belalı başım
Dert elinden düçar oldum

Ben bu derdi çeke çeke
Ahım ulaştı eflake
Dert tohumun eke eke
Gam yüküne düçar oldum

Dostlara post olan benim
Günden güne artar gamım
Deryalara daldı gemim
Diyar diyar göçer oldum

Ben bu derdi çeke çeke
Ahım ulaştı eflake
Dert tohumun eke eke
Gam yüküne düçar oldum

Yolun yarısına geldim
Günden güne arttı derdim
SEFÂÎ der düştüm gördüm
Dostlar benden kaçır oldu

Ben bu derdi çeke çeke
Ahım ulaştı eflake
Dert tohumun eke eke
Gam yüküne düçar oldum

ULUSAL EGEMENLİK DESTANI

Dört tarafı düşman ile dolmuştu
Padişah bu işe gözün yummuştu
Ortada bir avuç toprak kalmıştı
Kolay m'oldu bu vatani kurtarmak

Paylaştılar deniz ile karayı
Seslenmedi İstanbul'un sarayı
Türk Ulusu bekliyordu Ata'yı
Kolay m'oldu bu vatani kurtarmak

Samsun'dan ayağın bastı karaya
O zaman seslendi Anadolu'ya
Melhem sarak dedi azmış yaraya
Kolay m'oldu bu vatani kurtarmak

Erzurum Sivas'da toplanan erler
Attığı narası gök gibi gürler
Parladı namluda çelik süngüler
Kolay m'oldu bu vatani kurtarmak

Asırlar boyunca var olan millet
Tüm ulus bir oldu, çekildi bir set
Düşman gücü bizden fazlaydı elbet
Kolay m'oldu bu vatani kurtarmak

Tarihin her sayfasında anım var
Ay yıldızlı bayrağım var, şanımlı var
Bu vatanın toprağında kanım var
Kolay m'oldu bu vatani kurtarmak

"Hedef Akdeniz'dir ordular hücum"
İman dolu yüreğimde var gücüm
Omuzunda mermi taşıdı bacım
Kolay m'oldu bu vatani kurtarmak

Bir mahşere döndü savaş meydanı
O zaman denize döktük düşmanı
Vatan için verdik çok şehit kanı
Kolay m'oldu bu vatani kurtarmak

Atatürk'tür bu ulusun rehberi
"Çalış" dedi Atam, kalmayın geri
Yokluktu, kıtlıktı savaş günleri
Kolay m'oldu bu vatani kurtarmak

Öncelikle Türkiye'nin birliği
Bölünmez milletin egemenliği
Bozmayalım bütünlüğü, dirliği
Kolay m'oldu bu vatani kurtarmak

Atam yurdu karış karış dolaştı
Yurda demokrasi tohumun saçtı
Karanlık fikiri yıkıp savaştı
Kolay m'oldu bu vatani kurtarmak

Çağdaş demokrasi, insan hakları
Eşittir kanunda renk ve ırkları
İşte budur laikliğin farkları
Kolay m'oldu bu vatani kurtarmak

İnkılâp tarihi, harf devrimleri
Buydu Atatürk'ün büyük emeli
Sarsılmaz inançla kurdu temeli
Kolay m'oldu bu vatani kurtarmak

Yirmi üç Nisan çocuklara armağan
Türk gencinin damarında asil kan
Ecdadımdır Çanakkale'de yatan
Kolay m'oldu bu vatanı kurtarmak

İstikbal göklerde yarış getirdi
Yeni teknoloji buluş getirdi
"Yurtta cihanda sulh" barış getirdi
Kolay m'oldu bu vatanı kurtarmak

Cumhuriyet bize doğan bir güneş
SEFÂ kimseye eğmedik ki baş
Türkiye'yi bölmek isteyen kalles
Kolay m'oldu bu vatanı kurtarmak

Bazı dış güçler bizi bölmeye çalışıyorlar. Bu vatanın kolay kurtulmadığını bu şiirimde dile getirdim. Ayrıca TBMM'nce tertiplenen şiir yarışmasında Türkiye genelinde 360 şairin katıldığı yarışmada bu destanım 23. oldu.

UMUTLU GÖZLER

Çatlamış topraklar umutlu gözler
Harran sığağında kavrulan yüzler
Her sene ekeriz "Firezi" bizler
Tarla susuz, toprak susuz, çöl susuz

Attığımız tohum tarlada kaldı
Diş tırnak topladık emekler n'oldu
Dörtte üçünü de ağalar aldı
İnsan susuz, hayvan susuz, göl susuz

Çoluk çocuk emek verdik, olmadı
Dipsiz ambar ölçtük, döktük dolmadı
Gelecek seneye gücüm kalmadı
Arı susuz, çiçek susuz, bal susuz

Toprağa karıştı bizim terimiz,
Harran Ovası'nda Kısas Köyümüz
Kurumuş dudaklar, çatlak elimiz
SEFÂÎ der yayla susuz, köy susuz

Bir sene baharın yağmuru kısa oldu. Ekinler iyi olmadı. Bazı ekinler hiç olmadı. Emeğin karşılığını alamadık. Zaten bende toprak da yok. Ama halkın derdini benim derdim görüyorum. Bu şiirimi yaylada Tektek Dağları'nda çobanlık yaparken yazdım.

YANIMDA

Dünya, senin halın ile kilimin
Çırpa çırpa hal kalmadı kolumda
Bunca ızdırabın bunca zulümün
Tutunacak dal kalmadı yanımda

Dünya, senin çürük mürük işin çok
Kimisi aç gezer kimisi de tok
Vurdun can evime bir zehirli ok
Güvendiğim dost kalmadı yanımda

Dost diye sarıldım nicelerine
Işıklar yandırıdım gecelerine
SEFÂ katlandı acılarına
Nicelerin kastı varmış canımda

YASLIDIR BUGÜN

Ağlayalım İmam Hüseyin aşkına
Kan ağlar gözlerim, yaslıdır bugün
Kerbela'da şehit olan Hüseyin'e
Kan ağlar gözlerim, yaslıdır bugün

Eli Zülfükarlı Ali'm gel yetiş
Su vermiyor lanet olsun vicdansız
Körpe yavrular da inliyor susuz
Kan ağlar gözlerim, yaslıdır bugün

Hür şehit de Kerbela'nın kurbanı
Muhammed Mustafa şefâat kânı
Aktı Hüseyin'in al kızıl kanı
Kan ağlar gözlerim, yaslıdır bugün

Şehitler serdarı İmam Hüseyin
Ağlıyor gözlerim Ehlibeyt deyin
SEFÂÎ derdime derman arayım
Kan ağlar gözlerim, yaslıdır bugün

1974

YAVRUM

Sana bir nasihat gitme uzağa
İnsanları tanı, düşme tuzağa
Dostun başa bakar, düşman ayağa
Ayaklar altına serilme yavrum

Sakın, güldürenen dinleme öğüt
Çünkü meyvatsızdır çaydaki söğüt
Değirmende unun elinle öğüt
Elin aklı ile yorulma yavrum

Toplumda az konuş, dinlemede kal
Çok konuşmak değil, dinlemek efdal
İnsana söz lazım, hayvana yulvar
Sakın bu sözüme darılma yavrum

Ne yaparsan, önce düşün sonunu
Fırsatçıya kaptırma ha kolunu
Sakın deme bu filanın torunu
Dedesini tanı, yanılma yavrum

Cimri olma, bir yedinse iki yedir
SEFÂ'î'den sana nasihat budur
Babası ne ise, oğlu da odur
Görünüşe kanıp, sarılma yavrum

26.03.1997

YOL ÇIKAR

Harabat ehlini hor görme sofi
Meyhaneden nice ermiş er çıkar
Dem diye içeriz aşkın şarabın
Sakiye, kevsere buradan yol çıkar

O Kevser sahibi, saki Ali'dir
Gittiğimiz Ehli Beyt'in yoludur
Ser çeşmemiz Hacı Bektaş Veli'dir
Şeriattan, tarikata yol çıkar

İlim bir şehirdir, Ali kapusu
Kerbela'dan beri çekeriz yası
Ehli Beyt'i bilmeyenin hepisi
Ahiret'te Cehennem'den zor çıkar

SEFÂÎ der: bir insana öz gerek
Özünle beraber güzel söz gerek
Kötülüğe iyilik yapıp bilerek
Bu devirde bu asırda zor çıkar

YUNUS EMRE

Bektaş Veli'nin yanına gelen
Taptuk Dergâhı'na postunu seren
Hakk'ın birliğini insanda bulan
Yunus sevgi, Yunus barış, Yunus dost

Özünde doluydu Allah sevgisi
Taptuk Dergâhı'ndan aldı nefesi
Yediyüz senedir geliyor sesi
Yunus sevgi, Yunus barış, Yunus dost

Sevgi tohumuyla fidanlar ekti
Pirin dergâhına çok odun çekti
Şimdi mahsul verdi ekilen bitki
Yunus sevgi, Yunus barış, Yunus dost

Dağlarla taşlarla çağırdı Hakk'ı
Uçan kuşlar ile çağırdı Hakk'ı
Engin gönlü ile buldu Allah'ı
Yunus sevgi, Yunus barış, Yunus dost

Öz Türkçe konuşan dil de senindir
Doğruluğa giden yol da senindir
Barış, sevgi günü, yıl da senindir
Yunus sevgi, Yunus barış, Yunus dost

İnci yakut gibi güzel sözleri
Güneş gibi aydınlattı bizleri
Saygıyla anarız bu yüce Pir'i
Yunus sevgi, Yunus barış, Yunus dost

Niceleri kondu göçtü bu hana
Düşüncen yayıldı bütün cihana
Âşık SEFÂÎ'den sevgiler sana
Yunus sevgi, Yunus barış, Yunus dost
28.11.1990

YUNUS VARDIR

Dost bağının bülbülleri,
Göllerinde Yunus vardır;
Mecnun; "Leyla" deyu deyu,
  llerinde Yunus vardır.

Bir deryadır Bektaş Veli,
Yunus ondan aldı eli;
Abdal Musa, Kızıl deli,
Yollarında Yunus vardır.

Taptuk Emre'dir ustası,
H sey n İbni Battal Gazi,
Unutamaz dünya sizi,
Dillerinde Yunus vardır,

Pir Sultanların sazından,
 ukurova Dadalı'ndan,
Türkiye'nin dört yanından,
İllerinde Yunus vardır.

  ık SEF  'nin dili,
Gönüllere sevgi dolu;
Bu yıl barış sevgi yılı,
Yıllarında Yunus vardır.

1991 yılında Yunus Emre Sevgi Yılı dolayısıyla duygularımı bu  irde dile getirdim.

YURDUMUZA HASRET KOYDUN ALAMANYA BİZİ

Yurdumuza hasret koydun
Alamanya bizi bizi
Az parayla çalıştırdın
Tükettin sen ömrümüzü

Biz çalıştık, hep sen doydun
Güzel fabrikalar kurdun
İşçi, emekçiyi soydun
Çürüttün sen ömrümüzü

O yemyeşil yurdumuzdan
Anlıyan yok derdimizden
Köyümüzden, kentimizden
Hasret koydun bizi bizi

Yoksulluktan geldik sana
Biz gideriz sen kal gene
SEFÂÎ kurban vatana
Yüzdün vallah derimizi

*1978 yılında Haziran ayında Almanya'ya giden âşık 13 ay kalıp çeşitli
kentleri dolaşmış ve bu deyişini orada yazmıştır.*

ZAY EYLEDİ

Esti bir kasırğa yeli
Dallarımı zay eyledi
Durmaz akar çeşmim seli
Dert yüküne tay eyledi

Ateş sardı yüreğimi
Çözemedim kör düğümü
Bunca olan emeğimi
Ona buna pay eyledi

SEFÂÎ der cefam çoktur
Bahtım kara alnım aktır
Felekle hoş günüm yoktur
Her günümü ay eyledi

dördüncü bölüm

**ÂŞIK SEFAİ'DEN
HOYRAT VE MANİLER**

Ahtım var
Tüfengim var rahtım var
Mevlâm murazım verse
Koçu kurban ahtım var

Akrabadan
Hısımdan akrabadan
Erkek düşman iyidir
Hayırsız akrabadan

Al atın
Doru atın, al atın
Gelseni alım kaçım
Terkisinde al atın

Ay da bele
Kurulmuş yayda bele
Bu kadar etsiz yedik
Geçsin bu ay da bele

Bele geçti
Bahar yaz bele geçti
Bunca yıl yokluk çektim
Bu yıl da bele geçti

Bend oldum
Yaşım akmaz ben doldum
Ağlayan nazlı yârin
Kirpiğine bend oldum

Bı yıl olur
Hep dedim bı yıl olur
Yıl yıldan kötü geldi
Umudum bı yıl olur

Dost ağlar
Düşman güler, dost ağlar
Böyleşi bir yiğide
Ağlar ise, dost ağlar

Dosta kurban
Serilmiş posta kurban
Pirim murazım verdi
Kınalı koç da kurban

Dost kalmadı
Serilen post kalmadı
Yoksulluğa düşeli
Yanımda dost kalmadı

Duman var mı?
Bu dağda duman var mı?
Derdiyden harap oldum
Sende din iman var mı?

Düştüm gördüm
Yokluğa düştüm gördüm
Dost kalmadı yanımda
Dostları, düştüm gördüm

Gam dağıtır
Güzeller gam dağıtır
İnişim dert deresi
Çıkışım gam dağıdır

Geceleri
Eğledim geceleri
Yoksulluğa düşünce
Kayboldu niceleri

Gemim gitmez
Âşıkam gemim gitmez
Gam tüccarı olalı
Bir günüm ğemsiz gitmez

Gözümde
Yâr hayalin gözümde
Bu sevdaya düşeli
Hiçbir şey yoktur gözümde

Göz ağlar
Kırpık dolar göz ağlar
Ayrılmış yavrusundan
Hasret kalmış göz ağlar

Gurbet benim
Yurt senin gurbet benim
Vefasız yar yüzünden
Vatanım gurbet benim

Güne yandım
Gölgem yok güne yandım
Değmeze değer verdim
Değerli güne yandım

Günü var
Gölgesi var günü var
Dünya baki değildir
Herkesin bir günü var

Kandırısın
Yar gönlümü kandırısın
Bu kanayan yaraya
Tabip baksın kan dursun

Kanar yara
Bu gönlüm kanar yâra
Tabip yaram sarmadı
Baş vermiş kanar yara

Kolum bağlı
Mahkumam kolum bağlı
Emirim el elinde
Gelemem yolum bağlı

Kolumda
Kelepçe var kolumda
Genç ömrüm harap oldu
Mahpushane yolunda

Merd'e taşı
Doldur ver merd'e taşı
Yiğit, yiğit olur mu?
Olmazsa merd atası

Nenni yavrum
Gözleri nemli yavrum
Murazın alamadı
Doğuştan ğemli yavrum

Nicelere
Saz çaldım nicelere
Arkam sıra gelenler
Çıktılar yücelere

Pirim var
Mürşidim var pirim var
Yoksulluğa ğam yemem
Ali gibi pirim var

Süt küleği
Süt dolu süt küleği
Yarım beriden gelip
Başında süt küleği

Sözüm geçmez
O yâra sözüm geçmez
Ben o yardan vazgeçtim
Neyleyim gönlüm geçmez

Tazelesin
Yâr bade tazelesin
Ne gözüm yâr'ı görsün
Ne yaram tazelensin

Türkü söyle
Türkü çal Türk'ü söyle
Türk milleti yücedir
Söylersen Türk'ü söyle

Türkü yaz
Türk'ü oku türk'ü yaz
Bir destan yazacaksan
O kahraman Türk'ü yaz

Uyan söyle
Uykudan uyan söyle
Yolcu yari görürsen
Her söze uyan söyle

Uyan yar
Kalk uykudan uyan yar
Ben sana ne söyledim
El sözüne uyan yar

Vatan benim
Yurt benim, vatan benim
Bu vatanın uğrunda
Şehittir atam benim

Vatan ağlar
Yurt ağlar vatan ağlar
Al bayrağı uğruna
Şehittir yatan ağlar

Vatanımda
Yurdumda vatanımda
Gitti geri dönmedi
Şehittir vatanımda

Verem beni
Sen ettiy verem beni
Gâvur Müslüman olur
Bu hâlde gören beni

Yakınından
Dostundan yakınından
Uzaktan zarar gelmez
Ne gelse yakınından

Yanan belli
Ataşa yanan belli
Yüzden yanan dost olmaz
Ciğerden yanan belli

Yaş oldu
Yağmur yağdı yaş oldu
Seneler gelip geçti
Ömrüm elli yaş oldu

Yaram derin
Vurdular yaram derin
Dostlarım ağlamasın
Ölmezsem Allah Kerim

Yüz yol var
Yüz tepe var, yüz yol var
Felek bildiğin işler
Sen felege yüz yalvar

Yazım bele
Baharım yazım bele
Felek gözün kör olsun
Sen yazdın yazım bele

Yazım kara
Baharım yazım kara
Felek çarkın kırıla
Sen yazdın yazım kara

Yaz da geldi
Kış bitti yaz da geldi
Baharda gelecektin
Çok şükür yazda geldi

Yazda yolla
Baharda yazda yolla
Gözlerim yolda kaldı
Bir mektup yaz da yolla

Yazım yok
Baharım yok, yazım yok
Yâre nâme yazamam
Okurum yok, yazım yok

Yüreğimde
Yara var yüreğimde
Tabib doktor neylesin
Sevda var yüreğimde

beşinci bölüm

**ÂŞIK SEFAİ'DEN
DERLENEN İKİ HALK HİKAYESİ
VE TÜRKÜSÜ
1- ESEMOĞLU
2- ZERYE**

1- Esemoglu'nun Hikâyesi ve Türküsü

Esemoglu kimdir?

Şanlıurfa'nın Bozova ile Halfeti ilçeleri arasında olan bir bölgeye Esemkolu derler. Bir zamanlar o topraklar üzerinde yaşayan bir bey varmış. Bu bey zengin ve ismi dillerde söylenen birisiymiş. Maiyetindeki insanlar o zamanın şartlarına göre yüzlerce kişiymiş ve adıyla sanıyla Esemoglu derlermiş kendisine.

Sevdalı gençler

Bir zamanlar Urfa'nın bir bölgesinde üç erkek kardeş yaşamaktadır. Bu kardeşlerden birinin üç kızı bir oğlu, diğerinin üç oğlu ve Ağyâr isminde bir kızı, bir diğerinin ise Rüstem adında tek bir oğlu vardır.

Zaman olur bu çocuklar büyür ve evlenme çağlarına gelirler. Ancak bu gençler birbirlerine sevdalanırlar. Derken üç erkek kardeş, üç amcası kızlarını ağabeylerinden Allah'ın emriyle ister. Kızların ağabeyi de amcası kızı Ağyar'a sevdalı olduğu için "Ben de bacınızı Allah'ın emriyle istiyorum" der. Böylece her iki taraf için söz kesilir, nişan yapılır. Bir müddet sonra düğün yapılır. Önce üç erkek kardeş, amcası kızları ile evlenirler. Aradan bir müddet geçer, evlenme sırası üç kızın ağabeyine gelir. Kızların ağabeyi, amcası çocuklarına "Ben de düğün yapıp amcam kızı nişanlımla evleneceğim." Diye haber salar. Fakat amcasıoğulları ve aynı zamanda enişterisi sözlerinden cayararak, Ağyar adındaki bacılarını vermek istemezler. Delikanlı ne kadar yalvarıp yakarırsa da kabul etmezler. Zorla almak istese de gücü yetmez. Ancak sevda bu, gönül ferman dinlemez. Delikanlının amcası kızını kaçırmaktan başka çaresi yoktur.

Delikanlı, nişanlısı Ağyâr'ı kaçırmaya karar verir. İyice düşünüp taşınır sığınacağı kişi de o muhitte bir bey olarak bilinen Esemoglu'dur. "Bu bölgede bir Esemoglu var, adıyla sanıyla, nişanlımla ben Esemoglu'nun yanına sığınırım. Nasıl olsa Esemoglu'na amcamoğullarının gücü yetmez. Esemoglu da beni kurtarır." Der.

Uygun bir zamanı bekler ve bir gece nişanlısı Ağyar'ı kır atının tergisine bindirip, "ver elini Esemoglu" deyip, kır atı kamçılar. Saatlerce süren yolculuktan sonra heyecanla Esemoglu'nun konağına varırlar. Konağın kapısını çalarlar, "Tanrı misafiriyiz" deyip konağa girerler. Esemoglu'nun adamları gençleri karşılar. Atı tavlaya çekerler.

Kızı, hanımların olduğu harem bölümüne, genci de Esemoglu'nun yanına götürüler. Delikanlı Esemoglu'nun huzuruna çıkar selam verip geçip oturur. O devirde Tanrı misafirine üç güne kadar, "Nerden gelip nereye gidiyorsun?, işin nedir?" diye sorulmadığı için üç gün böylece geçer.

Bu arada Esemoglu, haremde misafiri olan kızı görür. Görür görmez beyninde şimşekler çakmaya başlar. Kız güzel mi güzel. Ayın ondördü gibi. Kızın güzelliğı karşısında fikrini bozar. Gencin yanına gelerek sorar. "Artık sorma vakti geldi delikanlı, anlat bakalım derdini, niçin geldin?" Genç, başından geçen olayı bir bir anlatmaya başlar ve sonunda "Senin ocağına düştüm" der.

Aslında Esemoglu kızı görür görmez kararını çoktan vermiştir. Hemen adamlarına emreder. Delikanlıyı bir odaya hapsederler. Arkasından Esemoglu, kızın yanına giderek kıza sahip olmak ister. Kız ağlayıp dirense de baş edemeyeceğini anlar ve biraz zaman kazanmak için Esemoglu'na bir şart koşar. "Bana 40 gün zaman tanı, ben senin esirimim, sonra gönül rızamla sana varayım" der. Esemoglu kabul eder. Bu arada Esemoglu kızın nişanlısını asarak öldürür.

Kız kendini Esemoglu'na teslim etmemeye kararlıdır. Esemoglu'na varmaktansa ölmeyi tercih edecektir. Bu nedenle intihar etmek üzere bir bardak zehir ve bir ustura temin eder. İçinde yine kurtulma ümidi olduğu için 40 günün geçmesini bekler. Bir gün, köylerde eşya satan bir çerçinin konağın önünde "boncuk satarım cıncık satarım" diye bağırdığını duyar. Kız bir yolunu bulup usulca çerçinin yanına gider. Boynundaki altınları çerçiye vererek başından geçenleri kısaca anlatır ve derki: " Bu altınlar senin olsun, buradan doğruca Tektek Dağları'na git. Orada eşkıyaların başı olan Rüstem'i bul, o benim amcamoğludur. Başımızdaki bu olayı Rüstem'e anlat. Esemoglu nişanlını astı, ben kendisinden 40 gün zaman istedim. İmdadımıza yetişsin, 40 gün bitmeden gelip beni kurtarsın. Eğer kurtulamazsam intihar edeceğim."

Çerçi bir an önce Tektek Dağları'na varmak için kızın yanından ayrılır. Merkeplerini süre süre bir köye gelir. Eşyalarını ve merkeplerini orada bırakır. Kızın verdiği altınlardan bir at alır. Rüstem kanlı olmuş, dağlara çıkmış azılı bir eşkıyadır. Devlet kendisini aramaktadır ve adamlarıyla birlikte dağda kalmaktadır. (Halen Tektek Dağları'ndaki bu yere Rüstem'in mağarası, vadiye de Rüstem'in deresi derler) Çerçi,

verilen adrese doğru gece gündüz demeden atını hızla sürer ve Tektek Dağları'nda Rüstem'in deresine gelerek "Rüstem!" diye bağırır. Rüstem'in adamları hemen çerçinin etrafını sararlar. "Dost musun? Düşman mısın?" diye sorarlar. Çerçi, "Ben Rüstem'le görüşmek istiyorum" der. Mağaraya Rüstem'in huzuruna götürülen çerçi olanları Rüstem'e anlatır. Anlatılanları duyan Eşkîya Rüstem beyninden vurulmuşa döner.

Rüstem zaman geçirmeden adamlarını toplar, atlarına atlayıp yola koyulurlar. Ver elini Esemoglu'nun konağı... Durmadan at sürerler ve konağa ulaşırlar. Konağın yakınında bir yerde pusuya yatıp, oradan geçen bir çobandan olup biteni sorarlar. Çoban: "Bundan 40 gün evvel ağamın konağına bir kız bir erkek gelmişti. Esemoglu, kıza sahip olup onunla evlenmek için o genci astı. Kız da Esemoglu'na teslim olmamak için zehir içip boynunu ustura ile kesip intihar etti. Böylece ikisi de öldüler." deyince. Rüstem "Eyvah! Yetişemedik!" der ve arkadaşlarına dönüp "Bu konakta hiçbir canlı kalmayacak! Konağı ateşe verin" diye emir verir. Rüstem, ayrıca konağa seslenerek: "Ey Esemoglu! Hangi kitapta vardır yanına sığınan misafirini öldürüp, namusuna tecavüz etmek, konağından çık seninle erkekçe hesaplaşalım." Tabi Esemoglu cevap vermeyip, dışarıya da çıkmaz. Rüstem, adamlarıyla birlikte basar kurşunları. İçeride hiçbir canlı kalmaz, ortalığı cehenneme çevirirler. Esemoglu'nu öldürüp konağı ateşe verirler. Rüstem böylece amcasıoğlu ve amcası kızı Ağyar'ın intikamını alır.

Esemoğlu Türküsü (Uzun Hava)

Söz: Anonim

Müzik: Âşık Sefai

Şaştım ya İlâhi, yâr ben de şaştım
Ağyâr'ı aldım da dağlardan aştım
Esemoğlu derler koluya düştüm
Esemoğlu isen sen kurtar bizi

Esemoğlu derler geldik yaniya
Yakışır mı şerefiye şaniya
Sığınmıştık seniy köşk konağıya
Asıyorlar beni kömür gözlüm sen ağla

Atımı bağladım bir tel bostana
Haber edin Emmimoğlu Rüstem'e
Bilmem Esemoğlu bizden kastın ne
Asıyorlar beni Rüstem Beyim gel yetiş

Binse idim kır atımın üstüne
Beşli martinimi alsayın destime
Elli kişi gelemezdi üstüme
Asıyorlar beni kömür gözlüm sen ağla

Esemoğlu, sen ağasın sen beğsin
Sırtımın üstünde bir karlı dağsın
İsterisen bağında bülbüller ötsün
Neyleyim gonca gülüm solduktan sonra
Asıyorlar beni Rüstem Bey'im gel yetiş

Bu olayın kesin tarihi bilinmeyip 200 yıl önce olan gerçek bir hadise olduğu söylenmektedir. Olay üzerine "Esemoğlu" adıyla yakılan ağıt, uzun hava olarak o günden bu güne halk arasında söylenmektedir.

Esemoğlu ağıtının hikayesi, i S. Sabri Kürkçüoğlu tarafından 12 Nisan 1996 tarihinde Urfa'nın Kısas beldesinde, Aşık Sefâî (Mehmet Acet)'den derlenmiştir. Ağıtın sözleri anonim, müziği Aşık Sefâî'ye aittir.

2- ZERYE TÜRKÜSÜ HİKAYESİ

1943 senesinin Nisan ayında Kısas'ta güzel bir bahar günü. En güzel giysilerini giymiş kızlar, gelinler, delikanlılar, âşıklar, sevgililer hep beraber tarlada koyun sağmaya "Berı"ye gidiyorlar. Kuşluk vakti güneşin ışığıyla kızların altın takıları kor gibi. Başlarındaki feste bulunan kaşlı ayine ışık vurunca ayna gibi parlıyor. İşte böyle bir günde oban, Malveren mevkiindeki tarlada kavalını yanık yanık almakta. Adeta "Ben buradayım. obanınız burada sizi bekliyor" demekte... Koyunların memeleri sütle dolu. Kavalın nağmelerinden ıkan ses "Berıiler"i ağırıyor.

Onlarca insan değirmen yolunda gidiyorlar beriye. Malveren deresinde allı yeşilli iekler amış, oban koyunları toplamış, sütleri sağılıyor... İş bitince güle oynaya köye dönüyor beriiler.

İşte böyle bir günde sevgilisinin ismini söylemeyip, ona "zeriye" yani altın lakabını takan Âşık Halit Aşan sevgilisini ok kıymetli olan altına benzetmektedir. Âşık Halit Aşan'ın bağlaması elinde ve iki arkadaşı, Bektaş Ahmet Kondu ile Ali şenses beriilerin önünde köye dönüşte şu türküyü okuyorlar

Kuyunuzda kendirem le Zerye
Suyu nerden indirem le Zerye
Mnasipli kimse yok le zerye
Siye selam gnderem le Zerye

Berii başımisan le Zerye
Cevahir taşı mısan le zerye
Siye bir yüzük versem le Zerye
Teberik taşı mısan le Zerye

Evler gt g oldu le Zerye
İki derdim  oldu le Zerye
El verdim emek ektim
Emeklerim he oldu le Zerye

Âşık Halit elinde bağlaması ve arkadaşlarıyla nde alıp söyleye söyleye köye yaklaşıyorlar. Arkalarında da beriiler güle oynaya

geliyorlar. Az sonra başlarına gelecektek haberleri yok...

O günlerde köyde muhtarlık seçimleri olmuş, muhtar adayları ise Sefer ve Aziz. Seçimler nedeniyle köy iki taraf olmuş, Sefer'in adamları onbeş kadar genç toplanmış köyün girişinde ellerinde değneklerle bekliyorlar. O sırada oradan geçmekte olan Tato Azo, Zerye türküsünü söyleyerek gelen âşıklara öfkelenerek adamlarıyla birlikte sataşır. Halit Aşan ve adamları darmadağın oluyor. Herkes bir tarafa kaçır. Âşık Halit Aşan da bağlamasıyla en yakın yer olarak amcasıoğlu İso'nun evine koşuyor. İso bu hali görünce "ne oldu ulan" diyor. Âşık diyor "bizi vurdular abi". İso eline bir çadır direği alarak dışarıya çıkıyor. O dönemde Kıyas'da 1.90 boyundaki dev gibi bir pehlivan İso'ya karşı koyacak ikinci bir adam yok. Kavga büyüyor köyden çıkan taraflar İso'ya saldırıyorlar. İso, "belayı siz istediniz" diyerek direği bir sağa bir sola çarpıyor. Beş kişi yere düşüyor. Her iki muhtar adayının tarafları kavgaya karışıyor. Bu arada bir atlı şehre giderek jandarmaya haber veriyor. Jandarma süvarileri başlarında yüzbaşıyla köye geliyorlar bakıyorlar 40 kişi yaralı. Aracılar arılıyor kavgayı. Yaralılar atlarla hastaneye taşınıyor. Jandarma, kavgaya karışanların ellerini bağlayarak toplayarak şehre dönüyorlar. Gece karanlığında yüzbaşı soruyor: Niçin kavga yaptınız? Olayı anlatıyor taraflar. Yüzbaşı "Bu türküyü söyleyen kim?" diye soruyor. Âşık Halit Aşan "Benim efendim" diyor. Yüzbaşı, "Tekrar söyle bakalım" diyor. Halit Aşan'da türküyü tekrar söylüyor. Yüzbaşı "yahu bu türkü güzel bir türkü insan bu türkü için kavga eder mi?" Diyor. Ertesi sabah mahkemeye çıkarılıyorlar. Yaralıların hayati tehlikesi olmadığı anlaşılıyor. Mahkemede kavgaya sebebiyet veren Âşık Halit Aşan ve İso Kaya hâkim tarafından tutuklanıp diğerleri serbest bırakılacağı anlaşılıyor. Aziz Ağa "ya hepsi tutuklansın ya hepsi serbest bırakılsın" diye itiraz ediyor. Savcıya durumu izah ediyorlar. Yüzbaşı devreye giriyor. Kimse kimseden davacı olmuyor. Böylece iki gurup halinde köye dönüyorlar. Âşık Halit Aşan aynı türküyü köye gelirken de yolda söylüyor ve herkes eşlik ediyor.

Böylece Zerye türküsü Kıyas'da "kavgalı türkü" diye şöhret buluyor. 1943 yılından beri Kıyas'da bu türkü söyleniyor.

Kaynak: Âşık Halit Aşan / Derleyen: Âşık Sefai

altıncı bölüm

**ÂŞIK SEFÂÎ (MEHMET ACET)'DEN
NOTALARIYLA EZGİLER**

- A) SÖZLERİ VE MÜZİĞİ ÂŞIK SEFAİ'YE AİT OLAN EZGİLER
- B) SÖZLERİ BAŞKASINA, MÜZİĞİ ÂŞIK SEFAİ'YE'E AİT OLAN EZGİLER
- C) SÖZLERİ ÂŞIK SEFAİ'YE AİT, MÜZİĞİ KISAS'TA ANONİM OLANLAR
- D) ÂŞIK SEFAİ'DEN DERLENEN KISAS EZGİLERİ
- E) ÂŞIK SEFAİ'NİN KISAS'TAN DERLEDİĞİ EZGİLER

(A)

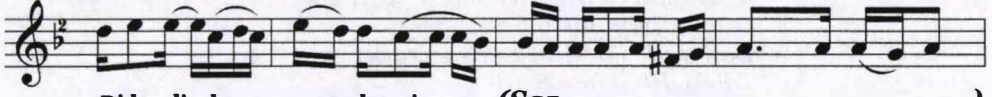
SÖZLERİ VE MÜZİĞİ ÂŞIK SEFAİ'YE AİT OLAN EZGİLER

- Aşkla Güreş Meydanı (Söz-Müzik: Âşık Sefâî)
Baba Der Kara Bahtım (Söz-Müzik: Âşık Sefâî)
Ben Bu Sazı Çala Çala (Söz-Müzik: Âşık Sefâî)
Bitmez Softalarla Bizim Cengimiz (Söz-Müzik: Âşık Sefâî)
Böyle Bir Zamana Kaldık Efendim (Söz-Müzik: Âşık Sefâî)
Dolular Döğdü Harmanım (Söz-Müzik: Âşık Sefâî)
Erenlerin Cemine Girdik (Söz-Müzik: Âşık Sefâî)
Etme Felek Etme Nedir Bu Zulüm (Söz-Müzik: Âşık Sefâî)
Gasavet Bahrına Daldık Dalalı (Söz-Müzik: Âşık Sefâî)
Gel Öğüt Vereyim (Nasihatname) (Söz-Müzik: Âşık Sefâî)
Hazreti Ali'nin Doğum Günüdür (Nevruz Bayramı) (Söz-Müzik: Âşık Sefâî)
Kırklar Meydanında Sakiden İçtik (Söz-Müzik: Âşık Sefâî)
Medet Senden (Söz-Müzik: Âşık Sefâî)
Pire Giden Bezirgânım (Söz-Müzik: Âşık Sefâî)
Ufuktan Doğmaz Güneşim (Söz-Müzik: Âşık Sefâî)
Yolum Düştü Bir Dertliye (Söz-Müzik: Âşık Sefâî)
Yurdumuza Hasret Koydun (Söz-Müzik: Âşık Sefâî)
Yüreğim Yanıyor Dil Figan Eyler (Söz-Müzik: Âşık Sefâî)

AŞKLA GÜREŞ MEYDANI



Aşk la gü reş meynen va ki. t ge çir di m



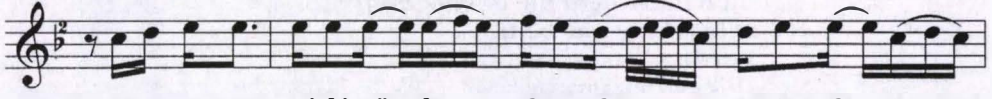
Di ley di . le . y ya r be ni . . . (Saz... ..)



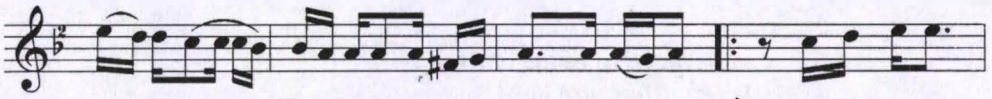
Ben ba de is te dim ze . hi r i çir di . . n Di ley di . le . y



ya r be ni . . . vah le di le . y ya r be ni . (Saz... ..)



BazenMecnun gi bi çö . le . . düşürdü . . . n Di ley di . le . y



ya r be ni . . . (Saz... ..) Aş kın a ta



şı na ya n dır dın be ni Di ley di . le . y ya r be ni



vah de di le . y ya r be ni . (Saz... ..)

AŞKLA GÜREŞ MEYDANI

- 1 -

*Aşkla güreş meynen vakit geçirdim
Diley diley yar beni
Ben bade istedim zehir içirdin
Diley diley yar beni
Bazen Mecnun edip çöle düşürdün
Diley diley yar beni
Aşkın atasına yandırdın beni
Diley diley yar beni*

- 2 -

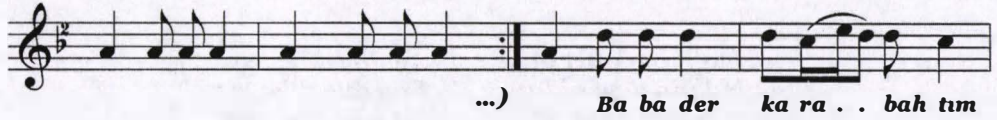
*Hep tuttuğun dallar elime geldi
Diley diley yar beni
Ne bir muraz aldım ne yüzüm güldü
Diley diley yar beni
Bu felakte beni bir ahmak bildi
Diley diley yar beni
Vurdu sillesini susturdu beni
Diley diley yar beni*

-3-

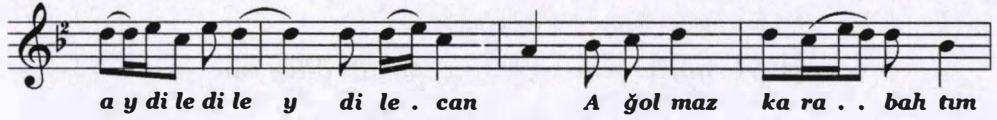
*Sen ağılattın bei sevdalı başım
Diley diley yar beni
Yoluna SEFAİ ağardı saçım
Diley diley yar beni
Bilemedim gitti ne idi suçum
Diley diley yar beni
Onulmaz dertlere düşürdü beni
Diley diley yar beni*

BABA DER KARA BAHTIM
(AY DİLEY CAN)

§



Ba ba der ka ra . . bah tum



a y di le di le y di le . can

A ğol maz ka ra . . bah tum



va y di le di le . . y di le ca n (Saz ...



...) Az ra il ba şu . . cum da a y di le di le y di le . can



E ğil dim ya ra . . bak tum va y di le di le . . y di le ca n

§



(M.Z.) HALHALLI

...)

BABA DER KARA BAHTIM (AY DİLEY CAN)

- 1 -

***Baba der kara bahtım
Ağ olmaz kara bahtım
Azrail baş ucumda
Eğildim yare baktım***

***Ay dile diley can
Vay dile diley can
Ay dile diley can
Vay dile diley can***

- 2 -

***Gurbat bana yurt oldu
Söylediğin dert oldu
İstedim muraz alım
Bir zalım sebep oldu***

***Ay dile diley can
Vay dile diley can
Ay dile diley can
Vay dile diley can***

- 3 -

***Yarin gözleri ela
Sinemde açtı yara
Sende merhamet yokmu
SEFAİ düşmüş zara***

***Ay dile diley can
Vay dile diley can
Ay dile diley can
Vay dile diley can***

Yöre

ŞANLIURFA / Kısa Köyü

Söz-Müzik: Mehmet ACET

(Aşık Sefai)

Notaya Alan : Gökhan TEMUR

BEN BU SAZI ÇALA ÇALA

§

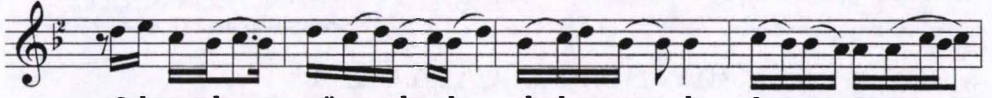
(SAZ...

...

Ben bu sa zı ça la . ça . la . .

tel yara. lı . . . ben yo r gu nu m (Saz... ...)

Ben Bu Sazı Çala Çala / -2-



Çı kamadı . m yü ce . da . la . da l ya ra . lı ben yor gu nu . . m



da ğ ya ra . lı . ben yor gu num (Saz...)



Bir kö şe de kal dı sa . zı m kış ta n be te . r ol du ya . zı .



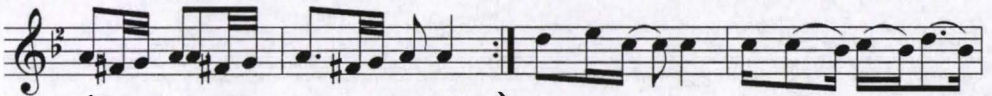
ba ğır ram çık ma za va . zı . m di l ya ra . lı .



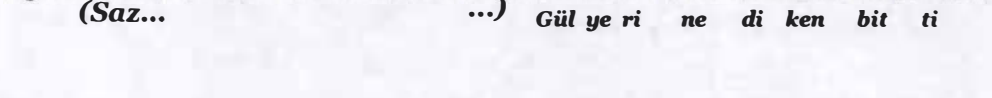
be n yor gu nu m (Saz...)



Fe lek bi ze ne ler et ti ö mür ber ha ya va ya git ti



(Saz...)



Gül ye ri ne di ken bit ti

Ben Bu Sazı Çala Çala / -3-

gül ya ra . h ben yor gunu . m gül ya ra . lı . be n yo r gu nu m

(Saz... ..) Se fa i der çi le m bi t me z

bu se v da se rim de n gi t mez Fe le k vur du ko lu m tut ma . z

ko l ya ra . lı . be n yo r gu nu m

(M.Z.) HALIHALI

-1-

Ben bu sazı çala çala
Tel yaralı ben yorgunum
Çıkmadım yüce dala
Dal yaralı ben yorgunum

-2-

Felek bize neler etti
Ömür ber havaya gitti
Gül yerine diken bitti
Gül yaralı ben yorgunum

-3-

Bir köşede kaldı sazım
Kıştan beter oldu yazım
Bağırırım çıkmaz avazım
Dil yaralı ben yorgunum

-4-

Sefâî derki çilem bitmez
Bu sevda serimden gitmez
Felek vurdu kolum tutmaz
Kol yaralı ben yorgunum

Yöre
ŞANLIURFA / Kıtas Köyü

Söz-Müzik: Mehmet ACET
(Aşık Sefai)
Notaya ALan : Yusuf ÇOLAK

BİTMEZ SOFTALARLA BİZİM CENGİMİZ

♩

(SAZ...)

...

Bit mez sof ta lar la bi züm cen gi

miz Ta rih le ri doğ ru

ya zar cön gü müz Bin dört yüz yıl

ev vel hak lı han gi miz

Bitmez Softalarla Bizim Cengimiz / - 2 -



- 1 -

*Hak Muhammed Ali kurdu bu yolu
Ta ezzel bezminde eyledik beli
Softanın arzusu yetmişbin huri
Bizim bir tanecik helalımız var.*

- 2 -

*Sakiyi kevserden içemezsin ki
Çünkü ekmemişsin biçemezsin ki
Bu gizli esrarı seçemezsin ki
Kırkların ceminde namazımız var.*

- 3 -

*Sum selat , hac , zekat , bende ne arar
SEFAİ şaadetle eyledik ikrar
Elde , belde , dilde kılmuşum karar
Bektaşî Veliye niyazımız var.*

BÖYLE BİR ZAMANA KALDIK EFENDİM

Söz-Müzik : Mehmet ACET (Aşık Sefai)

Notaya Alan : Nazif Erol SEVGİN

Za man çok bo zul du de vir de ğış ti
He lal ha ram bir bi ri ne ka rış tı

4 U yuz bey gir kü hey lan la ya rış tı

7 u yuz bey gir kü hey lan la ya rış tı

10 böy le bir za ma na kal dık e fen dim
Ne kö tü za ma na kal dık e fen dim

*Bülbülün dalında kargalar öttü
Tilkiler aslana çok kafa tuttu
Aylıkçı çobanlar sürüyü satı*

*Böyle bir zamana kaldık efendim
Ne kötü zamana kaldık efendim*

*Serçe de şahine çalım satıyor
Sen necisin deyip kafa tutuyor
Horozun yerine cıvıv ötüyor
Bağlantı...*

*İnsanları bölüp bölüp çektiler
Tarlasına fitne fesat ektiler
Everestin tepesinden baktılar
Bağlantı...*

*SEFAI başımda bin bir türlü dert
Kalleş daldasında saklanırmı mert
Yalancıya yuh var inkara nağlet
Bağlantı*

Yöre

ŞANLIURFA / Kısa Köyü

Söz-Müzik: Mehmet ACET

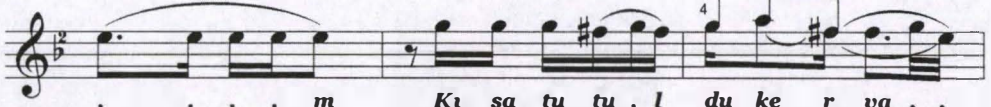
(Aşık Sefai)

Notaya Alan : Kemal KORKMAZ

DOLULAR DÖĞDÜ HARMANIM



Do lu la r dö ğ dü har ma . . . nı . . .
Çok yo ru l du m ko şa ko . . . şa . . .
Poy raz kı r dı . dal la rı . . . mı . . .
Bit mez SE FA . . İ nin ga . . . mı . . .



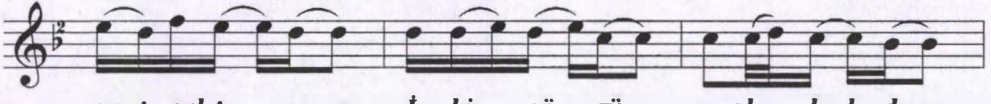
. . . m Kı şa tu tu . l du ke r va . .
Kay nat tı la . r şa ta şa . . .
Gör pe ri şa . n hal la rı . . .
Ef kâr la nı . p çek ti m de . .



nı . . m (Saz...
şa . .
mı . .
mi . .



E la man mür ve t sul ta . nı . m e la man mür
A ha gel dim e l li ya . şa . . a ha ge dim
Zem he ri de yo l la rı . mı . . zem he ri de
Ka ra ya o tu r du ge . mi . . ka ra ya o



ve t sul ta . nı m İ ki . gö . zü m yaş la. ka l dı m
e l li ya . şa . Ha ya l do . lu . düş le. ka l dı m
yo l la rı . mı . Ka pa t tı . la r kış la. ka l dı m
tu r du ge . mi i ya r gı la . nı p suç la. ka l dı m



yaş la. ka l dı . . . m (Saz...
düş le. ka l dı . . . m
kış la. ka l dı . . . m
suç la. ka l dı . . . m

Dolular döğdü harmanım
Kışa tutuldu kervanım
El aman Mürvet sultanım
İki gözüm yaşla kaldım

Çok yoruldum koşa koşa
Kaynattılar taşa taşa
Aha geldim elli yaşa
Hayal dolu düşle kaldım

Poyraz kırdı dallarımı
Gör perişan hallarımı
Zemheride yollarımı
Kapattılar kışla kaldım

Bitmez Sefai'nin gamı
Efkârlanıp çektim demi
Karaya oturdu gemi
Yargılanıp suçla kaldım

ERENLERİN CEMİNE GİRDİK (Niyaz Eyledik)

Söz - Müzik
Mehmet ACET
(Aşık Sefai)
18.05.2004

Notaya Alan
Necmi KIRAN
18.06.2004

5
E ren le rin ce mi ne Gir dik ni yaz ey le dik
Gör dü gün Hak di da rı Dur du ğun Men sur dâ rı
Bu dur i kî la rın yo lu Mür şid den iç tik dâ ru
On i ki hiz met ta mam Sa kal su yu na se lam

7
Hü ger çe ğin de mi ne Bil dik ni yaz ey le dik
Ka dim ol sun ik ra rı Dur duk " " " " " "
Ka i çin aç tık ko lu Sev dik " " " " " "
Sof ra da var dır ta am Doy duk " " " " " "

9
Bi rin ci hiz met fa raş Ker be la ya dök tük yaş
De li lin nî ru y nar Za kîr ler du vaz ra lar
Pe yik le ha ru al duk Göz cü le da ra dur duk
Na ma zı muz ni yaz Hak' la gi den a vaz dır

11
Sel ma nı pa ke sır da ş Ol duk ni yaz ey le dik
Per va ne se mah dö ne r Dön duk " " " " " "
Hak' kî in san da bul du k Gör duk " " " " " "
SE FA l bi ze farz dı r Kıl duk " " " " " "

Necmi Kiran
18.06.2004
D.C.

-1- -2-

Erenlerin cemine, Girdik niyaz eyledik
Hü gerçeğin demine, Bildik niyaz eyledik
Birinci hizmet faraş, Kerbela'ya döktük yaş
Sebnan ı pake sırdaş, Olduk niyaz eyledik

-3- -4-

Gördüğün Hak didarı, Durdüğün Mansur dârı
Kadim olsun ikrarı, Durduk niyaz eyledik
Delilin nûru yavar, Zakirler dilvaz çalar
Pervane semah döner, Döndük niyaz eyledik

-5- -6-

Budur kırkların yolu, Mürşidten içtik dohu
Hak için açtık kolu, Sevdik, niyaz eyledik
Peygile haber aldık, Gözcü ile dâra durduk
Hakk'ı insanda bulduk, Gördük niyaz eyledik

-7- -8-

Oniki hizmet tamam, Sakal sığına selam
Sofrada vardır taam, Doyduk niyaz eyledik
Namazımız niyazdır, Hakk'a giden avazdır
SEFA! bize farzdır, Kıldık niyaz eyledik

Yöre

ŞANLIURFA / Kısa Köyü

Söz-Müzik: Mehmet ACET
(Aşık Sefai)

Notaya Alan : Kemal KORKMAZ

ETME FELEK ETME NEDİR BU ZULÜM



Et me fe le k e t me ne di . r bu zu lü . . . m



(Saz... ...) Ya za yı n da ka r lar ya ğ dı .



ba şı ma (Saz... ...) Aç ma dan sol



dur dun do mu . r cak gü li . . . m (Saz... ...)

Etme Felek Etme Nedir Bu Zulüm / -2-

A dü ta şı he de . fo l du . . dö şü me

va h be. ni be. ni . dö şü me va h be. ni be ni .

dö şü me vah be ni be ni .

(M.Z.) HALJALLI

- 1 -

*Etme felek etme nedir bu zulüm
Yaz ayında karlar yağdı başıma
Açmadan soldurdun domurcak gülüm
Adü taşı hedef oldu döşüme vah beni beni*

- 2 -

*Artık bu nazını çekemez odum
Zalim bileğini bükemez oldum
Bendimi tuttular akamaz oldum
Bırak da gideyim gayri işime vah beni beni*

- 3 -

*SEFAİ der yanar dağın közüyüm
Sevda türküsünün çalan sazıyım
Dahası olmasın buna razıyım
Yetmezmi düştüğün benim peşime vah beni beni*

Yöre

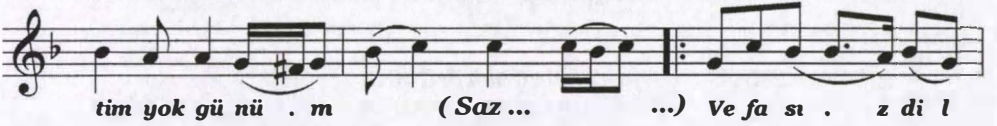
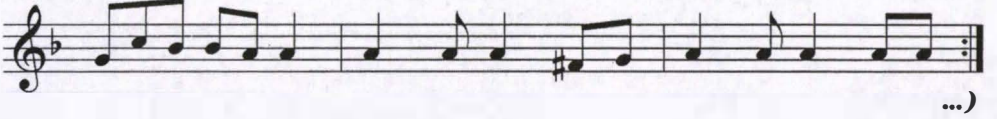
ŞANLIURFA / Kısa Köyü

Söz-Müzik: Mehmet ACET

(Aşık Sefai)

Notaya Alan : Kemal KORKMAZ

GASAVET BAHRINA DALDIK DALALI



Gasvet Bahrına Daldık Dalalı / - 2 -



-1-

Gasvet bahrına daldık dalalı
Gamsız geçmez saatim yok, günüm yok
Vefasız dilbere gönül vereli
Figandayım tutunacak dalım yok

-2-

Düğüm düğüm olmuş sinemde yara
Dost beni anlamaz buna ne çare
Şikâyetim vardır yüce Hünkâr'a
Yollar uzak takatim yok, halim yok

-3-

Felek bizi eyler bilmem ne haldır
Altı zehir dolu, üstü de baldır
Gam tüccarı oldum, sermayem candır
SEFÂÎ der zarardayım kârım yok

Yöre

ŞANLIURFA / Kısa Köyü

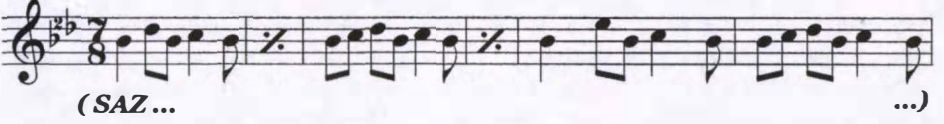
Söz-Müzik: Mehmet ACET

(Aşık Sefai)

Notaya ALan : Halil ATILGAN

GEL ÖĞÜT VEREYİM ÖĞÜT ALIRSAN

♩ = 280



Gel Öğüt Vereyim Öğüt Alırsan / - 2 -

Hak kın ağ lat tı ğı gül mez bi le sin

Hak kın ağ lat tı ğı hey do . . st gül mez bi le sin

Sen se ni bil e lin ay bı na bak ma

Müş te ri ol maz sa me ta hın sat ma

O nar ma ya ça lış sa kın ha yık ma

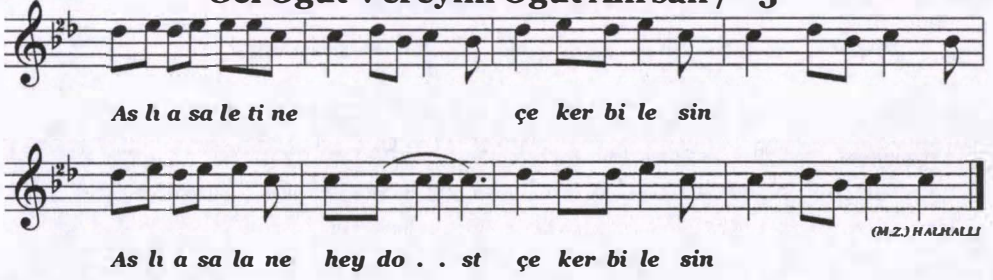
Bir gö nül ka zan mak zor dur bi le sin

SE FA Yİ sö zü müz bu ka dar ye ter

Yan ma yan o cak ta du man mı tü ter

He rot kö kü üz re u za yıp gi der

Gel Öğüt Vereyim Öğüt Alırsan / - 3 -



- 1 -

**Gel öğüt vereyim öğüt alırsan
Kervan gider sakın yerde kalırsan
Meclis-i irfanda ağır olursan
Ağır taş yerinde ağırdır bilesin**

- 2 -

**Sakın sermayeden eyleme zarar
Aza kanaat eyle olma tamahkâr
Hak'tan başka sana olmaz kimse yar
hakkın ağlattığı (hey dost) gülmez bilesin**

- 3 -

**Sen seni bil elin aybına bakma
Müşteri olmazsa metahın satma
Onarmaya çalış sakın ha yıkma
Bir gönül kazanmak zordur bilesin**

- 4 -

**SEFAYİ sözümüz bu kadar yeter
Yanmayan ocakta duman mı tüter
Her ot kökü üzre uzayıp gider
Aslı asaletine çeker bilesin**

Yöre
ŞANLIURFA / Kısa Köyü

Söz-Müzik: Mehmet ACET
(Aşık Sefai)

Notaya Alan : Yusuf ÇOLAK

HAZRETİ ALİ'NİN DOĞUM GÜNÜDÜR

(SAZ ...)

Haz re ti A li nin do ğum gü nü dür Nev ruz bay ra

mı nız mü ba rek ol sun

A li bü tün Ev li ya lar pi ri dir

Nev ruz bay ra mı nız mü ba re kol sun

(M.Z.) HALHALI

HAZRETİ ALİ'NİN DOĞUM GÜNÜDÜR

- 2 -

*Nevruz ile bahar olur dağlarda
Bülbül öter mor sümbüllü bağlarda
Nevruz kutlanırdı eski çağlarda
Nevruz bayramınız mübarek olsun*

- 3 -

*Dostluğun barışın meşalesidir
Bütün insanların özgür sesidir
Vatanıma ecdat hediyesidir
Nevruz bayramınız mübarek olsun*

- 4 -

*Baharın çağlayan coşkun seline
Hasbahçede açan gonca gülüne
Türkü olur SEFAİ' nin dilinde
Nevruz bayramınız mübarek olsun*

Yöre

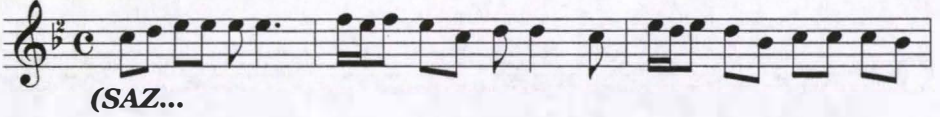
ŞANLIURFA / Kısa Köyü

Söz-Müzik: Mehmet ACET

(Aşık Sefai)

Notaya Alan : Gökhan TEMUR

KIRKLAR MEYDANINDA SAKİDEN İÇTİK



Kırklar Meydanında Sakiden İçtik / -2-



(Saz...



Gö nül ver dik e ren le rin yo lu na

Bak ma dik a le mi n



kavli ka h na kavlü ka h na (Saz...

...) **Bir deryadabin di k**



üs tadsa lı na Aşkın de nizinde yüzen den beri (Saz...

...)

Kırklar Meydanında Sakiden İçtik / -3-



Kırlar meydanında sakiden içtik
Aşkın ateşinden sevdaya düştük
Mansur Nesimî'den bir gömlek seçtik
Giydik engimize ezelden beri

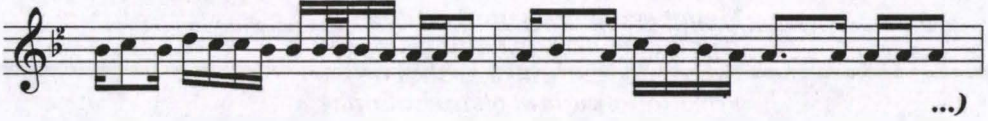
Gönül verdik erenlerin yoluna
Bakmadık âlemin kavli kalına
Bir deryada bindik üstad salına
Aşkın denizinde yüzenden beri

Gönül tezgâhında aşkla dokunduk
Yolcu idik yolsuzlardan sakındık
Kitap olup sayfa sayfa okunduk
SEFÂÎ ehvalın yazandan beri

Yöre
ŞANLIURFA / Kısa Köyü

Söz-Müzik: Mehmet ACET
(Aşık Sefai)
Notaya ALan : Kemal KORKMAZ

MEDET SENDEN



MEDET SENDEN

- 1 -

*Medet senden ey gani setdar
İsyân deryasında kaldı gemimiz
Kulun değilmiyim Yarabbi ne var
Yaradana malum olsun halımız*

- 2 -

*Bilmem ki Yarabbi ne hata ettim
Ne kemlik işleyip ne eza ettim
Tahammül kalmadı eriyip bittim
Hasreti hicrana düştü rahımız*

- 3 -

*Ukumu gözüme eyledin haram
Sinem delik deşik sızılar yaram
Öksüz kuşlar gibi nerede kalam
Ne suçumuz vardır ne günahımız*

- 4 -

*Yar olmadı bize bu çarkı felek
El hüküm illahı ne desek gerek
Buna dayanırmı taş olan yürek
Göklere erişti ahu zarımız*

- 5 -

*Vucudum şehrini yandıran nara
Doğuştan yazılmış bahtımız kara
Felek sillesini yedik ne çare
SEFAİ der cefa dolu gümüz*

ŞANLIURFA / Kısa Köyü

Söz: Mehmet ACET
(Aşık Sefai)

Müzik: Kısa Cemevi Top.

Notaya ALan : Kemal KORKMAZ

PİR'E GİDEN BEZİRGÂNIN

Pi re gi den be zi r gâ nı n hep be k le . di k

yo l la ri . ni . (Saz... ..)

İl k r a r i l e i m a n i . l e . b i z d e t u t t u k

e l le ri . . . ni . (Saz... ..)

Aş kın a te şin de pi ş tik he m kay na . yı p

he m de co ş tu k (Saz... ..)

Kor ku lu bel le r den a ş tı k Va rı p gö r dü k

yo l la ri . . . ni . (Saz... ..)

Pir'e Giden Bezirgân / -2-



- 1 -

*Pir'e giden bezirgânın
Hep bekledik yollarını
İkrar ile iman ile
Biz de tuttuk ellerini*

- 2 -

*Aşkın ateşine piştik
Hem kaynayıp hem de coştuk
Korkulu bellerden aştık
Varıp gördük yollarını*

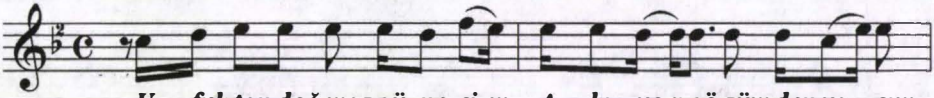
- 3 -

*Vardık pirin divanına
Selam sultanlar şahına
Gire geldim dost bağına
Derdik açmış güllerini*

- 4 -

*Gerçeklerden haber aldık
Pirin divanında durduk
SEFAİ der sefa bulduk
Şükür duyduk dillerini*

UFUKTAN DOĞMAZ GÜNEŞİM



U fuk tan dođ maz gü ne ši m A kı yo r gö züm den ya . şım
Dost la ra pos to lan be ni m Gündengü . ne art tar ga . mum
Yo lun ya rı sı na gel di m Gündengü . ne art tı de r dim



Vay be . nim be . . la lı ba . şım Dert e lin de n dü ça ro l dum
Der ya . la ra . . dal de ge . mim Di yar di ya . r Gö çer o l dum
SE FA : İ de . r dü ş t ü m gö r d ü m Dost lar ben de . n ka çar o l dum



Dert e lin de . n dü ça ro . . l du m
Di yar di ya . r gö çe ro . . l du m
Dost lar ben de . n ka ça ro . . l du m



Ben bu der di çe ke çe . ke . A hum u . laş tı ef la . ke

[illegible]

du	m
"	"
"	"

(M.Z.) HALFHALL

*Ufuktan doğmaz güneşim
Akıyor gözümde yaşım
Vay benim belalı başım
Dert elinden düçar oldum*

*Dostlara post olan benim
Günden güne artar gamum
Deryalara daldı gemim
Diyar diyar göçer oldum
Bağlantı*

*Yolun yarısına geldim
Günden güne arttı derdim
SEFAİ der düştüm gördüm
Dostlar benden kaçır oldu
Bağlantı*

Bağlantı

*Ben bu derdi çeke çeke
Ahım ulaştı eflake
Dert tohumu eke eke
Gam yüküne tüccar oldum*

*Ben bu derdi çeke çeke
Ahım ulaştı eflake
Dert tohumu eke eke
Gam yüküne tüccar oldum*

*Ben bu derdi çeke çeke
Ahım ulaştı eflake
Dert tohumu eke eke
Gam yüküne tüccar oldum*

Söz - Müzik
Mehmet ACET
(Aptık Sefal)

Notaya Alın
Necmi KIRAN
19.06.2004

YOLUM DÜŞTÜ BİR DERTLİYE

4

7

10

1. Yo hum düş tû bir dert li ye
2. Yaş lar dol muş gös le ri ne
3. SE FA l der ha na ağı la . . . r

13

Bi le me düm der di ni ye
Vu rur du rur dız le ri ne
A taş düş müş ca na ağı ğ la . . . r

16

Ya ri ni vur muş lar di ye
Ba ka ma dım yüz le ri ne
Genç ya şın da ga ra bağı la . . . r

19

1,2,3. - Ya ra h gü zel ya ra h

22

Sor dum ne ba . h dı ga ra h

25

Fe lek han çe rin vu ra h

29.06.2004

-1-
Yolum düştü bir dertliye
Bilemedim derdi niye
Yarını vurmuşlar diye

Yarah güzel yarah
Sordum bahdi garah
Felek hançerin vurah

-2-
Yaşlar dolmuş gözlerine
Hırur durur dizlerine
Bakamadım yüzlerine

Yarah güzel yarah
Sordum bahdi garah
Felek hançerin vurah

-3-
SEFA l der hana ağı lar
Ataş düşmüş cana ağı lar
Genç yaşında gara baş lar

Yarah güzel yarah
Sordum bahdi garah
Felek hançerin vurah

Yöre
ŞANLIURFA / Kısas Köyü

Söz-Müzik: Mehmet ACET
(Aşık Sefai)
Notaya Alan : Yusuf ÇOLAK

YURDUMUZA HASRET KOYDUN

(SAZ...)

Yur du mu za has ret koy dun A la man ya bi zi bi zi

Az pa ray la ça lış tır dın Tü ket tin sen öm rü mü zü

(V.Z.) HALHALLI

YURDUMUZA HASRET KOYDUN

- 1 -

***Yurdumuza hasret koydun
Almanya bizi bizi.
Az parayla çalıştırdın
Almanya bizi bizi.***

- 2 -

***O yemyeşil yurdumuzdan
Anlayan yok derdimizden
Köyümüzden kentimizden
Hasret kodun bizi bizi***

- 3 -

***Biz çalışıp sen de doydun
Güzel fabrikalar kurdun
İşçi emekçiyi soydun
Yüzdün vallah derimizi***

- 4 -

***Yoksulluktan geldik sana
Biz gideriz sen kal gene
SEFAİ kurban vatana
Tükettin sen ömrümüzü***

YÖRESİ
ŞANLIURFA

YÜREĞİM YANIYOR DİL FİGAN EYLER

SÖZ-MÜZİK
MEHMET ACET SEFAİ

NOTAYA ALAN
GÖKHAN TEMUR
(31.01.2007)



♩ = 60

YÜ RE ĞİM YA

NI YOR DİL Fİ GAN EY LER NE A TE Ğİ

BEL Lİ NE KÜ LÜ SE L Lİ (Söz...)

...)

AŞ KIN SA Zİ N YAR Sİ NA MA

BA . . Ğ LA Dİ NE PER DE Sİ BEL Lİ NE TE

Lİ BEL Lİ (Söz...)

YÜREĞİM YANIYOR DİL FİGAN EYLER

2

ME DİM BÖY LE ZA LI MI SOR MAZ OL DU
Gİ N DA YÜ ZEN — SAL CI YI M SEV DA SAH RA

AH VA LI MI HA LI MI (Saz...
SIN DA YOR GUN YOL CU YU M

...)
AŞ KIN FIR TI NA SI KUR DI
SE FA İ DE R GAM YÜ KÜ NE —

DA LI MI NE RÜZ GA RI BEL LI NE SE
HAN — CI YI M NE KER VA NI BEL LI NE YO

LI BEL LI (Saz...
LU BEL LI

G.Temur

(B)
SÖZLERİ BAŞKASINA,
MÜZİĞİ ÂŞIK SEFAİ'YE AİT OLAN
EZGİLER

Ah Mamo (Söz: Kısas Anonim / Müzik: Aşık Sefai)

Ali İsmi Dört Kitapta Okunur (Söz: Kul Himmet / Müzik: Âşık Sefâî)

Amenna Deyi Ben İkrar Eyledik (Söz: Mirati / Müzik: Âşık Sefâî)

Atma Güzel Atma Gamze Okunu (Kaş Yarası Var) (Söz: Feyzullah Çelebi / Müzik: Âşık Sefâî)

Beli Dedik Beliye (Söz: Şah Hatai-Müzik: Âşık Sefâî)

Bugün Seyre Çıkmış Hublar Sultanı (Söz: Sıtkı Baba / Müzik Âşık Sefâî)

Dandıra Çala Çala (Söz: Kısas Anonim / Müzik: Aşık Sefai)

Gel Benim Candan Sevdığım (Söz: Seyit Nesimi / Müzik: Âşık Sefâî)

Hazreti Şah'ın Avazı (Söz: Pir Sultan Abdal / Müzik: Âşık Sefâî)

Olan Oldu Artık İş İşten Geçti (Söz: Huzuri / Müzik: Âşık Sefâî)

Seher Vakti Dertli Dertli (Bülbül) (Söz: Ruhsati / Müzik: Âşık Sefâî)

Seher Vakti Şah Kervanı Gidiyor (Duazı İmam) (Söz: Kul Himmet / Müzik: Âşık Sefâî)

Yamacımdan Gelen Dilber (Söz: Kul Siyahî / Müzik: Âşık Sefâî)

AH MAMO

Söz: Kısas-Anonim
Müzik: Mehmet ACET (Sefai)

Nota: Deniz YILDIZ

5
9
13
17
21
25 *Final*

a h ma mo ya ri yol la di m yo la a h ma mo
göz le rim do la do la a h ma mo bu lut ' la ra
ya l var dum a h ma mo üs tü ne göl ge o la
a h ma mo ben den gay ri ne si var a h ma mo

2

*Ah mamo yağmur yağar sel olur
Ah mamo kervan geçer yol olur
Ah mamo gidin yara söyleyin
Ah mamo ağlamasın kör olur*

3

*Ah mamo Kısas'ın üstü bağlar
Ah mamo bozuldu küstü bağlar
Ah mamo o yarin sefilliği
Ah mamo sırtıma postu bağlar*

4

*Ah mamo arpa boyu uzundur
Ah mamo hatırı düzüm düzümdür
Ah mamo eken ellere kurban
Ah mamo biçen iki gözümdür*

5

*Ah mamo yağmur yağar sesi var
Ah mamo kar yağar gölgesi var
Ah mamo gidin yare söyleyin
Ah mamo benden gayrı nesi var*

ALİ İSMİ DÖRT KİTAPTA OKUNUR

(SAZ...)

...) A l i i s m i d ö r t k i t a p t a o k u n u r

Le i l a h e i l l a h l L a h a . y a z ı l ı Z i k r e d e n l e r A z r a .

il d e n s a k ı . n ı . r L e i l a h e i l l a . l l a h a . y a z ı l ı . . .

(M.2.) BALHALLI

- 1 -

Ali ismi dört kitapta okunur,
Le ilaha ilallaha yazılı,
Zikiri edenler azrail' den sakınır,
Le ilaha ilallaha yazılı.

- 2 -

Bektaş Veli'nin ismi dildedir,
Muhammed'in hup cemali güldedir,
Hatice Fatma gözü yoldadır,
Le ilaha ilallaha yazılı.

- 5 -

Musa Kâzım şah Rıza 'nın üstüne,
Yüz sürelim ayağının postuna,
Cebrail' in kanadının üstünde,
Le ilaha ilallaha yazılı.

- 3 -

Hasan bahçesine bir gül açıldı,
Şah Hüseyin parelendi seçildi,
Şehit olanlara hülle biçildi,
Le ilaha ilallaha yazılı.

- 6 -

Taki Naki Askeri saçı Leyla var,
Bunca aşıkların sana mehli var,
Mehti' nin boynunda Hamauyli var,
Le ilaha ilallaha yazılı.

- 4 -

Zeynel parelendi akıyor kanı,
Bakır kazanında kaynadı donu,
İmam Cafer kurdu bize bu yolu,
Le ilaha ilallaha yazılı.

- 7 -

Kul Himmet üstazım dert ilacına,
Yüz sürelim Muhammed' in tacına,
Fatma ana saç bağının ucuna,
Le ilaha ilallaha yazılı.

Yöre

ŞANLIURFA / Kısa Köyü

Söz : Mirati

Müzik : Mehmet ACET

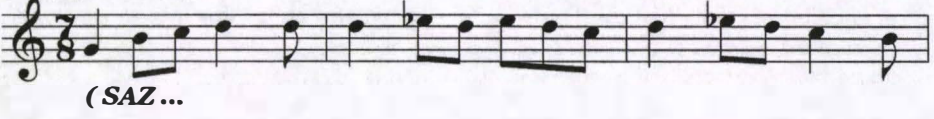
(Âşık Sefâî)

AMENNA DEYİBEN İKRAR EYLEDİK

Notaya Alan

Kemal KORKMAZ

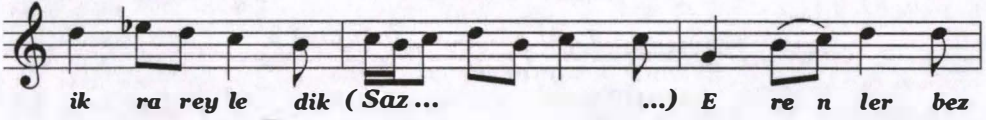
8/8



(SAZ ...)

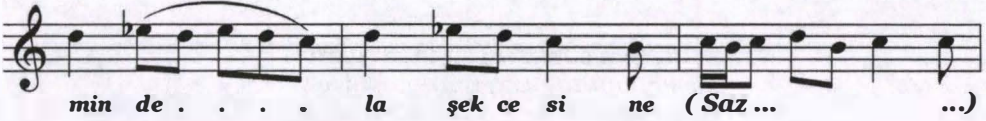


...) E ma n na de yi be . . . n

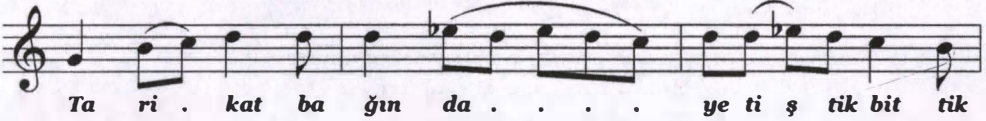


ik ra rey le dik (Saz ...)

...) E re n ler bez



min de . . . la şek ce si ne (Saz ...)



Ta ri . kat ba ğın da . . . ye ti ş tik bit tik



(Saz ...)

...) Bü a l dık her gül de . . . n



çi çek ce si ne (Saz ...)

...) Ta ri . kat ba



ğın da . . . ye ti ş tik bit tik (Saz ...)

...

Amenna Deyiben İkrar Eyledik / - 2 -



*Amenna deyiben ikrar eyledik
Erenler bezminde la şek cesine
Tarikat bağında yetiştik bittik
Bü aldık her gülden çiçekcesine*

- 2 -

*Söylesem sözlerim sığmaz takdire
Esrarı noktamız gelmez tasvire
İman alıp ikrar verdik bir pire
Er olduk er ile gerçekcesine*

- 3 -

*Vücudu mutlaktır her yerde ayan
Körler zanneder didarı nihan
Sofî inad eder eşşekcesine*

- 4 -

*MİRATİ sözlerim canlı muamma
Arif olanlara olur hü veyda
Elsisiz belsisiz dilsisiz ama
Gezeriz alemde erkekcesine*

Yöre

ŞANLIURFA / Kısa Köyü

Söz : Feyzullah ÇELEBİ

Müzik : Mehmet ACET

(Aşık Sefai)

Notaya Alan : Kemal KORKMAZ

ATMA GÜZEL ATMA GAMZE OKUNU



At ma gü ze . l at ma gam ze o ku nu . .(Saz... ...)



Şu be ni m di dam da kaş ya ra sı va . r (Saz... ...)



Vur du n can e . vi me a ş kı n zah mı nı . (Saz... ...)



O nul ma z si nam da ta ş ya . ra sı va . r (Saz... ...)



O nu l ma z si nam da ta ş ya . ra . sı var (Saz... ...)



...) Vurdu . can e . . vi me aş kı n za h mı nı .



(Saz... ...) O nu l ma z si nam da ta ş ya . ra sı va r

Atma Güzel Atma Gamze Okunu / - 2 -



(Saz... ...) O nul ma z si nam da ta ş ya . ra sı va . r

(Saz... ...) O nu l ma z si nam da ta ş ya . ra . sı var

(Saz... (M.Z.) RALFALLI ...)

- 1 -

Atma güzel atma gamze okunu
Şu benim didam da kaş yarası var
Vurdun can evimden aşkın zahmını
Onulmaz sinamda taş yarası var

- 2 -

Ferman elinde yazar katipler
Devasız derdime neyler tabibler
Sitem taşı ile vurdu rakipler
Kanayan kalbimde şiş yarası var

- 3 -

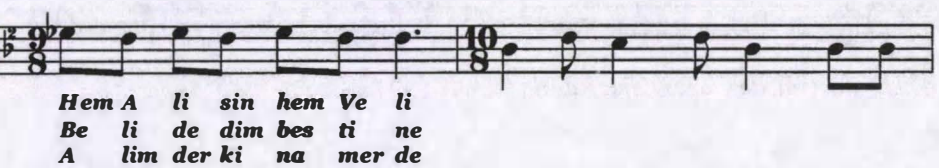
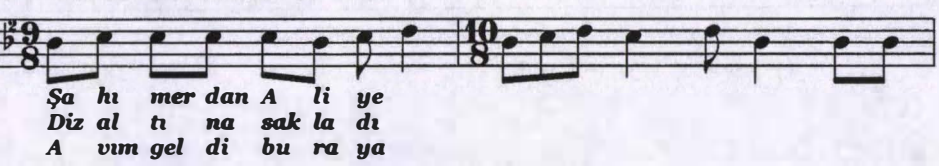
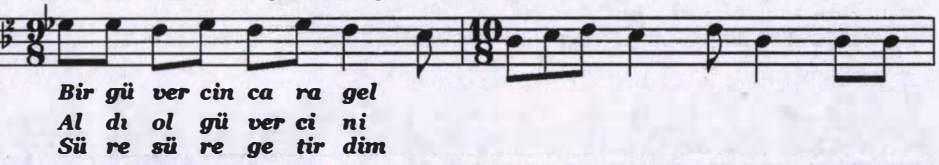
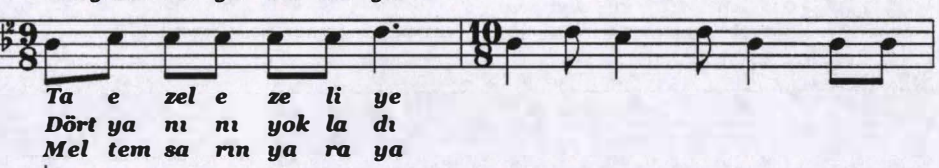
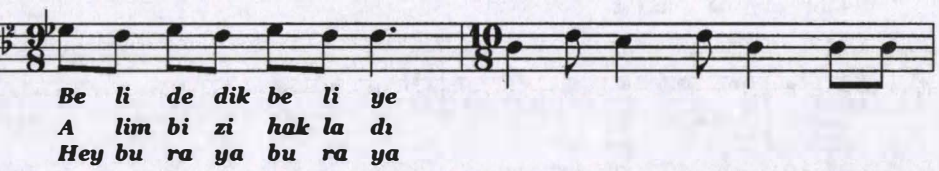
FEYZULLAH bu sözler nedir devasız
Hiç günüm geçmiyor başım kavgasız
Uğruna kim öldü be hey vefasız
Omuzun üstünde baş yarası var

Yöre
ŞANLIURFA / Kıtas Köyü

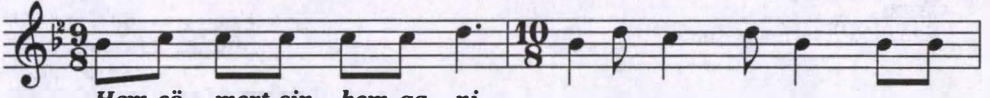
Söz : ŞAH HATAİ
Müzik: Mehmet ACET
(Aşık Sefai)

Notaya Alan : Yusuf ÇOLAK

BELİ DEDİK BELİYE



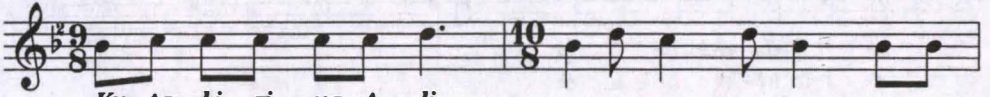
Beli Dedik Beliyeye / 2



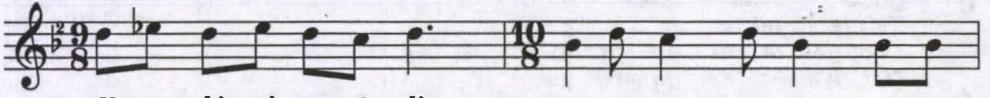
Hem cö mert sin hem ga ni
A şık ol dum üs tû ne
Sö züm yok tur cö mer de



Şa hin bizi av lı yor
Gök ten bir şa hin in di
Çün av se nin i di



Kur tar bi zi ya A li
A li nin di zi üst ne
Ni çin Al man ya ban da



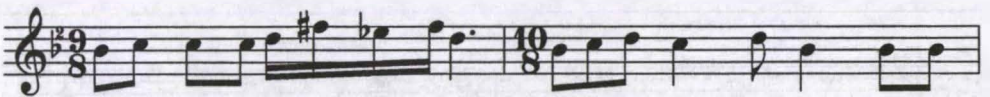
Ku tar bi zi ya A li
A li nin di zi üst ne



Ya ban dan a la ma dum A li A li A li

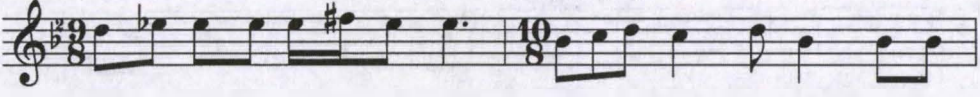


A li A li A li A li A li A li



ya ban dan a la ma dum

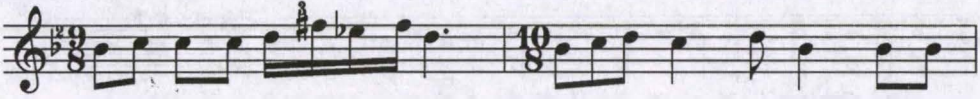
Beli Dedik Beliye / 3



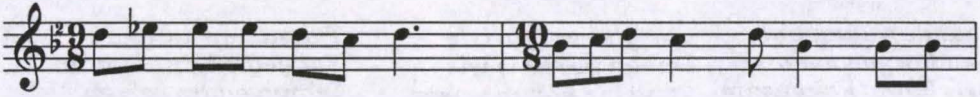
Ka na dım sa ra ma dım



Has ta lık tan kalk ma dım



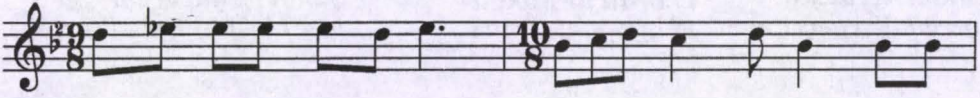
U la şıp a la ma dım



U la şıp a la ma dım

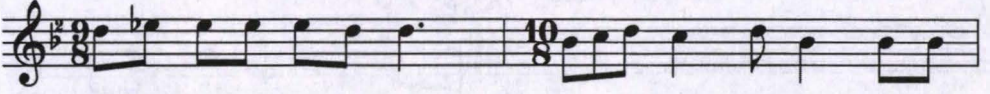


Can Ha ta yım nur ol du



hep bu söz ler sır ol du

Beli Dedik Beliyeye / 4



Şa hin i le gü ver cin



Hep si bi rer el ol du



bi ri Ceb ra il bi ri Mi ka il ol du A li A li A li A li A li

**Yabanda alamadım
Kanadım saramadım
Hastalıktan kakmışam
Ulaşıp alamadım**

**Var git kuş işin işle
Hakka yarar iş işle
Sana bir koyun verem
Güvercini bağışla**

**Tavındadır tanında
Yat yeg midir avımda
Dünya malın versen
Yine geçmem avımdan**

**Oyun yetmez oyuna
Sakla beni koynuna
Yuvada yavrum kaldı
Emanati boynuna**

**Ali haykırdı coştı
Tüyü ürperdi donun geçti
Çekti zülfikartını
Kendi etine bağışladı**

**Dur Alim mertmişsin
Mertlerden mertmişsin
Sana cömert derlerdi
Gayet cömermişsin**

**Kalkın kuşlar uçalım
Haktan yana göçelim
Ali minnetçi düştü
Güvercinden geçelim**

**Kalktı kuşlar uçtular
Haktan yana göçtüler
Cebrail ile Mikail
El ayağa düştüler**

**Şah Harayım nur oldu
Hep bu sözler sır oldu
Şahin ile güvercin
Her biri birer el oldu**

Yöre

ŞANLIURFA / Kısa Köyü

Kimden Alındığı

Kısa Cem Evi Topluluğu

Derleyen

Mehmet ACET

(Aşık Sefai)

Notaya Alan

Kemal KORKMAZ



BU GÜN SEYRE ÇIKMIŞ HUBLAR SULTANI



(SAZ...



...)



Bu gün sey re . çık mış hu b lar su l ta . nı



(Saz...

...)



Teş rif et mi ş be z mi . a . la ya . ba . kın



(Saz...

...)

Bu Gün Seyre Çıkılmış Hublar Sultanı / - 2 -



Nu run da n mü ne . v ve . r kıl mış a . le . mi



Al nın da nü cu bu züh re . ye ba kıl n e la ma n



e la ma n e la ma n (Saz...)



San ki gö k ten ye re . . i n di . bi r me lek



(Saz...)



Bez mi a ş tı . ka na . . ge l di . ge . le rek



(Saz...)

Bu Gün Seyre Çıkılmış Hublar Sultanı / - 3 -



- 1 -

*Bu gün seyre çıkmış hublar sultanı
Teşrif etmiş bezmi alaya bakın
Nurundan münevver kılmuş alemleri
Alnında nücubu zühreye bakın*

- 2 -

*Sanki gökten yere indi bir melek
Bezmi aşıkana geldi gelerek
Bir elinde Meze sundu gülerek
Bir elinde meyi sehpa'ya bakın*

- 3 -

*Hel hata nakış olmuş nazik tenine
Halkalanmış zülfü gül gerdanına
Yüz süren hacı olur asistanına
Cemalin kabadir ilaya bakın*

- 4 -

*Gelmemiş cihana böyle mehpere
Bir bakışta aklım aldı ne çare
SITKI'yi bülbül gibi düşürdü zare
Şol yüzü gül gibi hemraya bakın*

YÖRESİ
ŞANLIURFA

SÖZ
ANANIM/ KISAS KÖYÜ

DANDIRA ÇALA ÇALA

MÜZİK
MEHMET ACET SEFAİ

NOTAYA ALAN
GÖKİHAN TEMUR
(01.01.2007)

♩. = 80

DAN DI RA ÇA LA ÇA LA
DAN DI RA ÇA LA MA NAM
DAN DI RAM YE DI PER DE
BİR AY DOĞ DU BE LE DEN

ÇIK TIM BİR YÜ CE DA LA KOR KU YAM
PAR MA GİM YO RA MA NAM YA RI Nİ
YE Nİ DÜŞ TÖM BU DER DE EL SEV Dİ
KİN Dİ DE GİL Ö LE DEN HE Pİ SE

DÜ ŞE M Ö LEM YA RI Mİ EL LER A LA
EL LER A LUY BU RA DA DU RA MA NAM
MU RA Z AL Dİ BEN KAL DİM A RA YER DE
NİY DER DİY DİR BE Nİ BE LE SÖY LE DEN

HÜ SEY NİM YE GO LUP TUR KO NUŞ MIY
" " " " " " " " " " " " " " " "

BE GO LUP TUR DAN DI RA ÇA LA ÇA LA
" " " " " " " " " " " " " " " "

PAR MA Gİ 1. GÖ GO LUP TUR 2. GÖ GO LUP TUR
" " " " " " " " " " " " " " " "

" " " " " " " " " " " " " " " "

" " " " " " " " " " " " " " " "

" " " " " " " " " " " " " " " "

G. Temur

Dandıra: Kısas köyünde bağlama sazına verilen isim
Yeg: bir, önce

Dandıra ala ala
ıktım bir yce dala
Korkuyam dşem lem
Yarımı eller ala

Hseynim yeg oluptur konuşmiy
Beg oluptur Dandıra ala ala
Parmağı gg oluptur gg oluptur

Dandıra alamanam
Parmağım yoramanam
Yârimi eller aliy
Burada duramanam

Hseynim yeg oluptur konuşmiy
Beg oluptur Dandıra ala ala
Parmağı gg oluptur gg oluptur

Dandıram yedi perde
Yeni dştm bu derde
El sevdi muraz aldı
Ben kaldım ara yerde

Hseynim yeg oluptur konuşmiy
Beg oluptur Dandıra ala ala
Parmağı gg oluptur gg oluptur

Bir ay doğdu beleden
Kindi değıil leden
Hepi seni y derdiydir
Beni bele syleden

Hseynim yeg oluptur konuşmiy
Beg oluptur Dandıra ala ala
Parmağı gg oluptur gg oluptur

Yöre

ŞANLIURFA / Kısas Köyü

Söz : Seyyid Nesimi

Müzik : Mehmet ACET
(Âşık Sefai)

GEL BENİM CANDAN SEVDİĞİM

Notaya Alan

Kemal KORKMAZ

§

(SAZ ...)

...

Gel be nim can dan sev di ğim can da ca nan sen de var

Can da ca nan sen de var Can da ca nan sen de var

El bi lir a lem bi lir Be nim meh lim sen de var

§

(M.Z.) HALHALLI

Be nim meh lim sen de var Be nim meh lim sen de var

Gel benim candan sevdiğim
Canda canan sende var
El bilir âlem bilir
Benim mehlîm sende var

Leyli nahhar gece gündüz
Uyku girmez gözüme
Ne avazım işitirsen
Ne kulağım bende var

Küreyle pişmeyen aşık
Eyler özün be tarafı
Pişir de koyma çığ yerin
Aşk oduna yan da var

Bu senin aşkın yüzünden
Kılmışam cana ceza
Kollarımda demir zincir
Boynumuzda zende var

Ey Nesimi can Nesimi
Olma iblise talip
Pirin sana gerek ise
Eşiğine künde var

Sâ
PİR SULTAN ABDAL
Mârûk
Mehmet ACET (Aşık Sefai)

HAZRETİ ŞÂH'IN ÂVAZI

Notaya Alan
Necmi KIRAN
28.12.2005

(SAZ ...)

1- Haz- re - ti Şa - - - h'î nâ - va - - - - sı
2- Nîl der - ya - sı um - ma - no l - du
3- Ner - de Pir Su . . . l - ta - n'um ne r - de

Dur - na de - - - ne n
sa rar dı gü l
Ö - zü-mül za - - - -

bir kaş - da - - - dı . . . r
ben - zim so l - du
sıl - dı da r - da

A - sâ - sı ni l der - ya - sı n - da
Ba - kı - sı a s lan - da ka l - dı
Ye - men' - de nö - - - te bir ye r - de

Hır - ka - sı bi r der - vîş - te -
Dö - ğü - gü da - - - - hi koç - ta -
Hâ - lü dü . . l - dü . . . l sa - vaş - ta -

dır
dır
dır

D.C.

Not: 3. ve 4. bentler diğer sayfadadır.

-1-

*Hazreti Şah'ın âvazı
Durna denen bir kuştadır
Asâsı Nil deryasında
Hırkası bir dervîştedir*

-2-

*Nil deryası umman oldu
Sarardı gül benzim soldu
Bakışı aslanda kaldı
Döğüşü dahi koçtadır*

-3-

*Ali'm bilmezdi benliği
Dilde demezdi kinliği
Zülfükârın keskinliği
Bir zerresi kılıçtadır*

-4-

*Özen gerçek ilim özen
Var kendine bir yar kazan
Hayrını şerrini yazan
Sağ yanında ferîştendir*

-5-

*Nerde PİR SULTAN'ım nerde
Özüümüz asıldı darda
Yemen'den öte bir yerde
Hâlâ düldül savaştadır*

Yöre

ŞANLIURFA / Kısa Köyü

Söz : Huzuri

Müzik : Mehmet ACET

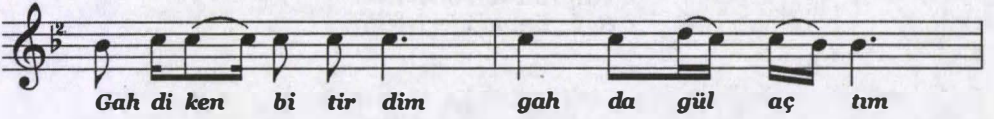
(Âşık Sefai)

OLAN OLDU ARTIK İŞ İŞTEN GEÇTİ

Notaya Alan

Kemal KORKMAZ

§



OLAN OLDU ARTIK İŞ İŞTEN GEÇTİ

- 1 -

*Olan oldu artık, iş işten geçti
Şimdi gaflet uykusundan uyandım
Gah diken bitirdin, gah da gül açtı
Sular gibi her tarafa yayıldım.*

- 2 -

*Başıma hırkayı çekip büküldüm
Düştüm, kalktım, üzdüm hem de üzüldüm
Yüz haneden geçip, kabdan süzüldüm,
Bir yarım yamalık insan sayıldım*

- 3 -

*HUZURİ bilmez ki, kim ki ne eker
Bazen zehir çıktı , bildiğim şeker
Açmış sarığını ufaktan çeker
Sofî meyhanede gördüm bayıldım*

Söz : Ruhsatı
Müzik : Mehmet ACET
(Aşık Sefat)

SEHER VAKTİ DERTLİ DERTLİ (Bülbül)

Notaya Alan
Necmi KIRAN
18 .06. 2004

5

9

11

15

1. Se hervak ti dert li dert li Öt me bülbül köt me bü l bü l
2. Çi lenta ma mol ma dık ça Gü lün sa na gü l me di k çe
3. Ben kü l ol dum ya na ya na Bil mem ki ne o l du sa na

Ya laşmas ça nı na se ni . n Et me bül bül öt me bül
Müş te ri sin bul madık ça Satma " " " "
RUHSAT'I yi pek ya ba na At ma " " " "

bül
"
"

D.C.

Necmi Kiran
29.06.2004

-1-
Seher vakti dertli dertli
Ötme bülbül ötme bülbül
Yaklaşmas garıma sarın
Etme bülbül ötme bülbül

-2-
Çilen taranm olmadıkça
Gülün sana gülmedikçe
Müşterisin bulmadıkça
Satma bülbül satma bülbül

-3-
Ben kül oldum yana yana
Bilmem ki ne oldu sana
RUHSAT'I yi pek yabana
Atma bülbül atma bülbül

Yöre

ŞANLIURFA / Kırsal Köyü

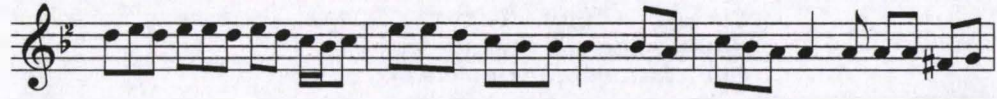
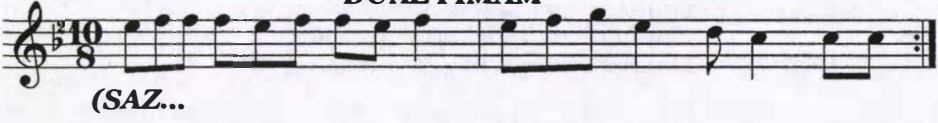
Söz : Kul Himmet

Müzik : Mehmet ACET

(Aşık Sefai)

Notaya ALan : Kemal KORKMAZ

SEHER VAKTİ ŞAH KERVANI GİDİYOR
DUAZ'İ İMAM



SEHER VAKTİ ŞAH KERVANI GİDİYOR DUAZ'I İMAM

- 1 -

*Seher vakti şah kervanı gidiyor
Onun katarından ayırma bizi
Kanberi önünde katar yediyor
Onun katarından ayırma bizi*

- 2 -

*Muhammed Ali dir cihan evveli
Bir arap geliyor eli develi
Rumu irşad etti Bektaş'ı Veli
Onun katarından ayırma bizi*

- 3 -

*Gül kokusu Muhammed'in teridir
Ah ettikçe karlı dağlar eridir
Hatice Fatma hakkın yaridir
Onun katarından ayırma bizi*

- 4 -

*Cebrail hem kanadını açınca
Rahmet suyun yer yüzüne saçınca
Hasan Hüseyin curasından içince
Onun katarından ayırma bizi*

- 5 -

*İmam Zeynel bekler zindan içini
Umarım bağışlar mücrüm suçunu
Bakır Cafer yüklendikçe göçünü
Onun katarından ayırma bizi*

- 6 -

*Kazım Musa Rıza hakkın nurudur
Taki Naki Askeri Mehdi sırrıdır
Selamın yerinde deste gülüdür
Onun katarından ayırma bizi*

- 7 -

*KUL HİMMET' im ay dur Mehdi nic oldu
On iki imamların tahtı nic oldu
Pirin eşiğine giden hac oldu
Onun katarından ayırma bizi*

Yöre

ŞANLIURFA / Kısas Köyü

Söz: KUL SİYAHİ

Müzik: Mehmet ACET

(Aşk Sefai)

Notaya Alan

Kemal KORKMAZ

YAMACIMDAN GELEN DİLBER

Yamacımdan gelen dilber Be nim sen den ik ra rım var

Ne ge ce ler uy kum ge lir

ne gün düz ler ka ra rım var

Ne ge ce ler uy kum ge lir Ne gün düz ler ka ra rım

var

- 1/ Yamacımdan gelen dilber
Benim senden ikrarım var
Ne geceler uykum gelir
Ne gündüzler kararır
- 2/ Ne dolu bade içerim
Ne sırrım Yâda açarım
Ne ben pirinden geçerim
Ne ele bir zararım var
- 3/ Ne baykuşam ne viranım
Ne bülbülem ne gülistanım
Ne deliyim ne divana
Ne serimden eserim var
- 4/ KUL SİYAH'ım edne halim
Veren alır tath cürüm
Ne mahım var ne merakım
Ancak bir kadim pirim var

(C)

**SÖZLERİ ÂŞIK SEFAÎ'YE AİT,
MÜZİĞİ KISAS'TA ANONİM OLAN EZGİLER**

Bu Aşkın Yüzünden Düştük Ummana (Yaralar Bizi) (Söz: Âşık Sefâî / Müzik: Kısas Anonim)

Bu Sular Akar Ağlar (Hoylama) (Söz: Âşık Sefâî / Müzik: Kısas Anonim)

Yöre

ŞANLIURFA / Kısa Köyü

Söz : Mehmet ACET

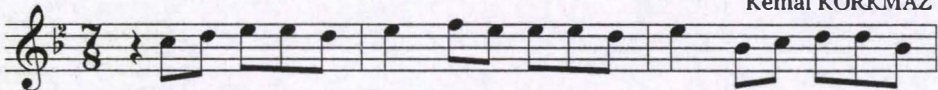
(Aşık Sefai)

Müzik : Kısa Cemevi Topluluğu

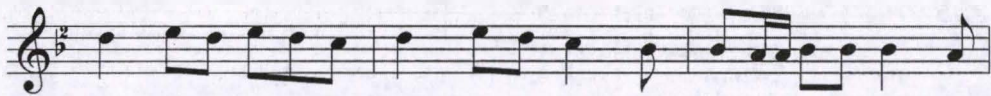
BU AŞKIN YÜZÜNDEN DÜŞTÜK UMMANA

Notaya Alan

Kemal KORKMAZ

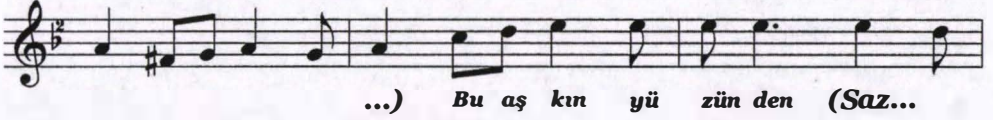


(SAZ...



...) Bu aş kın yü zün de . n

Bu Aşkın Yüzünden Düştük Umınana / - 2-



Bu Aşkın Yüzünden Düştük Ummana / - 3-

ne . (Saz... ...) İf lah e t mez bu de . . . rt

ya ra la r bi . zi . . . (Saz...

...) Bu aş kın yü zün de . n ba şa ne . ge l di

(Saz... (M. Z.) HALIHALI ...)

- 1 -

**Bu aşkın yüzünden düştük ummana
Bahri gama attı rüzgar bizi
Benim ateş beni yakar kime ne
İflah etmez bu dert yaralar bizi**

- 2 -

**Bu aşkın yüzünden başa ne geldi
Felek rahım etmedi ayağım çeldi
Hasret ile hicran sinami deldi
Dost yanında rakip karalar bizi**

- 3 -

**Beni harap etti gam ile keder
SEFAİ halime kimler rahım eder
Artık bu çileyi çekemem yeter
Aklım alıp deleyler bizi**

Yöre
ŞANLIURFA / Kısa Köyü

Söz: Mehmet ACET
(Aşık Sefai)

Müzik: Kısa Cemevi Top.
Notaya Alan: Kemal KORKMAZ

BU SULAR AKAR AĞLAR (Hoylama)

Bu su . . la ra ka rağ la . . r

Ben di . . . ni yı . . . ka . rağ lar

Ben ya ra ne söy le . . . , di m ya . . . r

Yü zü me . ba ka . rağ lar

Ha ho . y la ma hoy la ma

Hul hu . . m yok tu . . r söy le me

Gi de ce ğim yo lu za k ya . . . r

Be ni yo l da . . . n e ğ le me

(M.Z.) HALHALLI

BU SULAR AKAR AĞLAR (hoylama)

- 1 -

***Bu sular akar ağlar
Bendini yıkar ağlar
Ben yara ne söyledim
Yüzüme bakar ağlar***

Bağlantı

***Ha hoylama hoylama
Hulhum yoktur söyleme
Gideceğim yol uzak
Beni yoldan eyleme***

- 2 -

***Kalk gidek baş pıyara
Suyu serhoş pıyara
Sen söyle ben ağlayım
Dökülsün yaş pıyara***

Bağlantı

***Ha hoylama hoylama
Hulhum yoktur söyleme
Gideceğim yol uzak
Beni yoldan eyleme***

-3-

***SEFAİ neler gördüm
Taş bağrım deşer gördüm
Yavrusunu kurt almış
Anasın meler gördüm***

Bağlantı

***Ha hoylama hoylama
Hulhum yoktur söyleme
Gideceğim yol uzak
Beni yoldan eyleme***

(D)

ÂŞIK SEFAİ'DEN DERLENEN KISAS EZGİLERİ

Boşa Gezdim Bu Âlemi (Kaynak Kişi: Âşık Sefâî / Derleyen Halil Atılğan)

Gam Yüküne Tüccar Oldum Satarım (Söz: Dil Huni / Kaynak Kişi: Âşık Sefâî / Derleyen: Mehmet Özbek)

Gayipten Haber Getirdin (Söz: Kul Himmet / Kaynak Kişi: Âşık Sefâî / Derleyen: Mehmet Özbek)

Gine Mihman Gördüm Gönlüm Şad Oldu (Kaynak Kişi: Âşık Sefâî / Derleyen: Mehmet Özbek)

Mürşidine Sahip Olan Kişi (Kaynak Kişi: Âşık Sefâî / Derleyen: Halil Atılğan)

Yaralarım Göz Göz Oldu Oyuldu (Söz: Delili / Kaynak Kişi: Âşık Sefâî / Derleyen: Süleyman Yıldız)

Yöre

ŞANLIURFA / Kıyas Köyü

Kimden Alındığı

Mehmet ACET

(Aşık Sefai)

BOŞA GEZDİM BU ALEMİ

Derleyen

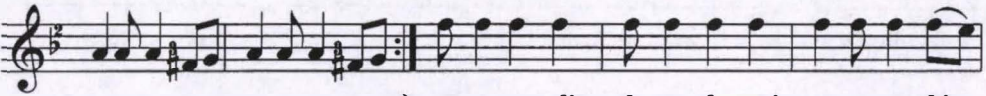
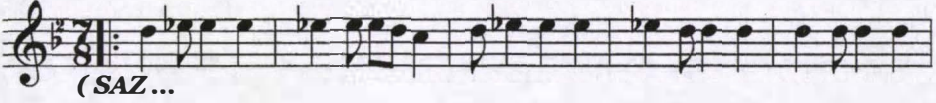
Halil ATILGAN

1991

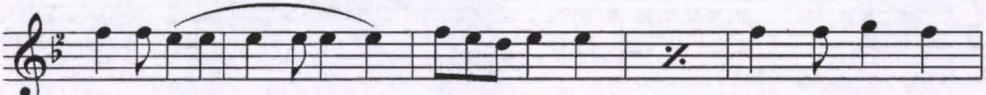
Notaya Alan

Halil ATILGAN

♩ = 145

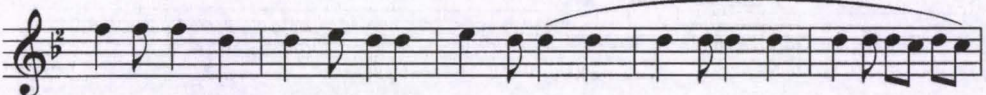


...) Bo şa gez dim bu a le mi en ca mı bi r



ya ri çi n (Saz ...

...) Bül bül ler fi

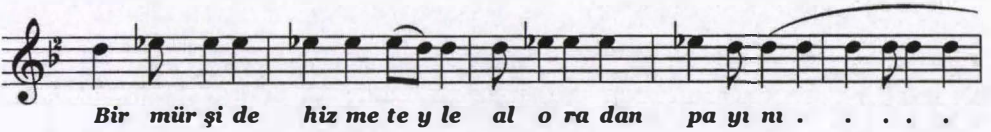
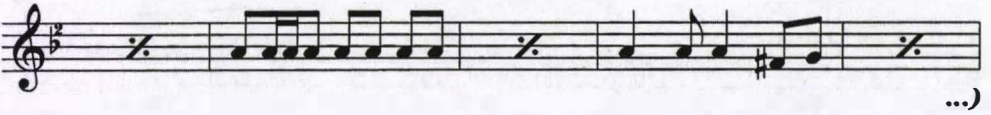
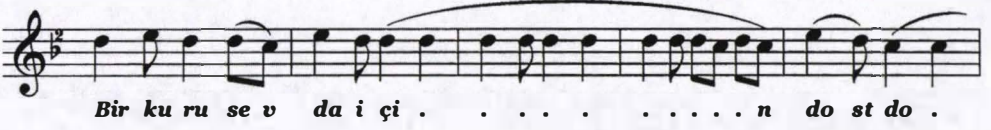
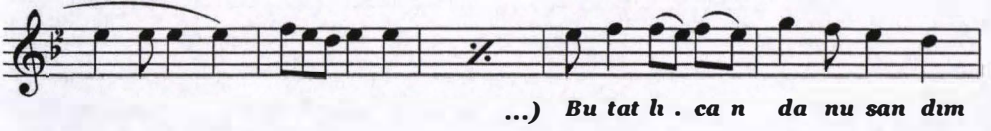
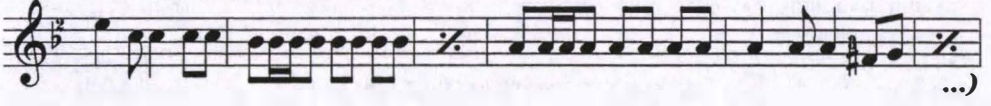


gâ na baş lar sev da sı bir ha ri çi n

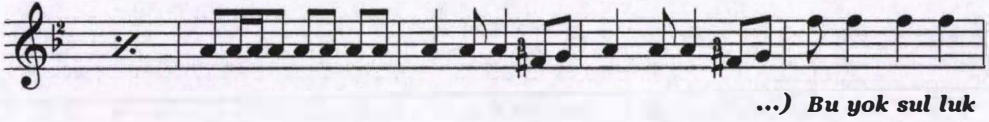
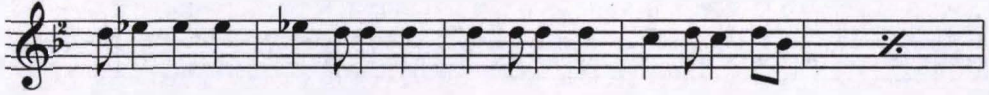
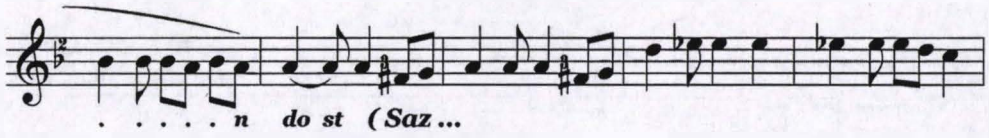
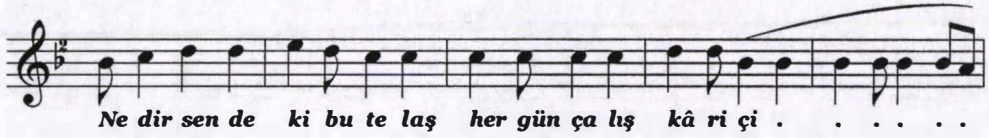
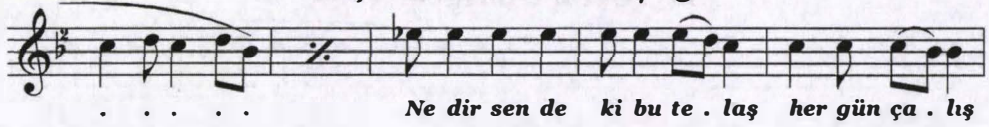


do st do st (Saz ...

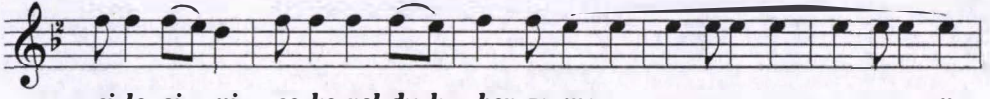
Boşa Gezdim Bu Alemi / -2-



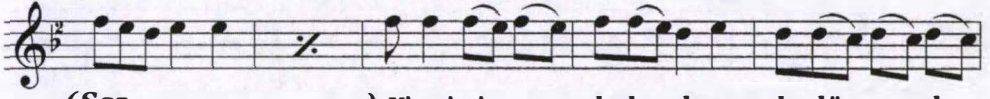
Boşa Gezdim Bu Alemi / -3-



Boşa Gezdim Bu Alemi / -4-



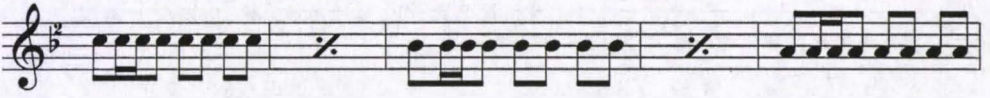
çi le si . ni çe ke rol du k her za ma n



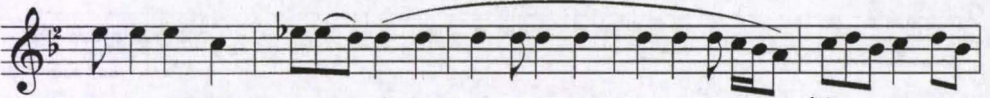
(Saz... ..) Ki mi si . ça . balar durur bu dün ya . da .



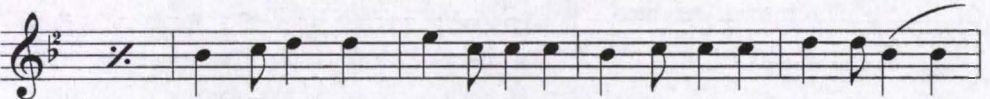
ma li . çi n (Saz...



... Ma lın mül kün ter ke der sin



gö çe cek sin e vi n de n (Saz...



Ağ...Ja yıp ge zen SE FA Yİ san ma ki ağ ya ri çi .

Boşa Gezdim Bu Alemi / -5-

... n do st do . . . st (Saz ...

...) Ağ la yı p ge zen SE FA Yİ san ma ki a ğ ya ri çi .

... n do st do . . . st (Saz ... (M.Z.) HALHALLI ...)

*Boşa gezdim bu âlemi encamı bir yâr için
Bülbüller figâna başlar sevdası bir har için
Bu dünyanın
ahvalinden kolay geçmeyen gönül
Bu dath candan usandım bir kuru sevda için*

*Bağlantı
Bir mürşide hizmet eyle al oradan payını
Nedir sendeki bu telaş her gün çalış kâr için*

*Bu yoksulluk çilesini çeker oldum her zaman
Kimisi çabalar durur bu dünyada mal için
Malın mülkün terk edersin göreceksin evinden
Ağlayıp gezen SEFAYİ sanmaki ağyar için*

*Bağlantı
Bir mürşide hizmet eyle al oradan payını
Nedir sendeki bu telaş her gün çalış kâr için*

Not: TRT repertuarında bulunan bu eserin söz ve müziği Mehmet ACET'e (Aşık Sefai'ye) aittir.

ŞANLIURFA / Kısa Köyü

Kimden Alındığı

Mehmet ACET

(Âşık Sefâî)

Derleyen

Mehmet ÖZBEK

1987

1987
Notava Alan

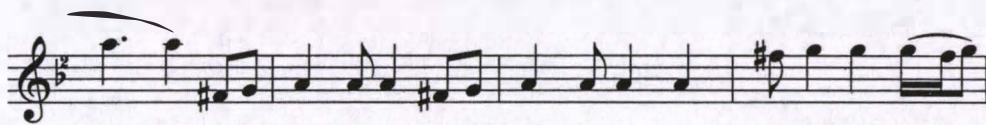
Mehmet ÖZBEK

GAM YÜKÜNE TÜCCAR OLDUM SATARIM

$\text{♩} = 100$



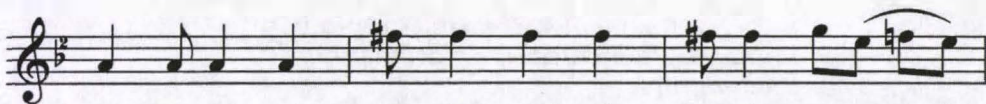
Gam yü kü ne tüc ca rol du m sa ta ri .



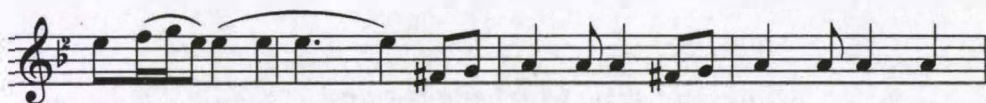
Fe lek vur du



doğrula mam be la . ğ la . . r



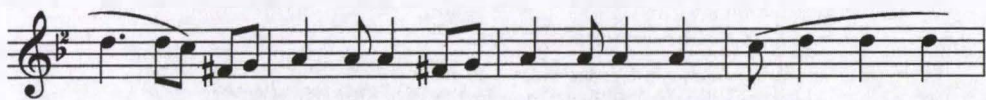
Dost lar çal dı go lun gı rı . k



du ta . ma . m



Be nağ la rı m sa zı ma ğ la r te la ğ la .



dos . . .

Gam Yüküne Tüccar Oldum Satarım / -2-



GAM YÜKÜNE TÜCCAR OLDUM SATARIM

- 1 -

*Gam yüküne tüccar oldum satarım
Felek vurdu doğrultamam bel ağlar
Dostlar çaldı kolum kırık autamam
Ben ağlarım sazım ağlar tel ağlar*

- 2 -

*Oyulur yaralar günden gün azar
Ben yaparım felek bendimi bozar
Ne ellerim tutar ne kalem yazar
Derdim çoktur söyleyemem dil ağlar*

- 3 -

*Dil Huni gam çekme dolmadı çilen
Felek razı olmaz ben nasıl gülem
Has bahçeye düştü bir acı elem
Eser rüzgar, yaprak düşer dal ağlar.*

Not: T.R.T Repertuarında bulunan bu eserin, sözleri Dil Huni'ye , müziği Mehmet ACET'e (Aşık SEFAİ) aittir.

Yöre

ŞANLIURFA / Kısa Köyü

Kimden Alındığı

Mehmet ACET

(Âşık Sefai)

♩ = 100



(SAZ ...



...)



Ga ip ten ha ber ge tir din
Er li ği ni is pat et tin



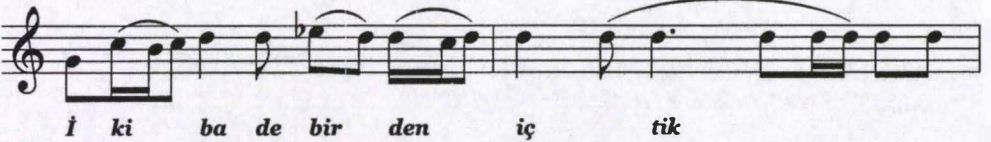
Mih man hoş gel din hoş gel din
Gev her a lıp gev her sat tın



Bi zi soh be te kan dır dın
Üs tü mü ze yo luğ at tın



Mih man hoş gel din hoş gel din
Mih man hoş gel din hoş gel din



İ ki ba de bir den iç tik
Ku ra kaç ta gül le bi ter



Mu hab bet ka pu sun aç tik
Da lın da bül bül ler ö ter

Derleyen

Mehmet ÖZBEK

Derleme Tarihi: 1987

Notaya Alan

Mehmet ÖZBEK

Gaipten Haber Getirdin / -2-

Çok şü kür di dar gö rüş tük
E fen dim ber gü zar ye ter

Mih man hoş gel din hoş gel din
Mih man hoş gel din hoş gel din

Ey le kul him me tim ey le

Pi rim des tur ver sin söy le

İ ne şi ge ni ya zey le

Mih man hoş gel din hoş gel din

(M. Z.) HALHALLI

Gaipden haber getirdin
Mihman hoş geldin hoş geldin
Bizi sohbeta kandırdın
Mihman hoş geldin hoş geldin

İki bade birden içtik
Muhabbet kapısını açtık
Çok şükür didar görüştük
Mihman hoş geldin hoş geldin

Erliğini ispat ettin
Gevher alıp gevher sattın
Üstümüze yoluğ attın
Mihman hoş geldin hoş geldin

Kur'ağaçta güler biter
Dalında bülbüller öter
Efendim bergüzar yeter
Mihman hoş geldin hoş geldin

Eyle Kul Himmet'im eyle
Pirim destur versin söyle
İn eşiğe niyaz eyle
Mihman hoş geldin hoş geldin

Yöre

ŞANLIURFA / Kısa Köyü

Kimden Alındığı

Mehmet ACET

(Âşık Sefâî)

Derleyen

Mehmet ÖZBEK

1987

Notaya Alan

Mehmet ÖZBEK

**GİNE MİHMAN GÖRDÜM
GÖNLÜM ŞAD OLDU**

♩ = 92

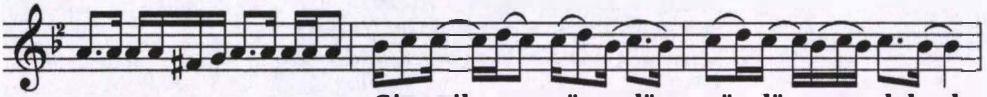


(SAZ ...



...)

Gine mih man gördüm gön lüm şad ol du



Ginemih mangör düm gön lüm şa dol du



Mihmanlar bize se fa gel di niz



Git ti kış ay la rı ba har ya zol du



(M. Z.) HALHALLI

Mihmanlar bize se fa gel di niz se fa ge di niz

GİNE MİHMAN GÖRDÜM GÖNLÜM ŞAD OLDU

- 1 -

***Gine mihman gördüm gönlüm şad oldu
Mihman canlar bize sefa geldiniz
Gitti kış ayları bahar yaz oldu
Mihman canlar bize sefa geldiniz***

- 2 -

***Gitti yoldaşlarım kaldım yalnız
Bahçede açılır gonca gülümüz
Bal muhabbet tatlı diliniz
Mihman canlar bize sefa geldiniz***

- 3 -

***Tuttuğumuz bir gerçeğin elidir
Gittiğimiz erenlerin yoludur
Ser çeşmemiz Hacı Bektaş Velidir
Mihman canlar bize sefa geldiniz***

Not: TRT repertuarında bulunan bu eserin sözleri
Hataî'ye, müziği Mehmet ACET'e (Aşık Sefai'ye) aittir.

Yöre

ŞANLIURFA / Kısas Köyü

Kimden Alındığı

Mehmet ACET

(Âşık Sefâî)

Derleyen

Halil ATILGAN

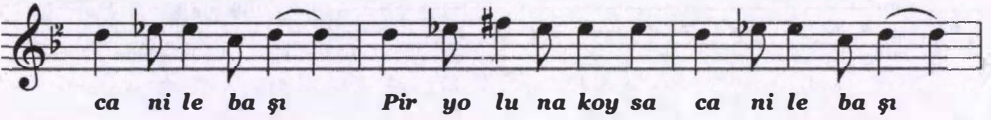
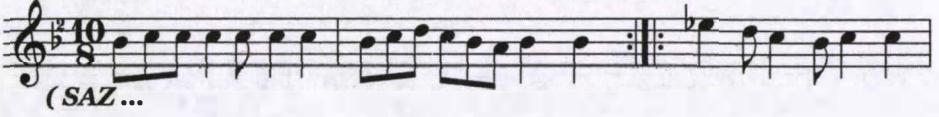
1991

Notaya Alan

Halil ATILGAN

MÜRŞİDİNE SAHİP OLAN BİR KİŞİ

♩ = 140



Mürşidine Sahip Olan Bir Kişi / -2-

Ha ti ce Fa di me cen ne tin gü lü İ mam Ha san iç ti

a gu ze hi ri (SAZ... ...)

İ mam Hüseynin nin Ker be la çö lü Ker be la çö lü

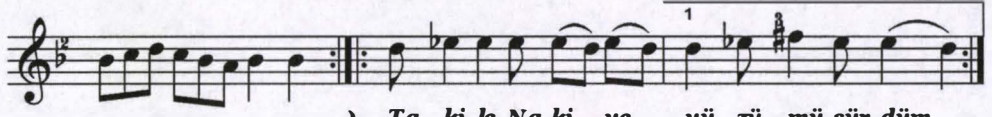
Der di ne der ma ni pir den al ma li (SAZ...

...) *Mu sa yı Kâ zı mın*

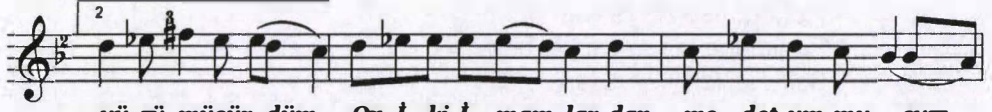
da ri na dur dum Mu sa yı Kâ zi min da ri na dur dum

İ ma mı Rı za dan bek le riz yar dum (SAZ...

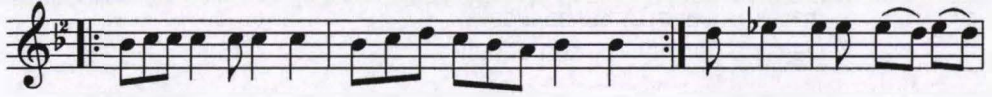
Mürşidine Sahip Olan Bir Kişi / -3-



...) Ta ki le Na ki ye yü zü mü sür düm



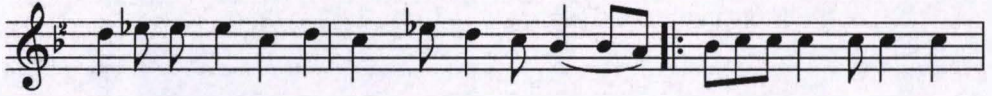
yü zü müsür düm On İ ki İ mam lar dan me det um mu şum



(SAZ... ...) Ha san a les ke ri



çe tir me çi le Ha san a les ke ri çek tir me çi le



Ol Muhammed Mehdi koy ma a va re (SAZ...



...) A cep Se fa yi nin ha li ni co la



ha li ni co la On İ ki İ mam lar dan me der ol ma lı

(M.Z.) HALHALLI

Mürşidine sahip olan bir kişi
Muhammed Ali'ye ikrar vermeli
Pir yoluna koysa can ile başi
Bektaşi Veli'ye secde kılmalı

Haticetü Fatıma Cennet'in gülü
İmam Hasan içti ağı zehri
İmam Hüseyin'in Kerbela çölü
Derdine dermanı pirden almalı

İmamı Zeynel'e bağılı özümüz
İmam Bakır'a var niyazımız
Caferi Sadıktır din mezhebimiz
Canı başi doğru yola koymalı

Musayı Kazım'ın darına durdum
İmamı Rıza'dan bekleriz yardım
Taki'yle Naki'ye yüzümü sürdüm
Pirin divanına doğru varmalı

Hasane'l Askeri çekirme çile
Ol Muhammedi koyma avare
Acep Sefai'nin hali nic'ola
Oniki İmamlardan medet olmalı

Not: TRT repertuarında bulunan bu eserin söz ve müziğı Mehmet ACET'e (Aşık Sefai'ye) aittir.

Yöre

ŞANLIURFA / Kısa Köyü

Kimden Alındığı

Mehmet ACET

(Aşık Sefai)

Derleyen

Süleyman YILDIZ

1989

Notaya Alan

Süleyman YILDIZ

YARALARIM GÖZ GÖZ OLDU OYULDU



...)
Ya ra la rın göz gö z ol du o yul du
Ce ma lin şu le si düş tü ci ha na
De li lim der aşk ki ta bın a ça rım

Yaralarım Göz Göz Oldu Oyuldu / -2-



ol du o yul du Hü net ti ba ğ rı mı
düştü ci ha na Sen de ki di. l be re
heycan a ça rım bir pi re se be p bir pi re se bep
ol maz i ha na ol maz i ha na
Her ge den ler bi zi
Yi tir dim ak h mı
Pi re lin de na gu
od la ra ya kar od la ra ya kar
kal dım di va na kal dım di va na
ol sa i çe rim ol sa i çe rim
Bu dur a h va li mi . . z bir pi re se be p
Tek mec nun ge ze ri. m " " " " " " " "
Koyde si n ler ö l mü ş " " " " " " " "
bir pi re se be p
" " " " " " " "

- 1 -

Yaralarım göz göz oldu oyuldu
Hûn etti bağrımı bir pire sebep
Herg edenler bizi odlara yakar
Budur ahvalimiz bir pire sebep

- 2 -

Cemalin şulesi düştü cihana
Sendeki dilbere olmaz ihana
Yitirdim aklımı kaldım divana
Tek mecnun gezerim bir pire sebep

- 3 -

Delilim der aşk kitabın açarım
Gözüm yaşı deryalara saçarım
Pir elinde ağu olsa içirim
Koy desinler ölmüş bir pire sebep

Not: TRT repertuarında bulunan bu eserin
sözleri Delili'ye, müziği Kısas'a aittir.

(E) ÂŞIK SEFAÎ'NİN KISAS'TAN DERLEDİĞİ EZGİLER

Ah Ederek Yollarına Bakarım (Söz: Sıtkı Pervane / Müzik: Kısas Anonim / Derleyen: Âşık Sefâî)

Arpalar Kesil Oldu (Kaynak Kişi: Âşık Sefâî / Derleyen: Âşık Sefâî)

Boş Değildir Bu Âlemde (Söz: Sadık Baba / Kaynak Kişi: Âşık Sefâî / Derleyen: Âşık Sefâî)

Bugün Aşkın Pazarıdır (Söz: Nesimi / Müzik: Kısas Anonim / Derleyen: Âşık Sefâî)

Cezayir (Ağam Süleyman) (Kaynak Kişi: Âşık Sefâî / Derleyen: Âşık Sefâî)

Er Yolunda Bu Meydana Gelenler (Söz: Dertli / Müzik: Kısas Anonim / Derleyen: Âşık Sefâî)

Erenlerin Kiblegahı (Söz: Sadık Baba / Kaynak Kişi: Âşık Sefâî / Derleyen: Âşık Sefâî)

Gördünüz mü Ey Gaziler (Söz: Seyit Nesimi / Müzik: Kısas Anonim / Derleyen: Âşık Sefâî)

Gözünü Sevdığım Küçücük Dilber (Söz: Zeynel Abidin / Kaynak Kişi: Âşık Sefâî / Derleyen: Âşık Sefâî)

Haktâla Cebrail'e Cebrail'im Gelsin Dedi (Kurban Duası) (Söz: Şah Hatai / Müzik: Kısas Anonim / Derleyen: Âşık Sefâî)

Hasiret Gazeli Düştü Benzime (Söz: Sadık Baba / Kaynak Kişi: Âşık Sefâî / Derleyen: Âşık Sefâî)

Hızırdır Girdi Düşüme (Söz: Dede Kargın Eyüp / Müzik: Kısas Anonim / Derleyen: Âşık Sefâî)

Hizmet Edelim Gerçeğe (Söz: Sadık Baba / Kaynak Kişi: Âşık Sefâî / Derleyen: Âşık Sefâî)

İzin Süre Süre Geldim Dergâha (Söz: Âşık Veli / Kaynak Kişi: Âşık Sefâî / Derleyen: Âşık Sefâî)

Kondu Yurda Göçtü Ömrüm Kervanı (Söz: Sadık Baba / Kaynak Kişi: Âşık Sefâî / Derleyen: Âşık Sefâî)

Kusura Kalmayan Bir Sultan Gördüm (Kaynak Kişi: Âşık Sefâî / Derleyen: Âşık Sefâî)

Kuyunuzda Kendirem (Kaynak Kişi: Halit Aşan / Derleyen: Âşık Sefâî)

Özümüz Bağlıdır Pir Dergâhına (Söz: Sıtkı / Kaynak Kişi: Âşık Sefâî / Derleyen: Âşık Sefâî)

Sadık Der Özün Bil (Söz: Sadık Baba / Kaynak Kişi: Âşık Sefâî / Derleyen: Âşık Sefâî)

Yedullah Ayetin Bilemez İse (Söz: Harabi / Müzik: Kısas Anonim / Derleyen: Âşık Sefâî)

Yusufu Zelha Misali (Söz: Kul Veli / Derleyen: Âşık Sefâî)

Kaynak

ŞANLIURFA / Kıtas Köyü

Söz : Sıtkı Pervane

Derleyen : Mehmet ACET
(Âşık Sefai)

**AH EDEREK YOLLARINA BAKARIM
(NAZLI PİRİM GELECEK)**

Notaya Alan

Kemal KORKMAZ

♩ = 66



E le ma



Ba ka rım ki . naz lı . ya ri m



...)

A ta şı na .

Ah Ederek Yollarına Bakarım / - 2 -



- 1 -

*El aman... Ah ederek yollarına bakarım
Bakarım ki nazlı pirim gelecek
Ataşına bu sinemi yakarım
Yakarım ki nazlı pirim gelecek*

- 2 -

*El aman... Alnımızda vardır hasret kalemi
Geçti bu alemde yoktur encamı
Aşkın ateşine dertli sinemi
Dağlarım ki nazlı yerim gelecek*

- 3 -

*El aman... Yüreğimde vardır türlü yaralar
Efendim sen kıl bu derde çareler
Bir zaman da Mecnun gibi karalar
Bağlarım ki nazlı pirim gelecek*

- 4 -

*El aman... Bilmem Hind'e gitti bilmem Maçin'e
Mail oldum sümbül gibi saçına
Arı gibi bir peteğin içine*

- 5 -

*El aman... Sıtkı azmeyliyor gönül dostunu
Çok göresim geldi çeşmi meftunu
Ah ederk ağlayarak ismini
Zikrederim nazlı pirim gelecek*

Yöre

ŞANLIURFA / Kısa Köyü

Kimden Alındığı

Mehmet ACET

(Âşık Sefai)

Derleyen

Mehmet ACET

(Âşık Sefai)

Notaya Alan

Kemal KORKMAZ

**ARPALAR KESİL OLDU
(MAMMANE)**

Ar pa lar ke si ko . l du . . mam ma ne. mam ma. . . ne
 Ak tay lar do ru ta . y la . r " " " " " " " " " " " "
 Zül fiy u ca lar be . . ni . . " " " " " " " " " " " "
 Zü lü fiy da ne da . . ne . . " " " " " " " " " " " "



Mı raz la r ha. sı . lo. l du . . e s mer beda v ca. n ne
 Gi deryay la. sı n ya y la . r " " " " " " " " " " " "
 Dö ner ku. ca. lar be . ni . . " " " " " " " " " " " "
 Te dir gi. nol duk yi . ne . . " " " " " " " " " " " "



Mı raz ve ri ci ta. n rı . . mam ma ne. mam ma. . . ne
 Yoks u lam ma l u m yo. k tu. r " " " " " " " " " " " "
 Ha ya l i n koy maz ya. . tı . m " " " " " " " " " " " "
 Gü n o l u p ka v u ş ma . dı . k " " " " " " " " " " " "



Bi zim ki. na. sı l o. l du . . e s me bedav ca. n ne
 Ya ri mi a l dı. ba y la . . " " " " " " " " " " " "
 U zunge ce. ler be . ni . . " " " " " " " " " " " "
 Fe lek a . yır dı. bi . zi . . " " " " " " " " " " " "

(M.Z.) HALHALLI

Arpalar kesik oldu
Mirazlar hasıl oldu
Miraz verici tanrı
Bizimki nasıl oldu

*mammane mammane
esmer bedav canne
mammane mammane
esmer bedav canne*

Ak taylar doru taylar
Gider yaylasın yaylar
Yoksullam malın yoktur
Yârimi aldı baylar

*mammane mammane
esmer bedav canne
mammane mammane
esmer bedav canne*

Zülfüy ucalar beni
Döner kucalar beni
Hayalin koymaz yatım
Uzun geceler beni

*mammane mammane
esmer bedav canne
mammane mammane
esmer bedav canne*

Zülfüy dane dane
Tedirgin olduk yine
Gün olup kavuşmadık
Felek ayırdı bizi

*mammane mammane
esmer bedav canne
mammane mammane
esmer bedav canne*

ŞANLIURFA / Kısa Köyü

(Āṣuk Sefai)

-Cıgali Makamı-

Mehmet ACET
(1941-2019)

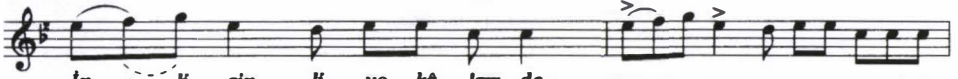
Nectmi KIRAN

...)

Boş Değildir Bu âlemde / Cıgalı Makamı

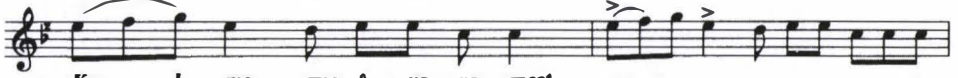
1,2,3,4

-2-



İn - li - cin - li yo - kâ - lem - de
Ev - li - yâ - lar ka - bu - let - mez
Kıl - mi - si yâ - ra yâ - rol - du
Kud - re - tin - den tev - hi din - di
Kıl - mi - si Al' - ye yâ - rol - du

(Saz ...)



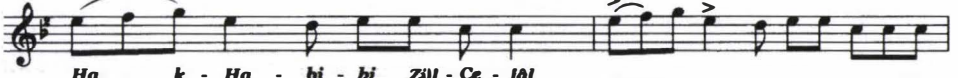
Ka - l - ma - mı â - va - ra mest
Va - l - la - hi o - nâ - ra mest
Kıl - - - mi - si ağı - yâ - ra mest
Te - v - hi - di tek - ra - ra mest
Kıl - - - mi - si An - ta - r'a mest

(Saz ...)



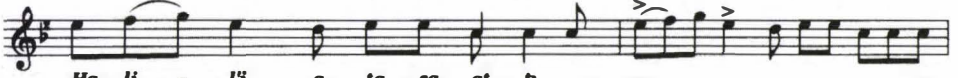
2- İb - li - s'i boğ - ta bı - rak - tı
4- Ev - li - ya - lar a - ta - sı - dır
6- Sun - du dok - san - bin ke - lâ - mı
8- Sem - le - sin kırk - la - ra böl - dü
10- A - kıl - lıy - san ey - bi - râ - der

(Saz ...)



Ha - k - Ha - bi - bi Zül - Ce - lâli
Ce - d - di İb - ra - him Ha - lîl
Ha - k Ha - bi - bi Zül - Ce - lâli
Co - - - şa - gel - di mür - se - tîn
İ - l - mi - ni mür - şid - de - nâli

(Saz ...)



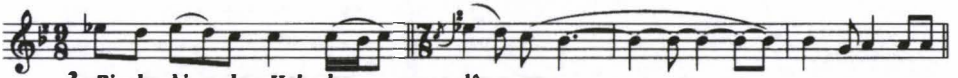
Ha - li - l'i a - ta - şa at - tı
Ta - cı - nâ - mı bağı - ş'o - lun - ca
O - nu - ra â - gâ - ho - lan - lar
Kırk - lar o - dem - de bağı - la - dı
Mür - şî - di kâ - mî - lo - lan - lar

(Saz ...)



Ne - m - ru - d'u fi - na - ra mest
Na - - - ya - löl - du nû - ra mest
A - h - me - di Muh - ta - r'a mest
Be - li - ne ke - me - re mest
A - r - zu - su di - da - ra mest

(Saz ...)



3- Bi - le bi - le Hak ke - - - lâ - mı
5- Er - di Va - hî - del Mu - - - ham - me t
7- Hak Ha - bi - bi - ne mî . h - raç - da
9- Ca - mî cis - mi bir - di . r - a - ma
11- Ev - li - yâ - lar en - bi - - - yâ - la r



(Saz ...)

Boş Değildir Bu âlemde / Cıgahlı Makamı

-3-

3- Bile bile Hak kelâmı Ketmeylerse bir kişi Evliyâlar kabul etmez Vallahi o nâra mest

5- Er-di Va-hi del Mu - - lâ - - m-me

7- Hak Ha-bi-bi-ne Mih - - ra . . . c-da

9- Ca-ni cis-mi bir - dir a . . . m-ma

11- Ev-ti-yâ-lar en - bi - - yâ - - la . . . r

Ke . . t - mey - ler - se bir ki - gi (Saz ...)

Se . . ç - ti Ha - şim ko - m'u - nu

Na . . - ma - sı bah - şey - le - di

Hu . . - yu u - s'u bir de - ğil

Se . . r - fi - râ - sı Şâ - hı - mız

Bu SÂ - DIK ab - dal be - çâ - ra (Saz ...)

O . . l ga - ni Hün-kâ - râ mest (Saz ...)

Bu SÂ - DIK ab - dal be - çâ - ra (Saz ...)

Ol ga - ni Hün-kâ - - - ra me . . .

st

-1- Boş değildir bu âlemde Her biri bir kâre mest İhlî cinli yok âlemde Kabnamış âvare mest

-2- İbîs'i boğta bıraktı Hak Habibi Zül Celâl Halil'i Atapa attı Nemrud'u nâra mest

-3- Bile bile Hak kelâmı Ketmeylerse bir kişi Evliyâlar kabul etmez Vallahi o nâra mest

-4- Evliyâlar atasıdır Ceddi İbrahim Hatîl Tacî nâmı bağış olınca Nayıl oldu nâra mest

-5- Erdi Vâhid el Muhammed Seçti Hâşim kom'unu Kimisi yâra yâr oldu Kimisi ağıyâra mest

-6- Tırıldı (sıvırdı) doksan bin kelâmı Hak Habibi Zül Celâl Onura âğâh olanlar Ahmedî Muhtar'a mest

-7- Hak Habibine mihraçta Namazı bağış eyledi Kudretinden tevhid indî Tevhidi tekrara mest

-8- Şemlezin Kırklara böldü Çoça geldi mürşetlin Kırklar o demde baladâ Bel'ne kemere mest

-9- Caru cismi birdir ama Hüyyu hus'u bir değil Kimisi Al'ye yâr oldu Kimisi Antar'a mest

-10- Akıllıysan ey birader İlmîni mürşidden al Mürşidi kâmil olanlar Ahmedî Muhtar'a mest

-11- Evliyâlar enbiyâlar Serfirâzı Şahımız Bu SÂDIK abdal beçâra Ol gani Hünkâra mest

Yöre

ŞANLIURFA / Kısas Köyü

Kimden Alındığı

Mehmet ACET

(Âşık Sefai)

Derleyen

Mehmet ACET

(Âşık Sefai)

Notaya Alan

Kemal KORKMAZ

BU GÜN AŞKIN PAZARIDIR

♩
10/8
(SAZ...)

...

Bu gü n aş kın pa za rı dı r (Saz...)

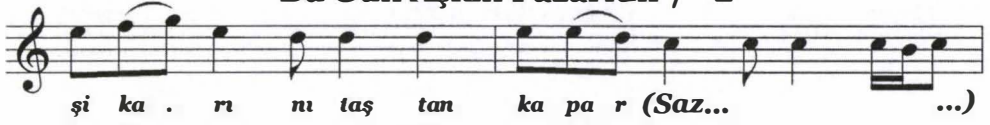
Mu . h te ser bac dan ge çe r (Saz...)

A . . şı kı di va ne le r (Saz...)

Hı . r ka yı şal dan ge çe r (Saz...)

Şa hı . nim pen çe vu run ca . (Saz...)

Bu Gün Aşkın Pazarıdır / - 2 -



- 1 -

*Bu gün aşkın pazarıdır muhteser bac dan geçer
Aşıkı divaneler hırkayı şaldan geçer
Şahinim pençe vurunca şikarını taştan kapar
Ay ile Güneş dolaşır nurundan şule saçar*

- 2 -

*Kaşların ok gamzesidir sinami verdim siper
Kırpikler katı kesindir yedi eflek bac dan geçer
Yüz yaşında bir ruhban görse mah cemalini
İNCL'i elden bırakır taptığı hac dan geçer*

- 3 -

*Ey NESİMİ meth eylerim her dem dillerde seni
Yedi iklim çar köşede gurbet ellerde seni
Hacılar Hac'a gidende görse çöllerde seni
Erhamın yabana atar gittiği Hac'dan geçer*

Yöre

ŞANLIURFA / Kısa Köyü

Kimden Alındığı

Mehmet ACET (Aşık Sefai)

CEZAYİR

(Ağam Süleyman)

Mehmet ACET

(Aşık Sefai)

Notaya Alan

Necmi KIRAN

17.06.2004

I.

♩ = 110



II.



Cezayir / (Ağam Süleyman) -2-



D.C.

Cezayir / (Ağam Süleyman) -3-

80 
A gam Sü le . y man Şa hım Sü le . y man

82 
Ya şa hu ya şa hu Şa hım Ho ra san

84 
Ev la dı Hay dar çe le bi Zâ tım Ho ra san

86 
A gam Sü le . y man Pa şam Sü le . y man

88 
Ya şa hu şa hu Şa hım Ho ra san

90 
Ev la dı hay dar çe le bi Pî rim Ho ra san SON
Zâ tım

92 

96 

100 

Naci Kızıllı
30.06.2004

**Ağam Süleyman, Şahım Süleyman
Yaşa hu yaşa hu, Şahım Horasan
Evlad ı Haydar Çelebi, Zâtım Horasan
Ağam Süleyman, Paşam Süleyman
Yaşa hu yaşa hu, Şahım Horasan
Evlad ı Haydar Çelebi, Pirim (Atım)Horasan**

Not

1- Kaynak kişi, "Cezayir" esgisini, irticalen değişik seyirler içerisinde çalmaktadır. Bu sebeple seyir(akış), uygun bir yerden, karışık olduğu gidermek amacıyla en baştan (D.C.) tekrarlandırılmıştır.

2- 28 ve 56. ölçülere, birer dörtlük zaman ilave edilmiştir.

Yöre

ŞANLIURFA / Kısa Köyü

Söz : Dertli

Müzik :

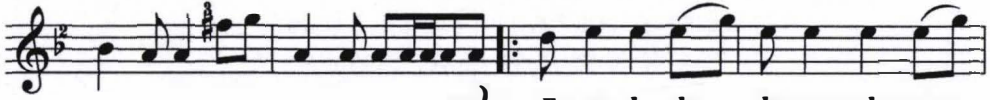
Kısa Cemevi Topluğuşu

Derleyen

Mehmet ACET

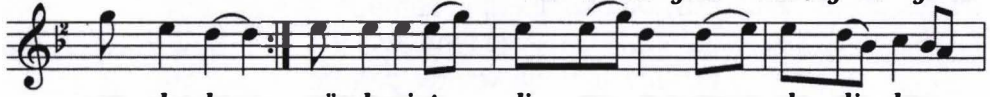
(Aşık Sefai)

ER YOLUNDA BU MEYDANA GELENLER



...)

Er yo lunda bu mey dan na
Bendense lam ol sun o ne s
A le vi yem Hü sey ni ye m



ge len le r cüm le si A li ye . ser ve r de di. ler
li pa ke Es ra rı Mür te za sığ maz id ra ke
Hay de ri O la yı dum Kam be ri nin Kam be ri



Bun ca ev li ya la r bunca . e re n ler
Bir kezmiş ta va sum vu run ca ha ke
Şah ta kız le Naki Mehdi As ke ri



Bin birs min bi ri hay dā de di ler
cümle kafı r Al la ek ber de di ler
Der li yolla . rın da kem ter de di ler

(M.Z.) HALHALLI

Er yolunda bu meydana gelenler
Cümlesi Ali'ye server dediler
Bunca evliyalar bunca erenler
Binbir ismin biri haydar dediler

Benden selam olsun o nesli pake
Esrarı mürteza sığmaz idrake
Bir kezmüş tavasım vurunca hâke
Cümle kâfir Allah Ekber dediler

Aleviyem Hüseyinem Hayderi
Olaydım kamberinin kamberi
Şah Taki ile Naki Mehdi Askeri
Dertli yollarında kemter dediler

Yöce
ŞANLIURFA / Kısa Köyü

Derleyen
Mehmet ACET
(Aşık Sefai)

Kimden Alındığı
Mehmet ACET
(Aşık Sefai)

ERENLERİN KIBLEĞÂHI "Nesimî Makamı"

Notaya Alan
Necmi KIRAN
25.12.2005

(SAZ ...)

1-E - ren - le - rin kıl - le - gâ - hı Büy - le bir sul - ta - nım var - dı

Hak'ka ben - de . y - le - miş râ - hı gö - nül - de miş -

ma - nım var - dır

2- İs - mi vür - dey - ler ga - zi - ler gö - nül eş - na - sı - nar - zu - la . . r
3- E - lîş lem mîm ol - du ir - gâ - t Ye' - yi lem ay - le - di is - pa . . t
4- E - ren - ler - gül - ben - gi çe - ker A - şık - lar göz - ya - ğı dö - ke . . r
5- Cu - ray - dan i - çen mes - to - hur Sev - da ya dî - çen has - t' o - tu . . r

Sî - nam - da ya - ram sı - sı - lar Sa - ra - cak lok - ma - nım var -
Led - dü nî' nî . l - mi - ne - kık - met Tû - lû gev - her - gâ - nım var -
A - bu zem - ze m ol - muş çe - ker Ha - ti - lî Rah - ma - nım var -
SÂ - DIK der sa - hır us - t' o - hur Bi - ris - mi Süp - ha - n'ım var -

dır
dır
dır

Necmi Kiran
15.01.2006

-1-

**Erenlerin kıblegâhı
Böyle bir sultanım vardır
Hakk'a bend eylemiş râhı
Gönülde mihmanım vardır**

-2-

**İsmi vürdeyler gaziler
Gönül eşna'sın arzular
Sinamda yaram sızlar
Saracak lokmanım vardır**

-3-

**Eliflem mim oldu irşat
Ye'yile eyledi ispat
Leddüm'ün ilmine hikmet
Türlü gevherkânım var**

-4-

**Erenler gülbengin çeker
Ağıklar gözyaşı döker
Abu zezem olmuş şeker
Halil'i Rahman'ın var**

-5-

**Cıvaydan içen mest'olur
Sevdaya düğen hast'olur
SADIK ders alır ust'olur
Bir ismi Süphan'ın var**

Yöre

ŞANLIURFA / Kısa Köyü

Söz : Seyit Nesimi
Müzik : Kısa Cemevi Topluluğu

Derleyen
Mehmet ACET
(Aşık Sefai)

GÖRDÜNÜZ MÜ EY GAZİLER

(SAZ...)

...

Gör dü nüz mü .

ey ga . zi le r A şı k tö be . tut tu ğu nu (Saz...)

...) Ka ra de niz kı r ca la nı . p o da ya mp

Gördünüz mü Ey Gaziler / -2-



GÖRDÜNZ MÜ EY GAZİLER

- 1 -

Gördünüz mi ey gaziler
Aşık tövbe tuttuğunu
Karadeniz kırcalanıp
O da yanıp tüttüğünü

- 2 -

Ondan ahmak olmayan kim
Verir malın veresiye
Geleceğine güvenip
Salar elden tuttuğuna

- 3 -

Sarraflığın bilmeyenler
Cevher ulsa boncuk sanar
Elletir pazara verir
Bilmez neye sattığını

- 4 -

Bahrilyin bilmeyenler
Gelip umman boylamasın
Derin olur aşk deryası
Kimse görmez battığını

- 5 -

Ey nesimi her dem bizim
Söylediğimiz bir Hak sözü
Gelsin görsün inanmayan
Alsın gitsin uttuğunu

Yöre
ŞANLIURFA / Kısa Köyü

Kimden Alındı
Mehmet ACET
(Âşık Sefai)

GÖZÜNÜ SEVDİĞİM KÜÇÜCÜK DİLBER

"Tele Dönmüşsün"

-Yeminî Makamı-

Derleyen
Mehmet ACET
(Âşık Sefai)

Notaya Alan
Necmi KIRAN
12.12.2005



(SAZ ...



...)



1- Gö - zü - nü sev - di - ği . m kü - çü - cük dil - ber
2- Yü - ce dağ ba - ım - da av - cı - lar ge - zer
3- ZEY - NEL - A - Bî - Dî - Nî . m ba - ım be - la - h



İl - güt il - güt e - se . n ye - le dön - müş-sün
De - rin göl - le - rin - de su - na - lar yü - zer
Bir der - de düğ - mü-şe . m se - ni se - ve - li



Ya - nı - na yı - ın - h . r a - ға - lar bey - ler
Yu - ka du - dak - la - rı . n ға - ker bal e - zer
İ - rey - han ko - ku - lu sün - bil lâ - le - li



Tur - na - dan çe - kil - miş te - le dön - müş-sün
O - ğul - dan sı - zıl - mış ba - la dön - müş-sün
Mis - ki an - ber kon - ca gü - le dön - müş-sün



te - le dön - müş-sün
ba - la dön - müş-sün
gü - le dön - müş-sün

Necmi KIRAN
10.01.2006

-1-

*Gözünü sevdiğün küçücük dilber
İlgıt ılgıt esen yele dönmüştün
Yanına yığılır ağalar beyler
Turnadan çekilmiş tele dönmüştün*

-2-

*Yüce dağ başında avcılar gezer
Derin göllerinde sınılar yüzer
Yuka dudakların şeker bal ezer
Oğuldan sızılmış bala dönmüştün*

-3-

*İnci midir sedef midir dişlerin
Aşk'a çevreder cefâ işlerin
Beni mecnun etti kalem kaşların
Has bahcede kokan güle dönmüştün*

-4-

*Göksünün üstünde bir har oturur
Cemalın görenler aklın yitirir
Cenneti âlâdan koku getirir
Cennetteki açan güle dönmüştün*

-5-

*ZEYNEL ÂBİDİN'im bağım belalı
Bir derde düşmüşem seni seveli
İreyhan kokulu sümbül lâleli
Miski anber konca güle dönmüştün*

Yöre

ŞANLIURFA / Kıyas Köyü

Derleyen

Mehmet ACET

(Âşık Sefai)

Söz: ŞAH HATAİ

Müzik: Kıyas Cem Evi Top.

Notaya Alan : M. Zeki HALHALLI

**HÂK TAÂLA CEBRAİL'E
CEBRAİL'İM GELSİN DEDİ**

§



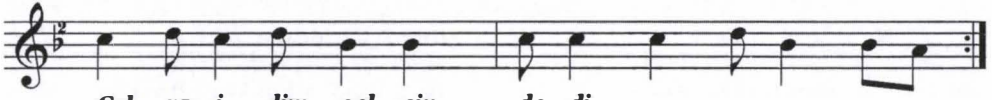
(SAZ...



...)



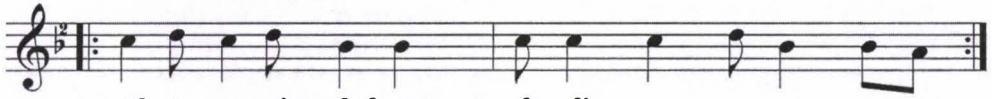
Hâk ta â la . Ceb ra yi le



Ceb ra i lîm gel sîn de di



Va rın söy len Ha lî lî me



Ah tı ye rin bul sun de di



Ge ne gel di ba y ra m a . yı .

Hâk Taâla Cebrail'e Cebrail'im Gelsin Dedi / 2



- 1 -

Hâk Taâla Cebrail e
Cebrail'im gelsin dedi
Varın söylen İbrahim'e
Ahtı yerin bulsun dedi

- 2 -

Gene geldi bayram ayı
Titrer Halil'in canı
Yavrum İsmail'im seni
Hak'ka kurban olsun dedi

'Hâk kabûl' ederse beni

Ata sen çekme bu gamı
Koç kuzu kurban olmazsa
Serim Hak'ka kurban dedi

- 4 -

Çıkıp bakıp zevalinden
Yönün çevirmiş kibleye
Belki telaş verem Ata
Ellerim bağlansın dedi

- 5 -

Elleri bağlı bağlandı
Anası uğrun ağladı
Yetmiş yedi kere çaldı
Kessene zalim dedi

- 6 -

Bıçak dedi haşa haşa
Niçin çaldın beni taş
Taşı kestim baştan başa
Kesmem İsmail'i dedi

- 7 -

Kurban gönderdi Celil
Cebrail önüne gelir
Ben senden cömerdim Halil
Kaldır İsmail'i dedi

- 8 -

İsmail kalkıp uyandı
Boyunca Nura bulandı
Ya Halil nice dayandı
Yavrum İsmail'im dedi

- 9 -

Ağlar iken gülüştiler
Göz yaşını siliştiler
Hep döşendi Peygamberler
Koçun etin bölüştiler

- 10 -

HATAYI bayramda kurban
Ola dertlilere derman
Sıratı geçmeyen insan
Korkmasın kullarım dedi

Yöre
ŞANLIURFA / Kırsal Köyü

Kimden Alındı
Mehmet ACET
(Aşık Sefai)

HASİRET GAZELİ DÜŞTÜ BENZİME - Cıgalı Deyişlerden ... - (... A)

Derleyen
Mehmet ACET
(Aşık Sefai)

Notaya Alan
Necmi KIRAN
20 .06. 2004

♩ = 70



Bağlama, Deyiş Tavrı ile ...



Hasi ret ga ze li
Medet sen den medet
Yav ru şa hin şî kâ
Tı ğın gam ze le ri

düş tü ben zi me
yat maz u yu maz
rı nı yi tir mez
del di si na mı



Bak di dem den a kan
Kim se nin hak kî nî
Av un gö müş ka fe
U çî nen beş i nen

ka ni le ya şa
kim se de ko maz
sin de o tur maz
er gör a ra mı



Mela met hur ka sîn
Er o lan maz lu mun
A sil za de lan
On dört o dört o ni

Tak tım ey ni me
hak kî nî ye mez
le ke gö tür mez
ki nin ya re ni



Ar na mus şî şe sîn A lî
A dü nef se lîn den " "
As ılı kuz gun konar " "
Dedi ler kırk lar da " "

A lî A lî A lî A lî A lî A lî
" " " " " " " "
" " " " " " " "
" " " " " " " "



ça la ram da şa
düş müş te la şa
mır dar ü le şe
bu du rur ba şa

Gele fen dim gel
Mır dar ü le şe
Gele fen dim gel

Hasiret Gazeli Düştü Benzime

-2-

38 SA DIKder ki ne le . r gon du bu ha na

40 Rah mey le se . v di ğim kıy ma bu ca na pi ro

42 kı ma bu ca na

44 Bi a tım var pi re o ni ki i ma ma

46 ya re . n i le mec lis i le yol da şa

48 SON

Hasiret Gazeli
03.06.2004

-1-

Hasiret gazeli düştü benzime
Bak didemden akan kan ile yaşa
Melamet hırkasını taktım eynime
Ar namus şişesini çıkarın tapa

-2-

Medet senden medet yatmaz uyanmaz
Kimsenin hakkını kimsede kalmaz
Er olan mazmunun hakkını yemez
Adü nefis elinden düşmüştü telaşa

-3-

Yavru şahin çıkartını yitirmez
Avıyı görmüş kafesinde oturmaz
Asilbade olan leke götürmez
Ash kuzgun konar mırdar üleşe

-4-

Tıgın pamzeleri deldi sinamı
Üç inen beş inen er gör aramı
Ondört on dört on ikinin yareni
Dediler kırklarda bu dırurur başa

-5-

SADIK der ki neler gundu bu hana
Rahmeyle sevdiğim kıyma bu cana
Biatım var pire on iki imama
Yaren ile meclis ile yoldaya

Yöre

ŞANLIURFA / Kısa Köyü

Söz : Dede Kargın Eyüp

Müzik : Kısa Cemevi Top.

Derleyen: Mehmet ACET

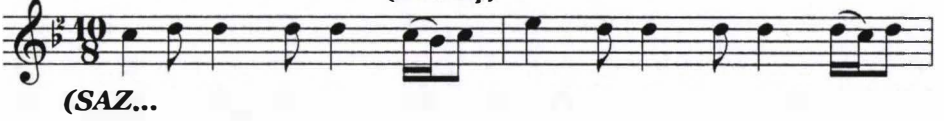
(Aşık Sefai)

Notaya Alan : Kemal KORKMAZ

♩ = 260

HIZIRDIR GİRDİ DÜŞÜME

(DEYİŞ)



Hızırdır Girdi Düşüme / - 2 -



HIZIRDİR GİRDİ DÜŞÜME (DEYİŞ)

- 1 -

*Hızırdır girdi düşüme
Hızır isen kurtar beni
Dört atlı çıktı karşıma
Atlılar kurtarın beni*

- 2 -

*Biri geldi verdi selam
Elinde var yeşil alem
Biri dedi Hızır benem
Hızır isen kurtar beni*

- 3 -

*Dört atlı dört dervişan
Kaldım dağlarda perişan
Hızırdır cana yetişen
Hızır isen kurtar beni*

- 4 -

*Biri dedi ben Bakır'ım
Boynu bükük bir fakirim
Siz yazın ki ben okurum
Okumuşsan kurtar beni*

- 5 -

*Muharrem'in yedisinde
Nutkum kurudu kafesinde
Dede Kargın siyasın de
Dedim sen sen kurtar beni*

- 6 -

*Bu sözde oldular kayıp
Gönlüm gafletten uyanıp
Dede Kargın ismim Eyüp
Eyüp isen kurtar beni*

Yöre
ŞANLIURFA / Kısas Köyü

Kimden Alındığı
Mehmet ACET
(Aşık Sefai)

HİZMET EDELİM GERÇEĞE (Peşrev Başlangıcı)

Derleyen
Mehmet ACET
(Aşık Sefai)

Notaya Alan
Necmi KIRAN
13.06.2004

1. Hizmet de lim ger çe ğe Ol şa hı merda na gar şı
2. İ ki ci han se vem ya ri Gö nül bey ve fa dan fa ri
5. Şü kür Hak' i nen pa za rım Hakk'ınis mi ni ya za rı ... m

Hizmet de li. . . m ger çe ğe Ol şa hı merda na gar şı
İ ki ci han se vem ya ri Gö nül bey ve fa dan fa ri
Şü kür Hak' i ne . . n pa za rım Hakk'ınis mi ni ya za rı . . m

Va ra lı mu lu di va na Mu hammet ser ve re ga . r şı
Sı ra lan dı e . . r ga ta rı Az meyler di va na ga . r şı
SA DIK der bah rü yü æ ri. m Ko yü zem um mana ga . r şı

sul ta nım

Necmi Kiran
03.07.2004

-1-
Hizmet edelim gerçeğe
Ol şahı merdana garşı
Varalım ulu divana
Muhammet servere garşı
Sultanım

-2-
İki cihan sevem yarı
Gönül bey(bi)-vefadan fari
Sıralandı er gatarı
Azmeyler divana garşı
Sultanım

-5-
Şükür Hak'ın pazarım
Hakk'ın ismini yazarım
SADIK der bahrü yüzerim
Ko yüzem ummana garşı
Sultanım

-3-
Yürü menzile yete gör
Küfrün imana sata gör
Kadim ikrarı tuta gör
Ahd-inen peymanı garşı
Sultanım

-4-
Hak dedim meyanı geldim
Mürşüldüm sen kana geldim
Ataşına yana geldim
Şem'an pervana garşı
Sultanım

Yöre

ŞANLIURFA / Kıyas Köyü

Kimden Alındığı

Mehmet ACET
(Aşık Sefai)

İZİN SÜRE SÜRE GELDİM DERGÂHA

-Yeminî Makamı-

Derleyen

Mehmet ACET
(Aşık Sefai)

Notaya Alan

Necmi KIRAN
04.12.2005



§12,3,4

...)



- Yü - süm sî - re sî - re gel - dîm der - gâ - ha der - gâ - ha e - y
- Şah - zâ - dem var de - yîn e - men - dîm gel - dî ha gel - dî m
- Hâ - ki - sar ol - mu - şam pî - r'în yâ - tu - na yâ - tu - na e - y
- Ce - vâ - hîr mâ - de - nî pî - r'în sî - le - ri sî - le - ri e - y
- VE - Lî'm pî - r'e var - dî pîr - mey - da - nın - da e - la - ma - yî n



E - ren - ler mey - da - nı u - lu - dur de - yîn dost dost de - yî n
A - ra - ya a - ra - ya ben pî' rî bul - dum dost ha - bul - du m
Sul - ta - o - lan ba - kar ku - hun ha - h - na dost ha - h - na
Se - her - de a - ça - hr kon - ca gül - le - ri dost gül - le - ri
Her ne is - te ri sen var mey - da - nın - da dost e - la - ma - yî n



A - ra - yıp nok - san - dî ö - züm - de bul - du . . . m
Gö - nül kü - şu gö - nül a - vî - na sal - dî . . . m
Bîr baş - ı le bîn - dîk der - ya sa - h - na
Kı - la - vus - dan aş - tık yü - ce bel - le - ri
A - hı - ve - riş e - der kâr mey - da - nın - da



e - la - ma - yî n Gu - su - ra gal - ma - yan A - tî' -
e - la - ma - yî n Cî - ga - h dur - na - mın te - tî -
sa - h - na e - Yü - ze - rim pî - rî - mîn gö - tû -
bel - le - ri Men - si - ti e - ren - ler yâ - tu -
e - la - ma - yî n Met - ta - hî be - zir - gârına - h -

İzin Süre Süre Geldim Dergâha / -Yemini Makamı-

1,2,3,4

dir de - yin dost dost de - yi n
 dir de - yin dost dost de - yi n
 dûr de - yin dost dost de - yi n
 dûr de - yin dost dost de - yi n
 dûr de - yin dost dost de - yi n

-1-

İzin süre süre geldim dergâha
 Eren ler meydanı uhudur deyin
 Arayıp noksandı özümde buldum
 Kusura habmayan AH' dir deyin

-2-

Şahsâdem var deyin emendim geldim
 Araya araya ben pîr'i buldum
 Gönül kuyun gönül avına saldım
 Cıgah turnamın telidir deyin

-3-

Hâkisar olmuşam pîr'in yohana
 Sultan olan bakar kühân halına
 Bir beğz ile bindik derya sahna
 Yüzerem pîr'imın gölüdür deyin

-4-

Cevâhir mâdeni pîr'in elleri
 Şeherde açılır konca gülleri
 Kılavuzdan atık yölce belleri
 Menzili erenler yoludur deyin

-5-

VELİ'm pîr'e vardı pîr meydanında
 Her ne ister isen var meydanında
 Ahveriş eder kâr meydanında
 Mettahu bezirgân mahdır deyin

Yöre
ŞANLIURFA / Kısa Köyü

Kimden Alındığı
Mehmet ACET
(Aşık Sefai)

KONDU YURDA GÖÇTÜ ÖMRÜM KERVANI -Cıgalı Makamı-

Derleyen
Mehmet ACET
(Aşık Sefai)

Notaya Alan
Necmi KIRAN
23.11.2005

(SAZ ...)

1- Kondu yur-da göç-tü öm-rüm ker-va-nı
2- E-ro - lan-lar çe-ker tı-ğı te-ba-yn
3- Hâ-na - dan ku-şu-na ben-zer se-dâ-sı
4- Bir ki - şı - ye e - ser ver-se ba-kın-ma
5- Kut-bel A - ri - fe - yin Bek-ta - şı Ve - li

Ga-zi - ler bu dün-ya fâ-ni de-ğil mi
Tığ te - ba çe-ken-ler o - hur mu kay-tı
E - si - ri den-gel-miş en - gür gı - da - sı
Hur-so da - vet o - lup o - na do-kun-ma
Ba-hm Sul-tan çe-ker fi - ti - li ya - yı

Her dem me-det kı - la çe-ker se - va - m
Her ku - lun bir yer-den ge - lir - se pa - yı
Vi - ra - nı Ne - si - mi has-la - rın ha - sı
Hak-kın ya - rat - tı - ğı mül-kü sa - kın-ma
Mu-ham - met to - ru - nu Ha-san Hü - se - yin

Kondu Yurda Göçtü Ömrüm / -Cıgahı Makamı-
-2-

E-ro - lan - lar bun-lar sa-ni de-ğil mi sa-ni de-ğil mi
Cümle - si Hû-dâ'-nın ho-nu de-ğil mi ho-nu de-ğil mi
İl - mi ca - vi - da - nın kâ-nı de-ğil mi kâ-nı de-ğil mi
Hû-dâ'-nın bir is - mi Ga-ni de-ğil mi Ga-ni de-ğil mi
SA - DI - K'ın ca - na - nı ca-nı de-ğil mi ca-nı de-ğil mi

2- E-ro - lan - lar çe-ker tı - ğı te - ba - yı
3- Hâ - na - dan ku - şu - na benzer se - dâ - sı
4- Bir ki - şî ye e - ser ver-se ba - kın - ma
5- Kut-bel A - ri - fe - yin Bekta - şî Ve - li
Me - det Al - lah yâ Mu - hammet yâ A - li

Tığ te - ba çe - ken-ler o - hur mu kay-tı
E - si - ri - den gel-miş en - gür - gi - da - sı
Hır - sa da - vet o - lup o - na do - kum - ma
Ba - h . m Sul - tan çe - ker fî - ti - li ya - yı
Pi - ri . m hün - kâr Ha - cı Bekta - şî Ve - li

Finâl Sazı

Necmi kuran
07.01.2005

-1-

Kondu yurda göçtü ömrüm kervanı
Gaziler bu dünya fani değil mi
Her dem medet kula çeker sevânı
Er olanlar bunlar sanı değil mi

-2-

Er olanlar çeker tıgı tebayn
Tıgı teba çekenler ohur mu kaytı
Her kuluñ bir yerden gelirse payı
Cümlesi Hûdâ'nın honu değil mi

-3-

Hânadın kuyuna benzer sedân
Esiriden gelmiş engür gıdan
Viranı Nesimî hasıların hası
İbni cavidânın kânı değil mi

-4-

Bir kişiye eser verse bakınma
Hırsa davet olup ona dokunma
Hakk'ın yarattığı mülkû sakınma
Hûdâ'nın bir ismi gamı değil mi

-5-

Kutb el Arıfeyin Bektas Veli
Bahm Sultan çeker fîtili yayı
Muhammet torunu Hasan Hübeyin
SADIK'ın cananı canı değil mi

Medet Allah ya Muhammet ya Ali
Pirim hünkâr Hacı Bektaş Veli

Yöre
ŞANLIURFA / Kısa Köyü

Kimden Ahndığı

Mehmet ACET
(Aşık Sefai)

KUSURA KALMAYAN BİR SULTAN GÖRDÜM

- Cıgalı Deyişlerden -

(B ...)

Derleyen
Mehmet ACET
(Aşık Sefai)

Notaya Alan
Necmi KIRAN
20.06.2004

4

7

10

13

15

17

19

21

23

(Röpriz 2. ve 3. söz okumaları içindir)

1. Ku su ra gal ma ya . n bir sul tan gör dü . m
2. E lâ göz küm sen se . n be nim u mu du . m
3. Nazım sev di ği ni . n ey li yor met hi . n

Hün kâr Ha cı Bek taş Ve li so yun dan pi ro
İ lâ hım cüm le ye ka la san yar dım " "
Ri cam ka bul ey le ka di . m dir za tum " "

Ve li so yun dan
ka la san yar dım
ka dım dir za tum

Bir e lâ göz lü ye mih ri mi ver di . m
Gündü za ya lim de kal bim de vir di . m
Mi e ve le vel den ce ma lin gör dü . m

Nasip ler ve ri ci A lt so yun dan
A ta sı Mu ham ci Fat ma so yun dan
İs ma il sev di ği Mür sel so yun dan

Necmi Kiran
04.07.2004

KUSURA KALMAYAN BİR SULTAN GÖRDÜM

-1-

***Kusura kalmayan bir sultan gördüm
Hün kâr Hacı Bektaş Veli soyundan piro
Bir elâ gözlüye mihrimi verdim
Nasipler verici Ali soyundan***

-2-

***Elâ gözlüm sensen benim umudum
İlâhım cümleye kılasan yardım piro
Gündüz hayalimde kalbim devirdim
Atası Muhammet Fatma soyundan***

-3-

***Nazım sevdiğini eyliyor methin
Rıcam kabuleyle kadimdir zatım piro
Min evel evelden cemalın gördüm
İsmail sevdiği Mürsel soyundan***

Yöre

ŞANLIURFA / Kırsal Köyü

Kimden Alındığı

Halt AŞAN

Derleyen

Mehmet ACET

(Âşık Sefai)

Notayı Alan

Kemal KORKMAZ

**KUYUNUZDA KENDİREM
(ZERYE)**



Ku yu nuz da ke n di re . . . m le . ze r ye . . .

Su yu ner den i n di re . . . m le . zer ye

Mü na si p li ki m se yo . . . k le . ze r ye . . .

Si ye se lam gö n de re . . . m le . zer ye (M.Z.) HALHALLI

- 1 -

Kuyunuzda kendirem
Suyu nerden indirem
Münasipli kimse yok
Siye selam gönderem

- 2 -

Berici başımisan
Cevahir taşımisan
Siye bir yüzük versem
Teberik taşırmisan

- 3 -

Evler göçtü göç oldu
İki derdim üç oldu
El verdim emek çektim
Emeklerim hiç oldu

Yöre

ŞANLIURFA / Kısa Köyü

Kimden Alındığı

Mehmet ACET

(Aşk Sefai)

ÖZÜMÜZ BAĞLIDIR PİR DERGÂHINA

-Yeminî Makamı-

Derleyen

Mehmet ACET

(Aşk Sefai)

Notaya Alan

Necmi KIRAN

22.11.2005



(SAZ ...



...)



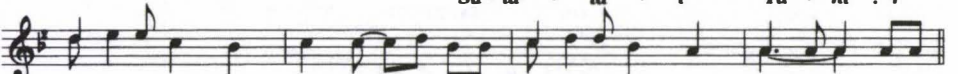
1-Ö - zü - müz boğ - ı - dı . r pîr der-gâ - hı - na



pîr der-gâ - hı - na

1,2,3,4

Ba - ım Sul - tan Kut - b'e . l
Nû - run dan ı - tı
Far-g'ey - le dik Hâk - k'ı
A - lî yel Mür - te - za
Sü - la la - i Tâ - hi . r



Ha - tîp ku - lu yuz -
se - ma - yı ze - mîn
bâ - tıl - dan seç - tik
dîn ser ve - ri - miz
Nes - ti Hay - da - r'a

Ha - tîp ku - lu yuz -
Se - ma - yı ze - mîn
bâ - tıl - dan seç - tik
dîn ser ve - ri - miz
nes - ti Hay - da - ra



Şû - kür bi - at et - ti . k
Duy - du - nuz mu kim - di . r
Çe - kil - dik had - de - n
Ho - ra - san' - dan Hün - kâ . r
Git - ti mez - he - bi - mi . z

Şah - lar Şa - h'ı - na
Şa - h'a na ze - nin
per - de - den geç - tik
ol - du Pî - ri - miz
İ - mam Câ - fe - r'e

Özümüz Bağlıdır Pir Dergâhına / -Yemini Makamı-
-2-

Sâh - lar pâ - hu' - na Sır - rı ku - r'a . . n ü . m - met
Şâ - h'a nû - ze - nin İğ - te bu tâ - rı . - lın
Per - de - den geç - tik San - ma - yın ki bi - zi
Ol - du pi - ri - miz A - li Re - sû . . l A - li
İ mam Ca - fe - r'e Bin - bir is - mi . . n bi - ri

Ki - tap ku - hu - yuz 2- A - l'ev - la - dı nû - ru
se - ven ku - hu - yuz 3- Mür şî di kâ - mi . l - den
ha - cet ku - hu - yuz 4- Mu - ham - met Mus - ta - fa
ça - lap ku - hu - yuz 5- SİT - KI der ye - ti - ş - tik
Va - hap ku - hu - yuz Al - lah me - det ya Mu -

Rab - b'ül â - le - min SON
bir do - hu iç - tik
Pey - gam - be - ri - miz
bir ger - çek e - re
ha - met ya A - li

A - l'ev - la - dı nû - ru Rab - b'ül â - le -
Mür şî di kâ - mi l de . . n bir do - hu iç -
Mu - ham - met Mus - ta - fa Pey - gam - be - ri -
SİT - KI der ye - tiş - ti . . . k bir ger - çek e -

min Rab - b'ül - â - le - min
tik bir do - hu iç - min
miz Pey - gam - be - ri - tik
r'e bir ger - çek e - r'e

-1-

Özümüz bağdır pir dergâhına
Bahm Sultan Kutb el Hatip kühayuz
Şükür biat ettik pâhlav Sâh'ına
Sırrı Kur'an Ümmet Kitap kühayuz

-2-

Al'evlâdî nûru Rabb'ül Âlemin
Nûrudan ıptı semâyn zemin
Duyduvuz mu kimdir Şâh'a nazenin
İşte bu târikten seven kühayuz

-3-

Mürşîdi kâminden bir dolu içtik
Farg'eyledik Hakk'ı bâtıdan seçtik
Çekildik haddeden perdeden geçtik
Sanmayın ki bizi hacet kühayuz

-4-

Muhammet Mustafa Peygamberimiz
Ali'yel Mürteza dîn arşerimiz
Horasan'da hünkâr oldu Pîrimiz
Âti Resûl Ali çalâp kühayuz

-5-

SİTKİ der yetiştik bir gerçek er'e
Sûlâlat Tâhîr nesli Haydar'a
Gitti Mezhebimiz inam Cafer'e
Bînbir ismin bîri Vahap kühayuz

Allah medet yâ Muhammet yâ Ali

Sadık Der Bil Divane Gönül / -2-



SADIK DER BİL DİVANE GÖNÜL

- 1 -

*Sadık der özün bil divane gönül
Sapma bu rahlardan üstad yoludur
Sakın eşna inen olma beyğane
Erenlerde yol erenler yoludur*

- 2 -

*Dost berdar eylese dönmem bu dardan
Gönül vazmı gelir hem gülizardan
Ne yağmurdan ne doludan ne kardan
Bu didemden akan çeşmim selidir*

- 4 -

*Be de bir nokta var dersimi aldım
Ararken heceyi Kuran'ı buldum
Otuz iki hürften meydana geldim
Dört kitapta mestur hurem Ali dir*

- 3 -

*Kura attım elif düştü cim dal'e
Vel fecriyi vela alim kim bile
Erenler bu derde deva kıla
Aşıklar adeta sabır kuludur*

- 6 -

*Şükür çevre yanı kible gah oldu
Hatemi enbiya secde gah oldu
Sinsilem süresi eyvallah oldu
Cümleside şahı merdan kuludur*

- 5 -

*Arif olup dört duvarı dizerler
Adülden urğun şehri sezerler
Hakk'a hem bend olmuş esiri canlar
Körler bakar derki bunlar delidir*

- 7 -

*Sefiller sırasına karışan gönül
Gahi şad'ı hürem perişan gönül
SADIK der tecelli kılmuşam bugün
Onun için erenlerin kuludur*

Yöre

ŞANLIURFA / Kısa Köyü

Söz : Harabi

Müzik :

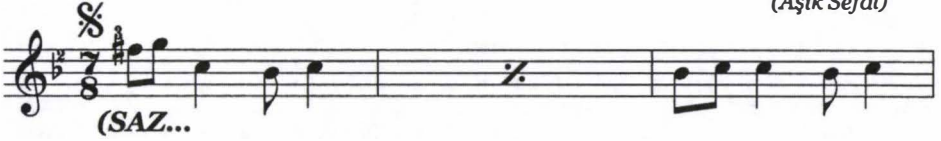
Kısa Cemevi Topluluğu

YEDULLAH AYETİN BİLEMEZ İSE

Derleyen

Mehmet ACET

(Aşık Sefai)



Yedullah Ayetin Bilemez İse / -2-



En son kıta için final



YEDULLAH AYETİN BİLEMEZ İSE

- 2 -

*Bu remzi fehmetmez cahil olanlar
Ne bilsin cahili nadan olanlar
Vukuf-u hürrem olanlar
Hakikatı gelsin bize söylesin*

- 3 -

*Ey vaiz efendi Harabi der ki
Dinle bu nutkumu bilmezsın çünkü
Ben öyle mukaddes bir kabeyim ki
Kaben gelsin bizi tavaf eylesin*



Yöre

ŞANLIURFA / Kıtas Köyü

Söz: Kul Veli

Müzik:

Kıtas Cemevi Top.

Derleyen

Mehmet ACET

(Âşık Sefai)

Notaya Alan

Kemal KORKMAZ

YUSUF'U ZELHA MİSALİ

Yu su fu zel



ha mi sa li aş ka yan dır dın be ni

Yusufu Zelha Misali / -2-

The image displays a musical score for the song 'Yusufu Zelha Misali / -2-'. It consists of eight staves of music, each with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are written in Turkish and are aligned with the notes on the staves. The music features various melodic lines, including eighth and sixteenth notes, and rests. The lyrics are: Sön mez bu a ta şı na rım ha ta gö rür, sem se ni A ki bet boy niy da ka lır, Yo luy da ö le nin ka nı Ne ben de sab, rı ta kat var sen de in saf mer ha met, Pi rım sen den hi da yet (SAZ ...), ...) Bu gün bu gün ya rın der ken, pek a ra mız u za dı Göz le rim de, fer kal ma dı yol göz le yi göz le yi.

Sön mez bu a ta şı na rım ha ta gö rür

sem se ni A ki bet boy niy da ka lır

Yo luy da ö le nin ka nı Ne ben de sab

rı ta kat var sen de in saf mer ha met

Pi rım sen den hi da yet (SAZ ...)

...) Bu gün bu gün ya rın der ken

pek a ra mız u za dı Göz le rim de

fer kal ma dı yol göz le yi göz le yi

Yusuf'u Zelha Misali / -3-



Yusuf'u Zelha Misali / -4-



Yusuf'u Zelha Misali / -5-



Yusufu Zelha Misali / -6-

Gü zel ler pa di şa hı sını he . r mu ra. z

la r ve rir sin (Saz ...)

Ne ben de sab rı ta kat va. r se . n de in

sa f mer ha me t (Saz ...)

Ne be n de sab rı ta kat var sen de in

sa f mer ha . . me t (Saz ...) (M.Z.) HALHALLI ...)

Yusufu Zelha misali
Aşka yandırdın beni
Sönmez bu ataşı narım
Hata görürsem seni
Akibet boynunda kalır
Yolunda ölenin kanı

Ne bende sabrı takat var
Sende insaf merhamet
Pirim senden hidayet

Bugün bugün yarın derken
Pek aramız uzadı
Gözlerimde fer kalmadı
Yol gözleyi gözleyi
Bilirim hak yerindedir
Sabır imiş öz adı

Ne bende sabrı takat var
Sende insaf merhamet
Pirim senden hidayet

Bülbüller âşıktır güle
Pervaneler ateşe
Âşık Maşuk'un yüzünden
Yanıyor baştan başa
Verrem sinemi hançere
Dönmezem senden hâşâ

Ne bende sabrı takat var
Sende insaf merhamet
Pirim senden hidayet

Leylayı mecnun misali
Kaldım dağlar başında
Ya ilahi kıl telahım
Bak didemin yaşına
Ben cevri cefa çektikçe
Gelir senin hoşuna

Ne bende sabrı takat var
Sende insaf merhamet
Pirim senden hidayet

Velim hû der derde düştüm
Dermanımız yar ile
Çekticeğim ah intizar
Zülfünün telinden
Güzeller padişahısın
Her murazlar verirsin

Ne bende sabrı takat var
Sende insaf merhamet
Pirim senden hidayet

yedinci bölüm

ÂŞIK SEFÂÎ'NİN DERLEDİĞİ KISAS SEMAHI

DUAZ İMAM (Medet Ya Muhammed Ya Ali)

MİHRAÇ (Mihraç Okudu Cebrail)

SEMAHA GİRİŞ (Çağrışa Çağrışa Havada Durnam)

TEVHİD (Hak Muhammed Ali Dostum)

DUAZ İMAM

-1-



(SAZ ...



Me det Al lah ya Mu he ham med ya A li he



Bi zi der ga hi dan he mah rum ey le me he



pi ri hün kar ha cı he Bek ta şı ve li he



Bi zi der ga hi dan he mah rum ey le me he



A de mi sey ful lah he A ta hak kı i çin he



Mu ham med Mus ta fa he ha tem hak kı i çin he

DUAZ İMAM / -2-

The image displays a musical score for a piece titled "DUAZ İMAM / -2-". It consists of eight staves of music, each with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The melody is written in a simple, rhythmic style, with notes and rests clearly marked. Below each staff, the lyrics are written in a mix of Turkish and Arabic script. The lyrics are: "E yü be ver di ğin he si ten hak kı i çin he", "Bi zi der ga hi dan he mah rum ey le me he", "Ha sa nın aş kı na he kı la rım za rı he", "Şah Hü se yin di ni he mi zin ser ve ri he", "A le min ca rı sın he Ce na bı ba ri he", "Bi zi der ga hi dan he mah rum ey le me he", "Zey ne lın ca nı na he kıl dı lar ce za he", and "Mu hammedBa kır dır he sır rı Mür te za he". The word "he" is used as a refrain or separator between the main phrases of the lyrics.

E yü be ver di ğin he si ten hak kı i çin he

Bi zi der ga hi dan he mah rum ey le me he

Ha sa nın aş kı na he kı la rım za rı he

Şah Hü se yin di ni he mi zin ser ve ri he

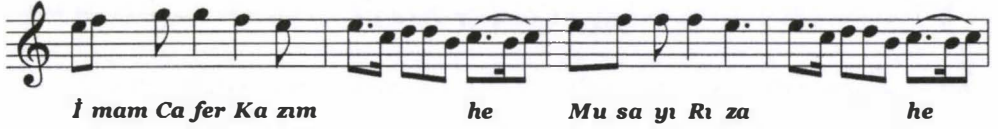
A le min ca rı sın he Ce na bı ba ri he

Bi zi der ga hi dan he mah rum ey le me he

Zey ne lın ca nı na he kıl dı lar ce za he

Mu hammedBa kır dır he sır rı Mür te za he

DUAZ İMAM / -3-



DUAZ İMAM / -4-



Ta ki Na ki As ke ri

he

Meh di ye şü kür

he



İb ra hi mim der ki

he

Ce na bı Hay dar

he



Mu ham med Mus

ta fa da

dost

dost

hemMür

te za

yı



Hati ce Fati ma

he

Zey nel Mu sa yı

he



Şah Ha san Hü se yin

he

Zey nel a ba yı

he



Ba kır Ca fer Ka zım

he

Mu sa Rı za yı

he



Ta ki Na ki As ke ri

he

Meh di ri va yı

he

DUAZ İMAM / -5-



DUAZ İMAM / -Sözler-

1-DUAZ İMAM

1

Medet Allah ya Muhammed ya Ali
Bizi dergâhından mahrum eyleme
Pirim Hünkâr Haî Bektaş-ı Veli
Bizi dergâhından mahrum eyleme

2

Ademi Seyfullah Ata hakkı için
Muhammed Mustafa hatem hakkı için
Eyyüb'e verdiği sitem hakkı için
Bizi dergâhından mahrum eyleme

3

Hasan'ın aşkıa kılarım zarı
Şah Hüseyin dinimizin serveri
Alemin carısın cenab-ül bari
Bizi dergâhından mahrum eyleme

4

Zeynel'in canına kıldılar ceza
Muhammed Bakır'dır sırrı Mürteza
İmam Cafer Kâzım Musa'yı Rıza
Bizi dergâhından mahrum eyleme

5

Muhammed der ki didarım Hak'tır
Taki Naki Askeri errahmanımdır
Serverim Mehmdî'yi niyazım vardır
Bizi dergâhından mahrum eyleme

2-DUAZ İMAM

1

Alim Hasan Hüseyin Zeynel'i Bakır
Cafer Kâzım Musa Rıza'ya zikir
Taki Naki Askeri Mehdi'ye şükür
İbrahim'in desti demanı Haydar

3-DUAZ İMAM

1

Muhammed Mustafa hem Mürtezayı
Hatice Fatıma Hayrünnisayı
Şah Hasan Hüseyin Zeynel Abayı
Bakır Cafer Kâzım Musa Rıza'yı

2

Taki Naki Askeri Mehdi rivayı
On dört masumeyyin Pir-i Seayı
Sen bunlardan eyle hem ilticayı
Dilerse Hürremi derde devayı

Zar : İnleyen , bitkin.
Server : Bir takımın en ileri geleni, baş, başkan.
Car : Komşu.
Cenab-ü : Büyüme , ulu görme.
Bari : Yaratıcı , yaradan.
Didar : Güzel yüz, görme, Cennette Tanrı'nın mânevi görünüşü
Dest : El
Deman : Deli gibi saldıran, sevin ve kızgınlıkla bağırma

MİHRAÇ

-1-



(SAZ ...)



Mihraç o ku du Ceb ra il



Mu ham med Mus ta fa ma il Hak em ri ne ol du ka il



Ey le di bir az mi ra hi Ey le di bir az mi ra hi



Ga ip ten yan dı bir çı ra ğ Çünkü ya kın ol du ı rak



Ceb ra il ge tir di bu rak Bin di ol ha bi bul la hi



Bin di ol ha bi bul la hi Bu rak ka dem bas tı ar şe

MİHRAÇ / -2-



e riş ti fev ki el fer şe Hak ka dir dir cüm le i şe



Ey le di gez mi ga hi Ey le di bir gez ni ga hi



Br ni da e riş ti Hak tan Ya Mu ham med in Bu rak tan



Gözka ma şır şe rar nak tan Mümin le rin Kıb le ga hi



Gö nül le rin Kıb le ga hi Yol da ı ras gel di bir şir



Ya ne dir bu i şe ted bir Hate mi ni az zı na ver



Sundu i ki ci han şa hı Sundu i ki ci han şa hı



Çıktı sit rel min te ha ya E riş ti il la ni ha ya

MİHRAÇ / -3-



Ka vuş tu sır rı Hü da ya Seyret ti Ce ma lul la hı



Sey ret ti Ce ma lul la hı Ordagör dü bir nev ci van



Yüzü şem si ma hi ta ban Ce ma h na ol du hay ran



Nazar kıl dı A li Al la hı Na zar kıl dı A li Al la hı



(SAZ ...

Sun du dok san bin ke la mı



Hak i le ni ki na mı

Bir dem ey le de a le mi



Bu ne sır dır ya İ la hi

Bu ne sır dır ya İ la hi



Ga ip ten gel di ye şil el

Ver di si pa re en gür a sel

MİHRAÇ / -4-



O dem de gör dü bir mah vel Selma nı şey' ên gür ra hı



Sel ma nı şey' ên gür ra hı A yak üz re kalk tı ser ver



Ol du gön lü gö zü en ver Sır i le ol du mü nev ver



De di bu hik met î la hı De di bu hik met î la hı



Ol du Mih ra cın mü ba rek Hakk ı dı Kur' an te ba rek



Şa nı na lev lâ ke lev lâk Pa di şah lar pa di şa hı



Padi şah lar pa di şa hı Vardı kırk la rın ce mi ne



O tur du Hak ma ka mı na Hü de di ger çek de mi ne

MİHRAÇ / -5-



Dembe dem Re su lal la hi Dem be dem Re su lal la hi



Bu yur du ol nu rû va hid Si ze ar ma ğan bu tev hid



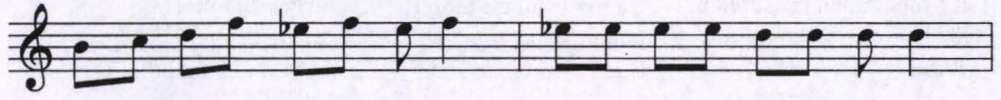
Cüm le si de ol du sü cut Zik ret ti ke la mul la hı



Kırk lar bir şer bet iç ti ler Can i le baş tan geç ti ler



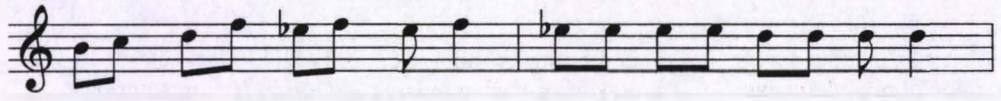
Cez be î aş ka düş tü ler Et ti ler kırk lar se ma hı



Göz le ri kur re tel a yin A li bin Ha san Hü se yin



İ ma mı Zey nel A bi din Gü rü hu Na ci Gü va hi



İ mam Ba kır İ mam Ca fer Kâ zım Mu sa Rı za ser ver

MİHRAÇ / -6-

Şah Ta ki ba Na ki As ker Mu ham med meh di pe ha m

A ta bah şey le lüt fun dan Dur ey le me Rah me tin den

Mah rum koy ma şe fâ tın dan Ge da Fev zi pür gü va hi

MİHRAÇ / SÖZLER

1
Mihraç okudu Cebrail
Muhammed Mustafa mâh-i
Hak emrine oldu kail
Eyledi bir azmi rah-i

2
Gaip ten yandı bir çırak
Çünkü yakın oldu ırak
Cebrail getirdi Burak
Bindi ol Habibullahı

3
Burak kadem bastı arşe
Erişti fevk-el ferşe
Hak kadirdir cümle işe
Eyledi bir gez-nigâhi

4
Bir nida erişti Hak'tan
Ya Muhammed in Burak'tan
Göz kamaşır şerer-naktan
Müminlerin kıblegâhi

5
Yolda ırs geldi bir şir
Ya nedir bu işe tedbir
Hatemi yi ağzına ver
Sundu iki cihan şahı

6
Çıktı sitr'el muntehaya
Erişti ila nihaya
Kavuştu sırrı Hüda'ya
Seyretti Cemalullahı

7
Orda gördü bir nev civan
Yüzü şemsi mah-i taban
Cemalına oldu hayran
Nazar kıldı Ali Allah'ı

8
Sordu doksan bin kelâmı
Hak ile nik-i nâmı
Bir dem eyledi ârâmı
Bu ne sırdır ya İlâhi

9
Gaip ten geldi yeşil el
Verdi si-pare engû asel
O demde gördü bir mahvel,
Selmanı şey'en lillahi

10
Ayak üstü kalktı server
Oldu gönlü gözü enver
Sır ile oldu münevver
Dedi bu hikmet İlâhi

11
Oldu miracın mübarek
Hak kıldı Kur'an tebarek
Şanına levlâk-e levlâk
Padişahlar padişahı

12
Vardı kırkları cemine
Oturdu Hak makamına
Hü dedi gerçek demine
Dembe dem Resulullah-i

13
Buyurdu ol nur-û vahit
Size armağan bu tevhid
Cümlesi de oldu sacid
Zikretti kelâmullahı

14
Kırklar bir şerbet içtiler
Can ile baştan geçtiler
Cezbe-i aşka düştüler
Ettiler kırklar semahı

15
Gözleri kurretül' ayn
Ali Bin Hasan Hüseyin
İmamı Zeynel Abidin
Güruhu Naci Güvahi

16
İmam Bakır İmam Cafer
Kâzım Musa Rıza Server
Şah Taki-ba Naki Asker
Muhammed Mehdi Penâhı

17
Ata bahşeyledi lütfundan
Dur eyleme rahmetinden
Mahrum koyma şefatından
Geda Fevzi pür günahi

Mah-i : Ay , kamer.
Kail : Razı olmak, boyun eğmek.
Azmi : Kararlı olmak, kesin kararlı.
Rah : Yol, Tanrı yolu.
Çırak : Işık
Burak : Hz Muhammed'in mihraca çıktığı atın adı.
Fevk : Üst - amir.
Ferş : Yeryüzü.
Nigâhi : Bakmak, görme.
Şerer-naktan : Işık saçan, kıvılcım saçan.
Şir : Aslan
Hatem : Mühür
Sitr : Perde, örtü.
Münteha : Varılabilecek en son yer, son, uç.
İla : Kadar
Niha : Sona, en üst dereceye ulaşan.
Hüda : Allah
Nevcivan : Taze delikanlı.
Şems : Güneş.
Mah-i Taban : Parlak ay, parlaticı.
Nik-i nam : Namı iyi olan, hoş, beğenilen.
Nam : Ün, şan.
Si-pare : Üç tane.
Engür : Üzüm suyu.
Asel : Bal, Cennetteki dört makamdan biri.
Server : Baş, başkan, en ileri gelen.
Enver : Parlak, nur.
Münevver : Aydınlanmış, nurlandırılmış.
Tebarek : Mübarek olsun.
Levlâke-levlâk : Muhammed peygambere ait.
Vahit : Yalnız tek, eşi benzeri bulunmayan.
Tevhid : Birlik, birleşme, Allah'ın birliğiyle ilgili deyişler.
Sacid : Yüzü yere sürme, kapanma, Secde etme.
Cezbe-i : Kendinden geçme.
Kudret'ül ayn : Göz nuru.
Güvahi : Tanık, şahit.
Penah : Sığınacak yer.
Dür : Uzak durdurma, mâni olma.
Geda : Dilenci

YÖRE

ŞANLIURFA -
KISAS KÖYÜ

KİMDEN ALINDIĞI
AŞIK SEFAİ

SÜRE : ♩ = 80

DERLEME TARİHİ

ÇAĞRIŞA ÇAĞRIŞA HAVADA DURNAM

NOTALAYAN
ALTAN DEMİREL

The musical score is written in 2/4 time with a key signature of one flat (B-flat). It consists of eight staves. The first six staves are for the Saz accompaniment, and the last two are for the vocal line. The lyrics are written below the vocal staves.

Saz

ÇAĞ RI ŞA ÇAĞ RI ŞA HA VA DA DUR NAM

BAĞ DAT TAN MI GEL DIN AĞ ZIN DA HUR MA

Saz

ÇAĞRIŞA ÇAĞRIŞA HAVADA DURNAM

- 2 -

The musical score is written on eight staves, each with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are written below the notes. The score includes various musical notations such as eighth notes, quarter notes, and half notes, along with rests and dynamic markings like 'Saz' and 'Saz---'.

E MA NE TİM SA NA SI LA MA UĞ RA Saz

EĞ LEN DUR NAM EĞ LEN Pİ RE Gİ DE LİM Saz

A Lİ NİN ÇA ĞIR DI Ğİ YE RE VA RA LİM Saz

ALİ NİN ÇA ĞIR DI Ğİ

YE RE VA RA LİM Saz---) HA SAN LA HÜ SEY Nİ

ZEY RE TE DE LİM Saz---) ON İ Kİ İ MAM LA RA

YÜZ LER SÜ RE LİM Saz---) EĞ LEN DUR NAM EĞ LEN

Pİ RE Gİ DE LİM Saz---) KER BE LA ÇO LÜN DEN

ÇAĞRIŞA ÇAĞRIŞA HAVADA DURNAM

- 3 -

TE KİL Mİ GEL DİN Saz---) KUL HÜ SEY NİM DER Kİ

KAY NA DİM COŞ TUM Saz---) BU AŞ Kİ NE LİN DEN

SE RİM DEN GEÇ TİM Saz---) ÇAĞ RI ŞA ÇAĞ RI ŞA

A RA LA RAÇ TIM Saz---) EĞ LEN DUR NAM EĞ LEN

Pİ RE Gİ DE LİM M Saz---) EĞ LEN DUR NAM EĞ LEN

Pİ RE Gİ DE LİM Saz---)

DEV RE DİP GE ZER SİN Saz---)

ÇAĞRIŞA ÇAĞRIŞA HAVADA DURNAM

- 4 -

The musical score is written on ten staves, each with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The time signature is 2/4. The melody is accompanied by a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes. The lyrics are written below the notes, with some words in parentheses indicating breaths or specific phrasing. The score includes repeat signs (double bar lines with dots) at the end of the first, third, fifth, seventh, and ninth staves.

DA RI FE NA YI Saz---) BAĞ DAT DI YA RI NA Saz---)

VAR DIN MI DUR NAM Saz---) ME DA YIN ŞEH RIN DE Saz---)

FAT MA A NA YI Saz---) MA KA MI OR DA DIR Saz---)

GÖR DÜN MÜ DUR NAM Saz---) BİZ DE BE Lİ DE DİK

BİZ DE NU LU YA İ MA NA LIP İK RAR Saz---)

VER DİK VE Lİ YE Saz---) NE CEF DER YA SIN DA Saz---)

İ MAM A Lİ YE Saz---) BU DER YA YA YÜZ LER Saz---)

SÜR DÜN MÜ DUR NAM Saz---) KUL HÜ SEY NİM DER KI

ÇAĞRIŞA ÇAĞRIŞA HAVADA DURNAM

- 5 -

HAK KA VA RA LIM VA RIP DER GA HI NA Saz---)

YÜZ LER SÜ RE LIM Saz---) CAN BAŞ FE DA E DİP Saz---)

ŞA HI GÖ RE LIM Saz---) SEN DE O SUN TA NI Saz---)

GÖR DÜN MÜ DUR NAM Saz---) AL LAH AL LAH SEN DU RUR KEN

YA BEN Kİ ME YAL VA RA YIM SE NİN İS MİN GAF FAR İ KEN

YA BEN Kİ ME YAL VA RA YIM OD KA ZA Nİ KAY NA YAN DA

BAŞ TA BE YİN PAR LA YAN DA KA RAN LIK KAB RE VA RAN DA

YA BEN Kİ ME YAL VA RA YIM KA Bİ RİN DEN KAH DE YİN CE

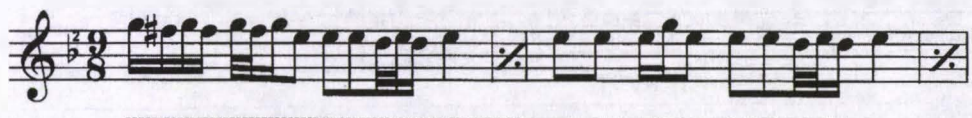
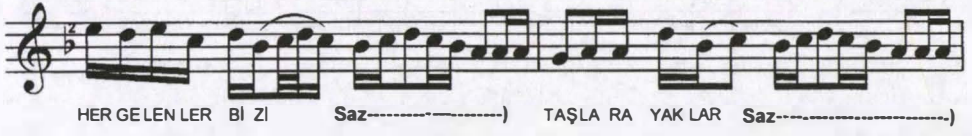
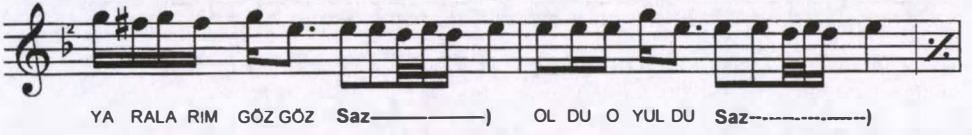
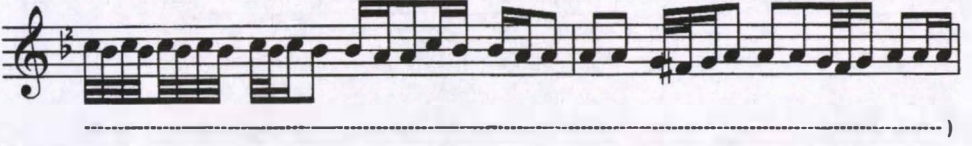
ÇAĞRIŞA ÇAĞRIŞA HAVADA DURNAM

- 6 -

AÇ DEF TE Rİ BAH DE YİN CE HEYR Lİ A MEL YOK DE YİN CE
 YA BEN Kİ ME YAL VA RA YİM HA Bİ BİM Şİ FA KİL MAZ SA
 SU VA LIM KO LAY GEL MEZ SE SEN DEN Kİ İM DA TOL MAZ SA
 YA BEN Kİ ME YAL VA RA YİM NE Sİ Mİ DER MEY DA NİN DA
 CÜM LE MAH LUK Dİ VA NİN DA CÜM LE Sİ SE Nİ NEM RİN DE
 YA BEN Kİ ME YAL VA RA YİM Saz

ÇAĞRIŞA ÇAĞRIŞA HAVADA DURNAM

- 7 -



ÇAĞRIŞA ÇAĞRIŞA HAVADA DURNAM

- 8 -

The musical score is written on eight staves. The first two staves are instrumental, featuring a continuous saz melody in a 12/8 time signature. The third staff begins the vocal melody with the lyrics 'DE Lİ LİM DER AŞK KI Saz-----)'. The fourth staff continues the melody with 'TABİ NA ÇA RAM Saz-----) HEY CA NA ÇA RAM Saz-----)'. The fifth staff has the lyrics 'GÖZÜM YA ŞI DER YA DER YA Saz-----) LA RA SA ÇA RAM Saz-----)'. The sixth staff continues with 'Pİ RELİNDEN A ĞU Saz-----) OL SA İ ÇE REM Saz-----)'. The seventh staff has the lyrics 'KOY DE SİN LER ÖLMÜŞ BİR Pİ RE SE BEP Saz-----)'. The eighth staff concludes the piece with the lyrics 'NEN Nİ DE NEN Nİ NEN Nİ DOST NEN Nİ NEN Nİ'. The score includes various musical notations such as treble clef, key signature of one flat (B-flat), and time signature changes from 12/8 to 9/8 and back to 12/8.

DE Lİ LİM DER AŞK KI Saz-----)

TABİ NA ÇA RAM Saz-----) HEY CA NA ÇA RAM Saz-----)

GÖZÜM YA ŞI DER YA DER YA Saz-----) LA RA SA ÇA RAM Saz-----)

Pİ RELİNDEN A ĞU Saz-----) OL SA İ ÇE REM Saz-----)

KOY DE SİN LER ÖLMÜŞ BİR Pİ RE SE BEP Saz-----)

NEN Nİ DE NEN Nİ NEN Nİ DOST NEN Nİ NEN Nİ

ÇAĞRIŞA ÇAĞRIŞA HAVADA DURNAM

- 9 -

HAS NEN Nİ NEN Nİ Saz---

E ĞER Gİ DER İ SEN DOS TEL LE Rİ NE Saz---

BİR NA ME MİZ VAR DI R A LIN DUR NA LAR Saz---

GÖ NÜL HAY RAN KAL DI HUB TEL LE Rİ NE Saz---

A RA YI PO Pİ Rİ BU LUN DUR NA LAR Saz---

ÇAĞRIŞA ÇAĞRIŞA HAVADA DURNAM

- 10 -



BA ŞI MA GE LE Nİ SÖ Y LE Pİ Rİ NE



MER HA ME TE Y LE Sİ N A HU ZA Rİ NA Saz-----)



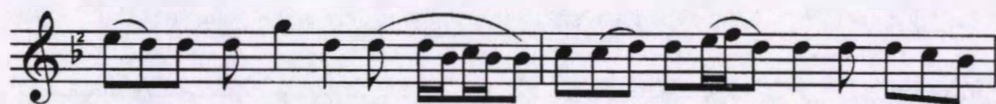
YÜZ LE Rİ Nİ SÜ RÜ N HÜN KAR BA Lİ MA Saz-----)



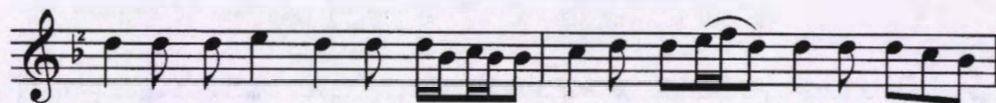
BİR SA AT ÜS TÜN DE DÖ NÜ N DUR NA LAR Saz-----)



SİT Kİ DER KUR BAN A Lİ SO YU NA



KU R BA NO LAM KAŞ LA Rİ Nİ N YA YI NA Saz-----)



GÖK TE ME LEK Saz-----) DUR DU DA Rİ NA Saz-----)



AR ZU HA LİM Pİ RE SU NUN DUR NA LAR Saz-----)

ÇAĞRIŞA ÇAĞRIŞA HAVADA DURNAM

- 11 -

VA RIN DI VA NI NA DU RUN DUR NA LAR Saz-----)

Saz -----

DER DİM ON DUR ÇÜN DO KU ZU Dİ YE MEM AĞ YA RE BEN

SE Kİ ZİN DE KAL DI AK LIM YE Dİ DE A VA RE BEN

ÇÜN AL TI SI BEN DE İ SE BEŞ TE ÇEK ME NEM E LEM

DÖRT TE HÜ DAM LÜT FEY LER SE ÜÇ TE BU LAM ÇA RE BEN

DER NE Sİ Mİ ÇÜN BU GÖ NÜ L İ Kİ LİK TEN HA Lİ DE ĞİL

ÇAĞRIŞA ÇAĞRIŞA HAVADA DURNAM

- 12 -



ÇAĞRIŞA ÇAĞRIŞA HAVADA DURNAM
BAĞDATTAN MI GELDİN AĞZINDA HURMA
EMANETİM SANA SİLAMA UĞRA
EĞLEN DURNAM EĞLEN PIRE GİDELİM
ALININ ÇAĞIRDIĞI YERE VARALIM

2.
ALININ ÇAĞIRDIĞI YERE VARALIM
HASANLA HÜSEYİN ZEYRAT EDELİM
ON İKİ İMAMLARA YÜZLER SÜRELİM
EĞLEN DURNAM EĞLEN PIRE GİDELİM
KERBELA ÇÖLÜNDEN TEKİL Mİ GELDİN

3.
KUL HÜSEYNİM DER Kİ KAYNADIM COŞTUM
BU AŞKIN ELİNDEN SERİMDEN GEÇTİM
ÇAĞRIŞA ÇAĞRIŞA ARALAR AÇTIM
EĞLEN DURNAM EĞLEN PIRE GİDELİM

4.
DEVREDİP GEZERSİN DAR-I FENAYI
BAĞDAT DİYARINA VARDIN MI DURNAM
MEDAYİN ŞEHRİNDE FATMA ANAYI
MAKAMI ORDADIR GÖRDÜN MÜ DURNAM

5.
BİZ DE BELİ DEDİK BİZDEN ULUYA
İMAN ALIP İKRAR VERDİK VELİYE
NECEF DERYASINDA İMAM ALİ'YE
BU DERYAYA YÜZLER SÜRDÜN MÜ DURNAM

6.
KUL HÜSEYNİM DER Kİ HAKKA VARALIM
VARIP DERGAHINA YÜZLER SÜRELİM
CANBAŞ FEDA EDİP ŞAHI GÖRELİM
SEN DE O SULTANI GÖRDÜNMÜ DURNAM

7.
ALLAH ALLAH SEN DURURKEN
YA BEN KİME YALVARAYIM
SENİN İSMİN GAFFAR İKEN
YA BEN KİME YALVARAYIM

8.
OD KAZANI KAYNAYANDA
BAŞTA BEYİN PARLAYANDA
KARANLIK KABRE VARANDA
YA BEN KİME YALVARAYIM

9.
KABRİNDEN KAH DEYİNCE
AÇ DEFTERİ BAH DEYİNCE
HEYRLİ AMEL YOH DEYİNCE
YA BEN KİME YALVARAYIM

10.
HABİBİM ŞİFA KILMAZSA
SUVALİM KOLAY GELMEZSE
SENDEN Kİ İMDAT OLMAZSA
YA BEN KİME YALVARAYIM

11.
NESİMİ DER MEYDANINDA
CÜMLE MAHLUK DİVANINDA
CÜMLESİ SENİN EMRİNDE
YA BEN KİME YALVARAYIM

12.
YARALARIM GÖZ GÖZ OLDU OYULDU
HUN ETTİ BAĞRIMA (DOST DOST) BİR PİRE SEBEP
HER GELEN BİZİ TAŞLAR AYAKLAR
BUDUR AHVALİMİZ BİR PİRE SEBEP
NENNİ DE NENNİ NENNİ
HAS NENNİ NENNİ

13.
DLİLİM DER AŞK KİTABIN AÇARIM (HEY CAN AÇARIM)
GÖZÜM YAŞI DERYALARA SAÇARIM
PİR ELİNDEN AĞU OLSA İÇERİM
KOYDESİNLER ÖLMÜŞ BİR PİRE SEBEP
NENNİ DE NENNİ NENNİ
DOST NENNİ NENNİ
HAS NENNİ NENNİ

14.
EĞER GİDER İSEN DOST ELLERİNE
BİR NAMEDİR VARDIR ALIN DURNALAR
GÖNÜL HAYRAN KALDI HUB TELLERİNE
ARAYIP O PİRİ BULUN DURNALAR

15.
BAŞIMA GELENİ SÖYLE PİRİNE
MERHMET EYLESİN AHU ZARINA
YÜZLERİNİ SÜRÜN HÜNKAR BALIM'A
BİR SAAT ÜSTÜNDE DÖNÜN DURNALAR

16.
SİTKİ DER Kİ KURBAN ALI SOYUNA
KURBAN OLAM KAŞLARINA YAYINA
GÖKTE MELEK DURDU DARINA
ARZUHALİM PIRE SUNUN DURNALAR

17.
DERDİM ONDUR ÇÜN DOKUZU DİYEMEM AĞYARE BEN
SEKİZİNDE KALDI AKLIM YEDİDE AVARE BEN

18.
ÇÜN ALTISI BENDE İSE BEŞTE ÇEKMENEM ELEM
DÖRTTE HÜDAM LÜTFEYLERSE ÜÇTE BULAM ÇARE BEN

19.
DER NESİMİ ÇÜN BU GÖNÜL İKİLİKTEN HALI DEĞİL
OL SEBEPTEN GECE GÜNDÜZ YALVARIRAM BİRE BEN

Derdim ondur " sözleriyle başlayan bölümün açıklaması :

10 dan kasıt Muharrem ayının 10. günüdür.

Derdimi benden olmayan 9'una anlatamam

Sekizinde kaldı aklım (sekizinde kasıt cennettir)

Yedide avare ben (yedi cehennemi ifade eder.)

Çün altısı bende ise (imanın şartının altı olduğu belirtiliyor)

Beşte çekmenem elem (islamın 5 olan şartından korkum yok)

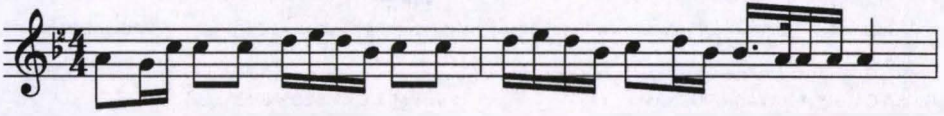
Dörtte hüdam lütfeylerse (4 kapı kırk makam)

Üçte bulam çare ben (Allah , Muhammet , Ali ' de aradığımı bulurum)

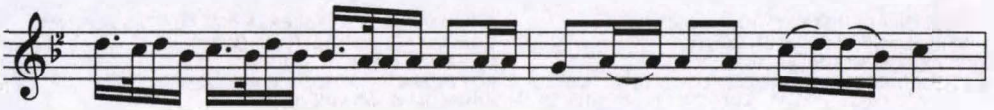
Der Nesimi (dünyadan ve ahiretten haberim var)

Ol sebepten (o sebepten Allah'a yalvarırım ben)

TEVHİD



(SAZ ...)



Al lah Al lah il lal lah



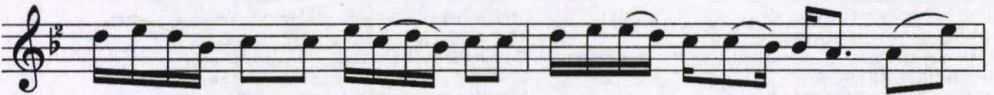
La i la he il lal lah A li mür şit gü zelşa hım



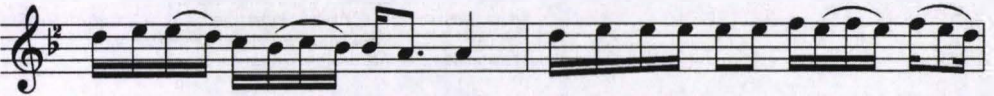
ce ma lu la re sul Al lah La i la he il lal lah



Hak Mu ham med A li dos tu. m ke remkıl mak si ze gel dim



Ha ri ci ler Man su ruas tı Ne si mi yi yü ze gel dim



Ne si mi yi yü ze gel dim Fat ma na da fir ka tadüş tü

TEVHİD / -2-



cen net ka pı la rı . . n aç tı İ mam Ha sen ze hi r iç ti



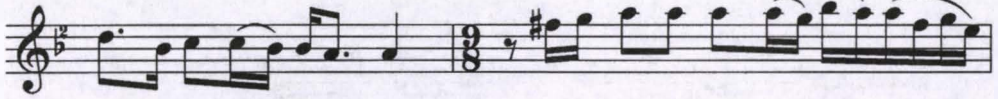
mü na fık tan e za gel di mü na fık tan e za gel di



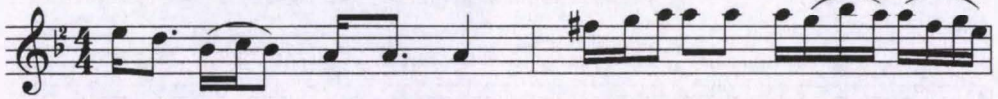
Al lah Al lah il lal lah La i la he İ lal lah



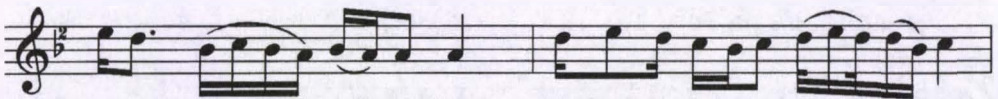
A li mür şit gü zel şa hum ce ma lul lah Re su lal lah



La i la he i lal lah şi mirmervankar şi ge l di



do st do st dost kur ban Kerbe lalar kan la dol du. .

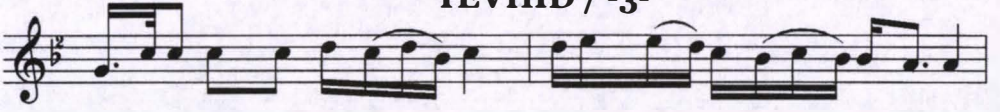


pi r pi . r pi r kur ban şah Hü se yi n şe hi . t ol du



ye zit le r den e za gel di ye zid le r den e za gel di

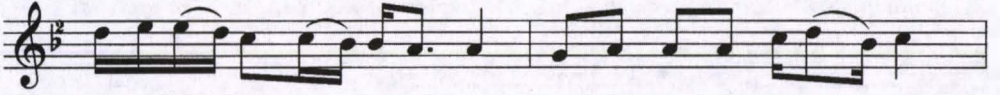
TEVHİD / -3-



Ak tı i mam la rın ka m i mam zey nel mür vet ka nı



A na rah min de zin da nı lev hi ka lem ya za gel di



lev hi ka lem ya za gel di Al lah Al lah il lal lah



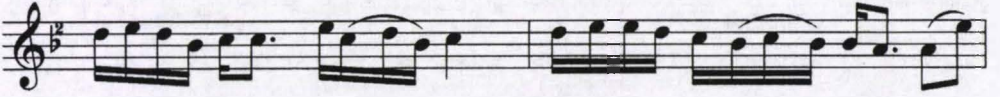
La i la he il lal lah A li mür şit gü zel şa hım



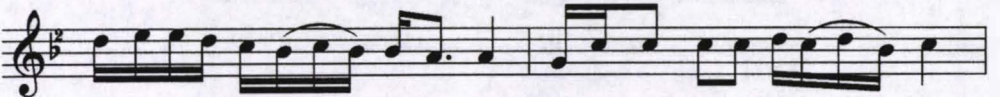
ce ma lul la re su lal lah La i la he i lal lah



ol mü na fık yü zü ka ra Kas tey le di i mam Ba kı ra

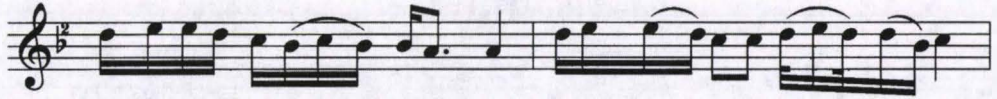


emreyle di i mam Ca fe re de ni zi de yut ma ya gel di



De ni zi de yut ma ya gel di Di dar göz le ri gö züm den

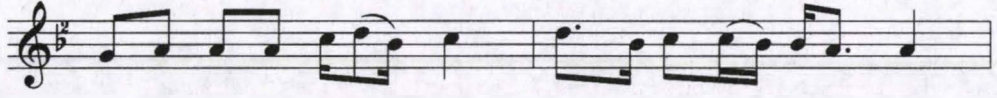
TEVHİD / -4-



sev gi si de git mez ö züm de i mam Mu sa yı Kâ zım dan



A li Mu sa Rı za gel di A li Mu sa Rı za gel di



Al lah Al lah il lal lah La i la he il lal lah



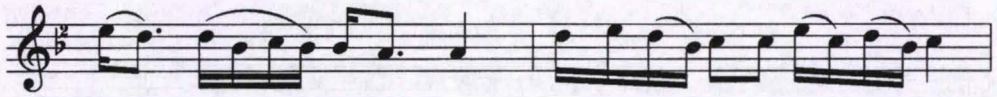
A li mür şit gü zel şa hum ce ma lul la re su lah



La i la he il lal lah Taki nin da rı na dur du m



Do st do st dostkur ban Na ki ya da can fe da kıl dı m



pi r pi r pir kur ban ken dö zü me si te m sa l dum

TEVHİD / -5-



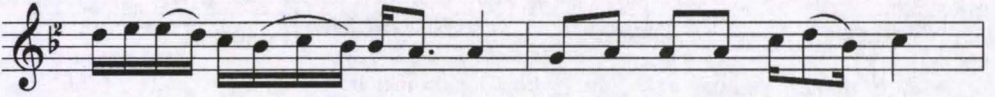
can ce se t ten ta ze gel di ca n ce set te n ta ze gel di



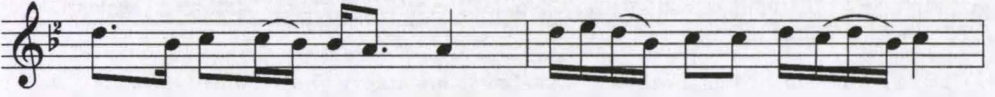
ha san ül As ke ri se n sin Mü min le r müh ri den kan sın



Me di ye de sa hip za ma n sın A li el Mü r te za gel di



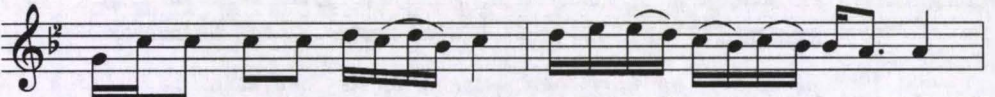
A li el Mür te za gel di Al lah Al lah i la l lah



La i la he i lal lah A li mür şit gü zel şa hım



Ce ma lu l la re su l lah La i la he i lal lah



Hü sey nim der ya ra ne de ya ra la n dı k ça re ne den

TEVHİD

Hak Muhammed Ali dostum
Kerem kılmağ size geldim
Hariciler Mansur'u astı
Nesimi'yi yüze geldi

Fatma firkate düştü
Cennet kapısın açtı
İmam Hasan zehir içti
Münafıktan eza geldi

Allah Allah İllallah
Hak lâ İlahe illalah
Ali mürşit güzel Şah'ım
Cemalullah Resulullah
Lâ İlahe İllallah

Şimir melun karşı geldi dost dost dost kurban
Kerbelâlar kanla doldu pir pir pir kurban
Şah Hüseyin şehit oldu
Yezitlerden eza geldi

Aktı İmamların kanı
İmam Zeynel Mürvet kânı
Ana rahminde zindanı
Levhi kalem yaza geldi

Allah Allah İllallah
Hak lâ İlahe illalah
Ali mürşit güzel Şah'ım
Cemalullah Resulullah
Lâ İlahe İllallah

Ol münafık yüzü kara
Kastetti İmam Bakır'a
Emretti İmam Cafer'e
Denizi yutmağa geldi

Didar gözleri gözümde
Sevgisi gitmez özümde
İmam Musa'yı Kazım'dan
Ali Musa Rıza geldi

Allah Allah İllallah
Hak lâ İlahe illalah
Ali mürşit güzel Şah'ım
Cemalullah Resulullah
Lâ İlahe İllallah

Taki'nin darına durdum dost dost dost kurban
Naki'ye can feda kıldım pir pir pir kurban
Kendi özüme sitem saldım
Can cesetten taze geldi

Hasan ül Askeri sensin
Müminler mühriden kansın
Mehtiyi sahip zamansın
Ali el Mürteza geldi

Allah Allah İllallah
Hak lâ İlahe illalah
Ali mürşit güzel Şah'ım
Cemalullah Resulullah
Lâ İlahe İllallah

Hüseyin'im der yâre neden
Yaralandık çare neden
Konan göçtü bu haneden

SÖZLÜK

Abı-ı Kevser: Cennetteki sulardan biri.

Ab: Su.

Abdal Musa: Hacı Bektaş Veli'nin halifelerindendir. Türbesi Antalya Elmalı Tekke Köyü'ndedir.

Âdem Nebi: Adem Peygamber.

Adû: Düşman.

Af ü Mağfiret: Allahtan günahlarının bağışlamasını dileme.

Ağyar: Başkalar, yabancılar.

Ahır: Son, sonraki, en sonra.

Ahi Evren: 13. yüzyılda yaşamış esnaf odaları kurucusu, esnafın piri.

Ahmak: Pek akılsız, sersem, şaşkın.

Aht: Söz verme, and, yemin.

Ahu Zâr: Ağlayıp İnleme.

Alâmet: İşaret, iz, nişan.

Arif: Bilen, bilgili, irfan sahibi.

Arife Nazar: Arif olana bakış.

Âşık Veysel: Cumhuriyet döneminde yaşamış Sivaslı Halk Şairi.

Aşure: 10 çeşit gıdadan yapılan tatlı yemek.

Atışy: Atışmak-karşılıklı söz düellosu, önceden belirlenen bir uyak üzerine yarışmak.

Ayan: Gözle görülen, açık, belli.

Azap Aba: Azapların giydiği aba.

Azap: Manevi ceza, çiftlik rençberi.

Bâde: Şarap, içki

Bahr-i Gam: Gam denizi.

Bayram Veli: 14. yüzyıl sonu, 15. yüzyıl başında yaşamış bir tasavvuf piri, şair

Beli: Beğenilen, evet.

Beş Parmak Dağı: Kıbrısta bir dağ.

Beşler: Hz. Muhammed, Hz. Ali, Hz. Fatma, Hz. Hasan ve Hz.

Hüseyin

Bıyan: Meyan kökü.

Boyras Bağları: Kısas'ın kuzeyindeki bağlar.

Buse: Öpme, öpücük, öpüş

Car: Medet ummak.

Cevri Cefa: Haksızlık etme, Sıkıntı verme.

Cinas: Yazılış ve söylenişi bir, manası ayrı kelime.

Civan: Genç.

Çara: Çare.

Çarh-ı Felek: Kaderin çarkı.

Cec: Samandan ayrılmış buğday.

Çıra: Çıra, aydınlatma aracı.

Çukurova Dadalı: Dadaloğlu

Dandıra: Bağlama

Darında: Sıkıntısında.

Dayım: Daima.

Derunumda: İçimde.

Duaz-ı İmam: Oniki imamın isminin geçtiği deyişler.

Dudu Dil: Dudu dilli, çok tatlı konuşan

Düçar: Tutulmuş, uğramış, yakalanmış

Eba Müslim: Horasanlı bir İslam komutanı, kahraman.

Ehl-i Beyt: Hz. Muhammed'in soyundan gelen.

Ehli Kâmil: Olgun, yetişmiş insan.

El Hükmü Lillah: Allah'ın hükmü, hüküm Allah'ındır.

Eletse Bezm(Bezm-i Elest): Allah'ın ruhları yarattığı an.

Encamı bir yar: Sonu bir yar.

Enel Hak: Ben Allah'ım (Tasavvufta Allah'ın parçası oluş)

Erenler: Ermişler, Bektaşî babaları.

Ey Bre: Hitap, seslenme.

Eyüp Nebi: Eyyüp peygamber.

Fani: Ölümlü

Fırak: Ayrılık, ayrılma.

Fırgat: Firkat, dostlardan ayrılma.
Figân: Izdırap ile bağırıp çağırma, inleme.
Firezi: Biçilmiş buğday tarlası.
Gasavet Bahrı: Kasavet bahri, Gam keder denizi.
Gasavet: Gam, keder.
Gaybet: Gıybet, aleyhte bulunma, çekiştirme.
Gaybetsiz: Gıybet etmeyen.
Gülbeng: Cemlerde dedenin okuduğu dualar.
Hacı Bektaş Veli: İslam Büyüğü.
Hamasi: Kahramanlık, hamaset
Hasan-ül Askeri: 11. İmam, İslam Büyüğü
Hayber Kalesi: Irak'ta bir yer.
Haymagah: Kerbela'da çadır kurulan yer.
Horasan: İran'da bir şehir.
Hoyrat: Halk edebiyatında cinaslı şiir.
Huri: Cennet kızı, sevgili.
Hünkâr: Hacı Bektaş veli.
İdara: Fitilli, tenekeden yapılmış lamba.
İmam Bakır: 5. İmam.
İmam Cafer: 6. imam.
İmam Hasan: 2. imam (Hz. Ali'nin oğlu)
İmam Hüseyin: 3. İmam (Hz. Ali'nin oğlu)
İmam Musa: 7. İmam.
İmam Rıza: 8. İmam.
İmam Zeynel: 4. İmam.
İptida: İlkönce.
Karacaoğlan: 17. yüzyılda yaşamış halk şairi.
Karun Hazinesi: Dünyanın en zengin hazinesi.
Kavl ü Kararım (Kavl-ü Karar): Söz, karar.
Kelaynak Kuşu: Birecik'te yaşayan bir kuş.
Keramet: Velilerin lüzumu halinde gösterdikleri olağanüstü hal.
Kebela Çölü: Irakta Hz. Hüseyin'in şehit edildiği yer.

Kesik Mani: Mahur makamında okunan mani.
Kesmik: Samanın irisi.
Kevser: Cennette bir su.
Kırklar: Hz. Muhammed zamanındaki ermiş bir topluluk.
Kitiz: Buğdayın elle biçildikten sonra köme haline getirilmesi.
Konuşuy: Konuşuyor.
Kul Hüseyin: Anadolu'da bir aşık.
Kuru Lakırdı: Boş laf.
Külüng: Taşçı kazması.
Lâl ü Gevher: Kırmızı kıymetli cevher.
Levh ü Kalem: Alın yazısı.
Loda: Üzeri toprakla örtülü saman yığını.
Mâh Cemâl: Ay yüzlü.
Mahlukat: Yaratılmış.
Mani: yedi heceli genelde dört mısralı halk şiiri.
Manzume: Vezinli, kafiyeli söz, şiir.
Masum-ı Pâklar: Kerbela'da şehit olan Hz. Hüseyin'in yeğenleri.
Maykıl Ceksın: Amerikalı pop şarkıcı.
Meclisi irfan: Bilim kültür meclisi.
Mehdi: 12. İmam
Menkıbe: Efsane, hikaye.
Mervan: Emevi hükümdarı.
Mevlana: Müçtehid, tasavvuf şairi.
Mezopotamya: Fırat-Dicle arası topraklar.
Miraç: Peygamberin göğe çıkışı
Mihman: Misafir, konuk.
Muamma: Bilmece,yanıltmaca, anlaşılmaz iş.
Mucize: peygamberlere mahsus harikulede işler.
Muhannet: İhanet eden, hain, alçak.
Muharram Ayı: Rumi takvimde ilk ay, 10. günü Aşure.
Mukim Tahir: Urfalı ses sanatçısı.
Muraz: Arzu, istek, dilek.

Musa-yı Kâzım: 7. İmam.

Musa: Musa Peygamber.

Mürşid: İrşad eden, yol gösteren, aydınlatan.

Naçar: çaresiz.

Namert: Mert olmayan, alçak, korkak.

Nefes: Bir ezgiyle okunan deyiş.

Nurşani: Gaziantep'li halk ozanı.

Ondört Masum-ı Pak: Kerbela'da şehit edilen Hz. Hüseyin'in yeğenleri ve çocukları.

Oniki İmam: Ehli Beyt soyundan gelen imamlar.

Onyedî kemerbest: Kırkların içinden 17 kişi.

Pir: Hacı Bektaş'ı velî.

Rah: Yol.

Sadık Baba: Malatyalı âşık.

Sağım: Sağmak eylemi, süt veren hayvanın süt sağma vakti, sağmakla bir defada alınan süt miktarı.

Saka Suyu (Saka Hüseyin): Cemde 12 hizmetten biri, dağıtılan su.

Saka Suyu Duası: Cem'de özel bir dua.

Saki: Mecliste veya bir yerde içki sunan.

Salavat: Peygambere veya soyundan gelenlere saygı duası.

Semah: Cem'de 12 hizmetten bir bölüm.

Selman: Hz. Muhammed zamanında bir sahâbi.

Ser Tacı: Baş tacı.

Seçeşme: Baş çeşme.

Sıdk: Doğruluk, gerçeklik, içten bağlılık.

Sine: Göğüs, gönül, yürek.

Sultan Kızıl Deli: Hacı Bektaş Veli'nin evladı.

Süt Küleği: Süt konulan tahta kova.

Şah-ı Merdan: Hz. Ali'nin lakabı.

Şakıyan Dudu Diline: Öten tithdil.

Şetle: Elle biçilen buğdayın deve sırtındaki yük hali.

Şemalin: Güzelliğin.

Şimden: Şu andan itibaren.
Şuayp: Şuayp Peygamber.
Taki ile Naki: 9. ve 10. İmam.
Tarümar: Darmadağınık olmuş.
Tek Tek Dağları: Urfa'da, Harran Ovası'nın doğusundaki dağlar.
Terk-i Diyar: Bulunduğu yeri terk etme.
Terkisi: Arka bölüm, atın sağrısı.
Tevhid: Allah'ın birliğine inanma.
Urfalı Mateos: Urfalı tarihçi.
Urum: Rum.
Usta Malı: Eski âşıkların deyişleri.
Üçler: Alevi inanışına göre Allah-Muhammed-Ali.
Ümmü Gülsüm: Hz. Ali'nin kızı.
Üryan: Çıplak.
Üzre: Üzere.
Velhasıl Kelâm: Sözün özü.
Vesselam: İşte bukadarkı, son söz olarak.
Yaba: Çatal biçiminde, ağaçtan yapılmış harman savurma aleti.
Yakışy: Yakışıyor.
Yediler: Kırkların içinden yedi kişi.
Yezid: Muaviye'nin oğlu.
Yunus: Halk şairi.
Zâr: Ağlama, inleme.
Zeynep-Sakine: Hz. Ali'nin kızları.
Zülfükâr: Hazreti Ali'nin kılıcı.

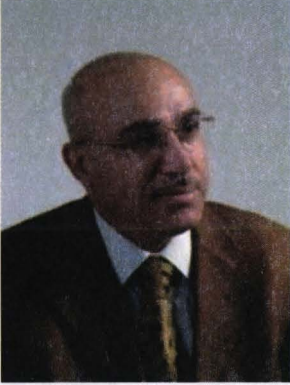
KAYNAKÇA

- 1) J. B. Segal. Edessa "The Blessed City", Oxford University Pres, Oxford 1970.
- 2) Urfalı Mateos Vekayinamesi (952-1136) ve papaz Grigor'un Zeyli (1136-1162), Türkçeye tercüme H.D. Andreasyan, Notlar: E. Dulaurer-M.H.Yınanç, 2. baskı, TTK Yayınları, Ankara 1987,
- 3) ÖZBEK, Mehmet. "Urfa'da Gözden Uzak Bir Alevi Köyü ve Halk Musikisi", IV. Milletlerarası Türk Halşk Kültürü Kongresi Bildirileri, III. Cilt, Ankara 1992.
- 4) AKALIN, Müslüm C. "Urfa'nın Kurtuluşuyla İlgili Belgeler" ŞURKAV yayınları. Ankara 1997.
- 5) ATILGAN, Halil. "Kısaslı Aşıklar" Özdal Basım Yayım, Şanlıurfa, 1992.
- 6) SEVİM, Ali-YÜCEL, Yaşar. "Türkiye Tarihi, Fatih ve Selçuklu Beylikleri Dönemi" Atatürk Kültür Dil-Tarih Yüksek Kurumu, TTK Yayınları, XXIV. Dizi, sayı:12.
- 7) "TRT Türk Halk Müziği Repertuarı", TRT Müzik Dairesi Başkanlığı Yayınları, Ankara 1996.
- 8) GÜLER, Selahattin E. "Büyük Selçuklu Sultanı Alparslan'ın Urfa Kuşatması" Edessa Kültür Dergisi, 1999.
- 9) TÜRKDOĞAN, Orhan. "Alevi Bektaşî Kimliği-Sosyo Antropolojik Araştırma", Timaş Yayınları, İstanbul 1995
- 10) GÖLPINARLI, Abdulkaki. "Alevi-Bektaşî Nefesleri", İnkılap Kitabevi, İstanbul 1972.
- 11) SOYYER, Yılmaz. "Kıyas Beldesinde Bir Toplumsal ve Kültürel Yapı Çözümlemesi". İ. Ü. Sosyal Bilimler Enst. Doktora Tezi, 1992.
- 12) SOYYER, Yılmaz. Sosyolojik Açıdan Alevi Bektaşî Geleneği" Seyran Kitap, İstanbul 1992.
- 13) ACET, Mehmet. (Aşık Sefâî) Özel Arşivi.
- 14) AYKUT, Veli. "Alevi-Bektaşilik, Cemde 12 Hizmet", Kervan Dergisi, sayı: 25, Nisan 1993.
- 15) SEZGİN, Fatma. "Günümüzde Şanlıurfa Kıyas Köyü Aşıklık Geleneği ve Kısaslı Aşıklar" Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. 1988.

- 16) KÜRKÇÜOĞLU, S. Sabri. "Şanlıurfa Kısas'tan Derlenen Bir Halk Hikâyesi ve Türküsü ESEMOĞLU", Edessa Kültür Dergisi. Şanlıurfa, Sayı: 3, Haziran 1998), ss.41-42
- 17) KÜRKÇÜOĞLU, S. Sabri. "Şanlıurfa'da Aşık Tarzı Şiir Geleneğini Sürdüren Saz ve Söz Ustası Aşık Sefai (Mehmet Acet)", Edessa Kültür Dergisi, Şanlıurfa, Sayı: 4 , ss. 34-38, 1998.
- 18) DÖKMETaş, Kubilay-TURHAN, Salih-GÜZELGÖZ, Osman-AKBIYIK, Abuzer-KÜRKÇÜOĞLU, S. Sabri. "Şanlıurfa Halk Müziği", 1999.
- 19) KÜRKÇÜOĞLU, S. Sabri- Akbiyık, Abuzer. "Kısas Köyü ve Kısaslı Âşıklar", ŞANLIURFA/Uygarlığın Doğduğu Şehir. 1. Basım, Hazırlayanlar: A. Cihat Kürkçüoğlu, Müslüm C. Akalın, S. Sabri Kürkçüoğlu, Selahattin Güler, Şanlıurfa Valiliği yayınları, Şanlıurfa, Nisan 2002, ss. 328-334.
- 20) ATILGAN, Halil-ACET, Mehmet. "Harran'da Bir Türkmen Köyü KISAS", Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 2001.
- 21) "Uygarlığın Doğduğu Şehir Şanlıurfa" 1. Basım, Hazırlayanlar: A. Cihat Kürkçüoğlu, Müslüm C. Akalın, S. Sabri Kürkçüoğlu, Selahattin Güler, Şanlıurfa, Şanlıurfa Valiliği yayınları, Nisan 2002,
- 22) "Bir Şehir Bir Belde KISAS", Cem Vakfı Kısas Yayınları Dizisi:1, Mayıs 2006.
- 23) "KISAS Kimliği", Cem Vakfı Kısas Yayınları Dizisi: 2, Mayıs 2006.
- 24) "GAP Bölgesinde Alevi Bektaşî Yerleşmeleri ve Şanlıurfa Kültür Mozağinde KISAS, Cem Vakfı Kısas Yayınları Dizisi: 3, Haziran 2007.
- 25) AKBIYIK, Abuzer-KÜRKÇÜOĞLU, S. Sabri. "Kısaslı Aşık Celali (Veli Göncü)", Sembol Yayınları, Şanlıurfa 2010.

YAZARLARIN ÖZGEÇMİŞLERİ

ABUZER AKBIYIK



1958 yılında Şanlıurfa'da doğdu. Babasının adı Müslüm, annesinin adı Hatice'dir. İlk ve orta tahsilini Şanlıurfa'da yaptı. 1978 yılında Afyon Maliye Muhasebe Yüksek Okulu'ndan mezun oldu.

1981-2006 yılları arasında Şanlıurfa'da Serbest Muhasebeci Mali Müşavir olarak çalıştı. 2006 yılında Ankara'ya yerleşti. Bir müddet özel bir şirkette Mali İşler Genel Müdürü olarak çalıştı. Daha sonra kendi işini kurdu. Halen Ankara AB Yatırım Danışmanlık şirketinde yatırım danışmanı olarak faaliyetini sürdürmektedir. Sema hanımla evli olup, Fatih,

Seda, Ayşe ve Ahmet isimli dört çocuk babasıdır.

GAP ve sanayi yatırımları konularında araştırmalar yaptı, kitap ve makaleler yazdı, konferanslar verdi. Sanayi ve Turizm konularında birçok firmaya yatırım danışmanlığı yaptı. 1970'li yıllardan beri Şanlıurfa folkloru üzerine araştırma ve derleme çalışmaları yaptı. Şanlıurfa'dan derlediği ezgiler TRT Repertuarı'na alındı. TRT'de Danışmanlık yaptı. Araştırdığı türkü hikâyeleri belgesel film olarak çekildi. Urfalı müzik ustaları ile ilgili hazırladığı CD ve kitaplar Kalan Müzik tarafından yayınlandı. Bazıları müşterek, bu güne kadar yayınlanmış 15 kitabı vardır.

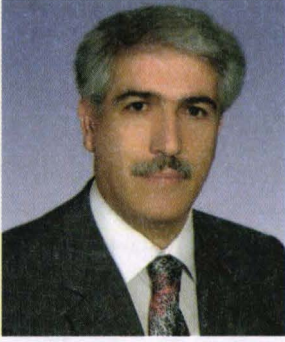
Şiirler yazdı, şiirleri çeşitli gazete ve dergilerde yayımlandı. Şanlıurfa kültür sanat, edebiyat ve folklor konularının yer aldığı www.abuzerakbiyik.com.tr sitesi bulunmaktadır.

Çalışmalarından dolayı Folklor Araştırmaları Kurumu tarafından kendisine "Türk Folkloruna Hizmet Ödülü", ŞURKAV tarafından "Kültür ve Sanat" ödülü ve Motif Halk Oyunları Eğitim ve Öğretim Vakfı tarafından "Halk Bilimi Teşvik Ödülü" verilmiştir.

2009 yılında Azerbaycan Vektör İlimler Akademisi tarafından kendisine "Fahri Doktora" verilmiştir.

2010 yılında 1.Kars Türkiye Türkülerimiz Bayramı'nda Derleme dalında Türkiye birinciliği ödülü verilmiştir.

S. SABRİ KÜRKÇÜOĞLU



1957 yılında Şanlıurfa'da doğdu. Babasının adı Bekir Sıtkı, annesinin adı İslim'dir. İlk, orta ve lise tahsilini Şanlıurfa'da tamamladı. 1977'de Şanlıurfa Meslek Yüksek okulunu, 1986'da Gazi Üniversitesi İ.İ.B.Fakültesi İşletme Bölümü'nü bitirdi.

1976–1993 arası Tarım Reformu Şanlıurfa Bölge Müdürlüğü ile Şanlıurfa Ziraat Fakültesi ve Şanlıurfa Valiliği'nde (ŞURKAV'da müdür) çalıştı.

1993 yılında Harran Üniversitesi'ne öğretim görevlisi olarak atandı. 3 yıl Kültür Şube Müdürlüğünü, 3 yıl Kütüphane Dokümantasyon Daire Başkanlığını vekâleten yürüttü. Halen Şanlıurfa Meslek Yüksekokulu'nda Müdür Yardımcısı olarak görevini sürdürmektedir.

Nermin hanımla evli olup Vedat, Hakan ve Okan adında 3 çocuk babasıdır.

1996 yılından beri Harran Üniversitesi GAP Bölgesi El Sanatları Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü'nü de yürütmektedir.

Fotoğraf, grafik-tasarım, çevre, kültür ve turizm konuları aktif çalışma alanıdır. Şanlıurfa ve çevre illerle ilgili fotoğraf arşivi oluşturmaktadır. Çalışmalarını fotoğraf sergileri ve dia gösterileri ile sunmaktadır.

Şanlıurfa halk kültürü ile ilgili, bazıları müşterek 12 kitap ve 50 makalesi yayınlanmıştır.

1992 yılında "ŞURKAV Kültür ve Sanat Ödülü"ne, 1996 yılında Folklor Araştırmaları Kurumu tarafından "Türk Folkloruna Hizmet Ödülü"ne layık görüldü.

Türkiye İlim ve Edebiyat Eseri Sahipleri Meslek Birliği (İLESAM), Şanlıurfa İli Kültür Eğitim Sanat ve Araştırma Vakfı (ŞURKAV), Şanlıurfa Musiki Cemiyeti, Şanlıurfa Fotoğraf Sanatçıları Derneği (ŞUFSAD) ve Folklor Araştırma Kurumu üyesidir.

Kıyaslı Âşık Sefâî şiirleriyle/sazıyla/avazıyla da kutlanacak, bu toprakların bir evladı. Yürekten açıklıyorum, “Âşık Sefâî”yi Âşık Sefâî yapan her kula da böylesi nasip olmayan vefasıdır, hele şu zamanımızda... Ne mutlu Acet'e, onunda iki “vefa”lısı var, elinizde tuttuğunuz şu değerli çalışmayı gün yüzüne çıkarmak için uğraş veren iki dostum Sabri Kürkçüoğlu ile Abuzer Akbıyık bu vefalılar, Şanlıurfa sevdalıları...

Fikret OTYAM
Gazeteci-Ressam

Özü sözü doğru, kendi sıkıntılarını geriye bırakıp toplumsal sorunları, haksızlıkları, bozulmuşlukları en üst perdeden dile getirirken bazı kara yürekli ve kara ağızlı fincancı katırlarını da ürküten Sefâî için “Cefai” mahlasının daha uygun olduğunu düşünmüşümdür.

Prof. Dr. Zuhal KARAHAN KARA
Harran Üniversitesi

Sen birliği ve beraberliği sevgi yumağı içinde bizlere sundun. Riyadan uzak, hakka yakın gönlüne bizlerin de gönlünü bağladın sazının telleriyle. Kerbela'nın sıcağını koynunda taşıdın hep. Büyük bir inatla Fırat! Fırat! diye haykırdın. Ve şimdi Harran Ovası'nda senin türkülerin söylemekte...

Dr. Mehmet ÖZBEK
E. Ankara Devlet THM Korosu Şefi

Âşık Sefâî, “Türkmen Kıyas Kültürü”nden beslenen müzik bilgisini, “Urfa Müziği” ile o denli güzel bağdaştırmıştır ki, kendisinden beşiri bir Urfa hoyratını dinlerken gönül telinizin titrediğini hissedersiniz. Urfa ile Kıyas arasındaki kültür birliğinin farkına varırsınız.

Yrd. Doç. Dr. A. Cihat KÜRKÇÜOĞLU
Harran Üniversitesi

Kıyas Köyü kültürünü Türk halkının tertemiz duygularla yarattığı ve yaşattığı halk kültürüne kazandırdığınız için hizmetleriniz ve ürettiklerin unutulmayacak.

Rüştü AKAR
Anadolu Folklor Vakfı Genel Başkanı

Âşık Sefâî sanatçı olmadı, sanatçı doğdu. Yüreğindeki sevgiyi dizelere döktü, kitlelere ulaştırdı. Barışı öğütledi insanlığa, ayrıca düzgün insan olmaya çağırdı dizeleriyle...

Cemile KUTGÜN
TRT sunucusu